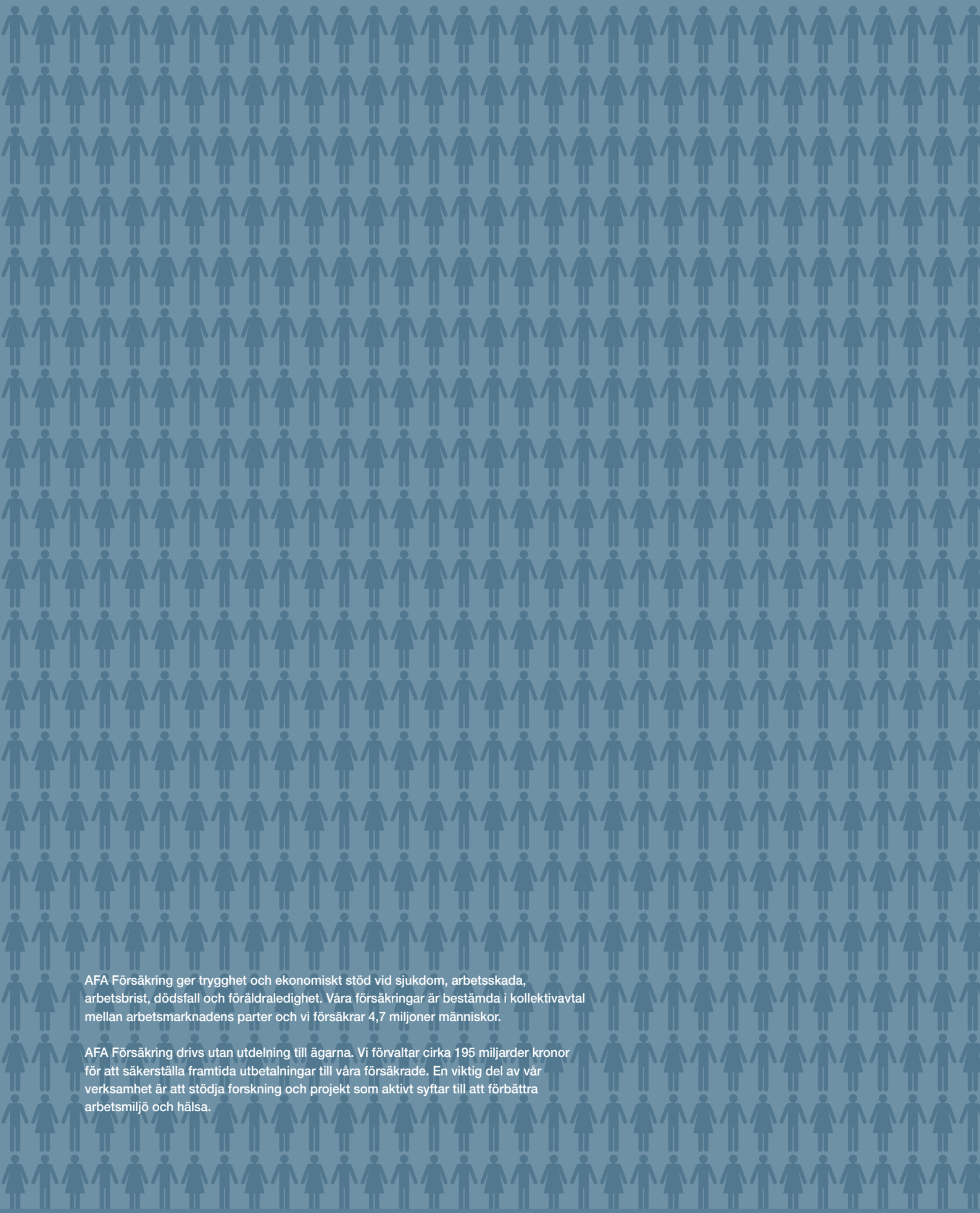

Årsredovisning 2018

14
032
528

AFA Försäkring ger trygghet och ekonomiskt stöd vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet. Våra försäkringar är bestämda i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter och vi försäkrar 4,7 miljoner människor.

AFA Försäkring drivs utan utdelning till ägarna. Vi förvaltar cirka 195 miljarder kronor för att säkerställa framtida utbetalningar till våra försäkrade. En viktig del av vår verksamhet är att stödja forskning och projekt som aktivt syftar till att förbättra arbetsmiljö och hälsa.

14
032
528*

*14 032 528 försäkringsärenden hade vi vid årsskiftet i vår skadedatabas, se sidan 22.

INNEHÅLL

OM OSS	5
VD HAR ORDET	6
AFA FÖRSÄKRING	8
ÅRSREDOVISNINGAR	
AFA SJUKFÖRSÄKRING	19
AFA TRYGGHETSFÖRSÄKRING	101
AFA LIVFÖRSÄKRING	157
STYRELSER, REVISORER M.FL.	212
MEDELANTAL ANSTÄLLDA, ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE OCH LEDNING	215
VILLKORSTOLKNING	216
ORDLISTA	217
ENGLISH SUMMARY	219
ADRESSER	229

Om oss

Vi tillgodoser människors behov av ekonomisk trygghet i arbetslivet till en låg kostnad. Våra försäkringar är en självklar del av kollektivavtalen och det svenska trygghetssystemet. 9 av 10 är försäkrade hos oss genom sitt jobb.

AFA Försäkring ägs av arbetsmarknadens parter och drivs utan utdelning till ägarna. Genom kollektivavtalen försäkrar vi anställda inom den privata sektorn och kommuner, landsting och regioner. Försäkringarna ger extra ersättning vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet.

Idag omfattas nästan 90 procent av alla som jobbar i Sverige, 4,7 miljoner människor, av minst en av våra försäkringar. Under 2018 fick vi in 338 000 nya försäkringsärenden och betalade ut 9,5 miljarder kronor i ersättning.

Vårt kapital placeras ansvarsfullt för att ge en avkastning som både tryggar framtida ersättningar och bidrar till låga och långsiktigt stabila premier för våra försäkringstagare. Vi förvaltar cirka 195 miljarder kronor.

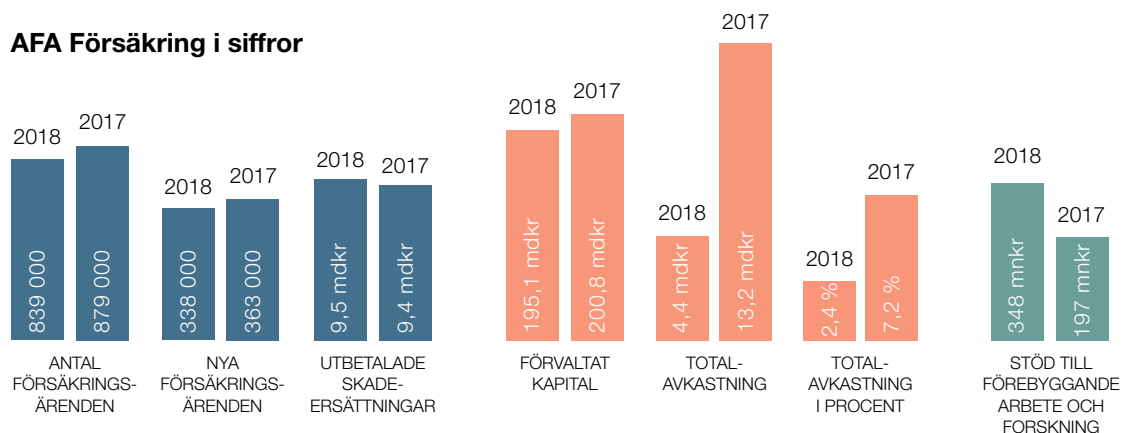
Vi bedriver förebyggande arbete för att förbättra arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatserna. Vår unika skadedatabas ger värdefull information som används i analyser och rapporter och vi erbjuder ett informationssystem som stöd för systematiskt arbetsmiljöarbete.

AFA Försäkring är en av Sveriges ledande finansärer av forskning inom arbetsmiljö och resultaten av forskningen omsätts i praktisk nytta på arbetsplatserna.

Vår verksamhet präglas av våra värdeord: omtanke, nytta och enkelhet.

Vår vision är att alla ska ha en trygg vardag.

AFA Försäkring i siffror

En tryggare vardag

AFA Försäkring har en unik position på den svenska arbetsmarknaden. Vi försäkrar 9 av 10 anställda i Sverige och är därmed störst när det gäller försäkringar i arbetslivet. Under 2018 betalade vi ut 9,5 miljarder i ersättningar. Varje arbetsdag betalar vi ut cirka 37 miljoner kronor.

De kollektivavtalade försäkringarna bidrar till ökad trygghet för både arbetsgivare och arbetstagare. På AFA Försäkring är vi stolta över vårt uppdrag och över att våra försäkringar gör livet lite lättare för många människor.

En långsiktig kapitalförvaltning

Vår vision är att alla ska ha en trygg vardag. En förutsättning för att vi ska kunna erbjuda våra kunder det är att vi förvaltar vårt kapital väl. AFA Försäkrings mål som kapitalförvaltare är att vi ska uppfattas som långsiktiga och ansvarsfulla av såväl marknaden som våra ägare, kunder och intressenter.

Trots fortsatt låga räntor 2018 och en nedgång i slutet av året på aktiemarknaden uppgick avkastningen till 2,4 procent, vilket motsvarar 4,4 miljarder kronor. Bidragande till detta var en fortsatt stark utveckling av värdet på våra alternativa investeringar och de fastigheter vi äger.

Sedan 2004 har sjukförsäkringspremien varit noll för arbetsgivare i privat näringsliv samt för arbetsgivare inom kommuner, landsting och regioner. Premien fortsätter att vara noll under 2019.

VD Anders Moberg

Resultat

2018 års sammanlagda resultat före bokslutsdispositioner och skatt blev -7 miljarder kronor. Orsaken till förlusten är en kombination av lägre kapitalavkastning och högre försäkringsersättningar.

Kunskap för minskad ohälsa

AFA Försäkrings över tid stabila kapitalförvaltning gör att vi också kan stödja forskning och förebyggande insatser för en bättre arbetsmiljö och hälsa på landets arbetsplatser. Vi ser en samhällelig vinst i arbetet med att förebygga arbetsskador och en möjlighet till lägre skadekostnader för oss som försäkringsbolag.

På uppdrag av arbetsmarknadens parter finansierar vi årligen forskning inom arbetsmiljö- och hälsoområdet. 2018 beviljade vi forskningsanslag med totalt 202 miljoner kronor, varav 40 miljoner kronor till det fyraåriga forskningsprogrammet Ung i arbetslivet. 30 miljoner kronor avsattes till ett treårigt program, Digitaliseringens effekter på arbetsmiljön inom kommun- och regions-ektorn, och 40 miljoner till ett fyraårigt program, Att leva och arbeta med psykisk ohälsa.

Vi sprider också kunskap som vi hämtar ur vår skadedatabas. Den innehåller 14 miljoner försäkringsärenden från början av 1970-talet till idag. Varje år presenterar vi färsk statistik i vår arbetsskade- och sjukfrånvarorapport. 2018 kunde vi rapportera att den avstannade ökningen av arbetsskador håller i sig och att den långvariga sjukfrånvaron har minskat i både privat och offentlig sektor.

AFA Försäkrings framtidssäkring

Under året har AFA Försäkring identifierat tre externa drivkrafter som påverkar oss i vårt arbete för att fortsatt vara ett kundvänligt företag. Vi ser att vi behöver möta förväntningar på snabbare och enklare service, en ökad förändringstakt i samhället och krav på att vi alla ska bidra till ett hållbart samhälle. Vår framtidssäkring innebär att vi nu prioriterar tre områden där vi ser att vi kan utvecklas. För att svara mot våra kunders förväntningar och förändringar i vår omvärld vill vi; få tillgång till information om de försäkrade innan de anmäler ett ärende, automatisera anmälningar vid sjukskrivning och föräldraledighet och automatisera hanteringen av läkarintyg.

AFA Försäkrings verksamhet är komplex och kräver många olika kompetenser inom en rad olika yrkesområden. Det är glädjande att se att vi utvecklas och inspireras av varandra i arbetet mot den gemensamma ambitionen att våra försäkrade ska få den ersättning de har rätt till. Det är en förmån att få vara vd för ett företag där vi tillsammans utför ett så meningsfullt uppdrag.

Anders Moberg

Verkställande Direktör
för AFA Försäkring

AFA Försäkring är den gemensamma benämningen för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag samt AFA Livförsäkringsaktiebolag. De tre försäkringsföretagen tillhandahåller, på uppdrag av arbetsmarknadens parter, avtalsförsäkringar för den svenska arbetsmarknaden. Avtalsförsäkringar grundar

sig på kollektivavtal mellan olika organisationer på arbetsmarknaden.

Nedan redovisas ersättningsgrundande händelser per försäkring och försäkringskollektiv, försäkringstyp samt vilket försäkringsföretag som är försäkringsgivare.

Ersättningsgrundande händelse	Försäkring	Försäkringskollektiv	Typ av försäkring	Försäkringsföretag
Sjukdom	Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS)	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Sjukdom och föräldraledighet	Premiebefrielseförsäkring (PBF)	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Sjukdom	Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL)	Anställda inom kommunal sektor (kommuner och landsting/regioner samt Svenska kyrkan med flera)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Sjukdom	Avgiftsbefrielseförsäkring (ABF)	Anställda inom kommunal sektor (kommuner och landsting/regioner samt Svenska kyrkan med flera)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Föräldraledighet	Föräldrapenningtillägg (FPT)	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Arbetskada	Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA)	Arbetare och tjänstemän inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Trygghetsförsäkring
Arbetskada	Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA-KL)	Anställda inom kommunal sektor (kommuner och landsting/regioner samt Svenska kyrkan med flera)	Riskförsäkring	AFA Trygghetsförsäkring
Dödsfall	Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)	Arbetare inom enskild sektor (privata företag)	Livförsäkring	AFA Livförsäkring
Arbetsbrist	Avgångsbidragsförsäkring (AGB)	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Livförsäkring
Dödsfall	Familjeskydd (FSK)	Arbetare inom enskild sektor (privata företag)	Livförsäkring	AFA Livförsäkring

Verksamhetens mål

AFA Försäkrings uppdrag är att tillgodose de försäkrades behov av ekonomisk trygghet i arbetslivet till en låg kostnad.

I praktiken innebär det att försäkra risker och betala ut ersättning till försäkrade som uppfyller försäkringarnas villkor. AFA Försäkring drivs utan utdelning till ägarna, och har som ambition att aktivt arbeta för att alla som har rätt till försäkringsersättning också får det.

Hantera försäkringsärenden

AFA Försäkrings skadereglering ska kännetecknas av hög kvalitet där alla som har rätt till ersättning också får det så snabbt och enkelt som möjligt. Vårt mål är en effektiv skadereglering med nöjda försäkrade och nöjda försäkringstagare till en låg hanteringskostnad. För att utvärdera effektiviteten i skaderegleringen mäter vi därför ledtider, kostnadseffektivitet i hanteringen samt kundnöjdhet.

Kostnadseffektiv hantering av försäkringsärenden

AFA Försäkring har valt att följa upp verksamheten per ersättningsanspråk. Ett försäkringsärende kan bestå av flera ersättningsanspråk och den försäkrade förväntar sig respons på varje enskilt anspråk, oavsett om det presenterats i samband med en ny försäkringsanmälan eller hör till ett ärende under pågående skadereglering. Mål har satts upp för tid, kvalitet och kostnad:

- Vi mäter tiden från det att den försäkrade inkommit med ett nytt ersättningsanspråk till dess att han eller hon fått ett första besked från oss. För 2018 har vi utvecklat målet för tid från "Första besked inom 14 dagar" till "Första beslut inom 14 dagar". Det övergripande målet är att 70 procent av alla nya ärenden ska ha fått ett beslut inom 14 dagar. För 2018 var målsättningen att minst en (1) enskild månad uppnå målet om 70 procent inom 14 dagar för nya ärenden. Bästa uppnådda utfall för en enskild månad 2018 var oktober med ett resultat på 68 procent. För helåret 2018 var utfallet att 58 procent av kunderna fick beslut inom 14 dagar.
- Vi utvärderar kvaliteten i skaderegleringen genom att kontrollera om den har skett i enlighet med försäkringsvillkoren. Under 2018 har granskning visat på en god kvalitet i hanteringen av försäkringsärenden.

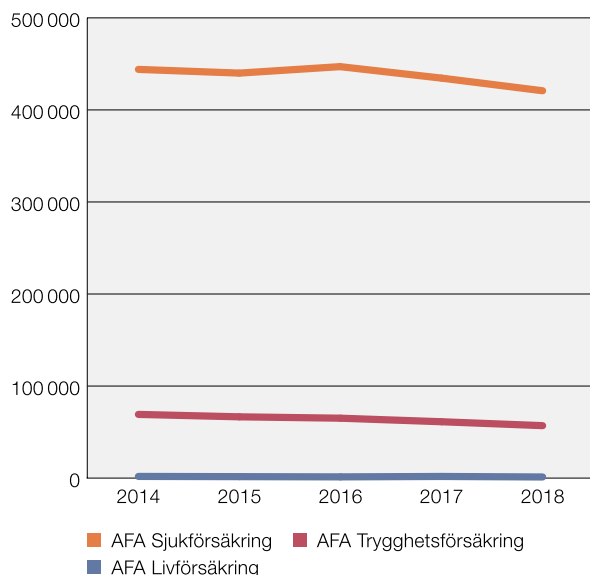
- Kostnaderna i hanteringen mäts genom att sätta verksamhetens alla driftkostnader för att hantera försäkringsärenden i förhållande till antalet hanterade ersättningsanspråk. År 2018 har genomsnittsvärdet för alla försäkringar ökat till 1 148 kronor per anspråk jämfört med 954 kronor år 2017.

Kundnöjdhet

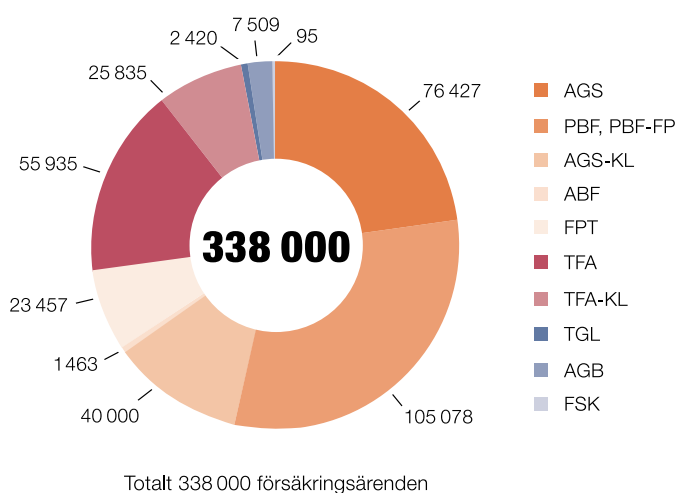
För att öka förståelsen för våra kunders behov och förväntningar genomför vi kontinuerligt undersökningar som mäter nöjdheten och vad som är viktigt för våra kunder. Undersökningarna genomförs bland annat i form av Nöjd Kund Index (NKI) som ger ett tydligt underlag för prioritering av förbättringsåtgärder och uppföljning, och som även möjliggör branschjämförelse. NKI-undersökningarna riktas varje år till kundgruppen försäkrade (anställda och egenföretagare som tecknat egen försäkring) och vartannat år till kundgruppen försäkringstagare (arbetsgivare).

Den senaste NKI-undersökningen mot försäkrade genomfördes våren 2018 och i den kunde vi se en förbättring sedan föregående år då NKI på total nivå ökar från 75 till 76. Att nöjdheten totalt sett ökade var framförallt ett resultat av en stark positiv utveckling inom trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA). Total nöjdhet med TFA var 2018 72 (68).

Pågående försäkringsärenden per 31 december respektive år

Nya försäkringsärenden per försäkring år 2018

Upplevelsen av försäkringsärenden som leder till avslag fortsätter att förbättras och nådde 2018 sin högsta nivå hittills på totalnivå. Trots att de kunder som har fått avslag är fortsatt mindre nöjda än de som har fått ersättning så minskar gapet mellan dessa grupper. Utvecklingen av kvalitetsområden visar att anmälningsprocessen fortsatt har störst påverkan för kundens totala nöjdhet. Den personliga kontakten, framförallt via handläggare är fortfarande viktigt.

För försäkringstagarna (arbetsgivare) mäts NKI vartannat år och 2017 låg NKI på 85 jämfört med 84 föregående undersökning 2015. Förbättringen beror framförallt på mycket höga betyg för den e-tjänst som vi erbjuder försäkringstagarna och att försäkringstagare inom privat sektor överlag är mer nöjda än tidigare.

I stort sett samtliga kvalitetsområden utvecklas positivt och gapet i nöjdhet mellan försäkringstagare inom kommun- och landstingssektorn och inom den privata sektorn minskar. Möjligheten att bekräfta de försäkrades anställning via e-tjänsten och vår webbplats är de kvalitetsområden som har störst påverkan på den övergripande nöjdheten hos försäkringstagarna.

Andelen e-anmälningar fortsätter att öka

Under 2018 har AFA Försäkring mottagit närmare 200 000 anmälningar via våra e-tjänster.

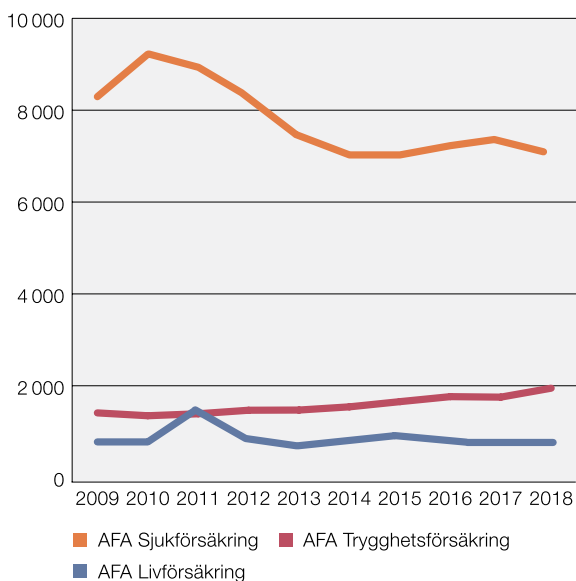
För de försäkringar som är möjliga att anmäla via vår e-tjänst har de digitala anmälningarna ökat med två procentenheter till 87 procent av totalt antal anmälningar (TGL-och AGB-ärenden är ännu inte möjliga att anmäla via e-tjänsten).

Antalet arbetsgivare som använder AFA Försäkrings digitala tjänster fortsätter också att öka och idag är drygt 9 000 arbetsgivare anslutna till tjänsterna.

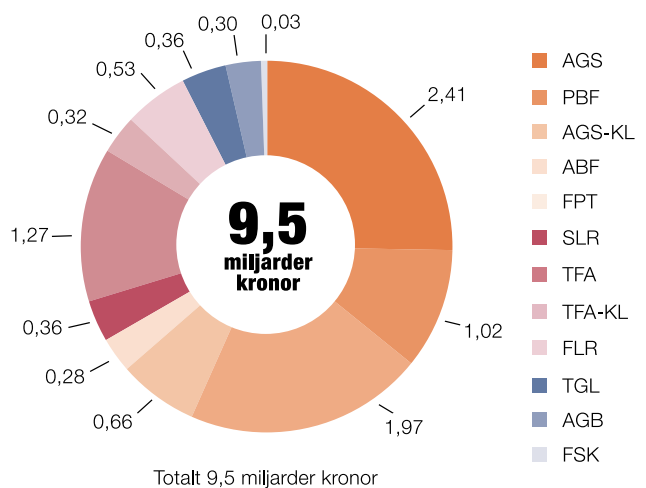
Förebygga ohälsa och arbetsskada

För att medverka till att alla arbetsplatser ska vara säkra och trygga så att ingen behöver skadas eller bli sjuk av sitt arbete, arbetar AFA Försäkring med förebyggande arbete. Härigenom kan arbetsskador och ohälsa minska långsiktigt och därmed också kostnaderna för försäkringarna. Att sprida kunskap och resultat av vår förebyggande verksamhet är en viktig del av detta.

Utbetalda skadeersättningar per försäkringsföretag, mnkr

Utbetalda skadeersättningar per försäkring år 2018, mdkr

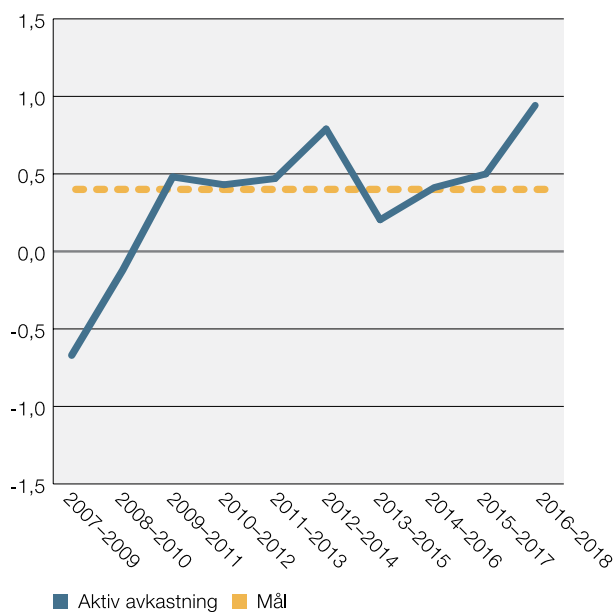

AFA Försäkring bidrar på flera sätt till att utveckla arbetsmiljöarbetet på den svenska arbetsmarknaden. Vår skadedatabas innehåller information om alla skador och sjukdomar som anmälts till AFA Försäkring sedan 1970-talet. Denna information ligger till grund för beslut om inriktning på vårt stöd till forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa. Vi sammanställer årligen generell statistik från vår databas i rapporten Allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro samt i fyra delrapporter med fördjupningar i specifika ämnen. Vi tillhandahåller också informationssystem för systematiskt arbetsmiljöarbete (det så kallade IA-systemet). Vi finansierar skadeförebyggande samarbetsprojekt i syfte att minska ohälsa och arbetsskador.

Dessutom finansierar vi våra externa samarbetspartners Prevent och Suntarbetsliv som ger våra försäkringstagare stöd i det löpande arbetsmiljöarbetet.

Under året har AFA Försäkring totalt bidragit med 348 miljoner kronor i stöd till forskning, förebyggande arbete och medel till rehabiliteringsstödet. 202 miljoner kronor har anslagits till 28 projekt i de öppna utlysningarna, ett post-doc stöd och till tre nya forskningsprogram. Stödet till externa samarbetspartners och samarbetsprojekt uppgick till 122 miljoner kronor.

Aktiv avkastning i procentenheter, rullande treårstal

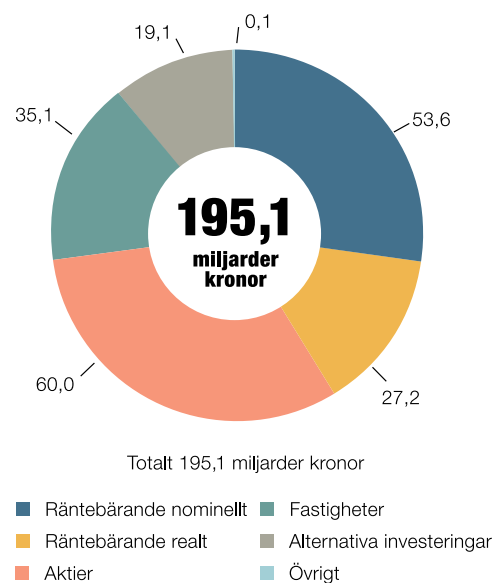
Förvalta kapital

Målet för vår kapitalförvaltning är att förvalta kapitalet på ett tryggt sätt, så att försäkringsåtaganden alltid kan uppfyllas, och till god avkastning, så att försäkringserättningarna i hög grad finansieras via avkastning, samt att agera på ett ansvarsfullt sätt på de finansiella marknaderna. Kapitalförvaltningen sker med utgångspunkt från försäkringsrörelsernas åtaganden och kassaflöden.

För försäkringsföretagen inom AFA Försäkring skapas normalportföljer med en optimal tillgångssammansättning med avseende på respektive företags åtaganden, konsolidering, riskaptit och begränsningar i form av bland annat myndighetskrav. Verksamheten utvärderas också mot målet att den aktiva avkastningen, det vill säga totalavkastningen minus normalportföljens avkastning, ska uppgå till minst 0,4 procentenheter per år på rullande treårsbasis samt att förvaltningskostnaden ska vara låg relativt jämförbara kapitalförvaltare.

För treårsperioden 2016–2018 uppgick den aktiva avkastningen till 0,9 procentenheter per år. Driftkostnaderna i värdepappersförvaltningen uppgick 2018 till 0,08 procent av det förvaltade kapitalet. På grund av den mycket goda konsolideringen i AFA Försäkring är premieinkomsterna på en mycket låg nivå. Den höga

Förvaltad kapital AFA Försäkring 2018-12-31, mdkr

graden av avkastningsfinansiering av försäkringsersättningarna medförde att AFA Försäkrings förvaltade kapital under 2018 minskade från 200,8 miljarder kronor vid årets ingång till 195,1 miljarder kronor vid årets utgång.

Beräkna premien

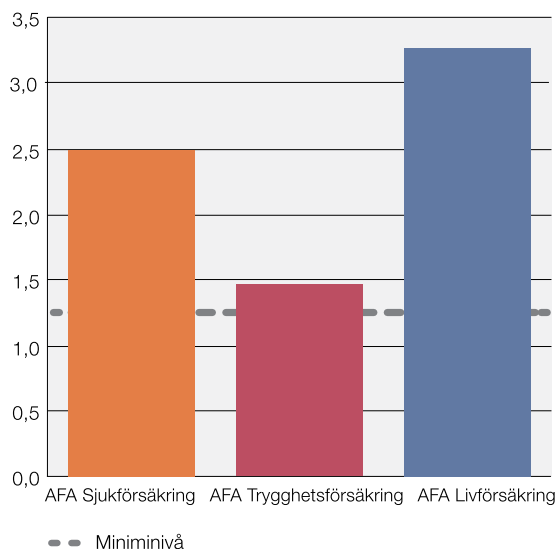
Premienivån bestäms av AFA Försäkrings styrelser. För att maximera försäkringstagarnas finansiella nytta är målet att hålla en ”långsiktig och stabil premienivå vid oförändrade lagar och försäkringsvillkor”. Verksamheten ska för detta ändamål leverera tydliga, korrekta och kompletta beslutsunderlag avseende premienivåer till styrelserna. Kvaliteten i beslutsunderlagen utvärderas sedan årligen av styrelserna.

Finansiella mål

En förutsättning för AFA Försäkrings verksamhet är en stabil finansiell ställning som garanterar att försäkringsåtaganden alltid kan infrias, samtidigt som försäkringstagarnas finansiella nytta maximeras. En stabil finansiell ställning för AFA Försäkring innebär därför att:

- Säkerställa att alltid vara solvent
- Hålla en stabil premie över tid
- Skapa en hög avkastningsfinansiering
- Sträva efter skatteeffektivitet

Solvenskvotmått

Solvens

Styrelsen har operationaliserat mål för att säkerställa en stabil finansiell ställning. Det grundläggande solvensmålet syftar till att alltid kunna infria försäkringsåtagandena. Detta görs genom att hålla en låg insolvensrisk. Solvensmålet är operationaliserat i en minimifondering, bestämt som fonderingskvoten (kvoten mellan tillgångarnas och skuldernas värden) kopplad till en sannolikhet att gå under solvenskapitalkraven (SCR) på ett års sikt. I den dagliga finansiella styrningen kan det strategiska fonderingskvotsmålet och den ettåriga SCR-risken sammanfattas i ett solvenskvotmått.

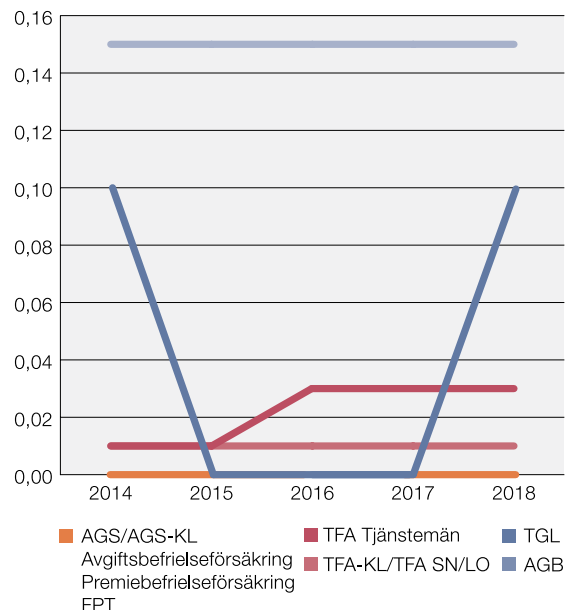
Premier

Utöver solvensmålet har AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring, i syfte att maximera försäkringstagarnas och de försäkrades finansiella nytta, mål om att hålla en stabil premie under kommande fem år samt att skadekostnaden i väsentlig utsträckning ska finansieras med hjälp av kapitalavkastning. Fonderingskvoten ska vid bestämd målfondering och en ettårig SCR-risk ge tillräckligt riskutrymme för en tillgångsallokering som kan generera en totalavkastning som i väsentlig utsträckning finansierar skadekostnaden med hjälp av kapitalavkastning.

Avkastningsfinansiering

Den genomsnittliga löptiden från premieinbetalning till

Premienivåer

utbetalning av försäkringsersättning är cirka åtta år i AFA Försäkring. Det innebär att AFA Försäkring förvaltar merparten av premien under lång tid. Detta ger möjlighet till att investera i en stor andel risktillgångar, vilket är viktigt för att nå en hög avkastning.

Under femårsperioden 2014–2018 uppgick AFA Försäkrings kapitalavkastning till 70,6 miljarder kronor. Under samma tidsperiod uppgick de totala kostnaderna för försäkringsersättningar till 54,5 miljarder kronor.

Skatteeffektivitet

AFA Försäkring ska även sträva efter skatteeffektivitet. För AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring uppfylls detta genom att låta företagen över tid vara konsoliderade på en nivå motsvarande målfonderingen samt att taket för säkerhetsreserven är rätt kalibrerat mot företagets risker.

AFA Livförsäkring består av en skadeförsäkringsgren (AGB-försäkringen) och en livförsäkringsgren (TGL-försäkringen och familjeskyddsförsäkringen). Riskhanteringen för skadeförsäkringsgrenen är inriktad på att bygga upp fonderingen i goda tider för att kunna klara ett krisscenario med mycket hög arbetslöshet. Riskhanteringen för livförsäkringsgrenen, som har både premie- och inkomstskatt, har som mål att uppnå en kombination av premieintäkter och totalavkastning som är effektiv ur ett skattehänseende. Det grundläggande målet att klara solvenskraven är gemensamt för de båda försäkringsgrenarna.

AFA Försäkrings riskstrategi bygger på mål som styrelsen har satt för verksamheten. För mer information om riskhanteringen, se not 2 i respektive försäkringsföretag.

Finansiella resultat

AFA Försäkring har ett stort ekonomiskt åtagande till de försäkrade eftersom utbetalningen av ersättningar i många fall sträcker sig över lång tid. Det innebär att de under året utbetalda skadeersättningarna till stor del härrör från skador som har inträffat flera år tidigare och att kostnaden för årets skador kommer generera utbetalningar under många år framöver. Den verkliga kostnaden för under året inträffade skador visar sig först efter många år.

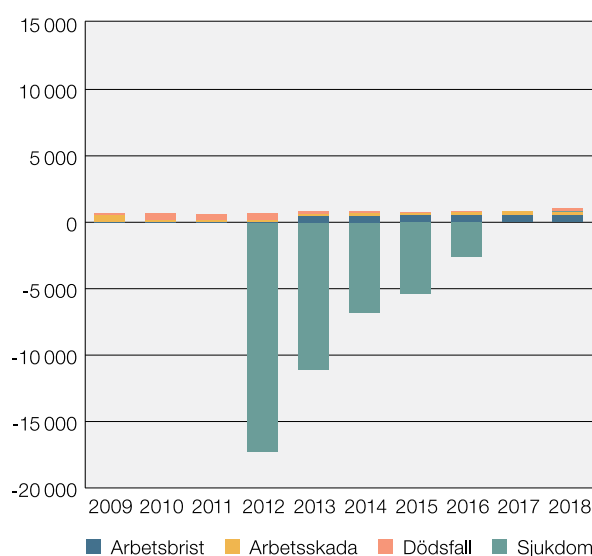
Försäkringsersättningar finansieras av dels årliga premieinbetalningar, dels kapitalavkastning på företagens tillgångar. Under 2018 uppgick premieintäkterna till 1,1 miljarder kronor. De låga premieintäkterna förklaras av nollpremier i avtalsgruppsjukförsäkringen inom AFA Sjukförsäkring. En förhållandevis god kapitalavkastning och ur ett längre perspektiv något förhöjda kostnader för försäkringsersättningar, bidrog till att resultatet före skatt för AFA Försäkring slutade på -7,2 miljarder kronor (2,3).

För att ge en bild av de finansiella resultaten analyseras försäkringsersättningar, premieinbetalningar och kapitalavkastning för en femårsperiod. För mer information, se förvaltningsberättelsen i respektive försäkringsföretag.

Premieinbetalningar

Premieinbetalningarna i ett tioårigt perspektiv framgår av nedanstående diagram. De låga premieinbetalningarna för åren 2009 till 2011 möjliggjordes främst av stora avvecklingsvinster i AFA Sjukförsäkring. Dessa grundar sig i en väsentligt minskad sjukfrånvaro i samhället vilket till stor del beror på den lagändring som trädde i kraft år 2008. Från 2009 till 2018 har premiesatserna varit noll inom AFA Sjukförsäkring. Åren 2012 till 2016 har AFA Sjukförsäkring dessutom återbetalat premier som avser tidigare inbetalda premier för åren 2004 till 2008.

Premieinbetalningar fördelade på ersättningsbara händelser, mnkr

Kapitalavkastning

Under tioårsperioden 2009–2018 uppgick AFA Försäkrings ackumulerade avkastning till cirka 120 procent. Den aktiva avkastningen uppgick under samma period till 13,0 procentenheter, vilket innebär en aktiv avkastning på 0,6 procentenheter per år.

År	Avkastning innehav	Avkastning normalportfölj	Aktiv avkastning
2009–2018	119,8	106,9*	13,0*
Genomsnittlig avkastning per år	8,2	7,5*	0,6*

*Alternativa investeringars indexavkastning är samma som portföljens och har inget bidrag till aktiv avkastning. Vid ihänsyn tagen till alternativa investeringars avkastningskrav i normalportföljen skulle den aktiva avkastningen uppgå till 1,0% årligen.

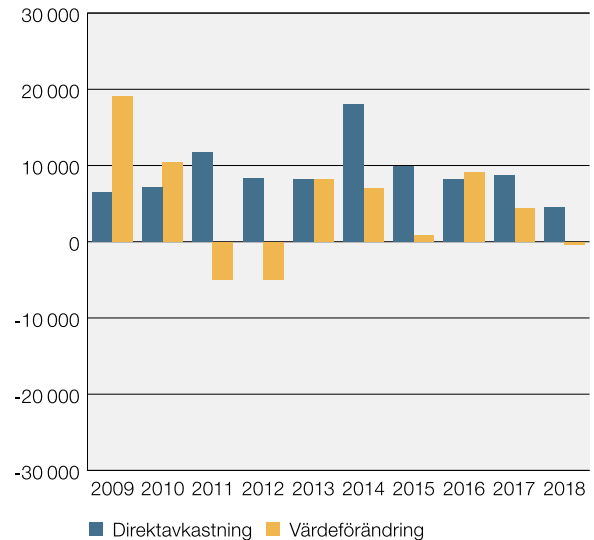
Det globala aktieindexet gav under 2018 en avkastning på -2,3 procent. I Sverige gav aktiemarknaden en avkastning på -4,4 procent. Räntan på långa (tioåriga) svenska reala statsobligationer sjönk under året från -1,6 procent till -1,7 procent. Även den tioåriga nominella svenska statsobligationsräntan sjönk något, från 0,8 procent till 0,5 procent.

Totalavkastningen för AFA Försäkring uppgick under

2018 till 2,4 procent. För företagen i AFA Försäkring var avkastningen under året följande:

- AFA Sjukförsäkring: 2,7 procent
- AFA Trygghetsförsäkring: 1,8 procent
- AFA Livförsäkring: -2,2 procent

Kapitalavkastning uppdelad på direktavkastning och värdeförändring, mnkr

Totalavkastningstabell för placeringar	Marknadsvärden				Totalavkastning	
	2018		2017		2018	2017
	mnkr	%	mnkr	%	%	%
Räntebärande nominellt	53 584	27	61 229	30	0,0	0,5
Räntebärande realt	27 200	14	27 858	14	1,6	1,2
Aktier	59 960	31	63 409	32	-2,9	11,0
Fastigheter	35 086	18	33 065	16	13,3	12,6
Alternativa investeringar	19 086	10	15 267	8	13,0	14,9
Valuta	-	-	-	-	-1,0	1,1
Allokeringsportfölj	142	0	16	0	0,0	0,0
Totalt	195 058	100	200 844	100	2,4	7,2

Bidragsanalys år 2018, %	Normalportfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltningsbidrag
Räntebärande nominellt	30	-0,4	0,0	0,1
Räntebärande realt	14	1,6	1,6	0,0
Aktier	33	-3,2	-2,9	0,1
Fastigheter	15	10,7	13,3	0,4
Alternativa investeringar	8	13,0	13,0	-
Valuta	-	-1,3	-1,0	0,1
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100	1,6	2,4	0,8

Tillgångsslaget alternativa investeringar har i längre tidsserier ett absolutavkastningskrav. För investeringar i Private Equity (PE) är kravet tio procent årligen och för Private Debt (PD) investeringar är kravet 6,25 procent årligen. Fördelningen mellan PE/PD i normalportföljen är under 2018 90/10.

Försäkringsersättningar

Kostnaden för försäkringsersättningar består av dels utbetalda försäkringsersättningar, dels förändring i de avsättningar som görs för att täcka kända och okända skador. Diagrammet nedan visar hur dessa båda variabler har förändrats över tid. Utbetalningarna har utvecklats relativt stabilt, och det är främst variationen i avsättningarna som ger upphov till förändringar i kostnaden för försäkringsersättningarna. Detta förklaras av att skadeersättning i ett pågående ärende utbetalas över lång tid – i genomsnitt i tio år. Ändringar i lagar och regelverk som påverkar avsättningarna direkt kommer att påverka utbetalningsnivån med stor eftersläpning i tid.

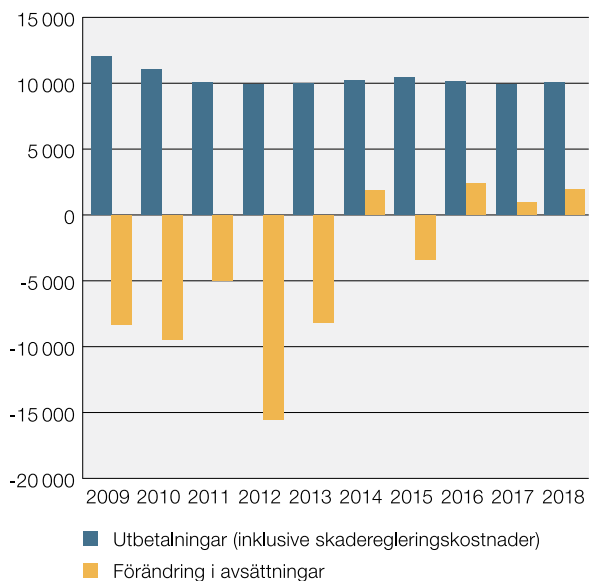
Sjukdom är den ersättningsgrundande händelse inom AFA Försäkring som utbetalar mest ersättning och som vanligtvis uppvisar den största förändringen i avsättningarna mellan åren. Avvecklingsvinster under åren 2008 till 2012 har gjort att behovet av avsättningar har minskat. Variationen i utfallet för 2013 till 2018 beror främst på variationer i marknadsräntor.

Försäkringsersättningar för dödsfall är relativt stabila under perioden medan försäkringsersättningarna för arbetsbrist varierade kraftigt mellan år beroende på situationen på arbetsmarknaden. Exempelvis ökade kostnaderna 2009 och 2013 på grund av fler friställningar.

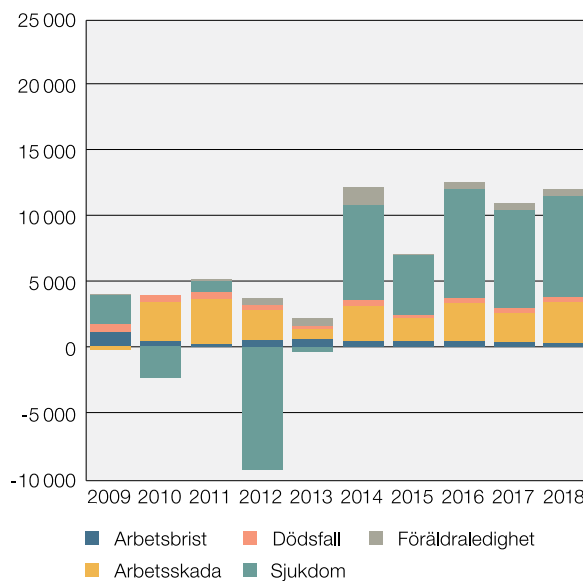
Försäkringsersättningarna för arbetsskada ökade 2010 vilket berodde på villkorsförändringar. Försäkringsersättningarna fortsatte också att vara höga under 2011 och 2012 vilket berodde på under året sjunkande diskonteringsräntor och ökade avsättningar för skaderegleringskostnader. Variationen i utfallet för 2013 till 2018 beror främst på variationer i marknadsräntor.

Försäkringsersättningar för föräldraledighet har fördubblats mellan åren 2013 och 2014. Detta beror på att den nya försäkringen föräldrapenningtillägg (FPT) började gälla 2014.

Försäkringsersättningar fördelade på utbetalningar och nya avsättningar, mnkr

Försäkringsersättningar fördelade på ersättningsgrundande händelser, mnkr

Resultatöversikt 1 januari–31 december

mnkr	AFA Försäkring		AFA Sjukförsäkring		AFA Trygghetsförsäkring		AFA Livförsäkring	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
INTÄKTER								
Premieintäkter	1 105	604	21	-230	290	277	794	557
Kapitalavkastning	4 370	13 196	3 998	10 923	517	1 889	-145	384
Resultatandel joint venture	231	247	231	247	-	-	-	-
Summa intäkter	5 706	14 046	4 250	10 939	807	2 166	649	941
KOSTNADER								
Försäkringsersättningar	-11 896	-10 928	-8 213	-7 959	-3 051	-2 151	-631	-818
Administrativa driftkostnader	-801	-713	-444	-411	-297	-247	-60	-55
Kostnader för forskning	-246	-105	-93	-38	-139	-53	-14	-14
Summa kostnader	-12 943	-11 745	-8 751	-8 408	-3 487	-2 451	-705	-887
RESULTAT FÖRE SKATT	-7 236	2 301	-4 501	2 532	-2 680	-285	-56	54
ÅRETS RESULTAT	-5 160	1 759	-3 343	2 074	-1 797	-296	-20	-19

Ekonomisk ställning per den 31 december

mnkr	AFA Försäkring		AFA Sjukförsäkring		AFA Trygghetsförsäkring		AFA Livförsäkring	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Balansomslutning	202 306	212 416	160 899	168 272	35 031	37 505	6 375	6 639
Placeringsstillgångar	197 759	208 309	157 894	165 086	34 016	36 930	5 850	6 293
Försäkringstekniska avsättningar (FTA)	103 765	101 900	81 251	79 937	20 787	20 150	1 727	1 813
Eget kapital	77 504	82 549	62 665	66 012	11 242	12 968	3 597	3 569

Nyckeltal

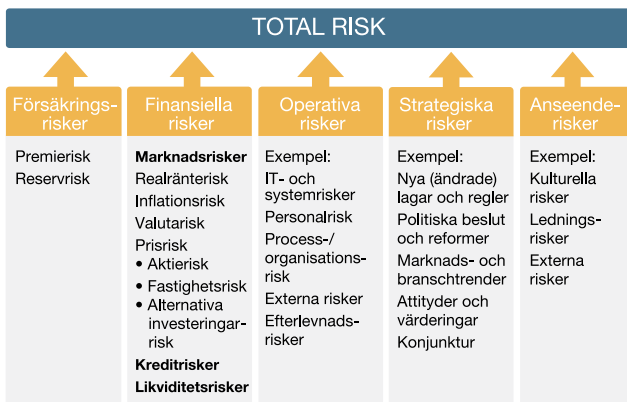
	AFA Försäkring		AFA Sjukförsäkring		AFA Trygghetsförsäkring		AFA Livförsäkring	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Totalavkastningsprocent	2,4	7,2	2,7	7,3	1,8	6,6	-2,2	6,6
Driftkostnader för skadereglering i % av utbetalda försäkringsersättningar	5,5	5,1	3,0	2,8	14,0	13,9	3,5	2,8
Driftkostnader för kapitalförvaltning i % av förvaltad kapital	0,08	0,06	0,07	0,06	0,10	0,08	0,13	0,10
Konsolideringskapital, mnkr	89 994	97 494	73 280	78 320	12 380	14 784	4 335	4 390
Konsolideringskapital i % av FTA	87	96	90	98	60	73	251	242

I tabellerna ovan avser AFA Försäkring de tre försäkringsföretagen tillsammans. AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring redovisas inklusive koncernvärden för dotterföretag. AFA Livförsäkring redovisas som om företaget konsoliderats i en koncern.

Risker

AFA Försäkring arbetar kontinuerligt med riskhantering. Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot uppdragen. Riskhanteringen inriktas på att identifiera, mäta och analysera de risker som hotar uppfyllandet av verksamhetsmålen. Riskexponeringen beskriver vilken risk AFA Försäkring är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen.

AFA Försäkrings risker delas upp i fem kategorier: försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. En beskrivning av försäkringsföretagens risker och riskhantering återfinns i not 2 i respektive årsredovisning.

Kapitalkrav och kapitalbas enligt Solvens II

Företag kan välja att beräkna sitt solvenskapitalkrav (SCR) med en förutbestämd standardformel, eller ansöka om att få använda en intern modell. Vidare kräver Solvens II att företagen ska ha en kvalitetsindelad kapitalbas som minst ska uppgå till SCR.

Försäkringsföretagen inom AFA Försäkring använder standardformeln och uppfyller kapitalkraven under 2018.

AFA Försäkring, kapitalkrav och kapitalbas mnkr	2018	2017
Solvenskapitalkrav (SCR)	39 217	42 188
Kapitalbas	91 159	95 579
Minimikapitalkrav (MCR)	10 388	11 237

Finansiell riskexponering på balansräkningen

Nedan redovisas den finansiella riskexponeringen på AFA Försäkrings balansräkning under ett år uttryckt som Value at Risk (VaR). VaR definieras som den med en viss sannolikhet (97,5 procent) förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år.

Vid utgången av 2018 hade de tre försäkringsföretagen inom AFA Försäkring finansiella risker på sammanlagt 24,0 miljarder kronor brutto om perfekt korrelation mellan samtliga risker antas. Till följd av långt driven diversifiering av tillgångarna reducerades de finansiella riskerna med 9,8 miljarder kronor. Den finansiella nettorisken stannade därför på 14,2 miljarder kronor.

AFA Försäkring, VaR, mdkr	2018-12-31	2017-12-31
Ränterisk	1,1	1,8
Aktierisk	8,2	6,5
Fastighetsrisk	6,3	5,9
Alternativa investeringar-risk	5,3	3,6
Valutarisk	3,0	2,9
Summa risker, brutto¹⁾	24,0	20,8
Diversifieringseffekt mellan tillgångsslag	-9,8	-10,2
Summa risker, netto¹⁾	14,2	10,6

¹⁾ Summa risker netto beräknas med observerade korrelationer inom och mellan tillgångsslag uppdelade på typ och geografisk region. Vid beräkning av summa risker brutto sätts dessa till 1.

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	21
VINSTDISPOSITION	31
RESULTATRÄKNING	32
BALANSRÄKNING	36
KASSAFLÖDEANALYS	40
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL	42
NOTUPPLYSNINGAR	44
UNDERSKRIFTER	95
REVISIONSBERÄTTELSE	96

Styrelsen och verkställande direktören för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033-0642 (AFA Sjukförsäkring) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2018.

Organisation

AFA Sjukförsäkring är moderföretag i AFA Sjukförsäkringskoncernen. Företagets uppgift är att på uppdrag av arbetsmarknadens parter tillhandahålla kollektivavtalade försäkringar för den svenska arbetsmarknaden som ger ersättning vid sjukdom och föräldraledighet. AFA Sjukförsäkring hanterar avtalsgruppsjukförsäkringarna (AGS och AGS-KL), en försäkring vid sjuklivränta, en premiebefrielseförsäkring, en avgiftsbefrielseförsäkring samt en föräldrapenningtilläggsförsäkring (FPT).

Dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8615 (AFA Trygghetsförsäkring), uppgift är att åt arbetsmarknadens parter förvalta försäkringsöverenskommelser avseende arbetsskador. AFA Trygghetsförsäkring hanterar trygghetsförsäkringar vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) samt den förlängda livräntan.

Verksamheten bedrivs i lokaler i centrala Stockholm, där företaget har sitt säte. Adress till företagets huvudkontor är AFA Sjukförsäkring, 106 27 Stockholm.

Vinstutdelning till aktieägare får enligt bolagsordningen inte ske.

Ägarstruktur

AFA Sjukförsäkring är ett försäkringsföretag som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO.

AFA Sjukförsäkring (moderföretaget) upprättar koncernredovisning för AFA Sjukförsäkringskoncernen (koncernen). Samtliga koncernföretag redovisas i not 12. AFA Sjukförsäkringskoncernen upprättar sin koncernredovisning enligt det internationella regelverket IFRS medan redovisning i juridiska personer görs enligt så kallad lagbegränsad IFRS.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000-9659 (AFA Livförsäkring), är tre försäkringsföretag som har gemensam ledning. AFA Livförsäkring är ett livförsäkringsföretag som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. Med AFA Försäkring menas i denna årsredovisning den gemen-

samma organisationen för de tre försäkringsföretagen. Med AFA Försäkringsgruppen menas AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring i enlighet med definitionen i 19 kap. 1 § FRL.

Finansiering av försäkringarna

Kapitalavkastningen är en viktig del av finansieringen av försäkringarna och bidrar över tid högst väsentligt till att hålla försäkringspremierna på en låg nivå. Detta förhållande betyder att branschförekommande nyckeltal baserade på premieintäkter inte är relevanta vid bedömning av koncernens och moderföretagets resultat och ekonomiska ställning. Under de senaste tio åren har nästan 100 procent av koncernens och moderföretagets finansiering genererats via kapitalavkastning eftersom premieintäkterna totalt varit negativa på grund av premieåterbetalningar.

Verksamhet

Försäkringstagare och försäkrade

Antalet försäkringsavtal i AFA Sjukförsäkring inom avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS och AGS-KL) har ökat under året och uppgick vid utgången av år 2018 till 238 200 tecknade avtal (235 400). Antalet försäkrade inom Svenskt Näringsliv/LO-området är cirka 1,7 miljoner samt inom kommun- och landstingsområdet cirka 1,4 miljoner.

Antalet försäkringsavtal inom föräldrapenningtillägg (FPT) uppgick 2018 till 217 500 avtal (214 800) och antalet försäkrade är cirka 1,5 miljoner.

Antalet arbetsgivare som tecknat trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) i AFA Trygghetsförsäkring ökade under året marginellt. Vid årets utgång uppgick antalet tecknade avtal till 223 500 (220 800). Försäkringarna TFA och TFA-KL omfattar cirka 4,3 miljoner anställda på den svenska arbetsmarknaden och cirka 0,2 miljoner egenföretagare.

Skadeutveckling

Antalet nyanmälda skador i avtalsgruppsjukförsäkringen minskade till cirka 116 400 (127 900) under år 2018.

Antalet nyanmälda skador i trygghetsförsäkringen uppgick under år 2018 till cirka 81 800, en minskning med cirka 300 jämfört med året innan.

Antalet anmälningar om föräldraledighet till försäkringen om föräldrapenningtillägg (FPT) uppgick under 2018 till cirka 23 500 (25 000).

Förebyggande arbete inom arbetslivet

Arbetsmarknadens parter har valt att lägga flertalet av de kollektivavtalade riskförsäkringarna inom AFA Sjukförsäkringskoncernen. Förutom att administrera dessa försäkringar arbetar koncernen aktivt med insatser som syftar till att minska och förebygga arbetsskador och sjukfrånvaro i samhället. Genom att bidra till att göra arbetsplatser så säkra och trygga som möjligt med målet att ingen ska behöva skadas eller bli sjuk av sitt arbete kan arbetsskador och ohälsa minska långsiktigt, och därmed också kostnaderna för försäkringarna. På detta sätt är det förebyggande arbetet ett tydligt mervärde i de kollektivavtalade försäkringarna. Koncernen arbetar förebyggande på både kort och lång sikt. Bland annat tillhandahåller koncernen systemlösningar som stöder företag och organisationer i deras systematiska arbetsmiljöarbete.

Koncernen bidrar också till forskning och utveckling inom arbetsmiljö- och hälsoområdet, både genom direkta anslag till projekt och program och genom den unika skadedatabasen som med information om nära 14 miljoner försäkringsärenden sedan 1970-talet utgör en solid grund för forskning och informationsinsatser. Det sammanställs årligen generell statistik från vår databas i rapporten Allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro samt i fyra delrapporter med fördjupningar i specifika ämnen. Dessutom arbetar koncernen aktivt med att sprida kunskap och resultat av den förebyggande verksamheten.

Under året har koncernen kostnadsfört 233 miljoner kronor (91) för forskning och utveckling. Moderföretaget har totalt kostnadsfört 93 miljoner kronor (38) för forskning och utveckling. 40 miljoner avsattes till ett nytt FoU-program, "Att leva och arbeta med psykisk ohälsa". Till programmet "Unga i arbetslivet" beviljades 10 miljoner kronor som fördelats på två av de åtta beviljade projekten. Inom de öppna utlysningarna har totalt 5 (10) nya FoU-projekt beviljats. Totalt i koncernen beviljades 28 nya FoU-projekt (30) i öppna utlysningar. För att bidra till en låg och stabil sjukfrånvaro inom Kommuner, Landsting och Regioner finansierar AFA Sjukförsäkring ett fyra årigt projekt om totalt 75 miljoner som förvaltas av Suntarbetsliv.

Utveckling på de finansiella marknaderna

Under 2018 ökade osäkerheten rörande både det ekonomiska och det politiska läget. Växande handelskonflikter, Brexitförhandlingar, utdragna regeringsbildningar i Sverige och Italien samt inhemska protester mot den franska regeringen var några av de händelser som bidrog till denna utveckling. Tillväxten i västvärlden var till övervägande del stark, men tecken på att konjunkturtoppen kanske var nådd började skönjas på många håll. Oljepriserna steg successivt fram till oktober och hade en viss uppdrivande effekt på inflationen. Under det fjärde kvartalet föll oljepriserna kraftigt, men det var vid årsskiftet för tidigt för att fastställa om priset fått någon inflationsdämpande effekt.

Den amerikanska ekonomin gick starkt, stimulerad av den skattereform som infördes vid årsskiftet och som innebar skattesänkningar på både individ- och företagsnivå. Centralbanken (Fed) fortsatte på den inslagna linjen att göra penningpolitiken mindre expansiv och höjde styrrentan vid fyra tillfällen under året, från 1,5 till 2,5 procent. Handelsrestriktioner infördes gentemot omvärlden, bland annat i form av importtullar på stål och aluminium. Dessutom infördes riktade tullar på en rad kinesiska varor, vilket resulterade i att Kina kontrade med mottullar. Detta ledde till en ökad oro för den globala konjunkturen, även om USA och Kina i december kom överens om att inte trappa upp konflikten under en tremånadersperiod för att ge tid åt fortsatta förhandlingar.

I euroområdet dämpades tillväxttakten något, främst beroende på att de tre största ekonomierna Tyskland, Frankrike och Italien tappade fart. Flera av de mindre euroländerna hade dock en mer stabil utveckling. Även om ECB avslutade sina obligationsköp var penningpolitiken fortsatt stimulerande då styrrentan låg kvar på 0 procent.

Den svenska ekonomin var förhållandevis stark, understödd av Riksbankens fortsatt mycket expansiva penningpolitik. Reporäntan låg kvar på -0,5 procent under hela 2018, men i december beslutades om en höjning till -0,25 procent från och med den 9:e januari 2019.

På den svenska räntemarknaden var marknadsräntorna fortsatt nedpressade. Längre löptider sjönk marginellt, medan kortare löptider var svagt stigande. Svensk statsränta på löptider understigande fem år var emellertid allttjämt negativ.

De svagt fallande långräntorna i kombination med en inflation runt två procent innebar dock en positiv avkastning för både det svenska realränteindexet, cirka 1,5 procent och det svenska nominella ränteindexet, cirka en procent.

Även på andra håll präglades räntemarknaderna av räntor på låga nivåer. Undantaget utgjordes av USA, där Fed:s styr-räntehöjningar ledde till att marknadsräntorna steg och att avståndet till motsvarande västeuropeiska räntor ökade. Den amerikanska ränteuppgången och den stora räntedifferensen mot Sverige, som gjorde det kostsamt att valutakurssäkra amerikanska investeringar, innebar att avkastningen på amerikanska obligationer blev negativ under året.

Den ökade osäkerheten satte dock framförallt sitt avtryck på världens aktiemarknader. Under hösten var volatiliteten hög och kurserna föll kraftigt vilket gjorde att flertalet börser totalt sett sjönk i värde under året. Den svenska aktiemarknaden slutade året med en nedgång på drygt fyra procent medan världsindex föll med knappt åtta procent mätt i lokala valutor. Tillväxtmarknader drabbades särskilt hårt och index för dessa marknader sjönk med nästan 15 procent. På valutamarknaden försvagades SEK under året med cirka åtta procent gentemot USD till cirka 8,90 kronor och med cirka fyra procent gentemot EUR till cirka 10,25 kronor.

AFA Sjukförsäkringskoncernen har, med hänsyn tagen till företagets goda konsolidering, en försiktig finansiell strategi som uttrycks i dess normalportföljer. Vid utgången av året hade koncernen en betydande finansiell styrka med en fonderingskvot enligt Solvens II på 2,19 (2,28). Per samma datum hade moderföretaget en fonderingskvot enligt Solvens II på 2,29 (2,36).

Risker

Under året har koncernens och moderföretagets försäkringsrisk varit oförändrad. Det samlade strategiska finansiella risktagandet i koncernens normalportföljer var i stort sett oförändrat under 2018. Både AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring ökade sin andel av noterade aktier med en procentenhet med motsvarande minskning av alternativa investeringar. I not 2 beskrivs koncernens och moderföretagets risker och riskhantering.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har verksamheten slutfört arbetet med implementering av EU:s nya dataskyddsregler (GDPR) General Data Protection Regulation.

AFA Sjukförsäkring har lämnat ett koncernbidrag om 300 miljoner kronor till AFA Trygghetsförsäkring för att stärka upp AFA Trygghetsförsäkrings kapitalbas.

Den ändrade företagsbeskattningen som gäller från och med år 2019 har medfört omräkning av temporära skatter till en ny lägre skattesats om 20,6 procent. Det har också medfört att AFA Sjukförsäkring kommer belastas med en skattemässig schablonintäkt från och med år 2019, beräknad på räkenskapsårets ingående säkerhetsreserv.

Förändringar i redovisningsregelverken

AFA Försäkring har under 2018 implementerat IFRS 9 Finansiella instrument. Standarden innehåller nya principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar. Avgörande för hur värdering ska ske baseras dels på företagets affärsmodell, dels det finansiella instrumentets kontraktsevenliga kassaflöden. Övergången till IFRS 9 har inte inneburit några väsentliga förändringar för AFA Sjukförsäkring, eftersom företaget redan tidigare värderat de flesta finansiella instrument till verkligt värde med förändringar över resultaträkningen.

AFA Försäkring har under 2018 även implementerat IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder. För AFA Sjukförsäkrings del är standarden tillämplig på andra intäkter i försäkringsrörelsen än de som omfattar överföring av försäkringsrisk. Dessa intäkter utgör en obetydlig andel av AFA Sjukförsäkrings samlade verksamhet och resultat. Övergången till IFRS 15 har inte fått någon väsentlig påverkan på AFA Sjukförsäkrings finansiella ställning och resultat.

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarden IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Slutlig standard presenterades i maj 2017. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. AFA Försäkring analyserar för närvarande effekterna på redovisningen.

Verksamhetsutveckling

DIGITALISERING AV AFA FÖRSÄKRINGS VERKSAMHET

Under 2018 har arbetet med en utökad digitaliserad och automatiserad hantering fortsatt med målet att skapa en enklare och smidigare process för kunderna, förkorta ledtider, minska hanteringskostnader och ge en lägre miljöpåverkan. En automatiserad hantering erbjuder också bättre förutsättningar för effektiva samarbeten med externa parter, säkerställer en tillförlitlig process samt gör det enklare för AFA Försäkring att arbeta för att alla som är berättigade till ersättning också får det.

Fokus under 2018 har legat på att digitalisera och automatisera moment i anmälningsprocessen samt ökade möjligheter för kunderna att ha kontakt med AFA Försäkring digitalt. Under året har AFA Försäkring t.ex. anslutit sig till en förmedlingsväxel för digitala brevlådor så att kunden kan få sina brev digitalt. I samband med detta har även andra anpassningar gjorts som gör att fler brev idag är möjliga att läsa digitalt för den försäkrade. Under året har AFA Försäkring även gjort ytterligare förbättringar i vår digitala anmälan, med förväntad minskad ledtid och en enklare hantering för den försäkrade som följd.

Under året har arbetet fortsatt med att göra det möjligt att hämta anställningsuppgifter maskinellt i en större andel av våra ärenden genom att hämta vissa anställningsuppgifter från Foras register istället för att kontakta arbetsgivaren. Detta underlättar för arbetsgivaren samt kortar väntetiden för den försäkrade. Det effektiviserar även skaderegleringen då uppgifterna hämtas direkt när anmälan gjorts.

Vidare har ett förberedande arbete gjorts för att kunna automatisera ytterligare steg i handläggningen av valda grupper av ärenden inom avtalsgruppsjukförsäkringen. Tester utfördes under hösten 2018 med målet att införa lösningar under inledningen av 2019.

Personal

KONCERNEN

Medelantalet anställda under år 2018 uppgick till 575 (578) varav 65 procent (63) var kvinnor. Se vidare not 30.

För en redogörelse av principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se not 30.

MODERFÖRETAGET

Medelantalet anställda under år 2018 uppgick till 255 (260) varav 61 procent (60) var kvinnor. Se vidare not 30.

För en redogörelse av principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se not 30.

Hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har AFA Sjukförsäkring upprättat den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport gemensamt med övriga bolag inom AFA Försäkring. Hållbarhetsrapporten återfinns på www.afaforsakring.se

FEMÅRSÖVERSIKT, KONCERNEN

RESULTAT, mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Premieintäkter	311	47	-2 318	-5 192	-6 551
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-721	-699	-638	-292	416
Försäkringsersättningar	-11 265	-10 110	-11 758	-6 360	-11 180
Driftkostnader	-740	-658	-769	-632	-585
Övriga tekniska kostnader	-233	-91	-144	-179	-114
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-12 648	-11 511	-15 627	-12 655	-18 014
Kapitalavkastning	5 236	13 510	17 431	10 864	23 886
Resultat från andelar i joint venture-företag	231	247	296	176	53
Resultat före skatt	-7 181	2 246	2 100	-1 615	5 925
ÅRETS RESULTAT	-4 995	1 778	1 782	-1 038	4 618
PREMIENIVÅER TFA, %					
Svenskt Näringsliv/LO-området	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Svenskt Näringsliv/PTK-området	0,03	0,03	0,03	0,01	0,01
Kooperativa området TFA arbetare	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Kooperativa området TFA tjänstemän	0,03	0,03	0,03	0,01	0,01
Kommunala området	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Placeringsstillgångar	191 910	202 016	197 650	182 789	188 557
Kassa och bank	3 098	2 785	1 979	4 361	4 018
Försäkringstekniska avsättningar	102 038	100 087	99 097	96 706	99 885
Balansomslutning	195 930	205 784	200 728	188 514	195 568
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	73 906	78 980	77 217	75 426	76 410
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	11 753	14 124	13 680	13 406	13 940
Totalt konsolideringskapital	85 659	93 104	90 897	88 832	90 350
NYCKELTAL, %	2018	2017	2016	2015	2014
Skadeprocent	3 622	21 511	-507,2	-122,5	-171,0
Driftkostnadsprocent	238	1 400	-33,2	-12,2	-9,1
Totalkostnadsprocent	3 860	22 911	-540,4	-134,7	-180,1
Direktavkastningsprocent ¹⁾	2,3	4,7	4,6	5,1	5,0
Totalavkastningsprocent ²⁾	2,5	7,2	9,9	5,8	13,9
Konsolideringskapital i % av FTA	84	93	92	92	91
Konsolideringsgrad	27 543	198 094	-3 921,4	-1 710,9	-1 379,2
<i>Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar</i>	5,6	5,3	4,9	5,2	5,6
<i>Driftkostnader för finansförvaltning i procent av förvaltad kapital</i>	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06
Solvensrelaterade nyckeltal³⁾ (avser AFA Försäkringsgruppen)					
Kapitalbas	91 159	95 579	91 502		
<i>varav primärkapital</i>	91 159	95 579	91 502		
Minimikapitalkrav	10 388	11 237	10 346		
Solvenskapitalkrav	39 217	42 188	39 163		

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

³⁾ Från och med den 1 januari 2016 ska solvensrelaterade uppgifter lämnas i årsredovisningen. I enlighet med FFFS 2015:12 har ingen omräkning skett för tidigare perioder.

FEMÅRSÖVERSIKT, MODERFÖRETAGET

RESULTAT, mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Premieintäkter	21	-230	-2 609	-5 369	-6 721
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-575	-557	-509	-234	334
Försäkringsersättningar	-8 213	-7 944	-8 817	-4 623	-8 571
Driftkostnader	-444	-407	-415	-408	-270
Övriga tekniska kostnader	-93	-38	-84	-74	-50
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-9 304	-9 176	-12 434	-10 708	-15 278
Kapitalavkastning	2 750	2 830	12 769	7 569	19 366
Resultat före skatt	-6 554	-6 346	335	-3 139	4 088
ÅRETS RESULTAT	-1 463	-8 601	1 047	-3 859	7 203
PREMIENIVÅER AGS, PBF, AGS-KL, ABF OCH FPT, %					
Svenskt Näringsliv/LO-området	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kommunala området	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EKONOMISK STÄLLNING, mnkr					
	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Placeringsstillgångar	144 783	152 956	150 016	139 864	150 647
Kassa och bank	2 329	2 189	1 309	3 314	3 155
Försäkringstekniska avsättningar	81 251	79 937	78 881	77 287	80 155
Balansomslutning	153 209	161 791	158 160	150 422	160 941
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	30 607	32 070	40 671	39 624	43 483
<i>Obeskattade reserver</i>	32 335	36 507	26 510	27 165	25 034
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	2 084	2 981	3 528	3 324	4 516
Totalt konsolideringskapital	65 026	71 558	70 709	70 113	73 033
NYCKELTAL, %					
	2018	2017	2016	2015	2014
Skadeprocent	39 110	-3 454	-338,0	-86,1	-127,5
Driftkostnadsprocent	2 114	-177	-15,9	-7,6	-4,0
Totalkostnadsprocent	41 234	-3 631	-353,9	-93,7	-131,5
Direktavkastningsprocent ¹⁾	2,4	4,8	4,7	5,1	5,0
Totalavkastningsprocent ²⁾	2,7	7,3	10,3	6,0	14,1
Konsolideringskapital i % av FTA	80	90	90	91	91
Konsolideringsgrad	309 648	-31 112	-2 710,2	-1 305,9	-1 086,6
<i>Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar</i>	3,0	2,6	1,8	2,6	2,8
<i>Driftkostnader för finansförvaltning i procent av förvaltad kapital</i>	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06
Solvensrelaterade nyckeltal³⁾					
Kapitalbas	79 554	83 086	80 053		
<i>varav primärkapital</i>	79 554	83 086	80 053		
Minimikapitalkrav	7 958	8 618	7 921		
Solvenskapitalkrav	31 834	34 473	31 684		

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

³⁾ Från och med den 1 januari 2016 ska solvensrelaterade upplysningar lämnas i årsredovisningen. I enlighet med FFFS 2015:12 har ingen omräkning skett för tidigare perioder.

Verksamhetens resultat

Premieintäkter

Tack vare en god konsolidering beslutade styrelsen att för nionde året i rad sätta premiesatserna för försäkringarna inom AFA Sjukförsäkring till noll procent av lönesumman.

För AFA Trygghetsförsäkring behölls premienivån på 0,01 procent av lönesumman för arbetsgivare inom Svenskt Näringsliv/LO-kollektivet och för arbetsgivare inom kommuner och landsting. Premierna för arbetsgivare inom Svenskt Näringsliv/PTK-området behölls på nivån 0,03 procent under 2018.

För arbetsgivare inom det kooperativa området behölls premienivån 0,03 procent för kollektivet tjänstemän och 0,01 procent för kollektivet arbetare.

KONCERNEN

För räkenskapsåret 2018 uppgick premieintäkterna i koncernen till 311 miljoner kronor (47).

MODERFÖRETAGET

För räkenskapsåret 2018 uppgick premieintäkterna i moderföretaget till 21 miljoner kronor (-230). Ökningen i premieintäkter beror på en lägre kreditering av premier för tidigare premieår under 2018 jämfört med 2017 samt att premieintäkter för 2018 erhöles för premiebefrielseförsäkringen för de avtal som har försäkrat en extra pensionsavsättning. Nivån på premien är beräknad utifrån den uppskattade kostnaden för respektive avtal.

Försäkringsersättningar

KONCERNEN

Kostnaderna för försäkringsersättningar i koncernen uppgick till 11 265 miljoner kronor (10 110). Årets skadeutbetalningar inklusive driftkostnader för skadereglering uppgick till 9 314 miljoner kronor (9 120) och avsättningar för oreglerade skador ökade med 1 951 miljoner kronor (ökade med 990).

Den underliggande skadekostnaden för år 2018 bedöms vara högre än för år 2017, främst beroende på högre löner och högre antaganden om arbetssjukdomar. Se vidare not 4.

MODERFÖRETAGET

Kostnaderna för försäkringsersättningar i moderföretaget uppgick till 8 213 miljoner kronor (7 944). Årets skadeutbetalningar, inklusive driftkostnader för skadereglering, uppgick till

6 899 miljoner kronor (6 888) och avsättningar för oreglerade skador ökade med 1 314 miljoner kronor (ökade med 1 056). Se vidare not 4.

Driftkostnader

KONCERNEN

Koncernens totala driftkostnader uppgick till 1 406 miljoner kronor (1 268). Ökningen beror främst på ökade kostnader från Fora avseende projektet Nova, byte av affärssystem för hela organisationen samt på ett flertal engångsposter som påverkade driftkostnaderna positivt under 2017. Se vidare not 5.

MODERFÖRETAGET

Moderföretagets totala driftkostnader uppgick till 775 miljoner kronor (698). Se vidare not 5.

Kapitalavkastning

KONCERNEN

Koncernens totala kapitalavkastning uppgick till 4 515 miljoner kronor (12 811). Totalavkastningen för koncernens placeringstillgångar uppgick under år 2018 till 2,5 procent (7,2). Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar och fastigheter uppgick till 0,8 procentenheter (0,3).

Under tioårsperioden 2009-2018 har koncernens avkastning överträffat dess normalportföljsavkastning med sammanlagt 13,0 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

MODERFÖRETAGET

Moderföretagets totala kapitalavkastning uppgick till 2 175 miljoner kronor (2 273). Totalavkastningen för företagets placeringstillgångar uppgick under år 2018 till 2,7 procent (7,3). Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar och fastigheter uppgick till 0,9 procentenheter (0,4).

Under tioårsperioden 2009-2018 har företagets avkastning överträffat dess normalportföljsavkastning med sammanlagt 13,8 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Övriga tekniska kostnader

Övriga tekniska kostnader utgörs av anslag för forskning.

KONCERNEN

Koncernens kostnader för anslag för forskning uppgick till 233 miljoner kronor (91). Se vidare not 6.

MODERFÖRETAGET

Moderföretagets kostnader för anslag för forskning uppgick till 93 miljoner kronor (38). Se vidare not 6.

Obeskattade reserver

I september 2015 medgav Finansinspektionen AFA Sjukförsäkring dispens från reglerna om maximal avsättning i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om normalplan för skadeförsäkringsbolags redovisning av säkerhetsreserv (FFFS 2013:8). Dispensen omfattar redovisningsåren 2016–2018 och innebär att avsättningen till säkerhetsreserv får uppgå till maximalt 50 procent av avsättningen till oreglerade skador, såväl kända som okända. I juli 2018 erhöles en ny dispens omfattande redovisningsåren 2019–2021. Årets upplösning av säkerhetsreserven uppgick till 4 172 miljoner kronor (avsättning 9 997). Se vidare not 8.

Resultat före skatt

KONCERNEN

Resultat före skatt i koncernen uppgick till -7 181 miljoner kronor (2 246). Resultatförsämringen beror främst på lägre kapitalavkastningen under 2018 och att försäkringssättningarna är något högre jämfört med 2017.

MODERFÖRETAGET

Resultat före skatt i moderföretaget uppgick till -6 554 miljoner kronor (-6 346). Resultatförsämringen beror främst på lägre kapitalavkastningen under 2018 och att försäkringssättningarna är något högre jämfört med 2017.

Verksamhetens ställning

Balansräkning

KONCERNEN

Balansomslutningen i koncernen minskade till 195 930 miljoner kronor (205 784).

MODERFÖRETAGET

Balansomslutningen i moderföretaget minskade till 153 209 miljoner kronor (161 791).

Placeringsstillgångar

KONCERNEN

Placeringsstillgångarna i koncernen uppgick till 191 910 miljoner kronor (202 016). Se vidare not 11–17.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2018 till 41 procent (44) av räntebärande värdepapper, till 31 procent (31) av noterade aktier, till 18 procent (17) av fastigheter samt till 10 procent (8) av alternativa investeringar.

MODERFÖRETAGET

Placeringsstillgångarna i moderföretaget uppgick till 144 783 miljoner kronor (152 956). Se vidare not 11–17.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2018 till 40 procent (43) av räntebärande värdepapper, till 31 procent (31) av noterade aktier, till 19 procent (18) av fastigheter samt till 10 procent (8) av alternativa investeringar.

Försäkringstekniska avsättningar

KONCERNEN

I koncernen består de försäkringstekniska avsättningarna av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 102 038 miljoner kronor (100 087).

Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader. Avsättningen för inträffade men ej rapporterade skador och skaderegleringskostnader utgör cirka 47 procent av den totala avsättningen. Se vidare not 1 och 22.

MODERFÖRETAGET

I moderföretaget består de försäkringstekniska avsättningarna av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 81 251 miljoner kronor (79 937).

Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader. Avsättningen för inträffade men ej rapporterade skador och skaderegleringskostnader utgör cirka 44 procent av den totala avsättningen. Se vidare not 1 och 22.

Eget kapital och konsolideringskapital

KONCERNEN

Eget kapital i koncernen minskade till 73 906 miljoner kronor jämfört med 78 980 miljoner kronor föregående år. Konsolideringskapitalet minskade under året till 85 659 miljoner kronor (93 104) vilket motsvarar 84 procent (93) av de försäkringstekniska avsättningarna.

MODERFÖRETAGET

Eget kapital i moderföretaget minskade till 30 607 miljoner kronor jämfört med 32 070 miljoner kronor föregående år. Konsolideringskapitalet minskade under året till 65 026 miljoner kronor (71 558) vilket motsvarar 80 procent (90) av de försäkringstekniska avsättningarna.

Kassaflöde

KONCERNEN

Kassa och bank i koncernen ökade med 313 miljoner kronor (minskade med 806).

MODERFÖRETAGET

Kassa och bank i moderföretaget ökade med 140 miljoner kronor (880).

Framtidsutsikter

Vid förväntad utveckling av premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 6,0 procent (5,6) på företagens placeringstillgångar för att uppnå nollresultat i moderföretaget år 2019.

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 1 500 miljoner kronor (1 550) i resultat för moderföretaget. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,19 procentenheter (0,21) i premienivå för moderföretagets försäkringar.

Vid förväntad utveckling av dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkrings premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 7,6 procent (6,6) på dotterföretagets placeringstillgångar för att uppnå nollresultat i dotterföretaget år 2019.

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 320 miljoner kronor (350) i resultat för dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkring. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,02 procentenheter (0,03) i premienivå för dotterföretagets försäkringar.

KONCERNEN

Koncernens fria egna kapital uppgick enligt koncernbalansräkningen till 44 981 miljoner kronor (40 730).

MODERFÖRETAGET

Enligt bolagsordningen får utdelning inte lämnas. Styrelsen föreslår att till bolagsstämman förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående fritt eget kapital	32 063 018 796
Årets resultat	-1 463 063 059
Summa	30 599 955 737

KONCERNEN

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2018	2017
Premieintäkter		311	47
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		-721	-699
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-9 314	-9 120
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		-1 951	-990
Summa försäkringsersättningar		-11 265	-10 110
Driftkostnader	5	-740	-658
Övriga tekniska kostnader	6	-233	-91
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-12 648	-11 511
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-12 648	-11 511
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		11 043	14 068
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		3 451	4 401
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-1 683	-5 082
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-8 296	-576
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		721	699
Summa kapitalavkastning		5 236	13 510
Resultat från andelar i joint venture-företag	13	231	247
RESULTAT FÖRE SKATT		-7 181	2 246
Skatt på årets resultat	9	2 186	-468
ÅRETS RESULTAT		-4 995	1 778
Årets resultat hänförligt till:			
Ägare av moderföretaget		-4 832	1 805
Innehav utan bestämmande inflytande		-163	-27
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2018	2017
Årets resultat		-4 995	1 778
Övrigt totalresultat för året			
Poster som inte kommer att omklassificeras till årets resultat			
<i>Aktuariella vinster och förluster</i>		-78	-16
Summa övrigt totalresultat för året		-78	-16
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-5 073	1 762
Årets totalresultat hänförligt till:			
Ägare av moderföretaget		-4 910	1 789
Innehav utan bestämmande inflytande		-163	-27

MODERFÖRETAGET

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2018	2017
Premieintäkter		21	-230
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	3	-575	-557
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-6 899	-6 888
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		-1 314	-1 056
Summa försäkringsersättningar		-8 213	-7 944
Driftkostnader	5	-444	-407
Övriga tekniska kostnader	6	-93	-38
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-9 304	-9 176
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-9 304	-9 176
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		8 222	11 415
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		1 901	2 147
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-1 239	-10 796
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-6 709	-493
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		575	557
Summa kapitalavkastning		2 750	2 830
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT		-6 554	-6 346
Bokslutsdispositioner			
<i>Erhållna koncernbidrag</i>		135	7 203
<i>Upplösning/avsättning till säkerhetsreserv</i>	8	4 172	-9 997
Summa bokslutsdispositioner		4 307	-2 794
Resultat före skatt		-2 247	-9 140
Skatt på årets resultat	9	784	539
ÅRETS RESULTAT		-1 463	-8 601
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2018	2017
Årets resultat		-1 463	-8 601
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-1 463	-8 601

KONCERNEN

RESULTAT 2018	Sjuk-/olycksfall	Trygghetsförsäkring vid arbetsskada	Inkomstförsäkring och avgångsbidragförsäkring	Koncernjusteringar	Totalt
Premieintäkter	21	290	-	-	311
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-575	-146	-	-	-721
Försäkringsersättningar	-7 689	-3 067	-524	15	-11 265
Driftkostnader	-429	-302	-15	6	-740
Övriga tekniska kostnader	-93	-139	-	-1	-233
FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	-8 765	-3 364	-539	20	-12 648

MODERFÖRETAGET

RESULTAT 2018	Sjuk-/olycksfall	Inkomstförsäkring och avgångsbidragförsäkring	Totalt
Premieintäkter	21	-	21
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-575	-	-575
Försäkringsersättningar	-7 689	-524	-8 213
Driftkostnader	-429	-15	-444
Övriga tekniska kostnader	-93	-	-93
FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	-8 765	-539	-9 304

KONCERNEN

RESULTAT 2017	Sjuk-/olycksfall	Trygghetsförsäkring vid arbetsskada	Inkomstförsäkring och avgångsbidragsförsäkring	Koncernjusteringar	Totalt
Premieintäkter	-230	277	-	-	47
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-557	-142	-	-	-699
Försäkringsersättningar	-7 560	-2 166	-384	0	-10 110
Driftkostnader	-396	-251	-11	0	-658
Övriga tekniska kostnader	-38	-53	-	-	-91
FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	-8 781	-2 335	-395	0	-11 511

MODERFÖRETAGET

RESULTAT 2017	Sjuk-/olycksfall	Inkomstförsäkring och avgångsbidragsförsäkring	Totalt
Premieintäkter	-230	-	-230
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-557	-	-557
Försäkringsersättningar	-7 560	-384	-7 944
Driftkostnader	-396	-11	-407
Övriga tekniska kostnader	-38	-	-38
FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	-8 781	-395	-9 176

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

KONCERNEN

TILLGÅNGAR	NOT	2018	2017
Immateriella tillgångar	10	-	-
Placeringstillgångar			
Rörelsefastigheter	11	738	724
Förvaltningsfastigheter	11,15	32 165	30 417
Andelar i joint venture	13	1 556	1 272
Andra finansiella placeringstillgångar	14,15,16,17		
<i>Aktier och andelar¹⁾</i>		78 064	77 373
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper¹⁾</i>		77 303	81 250
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		1 325	10 031
<i>Derivat</i>		759	356
<i>Övriga finansiella placeringstillgångar</i>		-	593
Summa andra finansiella placeringstillgångar		157 451	169 603
Summa placeringstillgångar		191 910	202 016
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		24	17
Övriga fordringar	19	251	274
Summa fordringar		275	291
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	20	23	32
Kassa och bank		3 098	2 785
Summa andra tillgångar		3 121	2 817
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	624	660
SUMMA TILLGÅNGAR		195 930	205 784

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

KONCERNEN

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2018	2017
Eget kapital	26		
Eget kapital hänförligt till ägare av moderföretaget			
<i>Aktiekapital</i>		7	7
<i>Övriga bundna reserver</i>		27 896	37 202
<i>Balanserat resultat</i>		49 891	38 941
<i>Årets resultat</i>		-4 910	1 789
Summa eget kapital hänförligt till ägare av moderföretaget		72 884	77 939
Innehav utan bestämmande inflytande		1 022	1 041
Summa eget kapital		73 906	78 980
Försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	22	102 038	100 087
Andra avsättningar			
Avsättning för pensioner	30	1 102	977
Avsättning för skatter	23	11 753	14 124
Summa andra avsättningar		12 855	15 101
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	24	190	199
Derivat	15,17,25	88	536
Skulder till kreditinstitut	15,27	5 790	9 826
Övriga skulder	28	655	614
Summa skulder		6 723	11 175
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	408	441
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		195 930	205 784

MODERFÖRETAGET

TILLGÅNGAR	NOT	2018	2017
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	11,15	11 289	10 471
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag			
<i>Aktier i koncernföretag</i>	12	4 186	4 424
<i>Aktier i joint venture-företag</i>	13	588	535
Summa placeringar i koncernföretag och intresseföretag		4 774	4 959
Andra finansiella placeringstillgångar	14,15,16,17		
<i>Aktier och andelar ¹⁾</i>		64 407	63 756
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾</i>		62 633	64 926
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		1 050	7 962
<i>Derivat</i>		630	289
<i>Övriga finansiella placeringstillgångar</i>		-	593
Summa andra finansiella placeringstillgångar		128 720	137 526
Summa placeringstillgångar		144 783	152 956
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		11	4
Övriga fordringar	19	5 599	6 114
Summa fordringar		5 610	6 118
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	20	23	32
Kassa och bank		2 329	2 189
Summa andra tillgångar		2 352	2 221
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	464	496
SUMMA TILLGÅNGAR		153 209	161 791

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

MODERFÖRETAGET

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2018	2017
Eget kapital	26		
Aktiekapital		7	7
Balanserat resultat		32 063	40 664
Årets resultat		-1 463	-8 601
Summa eget kapital		30 607	32 070
Obeskattade reserver	8		
Säkerhetsreserv		32 335	36 507
Summa obeskattade reserver		32 335	36 507
Försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	22	81 251	79 937
Andra avsättningar			
Avsättning för pensioner	30	601	569
Avsättning för skatter	23	2 084	2 981
Summa andra avsättningar		2 685	3 550
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	24	157	160
Derivat	15,17,25	76	436
Skulder till kreditinstitut	15,27	4 494	7 846
Övriga skulder	28	1 432	1 080
Summa skulder		6 159	9 522
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	172	205
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		153 209	161 791

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
Premieinbetalningar	245	235	-	0
Premieåterbetalningar	-32	-123	-32	-123
Skadeutbetalningar	-9 316	-9 148	-6 903	-6 911
Utbetalningar för driftkostnader	-708	-677	-437	-603
Utbetalningar från anslagsverksamhet m.m.	-129	-175	-57	-74
Inbetalningar fastighetsförvaltning	1 373	1 387	429	447
Utbetalningar fastighetsförvaltning	-411	-394	-127	-118
Investeringar/försäljningar i:				
Byggnader och mark	1 158	554	1 379	1 210
Aktier och andelar	-3 636	-55	-2 791	311
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 656	-2 639	4 433	-3 107
Derivat	-3 799	2 115	-3 081	1 708
Övriga finansiella placeringstillgångar	-3 437	4 766	-2 753	3 714
Utlåning till kreditinstitut	8 581	-2 866	6 817	-2 357
Erhållna utdelningar	3 300	7 378	2 773	6 114
Erhållna räntor	1 468	1 716	1 258	1 425
Betalda räntor	-986	-968	-747	-607
Betald inkomstskatt	-228	-217	-160	-77
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	100	889	1	952
Kassaflöde från investeringsverksamheten				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-4	-25	-4	-25
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	0	-	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	96	864	-3	927
Kassa och bank vid årets början	2 785	1 979	2 189	1 309
Valutakursdifferens i kassa och bank	217	-58	143	-47
KASSA OCH BANK VID ÅRETS SLUT	3 098	2 785	2 329	2 189

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL
mnkr

KONCERNEN

	Hänförligt till moderföretagets aktieägare					
	Aktie- kapital	Övriga bundna reserver	Balanserat resultat (inkl. årets resultat)	Summa	Innehav utan bestäm- mande inflytande	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2017	7	34 842	41 301	76 150	1 068	77 218
Totalresultat						
Årets resultat			1 805	1 805	-27	1 778
Aktuariella vinster och förluster			-16	-16	-	-16
Summa totalresultat			1 789	1 789	-27	1 762
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital						
Eget kapitals andel av årets förändring i obeskattade reserver		2 360	-2 360	-	-	-
Summa omföring mellan bundet och fritt eget kapital		2 360	-2 360	-	-	-
Utgående balans per 31 december 2017	7	37 202	40 730	77 939	1 041	78 980
Ingående balans per 1 januari 2018	7	37 202	40 730	77 939	1 041	78 980
Totalresultat						
Årets resultat			-4 832	-4 832	-163	-4 995
Aktuariella vinster och förluster			-78	-78	-	-78
Justering ¹⁾		489	-627	-138	138	-
Summa totalresultat		489	-5 537	-5 048	-25	-5 073
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital						
Omräkning av ingående balans på grund av ändrad skattesats ²⁾		575	-582	-7	7	0
Eget kapitals andel av årets förändring i obeskattade reserver		-4 742	4 742	0	-	0
Omföring ³⁾		-5 628	5 628	0	-	0
Summa omföring mellan bundet och fritt eget kapital		-9 795	9 788	-7	7	0
Utgående balans per 31 december 2018	7	27 896	44 981	72 884	1 022	73 906

¹⁾ Justeringen avser under 2017 felaktigt beräknad minoritetsandel.

²⁾ Omräkningen avser den del av obeskattade reserver som hänför sig till eget kapital.

³⁾ Justeringen avser under 2018 gjord omföring av tidigare år uppbokad fond för realiserade vinster.

Övriga bundna reserver	Fond orealiserade vinster	Obeskattade reserver	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa
Ingående balans per 1 januari 2017	5 628	29 214	1 417	36 259
Årets förändring	-	2 360	-5	2 355
Utgående balans per 31 december 2017	5 628	31 574	1 412	38 614
Ingående balans per 1 januari 2018	5 628	31 574	1 412	38 614
Omräkning av ingående balans på grund av ändrad skattesats ²⁾	-	575	7	582
Årets förändring	-	-4 742	-143	-4 885
Omföring ³⁾	-5 628		-563	-6 191
Justering ¹⁾	-	489	-489	-
Utgående balans per 31 december 2018	0	27 896	223	28 120

¹⁾ Justeringen avser under 2017 felaktigt beräknad minoritetsandel.

²⁾ Omräkningen avser den del av obeskattade reserver som hänför sig till eget kapital.

³⁾ Justeringen avser under 2018 gjord omföring av tidigare år uppbokad fond för realiserade vinster.

MODERFÖRETAGET

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Totalresultat för perioden	Totalt eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2017	7	39 617	1 047	40 671
Föregående års vinstdisposition		1 047	-1 047	-
Totalresultat för perioden		-	-8 601	-8 601
Utgående balans per 31 december 2017	7	40 664	-8 601	32 070
Ingående balans per 1 januari 2018	7	40 664	-8 601	32 070
Föregående års vinstdisposition		-8 601	8 601	0
Totalresultat för perioden		-	-1 463	-1 463
Utgående balans per 31 december 2018	7	32 063	-1 463	30 607

Ägare och antal aktier:

Landsorganisationen i Sverige (LO)

Svenskt Näringsliv

350 (350) aktier à nom. 10 000 kronor

350 (350) aktier à nom. 10 000 kronor

De finansiella rapporterna och noterna till de finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor om inte annat anges. På grund av avrundning i noterna kan summeringar avvika från totalen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Denna årsredovisning och koncernredovisning har upprättats och godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 10 april 2019 och kommer att föreläggas bolagsstämman den 19 juni 2019 för fastställande. Företaget är ett svenskt försäkringsaktiebolag med säte i Stockholm och kontor i centrala Stockholm. AFA Sjukförsäkringsaktiebolag är moderföretag i AFA Sjukförsäkringskoncernen.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

Denna årsredovisning upprättas i enlighet med de av EU godkända standarderna International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee.

Vid upprättandet tillämpas också lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Rådet för finansiell rapportering (RFR) uttalanden samt rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner. Vidare tillämpas Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter.

Moderföretaget i AFA Sjukförsäkringskoncernen tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS. Den finansiella rapporteringen följer lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer vid upprättandet av årsredovisningen. Det har skett ändringar i RFR 2. AFA Sjukförsäkring har tagit ställning till dessa ändringar och bedömt att de inte får någon väsentlig påverkan för AFA Sjukförsäkring. Moderföretaget tillämpar samma principer som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet Tillkommande redovisningsprinciper i moderföretaget. I enlighet med 2 kap. Årsredovisningslagen (ÅRL) och IAS 8 Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel kan avvikelser från nämnda regelverk göras om följderna av avvikelserna inte är väsentliga.

Enligt 5 kap. 5 § ÅRFL angående resultat per försäkringsklass lämnas ingen upplysning utan hänvisning sker till resultatanalysen i förvaltningsberättelsen.

Nya och ändrade standarder och tolkningar under 2018

IFRS 9 – Finansiella instrument trädde i kraft 1 januari 2018 och ersätter befintliga regler om redovisning, värdering, nedskrivning och säkringsredovisning. IFRS 9 är principdrivet jämfört med IAS 39 som är regelbaserat och innehåller nya principer för hur finansiella tillgångar ska klassificeras och värderas. Avgörande för klassificeringen, i vilken värderingskategori en finansiell tillgång hänförs sig till grundar sig på företagets affärsmodell. Övergången till IFRS 9 har inte inneburit några väsentliga förändringar för AFA Sjukförsäkring, eftersom företaget redan tidigare värderat de flesta finansiella instrument till verkligt värde med förändringar över resultaträkningen. I linje med övergångsreglerna har jämförande information för tidigare perioder inte räknats om. Effekten av övergången uppgår i koncernen till -4 miljoner kronor och i moderföretaget -3 miljoner kronor som redovisas i balanserat resultat. En översikt av övergången till IFRS 9 från IAS 39 presenteras i tabell i not 14.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder är antagen av EU och trädde i kraft den 1 januari 2018. Standarden ersätter existerande standarder och tolkningar relaterade till intäktsredovisning med undantag för redovisning av försäkringskontrakt. För AFA Sjukförsäkrings del är standarden tillämplig på andra intäkter i försäkringsrörelsen än de som omfattar överföring av försäkringsrisk. Dessa intäkter utgör en obetydlig andel av AFA Sjukförsäkrings samlade verksamhet och resultat. Övergången från intäktsredovisning enligt standard IAS 18 till intäktsredovisning enligt IFRS 15 har inte fått någon väsentlig påverkan på AFA Sjukförsäkrings finansiella ställning och resultat.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

International Accounting Standards Board (IASB) har givit ut nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft. Vissa av dessa standarder är godkända inom EU medan andra ännu inte har godkänts för tillämpning. Nedan återfinns de nya och ändrade standarder och tolkningar som getts ut av IASB men som ännu ej har trätt i kraft. Dessa har ännu inte tillämpats av AFA Sjukförsäkring.

IFRS 16 Leasingavtal är antagen av EU och trädde i kraft den 1 januari 2019. Standarden ersätter nuvarande IAS 17. AFA Sjukförsäkring kommer att börja tillämpa IFRS 16 från och med 1 januari 2019 och kommer att tillämpa den förenklade övergångsmetoden vid implementering av standarden. I samband med övergången har AFA Sjukförsäkring valt att endast tillämpa definitionen av ett leasingavtal på avtal som enligt nuvarande IAS 17 identifierats som leasingavtal. Leasingavtal med en leasingperiod om tolv månader eller kortare eller där den underliggande tillgången har ett värde som är lågt eller som bedömts oväsentligt kommer inte att inkluderas i skulden och nyttjanderätten i balansräkningen. AFA Sjukförsäkrings bedömning är att standarden väntas få en

begränsad påverkan på AFA Sjukförsäkrings finansiella ställning och resultat, även om balansomslutningen kommer att öka något till följd av att en andel av koncernens leasingavtal kommer att redovisas i balansräkningen som anläggningstillgångar respektive räntebärande skulder. Vidare kan koncernens tekniska resultat komma att förbättras obetydligt då nuvarande leasingkostnader, som ingår i driftskostnaderna, delas upp på avskrivningar respektive räntekostnader, vilka ingår i kapitalförvaltningens resultat.

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarden IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Standarden publicerades i maj 2017 och avses träda i kraft den 1 januari 2022. Den är ännu inte antagen av EU. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. Koncernen analyserar för närvarande effekterna för AFA Försäkring.

Slutligen har en rad mindre, specifika ändringar beslutats i enskilda IFRS-standarder, men inga av dessa har bedömts beröra AFA Sjukförsäkring.

Redovisningsprinciper i moderföretaget

Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen. Därutöver följer moderföretaget Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetodik har tillämpats som i AFA Sjukförsäkrings årsredovisning 2017 och inga väsentliga ändringar har påverkat redovisningen i de finansiella rapporterna. Nedan anges de redovisningsprinciper som tillämpas av moderföretaget och som tillkommer enligt RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG OCH JOINT VENTURE

Aktier i koncernföretag och joint venture redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Förvävsrelaterade utgifter för koncernföretag och joint venture som kostnadsförs i koncernredovisningen ingår som en del i anskaffningsvärdet för andelar i dotterföretag.

KONCERNBIDRAG

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i posten Bokslutsdispositioner i resultaträkningen som en ökning eller minskning av årets resultat.

PENSIONER

I koncernen finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom pensionsavsättningar i balansräkningen,

Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring. Moderföretaget har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti (PRI). De individuella pensionsutfästelserna är tryggade genom försäkring och i form av direktpension som säkerställs via kapitalförsäkring med pantförskrivning.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala, vilket medför att den anställda bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Avgifterna till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i årets resultat under den period som intjänandet sker.

Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställda garanteras en viss pension i förhållande till lönen samt att företaget i allt väsentligt bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Enligt IFRS ska förmånsbestämda planer redovisas i enlighet med IAS 19. Kostnaden för pensionsförpliktelsen fastställs med den så kallade PUC-metoden (Projected Unit Credit). Metoden inkluderar framtida intjänande med syfte att fördela pensionskostnaden jämnt över intjäningstiden. Kostnaden avseende periodens tjänstgöring redovisas som en kostnad i resultaträkningen och effekter av omvärderingar i form av aktuariella vinster eller förluster redovisas i Övrigt totalresultat.

I moderföretaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser.

Avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas på samma sätt som i koncernen.

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i enlighet med förenklingsregeln i RFR 2 och beräknas enligt tryggandelagen samt PRI:s och Konsumentkooperationens grunder, vilket avviker från IAS 19 men är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Kostnaderna för de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätterna intjänas.

Principer för upprättande av koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget och dess dotterföretag samt innehav i joint venture. Dotterföretag är företag över vilka moderföretaget utövar ett bestämmande inflytande. Joint venture är samarbetsarrangemang genom vilka parterna som har ett gemensamt bestämmande inflytande över arrangemanget har rätt till nettotillgångarna från arrangemanget. Bestämmande inflytande föreligger när en investerare är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över investeringsobjektet.

De finansiella rapporterna för moderföretaget, dotterföretagen samt joint venture som konsolideras avser samma period och är upprättade enligt de redovisningsprinciper som gäller för koncernen. Ett dotterföretag eller ett joint venture tas in i koncernredovisningen vid förvärvstidpunkten, vilket är den dag då moderföretaget får ett bestämmande inflytande, och ingår i koncernredovisningen till den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden för dotterföretag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångarna som lämnats som ersättning och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelседagen. Väsentliga transaktionskostnader för förvärv av dotterföretag redovisas i koncernredovisningen när de uppkommer och inkluderas inte i anskaffningsvärdet för de förvärvade företagen. Exempel på sådana kostnader är kostnader för juridiska konsultationer i samband med förvärv.

Joint venture redovisas i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden vilket betyder att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med ägarföretagets andel av förändringen i investeringsobjektets nettotillgångar.

Identifierade förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventuella förpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkligt värde på förvärvsdagen. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets tillgångar, skulder och eventuella förpliktelser redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden, undantaget placeringsstillgångar som redovisas till verkligt värde och försäkringstekniska avsättningar som värderas utifrån vedertagna aktuariella metoder och betryggande aktuariella antaganden. Värdeförändringarna för placeringsstillgångar och försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

IFRS 4 föreskriver att endast avtal som innebär betydande överföring av försäkringsrisk, till skillnad från avtal som till övervägande del innebär sparande, ska redovisas som försäkringsavtal. Samtliga av koncernens försäkringsprodukter innebär att koncernen övertar en betydande risk för försäkringstagarna genom att gå med på att kompensera dem eller andra förmåntagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Redovisning av utländsk valuta

Moderföretagets funktionella valuta och koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till svenska kronor enligt gällande balansdagskurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer till följd av detta redovisas netto i resultaträkningen i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare. Det icke-tekniska resultatet utgörs av de poster som i huvudsak är hänförliga till kapitalförvaltningen.

PREMIEINTÄKTER

Premier från försäkringsavtal redovisas som intäkter i takt med intjänandet med avdrag för befarade och konstaterade kundförluster.

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD TILL FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av denna avkastning kan betraktas som hänförlig från inbetalda premier som förvaltats av placeringsverksamheten för försäkringsrörelsens räkning. Av denna anledning allokeras en del av avkastningen till det tekniska resultatet.

Vid beräkningen av den kapitalavkastning som är hänförlig till det tekniska resultatet används försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar som förvaltas av placeringsverksamheten. Den överförda kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar medelavkastningen per år på 3-månaders statsskuldväxlar.

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättning för oreglerade skador. Utbetalda försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering.

DRIFTKOSTNADER

Driftkostnaderna för perioden delas upp på driftkostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I moderföretagets icke-tekniska redovisning av kapitalavkastning ingår driftkostnader för finansförvaltningen och fastighetsförvaltningen.

Driftkostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader. De fördelas och redovisas utifrån den funktion de härrör ifrån:

- Skadereglering
- Administration
- Kapitalförvaltning
- Fastighetsförvaltning

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Driftkostnader fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

PENSIONS-KOSTNADER

I koncernen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionskostnader redovisas enligt IAS 19 i koncernredovisningen.

I koncernredovisningen redovisas aktuariella vinster och förluster i pensionsskulden samt finansiella vinster och förluster i stiftelsens kapital helt och hållet under den period de inträffar. Dessa effekter redovisas i övrigt totalresultat som poster som inte kommer att omföras till resultaträkningen. I moderföretaget redovisas dessa effekter i resultaträkningen. Moderföretagets utgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs i takt med de anställdas intjänande.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala, vilket medför att den anställde bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Avgifterna till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i årets resultat under den period som intjänandet sker.

Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställde garanteras en viss pension i förhållande till lönen samt att företaget i allt väsentligt bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i enlighet med förenklingsregeln i RFR 2 och beräknas enligt trygghandelagen samt PRI:s och Konsumentkooperationens grunder.

Kostnaderna för de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas.

LEASING

Leasingkontrakt kan kategoriseras som antingen finansiella eller operationella avtal. Leasingavtal som innebär att en väsentlig del av riskerna och fördelarna förknippade med ägandet kvarstår

hos leasegivaren klassificeras som operationella. Företaget har endast tecknat operationella leasingavtal. Leasingavgifter för tecknade operationella avtal kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

Som Övriga tekniska kostnader redovisas sådana kostnader i försäkringsrörelsen som inte omfattar överföring av försäkringsrisk. Kostnaderna avser främst stöd till forskning.

KAPITALFÖRVALTNINGENS RESULTAT

Kapitalförvaltningens resultat består av Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placerings-tillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalförvaltningens intäkter består av hyresintäkter, utdelningar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar samt realisationsvinster (netto) avseende placeringstillgångar.

Hyresintäkter

Samtliga förvaltningsfastigheter hyrs ut med kommersiella hyresavtal som är tecknade på viss tid, vilket innebär att en förändring av marknadshyrorna inte ger ett direkt utslag i hyresintäkterna. Förändring av hyresintäkterna sker i samband med att avtal förfaller till omförhandling. Flertalet kommersiella avtal har en indexklausul som innebär att hyran förändras med en viss andel av inflationen. Bostadshyrorna omförhandlas årligen med Hyresgästföreningen.

Hyresintäkterna periodiseras och redovisas linjärt under hyresavtalets löptid. Eventuella hyresrabatter och kostnader för hyresavtalets ingående periodiseras också över hyresavtalets löptid.

Utdelningar

Utdelningar avser aktieutdelningar vilka redovisas i resultaträkningen i den period då rätten till betalning fastställs.

Ränteintäkter

Ränteintäkter utgörs av ränta på obligationer och andra räntebärande värdepapper samt av övriga ränteintäkter (utlåning till kreditinstitut, bankmedel, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån).

Ränteintäkter från obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas enligt effektivräntemetoden. Denna metod används för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för periodisering av ränteintäkter eller räntekostnaden över relevant period.

Valutakursvinster (netto)

Valutakursdifferenser, såväl realiserade som orrealiserade, redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår.

NOTUPPLYSNINGAR

Realisationsvinster (netto)

Realisationsresultat redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att det uppstår. Realiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalförvaltningens kostnader består av driftkostnader för byggnader och mark samt kapitalförvaltning, räntekostnader och finansiella kostnader, valutakursförluster (netto), realisationsförluster (netto) samt av- och nedskrivningar avseende placeringstillgångar.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Orealiserat resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar beskrivs i mer detalj i avsnittet Placeringstillgångar under rubriken Tillämpade principer för poster i balansräkningen.

INKOMSTSKATT

Koncernens och moderföretagets skattekostnad för perioden utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattemässiga värde och dess bokförda värde. Aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen

PLACERINGSTILLGÅNGAR

Fastigheter / Byggnader och mark

Med rörelsefastigheter avses fastigheter som innehas för att användas i den egna verksamheten. Koncernens rörelsefastigheter redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivning görs med två procent per år av anskaffningsvärdet.

Förvaltningsfastigheter är placeringstillgångar som innehas för att ge hyresintäkter och värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas initialt till anskaffningsvärde, vilket inkluderar direkt hänförliga utgifter till förvärvet. Efter den initiala redovisningen redovisas förvaltningsfastigheter till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Med verkligt värde menas uppskattat försäljningsvärde på balansdagen.

I moderföretaget redovisas samtliga fastigheter, inklusive fastigheten som används i den egna verksamheten, som förvaltnings-

fastigheter i enlighet med svenska lätttnadsregler i FFFS 2015:12. Fastigheterna värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella placeringstillgångar

Med andra finansiella placeringstillgångar avses finansiella instrument, vilka definieras som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument i ett annat företag. Andra finansiella placeringstillgångar utgörs av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån. Med övriga finansiella placeringstillgångar avses återköpstransaktioner.

Samtliga andra finansiella placeringstillgångar samt finansiella skulder som är derivat och återköpstransaktioner har klassificerats till kategorin verkligt värde via resultaträkningen baserat på företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella instrument och dess avtalsenliga villkor. Affärsmodellen speglar hur koncernen och moderföretaget förvaltar portföljer av finansiella instrument för att generera kassaflöden. När affärsmodellen bestäms för en grupp av finansiella instrument tas hänsyn till faktorer såsom:

- Syftet med affärsmodellen
- Hur de finansiella instrumentens resultat utvärderas och rapporteras till ledningen
- Hur risker bedöms och hanteras
- Extern rapportering

Med beaktning av ovanstående faktorer har en bedömning gjorts att samtliga andra finansiella placeringstillgångar samt finansiella skulder som är derivat och återköpstransaktioner ska klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen eftersom förvaltningen och resultatet utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med den riskhanterings- och investeringsstrategi som styrelsen beslutat, samt att uppföljning internt till styrelse och ledning utgår från verkligt värde. All externrapportering sker dessutom till verkligt värde.

Återköpstransaktioner på skuldsidan hamnar med automatik i affärsmodell Hold to Collect men AFA Sjukförsäkring har valt att tillämpa FVTPL (Fair Value Through Profit or Loss) för återköpstransaktioner på skuldsidan eftersom det blir en redovisningsmismatch med övriga repor på tillgångssidan om man inte redovisar repor på skuldsidan till verkligt värde.

Med verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad avses den senaste kursen på balansdagen. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av olika värderingstekniker. Se vidare not 15.

För samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas affärsdagsredovisning, vilket innebär att fordringar och skulder avseende ej reglerade affärer uppkommer. Dessa redovisas i posten Övriga fordringar eller Övriga skulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företagen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Vid försäljning av en finansiell tillgång eller finansiell skuld upphör den att redovisas i balansräkningen på affärsdagen och den vinst eller förlust som uppstår redovisas i resultaträkningen.

Anskaffningsvärdet för andra finansiella placeringstillgångar fastställs exklusive eventuella transaktionskostnader. Transaktionskostnader redovisas i stället i resultaträkningen i posten Kapitalavkastning, kostnader.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för aktier och andelar beskrivs i not 15. Aktier och andelar redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placerings-tillgångar.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för obligationer och andra räntebärande värdepapper beskrivs i not 15. Obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar.

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till kreditinstitut avser utlåning till banker där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid. Utlåningen värderas till verkligt värde och redovisas i balansräkningen under rubriken Andra finansiella placeringstillgångar.

Derivat

Samtliga derivat värderas individuellt och till verkligt värde.

Derivatkontrakt med positivt verkligt värde på balansdagen redovisas i balansräkningen i posten Derivat under Andra finansiella placeringstillgångar. Derivatkontrakt med negativt verkligt värde redovisas på balansräkningens skuldsida i posten Derivat. Se vidare not 15.

Återköpstransaktioner

Återköpstransaktioner delas upp i två typer av transaktioner: återköpsavtal och omvända återköpsavtal. Vid ett återköpsavtal säljer företaget en obligation samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationen vid en förutbestämd tidpunkt till ett förutbestämt pris. Såld obligation redovisas i balansräkningen till verkligt värde eftersom risk och avkastning inte övergår till köparen under återköpsavtalet. Den likvid som erhålls redovisas som skuld i posten Övriga skulder. Den sålda obligationen anges

i not 16.

Vid ett omvänt återköpsavtal köper företaget en obligation och motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationen på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Köpt obligation redovisas inte i balansräkningen och erlagd likvid redovisas som en fordran under posten Övriga finansiella placeringstillgångar.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot ersättning och erhållande av säkerhet. För koncernen och moderföretaget inskränker sig värdepapperslån till utländska aktier som företaget lånar ut till motparter med hög kreditvärdighet och som ställer säkerhet i form av likvida medel eller värdepapper.

Eftersom utlåningen inte är en transaktion där all risk och avkastning överlåtits till motparten redovisas utlånade värdepapper i balansräkningen till verkligt värde. Ersättningen för utlånade aktier redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter som Övriga ränteintäkter.

Samtliga säkerheter som erhållits vid utlåningen av värdepapper anges i not 16. I de fall erhållna säkerheter utgörs av likvida medel placeras dessa i räntebärande värdepapper. Koncernens och moderföretagets värdepapperslån hanteras av företagets depåbank.

ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Övriga finansiella tillgångar utgörs av Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter. Dessa poster värderas till upplupet anskaffningsvärde. Övriga fordringars förväntade löptid är dock kort och dessa fordringar redovisas därför till det belopp som förväntas inflyta. Nedskrivningar av fordringar avseende direkt försäkring redovisas som minskade premieintäkter och nedskrivningar av andra typer av fordringar redovisas som driftkostnader.

Övriga finansiella skulder består av balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring och Övriga skulder samt av upplupna räntekostnader som återfinns i balansräkningsposten Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Övriga finansiella skulder värderas normalt till upplupet anskaffningsvärde. Övriga finansiella skulders förväntade löptid är dock kort och dessa skulder redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering.

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Inventarier redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen i posten Driftskostnader och beräknas linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod för inventarier är mellan tre och fem år.

NOTUPPLYSNINGAR

Kontorsutrustning	5 år
Motorfordon	5 år
Datorutrustning	3-4 år

Vinst eller förlust vid avyttring eller utrangering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkten och tillgångens redovisade nettovärde och redovisas i resultaträkningen i posten Driftkostnader.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Samtliga materiella anläggningstillgångar ägs av AFA Sjukförsäkring, men nyttjas av alla tre företagen. Årets avskrivningar fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

KASSA OCH BANK

Kassa och bank består av banktillgodohavanden i försäkringsrörelsen och likvida medel överförda till kapitalförvaltningen. Kassa och bank redovisas på separat rad i koncernens och moderföretagets balansräkningar.

FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till anskaffningsvärde.

EGET KAPITAL

I koncernredovisningen delas obeskattade reserver upp i eget kapital och uppskjuten skatt. Säkerhetsreserven får upplösas endast under särskilda villkor. Därför klassificeras egna kapitaldelen i säkerhetsreserven som bunden reserv i koncernredovisningen.

Enligt ÅRFL ska försäkringsföretag dela upp det egna kapitalet i bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital utgörs i moderföretaget av aktiekapital medan allt annat eget kapital klassificeras som fritt eget kapital.

OBESKATTADE RESERVER

Moderföretaget har redovisat avsättningar till säkerhetsreserv i enlighet med Finansinspektionens beslut om undantag från reglerna för avsättning till säkerhetsreserv.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall. Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade

och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Inträffade och rapporterade skador avser skador med kända och fastställda ersättningar. Med inträffade men ej rapporterade skador avses för företaget okända försäkringsfall (IBNR) eller för företaget kända skador där försäkringsersättningar inte är slutligt fastställda (IBNER).

Beräkningarna utgår från statistiska metoder som baseras på antaganden om antalet sjukfall, avveckling, räntenivå, värdesäkring och andra riskmått samt driftkostnader.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att det är troligt att dessa säkerhetspåslag kommer att resultera i framtida avvecklingsvinster.

Metodbeskrivning

Avsättningarna för månadsersättningsfall i avtalsgruppsjukförsäkringen, premiebefrielseförsäkringen och avgiftsbefrielseförsäkringen är beräknade med hänsyn till sjukavvecklingen och bedömningar av antal okända sjukfall. Avsättningarna för dagsersättningsfall för ovanstående försäkringar samt föräldrapenningtilläggsförsäkringen beräknas med triangelschemametodik. För trygghetsförsäkring vid arbets-skada används främst triangelschemametodik kombinerad med olika bedömningar för skadeår som inte är så långt utvecklade. Avsättningen för skadelivräntor i trygghetsförsäkring vid arbets-skada är beräknad med hänsyn till inflation och dödlighet. För sjuklivränta och förlängd livränta beräknas avsättningen med hänsyn till dödlighet.

Antaganden

Avsättningarnas storlek påverkas av en rad faktorer. De viktigaste antagandena i AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring är:

- Inflation och diskonteringsränta
- Bedömning av antal okända sjukfall, arbetsolycksfall och arbetssjukdomar
- Sjukavveckling
- Dödlighet
- Effekt av lag- och villkorsändringar

Inflation och diskonteringsränta

Vid beräkningen tas hänsyn till historisk inflation och löneutveckling. Generellt gäller att försäkringarna diskonteras med en nominell räntekurva enligt Finansinspektionen upprättade riktlinjer justerat med ett antagande om indexering beroende på värdesäkringens karaktär i de olika försäkringarna. Detta gäller inte för avsättningar där durationen är kort eftersom diskonteringseffekten där är försumbar.

Bedömning av antal okända sjukfall, arbetsolycksfall och arbets-sjukdomar

Avsättningarna består till betydande del av inträffade men ej rapporterade sjukfall. För att skatta antalet okända skadefall räcker det inte med att använda enbart statistiska metoder, eftersom det framför allt för det senaste skadeåret inte finns tillräckligt med underlag. Uppskattningen av antal okända skador görs därför genom en sammanvägd bedömning av olika statistiska metoder samt extern information om till exempel antal sjukskrivningar. Det senaste skadeåret är det mest svårbedömda året; ju tidigare skadeår, desto säkrare blir skattningarna av antalet okända skador.

Sjukavveckling

Beräkningen av avsättningar för månadsersättningsfall i AFA Sjukförsäkring innehåller antagande om sjukavvecklingen, det vill säga hur många sjukfall som upphör innan 65 års ålder då försäkringen slutar gälla. Ett sjukfall kan upphöra på grund av att den försäkrade blir frisk, får arbetsskadan beviljad eller avlider. Antagandet är baserat på historisk sjukavveckling. I dagsläget beaktas enbart när en försäkrad avlider i avvecklingen, detta eftersom antalet individer som tillfrisknar eller övergår till arbets-skada bedöms vara litet. Detta ger ett försiktigt antagande av sjukavvecklingen.

Dödlighet

Vid beräkning av avsättningarna för skadelivräntor i trygghetsförsäkring vid arbetsskada, sjuklivränta och förlängd livränta görs antagande om dödligheten. Det antagande som används för skadelivräntor och sjuklivränta och förlängd livränta är ett branschgemensamt dödlighetsantagande som grundar sig på Sveriges befolkningsdödlighet. Dödlighetsantagandet för sjuklivränta och förlängd livränta har anpassats till arbetarkollektivet.

Effekt av lag- och villkorsändringar

Ändringar i lagar och villkor i socialförsäkringssystemet kan få mycket långtgående konsekvenser för AFA Sjukförsäkrings och AFA Trygghetsförsäkrings ekonomi och kan påverka både retroaktivt och prospektivt. Sådana ändringar är mycket svåra att förutse och därför svåra att ta höjd för i avsättningsberäkningarna. Även när det gäller lagändringar som redan trätt i kraft kan kostnaderna vara svårbedömda eftersom det då blir svårare att grunda beräkningarna på skadehistoriken. Detta resulterar i aktuariella bedömningar som grundar sig på den information som finns tillgänglig.

AVSÄTTNINGAR FÖR SKATTER

Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas i balansräkningen i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Den uppskjutna skatteskulden hänförs sig i moderföretaget främst

till realiserade vinster i placeringstillgångar.

Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som hänförs sig till innehav i placeringstillgångar.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats med den skattesats som har beslutats per rapportperiodens slut och förväntas gälla vid realiserandet av tillgången eller regleringen av skulden. Beräkningen av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har baserats på en skattesats om 20,6 procent.

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till koncernens verksamhet. Koncernen och moderföretaget tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen.

Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling till externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Koncernen och moderföretaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån och därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

REDOVISADE POSTER

Under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas kassaflöden från premiebetalningar, skadeutbetalningar, utbetalningar för omkostnader i försäkringsverksamheten samt kassaflöde från anslagsverksamhet. Här redovisas även kassaflöden från investeringar och försäljningar av placeringstillgångar, nettobetalningar avseende fastighetsverksamheten, erhållna utdelningar, betalda och erhållna räntor samt betald inkomstskatt. Posterna resulterar i det nettokassaflöde som genererats i den löpande verksamheten.

Som likvida medel redovisas kassa och bank, vilket består av banktillgodohavanden efter eliminering av valutaomvärderingens effekt. Kortfristiga placeringar (med en löptid kortare än tre månader) redovisas som placeringstillgångar.

Viktiga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen

I redovisningen görs uppskattningar och antaganden om framtiden. Det är främst beräkningen av de försäkringstekniska

avsättningarna som baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Uppskattningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna utvärderas löpande och baseras på historisk information och andra faktorer, inklusive antaganden om vid bokslutstillfället inträffade men då okända skador samt förväntningar om framtida händelser, som anses rimliga under rådande förhållanden. För ytterligare information om viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2.

Uppskattningar och bedömningar har även gjorts vid värdering av fastigheter, onoterade aktier, derivat samt illikvida räntebärande värdepapper. För vidare information se not 15.

Not 2. Risker och riskhantering för koncernen

Riskhanteringens mål

Styrelsen har beslutat om en riskpolicy som anger riskhanteringsmål, strategier för hur dessa mål ska uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskexponering och riskacceptans i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot koncernens uppdrag åt arbetsmarknadens parter så att koncernens mål uppnås. Riskexponeringen berättar vilken risk företaget är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen. Riskacceptansen är den risknivå som styrelsen har accepterat och den ligger till grund för styrelsebeslut om riskstrategi. Koncernens risker delas in i finansiella risker, försäkringsrisker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

Riskhantering

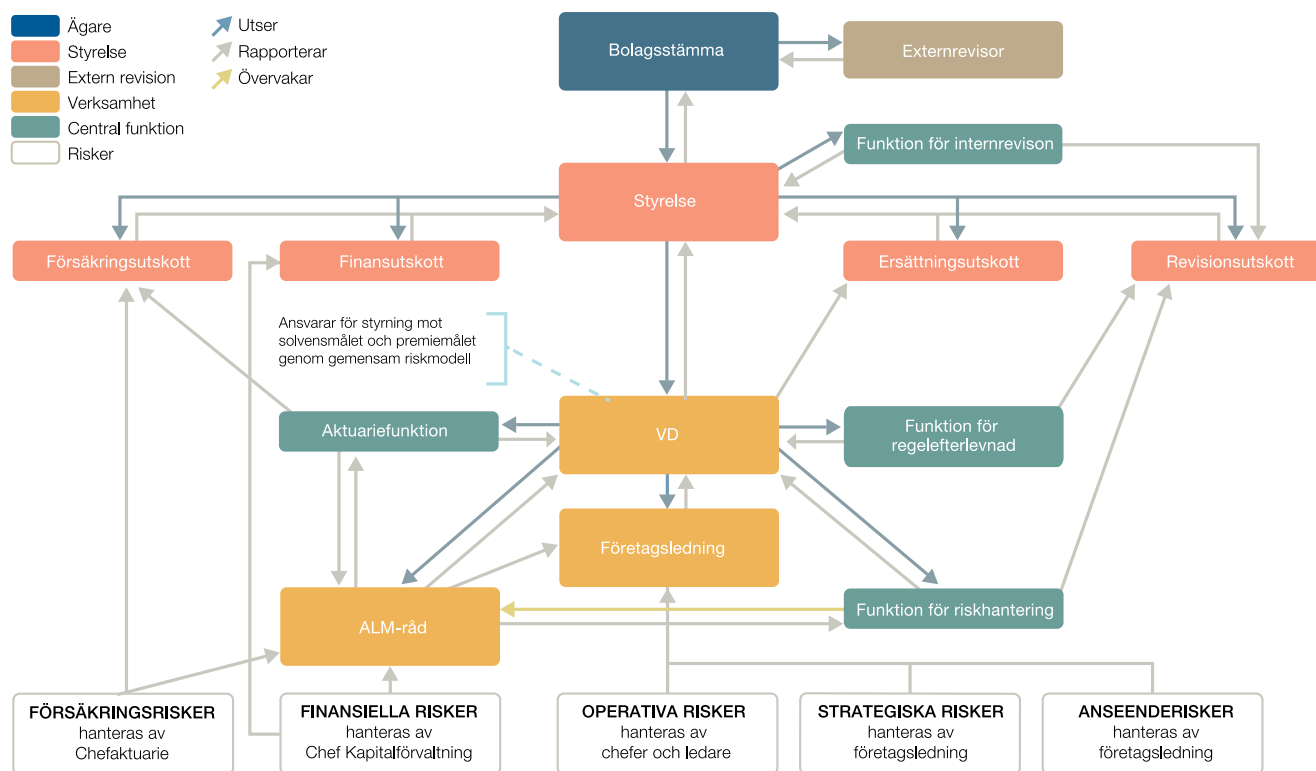
Riskhanteringen består av tre steg: Styrning, löpande hantering samt rapportering av risker. I nedanstående figur visas hur koncernen utformat den del av bolagsstyrningen som består av hur koncernen identifierar, värderar och beslutar om hantering av risker.

I AFA Sjukförsäkring och i AFA Trygghetsförsäkring är det bolagsstämman som utser styrelsen. Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige (LO) utser vardera en styrelseledamot att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen. Bolagsstämman utser också externrevisor som har till uppgift att granska försäkringsföretagens räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av försäkringsföretagen. Styrelsen fattar beslut om det samlade risktagandet i försäkringsföretagen. Styrelsemöten i de två försäkringsföretagen hålls samtidigt i de ärenden som har gemensamma beröringspunkter. Styrelsen har inrättat fyra utskott – Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet – för att bereda frågor inför styrelsebeslut. Finansutskottet bereder frågor som rör finansiella risker. Försäkringsutskottet bereder frågor som rör försäkringsrisker. Vid vissa specifika frågeställningar såsom premiesättning och egen risk- och solvensbedömning (ORSA) samordnas mötena mellan Finansutskottet och Försäkringsutskottet. Revisionsutskottet bereder ärenden till styrelsen i frågor gällande bland annat operativa risker, finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt samt revisorer. Ersättningsutskottet bereder ersättningsfrågor och fungerar som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor.

Det löpande riskhanteringsarbetet leds av företagets verkställande direktör (VD). För att bistå med styrningen av verksamhetens finansiella risker och försäkringsrisker utser VD ett ALM-råd (Asset Liability Management) med representanter från Enhet Kapitalförvaltning, Enhet Aktuarie, Enhet Ekonomi och Funktionen för riskhantering. VD utser även en särskild krisledning.

Ansvaret för hanteringen av de operativa riskerna i verksamheten har delegerats från VD till verksamhetens chefer och ledare (riskägarna) enligt principer i riktlinjer för delegering och attest. Vidare har alla anställda ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur. Detta gäller även för utlagd verksamhet till externa leverantörer.

Enhet Kapitalförvaltning har ansvar för hantering och kontroll av AFA Sjukförsäkrings och AFA Trygghetsförsäkrings finansiella risker i enlighet med fastställda placeringsriktlinjer samt rapporterar till Finansutskottet respektive ALM-rådet.

Enhet Aktuarie har ansvar för hantering och kontroll av AFA Trygghetsförsäkrings försäkringsrisker i enlighet med fastställda aktuariella reglementen samt rapporterar till Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd.

Enhet Aktuarie har ansvar för hantering av AFA Sjukförsäkrings och AFA Trygghetsförsäkrings försäkringsrisker i enlighet med fastställda aktuariella reglementen. Riskerna kontrolleras av chefen för Enhet Aktuarie tillika aktuariefunktionen som rapporterar till Försäkringsutskottet och till ALM-rådet.

Verksamhetens chefer och ledare ansvarar för hantering och kontroll av operativa risker i enlighet med av styrelsen fastställda riktlinjer för operativ riskhantering. Den företagsövergripande risksamordnaren utses av verkställande direktören och ska analysera företagets riskexponering för operativa risker, strategiska risker och anseenderisker, baserat på risker, oönskade händelser och åtgärdsplaner från riskägare.

Den företagsövergripande risksamordnaren rapporterar till den verkställande direktören och till chef för riskfunktionen.

VD ansvarar för hantering och kontroll av AFA Sjukförsäkrings och AFA Trygghetsförsäkrings strategiska risker och anseenderisker.

Kapitalkrav och kapitalbas enligt Solvens II

Företag kan välja att beräkna sitt solvenskapitalkrav (SCR) med en förutbestämd standardformel, eller ansöka om att få använda en intern modell. AFA Sjukförsäkring använder standardformeln. Vidare kräver Solvens II att företagen ska ha en kvalitetsindelad kapitalbas som minst ska uppgå till SCR. AFA Försäkringsgrupp (AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring) och moderföretaget uppfyller kapitalkraven under 2018.

AFA FÖRSÄKRINGSGRUPP

Kapitalkrav och kapitalbas	2018	2017
Solvenskapitalkrav (SCR)	39 217	42 188
Kapitalbas	91 159	95 579
Minimikapitalkrav (MCR)	10 388	11 237

MODERFÖRETAG

Kapitalkrav och kapitalbas	2018	2017
Solvenskapitalkrav (SCR)	31 834	34 473
Kapitalbas	79 554	83 086
Minimikapitalkrav (MCR)	7 958	8 618

Känslighetsanalys – effekt på tillgängligt kapital

För att sätta kapitalkravet i perspektiv till riskhanteringen redovisas nedan en känslighetsanalys som visar vilken effekt som förändringar i de mest relevanta parametrarna får på det tillgängliga kapitalet i koncernen respektive moderföretaget. De olika utfallen är exempel och ska inte ses som en bedömning av sannolika utfall. Redovisade effekter har samma påverkan på resultatet som på tillgängligt kapital.

KONCERNEN

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring	Vid ökning	Vid minskning
<i>Reservrisker:</i>			
Antagande om antalet okända sjukfall	10 procent	-3 400	3 400
Antagande om antal okända arbetsskador	10 procent	-500	500
Antagande om livslängd (sannolikhet att avlida)	10 procent	700	-700
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	3 900	-4 600
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-1 400	1 400
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-2 500	2 500
Aktiers marknadsvärde	10 procent	7 700	-7 700
Fastigheters marknadsvärde	10 procent	3 500	-3 500

MODERFÖRETAGET

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring	Vid ökning	Vid minskning
<i>Reservrisker:</i>			
Antagande om antalet okända sjukfall	10 procent	-3 400	3 400
Antagande om livslängd (sannolikhet att avlida)	10 procent	300	-300
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	3 300	-3 900
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-1 100	1 100
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-2 000	2 000
Aktiers marknadsvärde	10 procent	6 400	-6 400
Fastigheters marknadsvärde	10 procent	2 900	-2 900

Verksamhetens risker

Nedan följer en redovisning av verksamhetens risker fördelade på kategorierna försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Redovisningen omfattar en definition av risken, en beskrivning av hur den hanteras samt en angivelse av riskexponeringen.

Riskexponeringen skattas även sannolikhetsmässigt med hjälp av Value at Risk för marknadsriskerna på tillgångarna och för realränterisk och inflationsrisk på balansräkningen. För en beskrivning av Value at Risk, se nedan i avsnittet Finansiella risker.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Premierisk

Definition

Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänade premier ska täcka.

Hantering av premierisk

Koncernen har ingen premierisk. Förklaringen är primärt att det inte görs någon avsättning för ej intjänad premie eller kvarvarande risker i redovisningen. Det bakomliggande skälet är att avtalen är ettåriga kalenderårsvis med en löpande premieinbetalning under året. Vid bokslutstillfället finns därmed inga förpliktelser för nästkommande år och företagen har därför ingen premierisk.

Riskexponering

Koncernen exponeras inte för premierisk.

Reservrisk

Definition

Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens men också att själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå.

Hantering av reservrisk

Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS och AGS-KL), premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring

För AGS och AGS-KL, premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring är tre reservrisker av betydelse.

- Bedömningen av antalet inträffade men för företaget okända skadefall (IBNR)
- Förändringar i Försäkringskassans hantering av godkännande av sjukersättningsfall
- Sjukavvecklingen

Antalet okända skadefall i AGS och AGS-KL, premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring är svårprognostiserat när

det gäller antalet sjukersättningsfall på de nyare skadeårgångarna. Detta beror på den ibland avsevärda tid det tar mellan ett insjuknande och att en sjukersättning beviljas av Försäkringskassan anmäls till AFA Sjukförsäkring. För att reducera risken analyseras sjukpenningfall för att få en tidig indikation på hur många som senare kommer att erhålla en sjukersättning.

Förändringar i Försäkringskassans beviljande av sjukersättningar hanteras genom omvärldsbevakning av försäkringsteknisk expertis som syftar till att identifiera trender i sjukersättningsmönstret.

Förändringar i avvecklingen av sjukfall kan uppkomma genom att Försäkringskassan ändrar rutinerna när det gäller på vilka grunder man inte förlänger ersättningen för en person som tidigare erhållit en sjukersättning. Förändringarna kan också uppkomma genom ändrade rutiner från Försäkringskassan när det gäller beviljandet av arbetsskador. Beviljas personer som tidigare uppburit sjukersättning i större utsträckning istället en arbetsskada avslutas ärendet i AFA Sjukförsäkring.

Föräldrapenningtillägg (FPT)

För FPT är två reservrisker av betydelse.

- Bedömningen av antalet uttag av föräldrapenning inom aktuellt kollektiv
- Bedömningen av antalet ersättningsbara föräldrapenningdagar.

Bedömningen av ovanstående parametrar kan tidigt baseras på observerat inflöde då dessa relativt fort är kända.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

För TFA och TFA-KL är två reservrisker av betydelse.

- Bedömningen av antalet inträffade men för företaget okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar (IBNR)
- Försäkringskassans tolkning och bedömning huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej.

Antalet okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar i TFA och TFA-KL är svårprognostiserat, särskilt när det gäller arbets-sjukdomar. Detta beror på den ofta avsevärda tid det tar mellan ett insjuknande och att en arbetssjukdom godkänns av Försäkringskassan. För att reducera risken bedrivs omvärldsbevakning av försäkringsteknisk expertis. Deras bedömning av förändrad hantering ligger till grund för hur stort påslag som de försäkringstekniska avsättningarna ska belastas med och hur det påverkar skadekostnaden och därmed framtida premiesättning.

Försäkringskassans tolkning och bedömning av huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej innebär en väsentlig reservrisk som har stor påverkan på beräkningen av skadekostnaden och därmed premiesättningen. Förändringarna i Försäkringskassans hantering beror ofta på förändringar i lagar som reglerar socialförsäkringssystemet och som historiskt har påverkat reservrisken.

Sjuklivränta och förlängd livränta

Sjuklivränta och förlängd livränta är avvecklingsaffärer inom AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring. I princip samtliga skadeärenden är i dagsläget kända vilket gör att det inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av beståndet. De skadedrabbade ska ha ersättning från sjuklivräntan eller förlängda livräntan för den tid de har uppburit sjukersättning. Den försäkrade ska ha ersättning livsvarigt från och med 65 års ålder.

Den reservrisk som har betydelse är därför livslängdsrisken. Dess påverkan på reservriskernas storlek inom sjuklivräntan eller förlängda livräntan är dock begränsad; eftersom beståndet är åldrande och inga yngre tillkommer finns en god kännedom om livslängden i beståndet. Den livslängdsökning som sker i samhället är inkluderad i de antaganden om dödlighet som ligger till grund för beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Riskexponering

Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS och AGS-KL), premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring

Variationer i skadefrekvensen av godkända sjukersättningsfall har ett stort inslag av riskdiversifiering eftersom underliggande kollektiv är stora. En riskexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena.

Exponering för reservrisk uppkommer av att lagändringar påverkar Försäkringskassans tolkningar och bedömningar vad gäller godkännande av sjukersättningar. Detta minimeras genom analyser av frekvensen sjukpenningfall samt god omvärldsanalys.

Föräldrapenningtillägg (FPT)

Variationerna i förändringar i hur föräldrapenningdagar tas ut har ett stort inslag av riskdiversifiering eftersom underliggande kollektiv är stora. En riskexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena som till exempel att fler män tar ut föräldradagar eller att längre perioder tas ut.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

Variationer i frekvensen av godkända arbetsskador har ett stort inslag av riskdiversifiering inom TFA och TFA-KL eftersom underliggande kollektiv är stora. En riskexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena.

Exponering för reservrisk som uppkommer av att lagändringar påverkar Försäkringskassans tolkningar och bedömningar vad gäller godkännande av arbetsskador minimeras genom god omvärldsanalys. Förändrad lagstiftning kan dock komma att påverka kostnaderna i TFA och TFA-KL retroaktivt, vilket då ger upphov till avvecklingsresultat i de försäkringstekniska avsättningarna.

Sjuklivränta och förlängd livränta

Exponeringen av reservrisk för sjuklivränta och förlängd livränta är idag liten och begränsar sig till livslängdsrisk i ett åldrande avvecklingsbestånd med goda kunskaper om livslängd. Risken anses därför väl omhändertagen i den befintliga dödlighetsfunktionen.

FINANSIELLA RISKER

Företagens strategiska finansiella risktagande uttrycks i deras normalportföljer.

Normalportföljen består dels av tillgångsslag som har skuldmatchande egenskaper (obligationer och fastigheter), dels av tillgångsslag med högre förväntad avkastning än skuldtiltväxten som kan möjliggöra en låg och stabil premie (aktier och alternativa investeringar). Vanligtvis är fördelningen mellan dem stabil mellan åren.

Vid låg fondering ger Solvens II litet utrymme för risktagande och andelen skuldmatchande tillgångar i portföljen, statsobligationer, måste då ökas. Under 2017 erhöll private equity stora återbetalningar som inte gick att investera under en kort period. Som konsekvens av detta sänktes andelen alternativa investeringar i koncernens normalportföljer med en procentenhet. För att inte sänka den totala risken i koncernens portföljer ökades aktieandelen med en procentenhet.

Marknadsrisker

Definition

Med marknadsrisker avses risken för att marknadsvärdet ändras dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, nominell ränta och valuta, dels till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prisrisker.

Hantering av marknadsrisker

Value at Risk (VaR) är ett sätt att kvantifiera marknadsrisker. VaR definieras som den med en viss sannolikhet förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år. Den förväntade förlusten har justerats med den förväntade avkastningen från tillgångsslaget. I VaR-beräkningarna antas att värdeförändringar är normalfördelade. VaR beräknas med en konfidensnivå på 97,5 procent (cirka 2 standardavvikelser) med avseende på eget kapital.

Koncernen beräknar VaR både brutto (perfekta korrelationer) och netto (historiskt observerade korrelationer). Brutton risken syftar till att mäta vilken förlustrisk företagen skulle vara exponerade för om samtliga tillgångsslag skulle falla i värde samtidigt. Nettorisken syftar till att mäta vilken förlustrisk företagen är exponerade för när hänsyn tas till diversifieringsvinster vid beräkning av den totala risken.

Det bör observeras att om korrelationen mellan aktier och räntebärande värdepapper, vilket inkluderar skulden, byter tecken kommer VaR att påverkas kraftigt. Det bör också observeras

att VaR är beroende av tillgångarnas värde. Vid en jämförelse av finansiellt risktagande mellan olika år bör därför VaR relateras till storleken på eget kapital.

VaR beräknas för samtliga tillgångsslag och instrumenttyper som företagen har innehav i med beaktande av försäkringsåtagandenas ränterisker.

Som ett komplement till VaR-beräkningarna, och för att möjliggöra riskbedömningar som inte förlitar sig på en viss sannolikhetsfördelning, görs känslighetsanalyser som visar effekten på eget kapital. Dessa analyser redovisas tidigare i denna not.

Siffrorna för respektive tillgångsslag i tabellen nedan avser risken för tillgångsslaget enskilt med hänsyn tagen till diversifieringseffekter inom tillgångsslaget. Vid beräkning av nettorisken tas hänsyn även till diversifieringseffekten mellan tillgångsslagen.

Risikexponering balansräkning

VaR, mnkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ränterisk	1 159	1 741	1 028	1 521
Aktierisk	7 799	6 177	6 436	5 054
Fastighetsrisk	6 329	5 939	5 363	5 068
Alternativa investeringar-risk	5 332	3 639	4 468	3 094
Valutarisk	2 939	2 814	2 429	2 326
Diversifieringseffekt mellan tillgångsslagen	-9 786	-10 032	-8 292	-8 538
Summa risk, netto	13 772	10 278	11 432	8 525

Realränterisk

Definition

Med realränterisk avses den förväntade variationen i netto-marknadsvärdet av räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna beroende på att realräntan på obligationsmarknaden förändras. För övriga tillgångsslag beräknas ej realränterisken eftersom den enbart går att skatta empiriskt, är volatil samt endast utgör en mindre andel av dessa tillgångsslags totala risker.

Hantering av realränterisk

Vid hantering av realränterisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Realränteexponeringen för de försäkringstekniska avsättningarna hanteras genom innehav av realränteobligationer på tillgångssidan. Realränteriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Risikexponering

Realränteriskexponeringen netto för koncernen var 1 912 miljoner kronor (1 491). För moderföretaget var motsvarande siffra 1 653 miljoner kronor (1 277).

Inflationsrisk*Definition*

Med inflationsrisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet mellan de svenska räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna som beror på att den förväntade inflationen i Sverige förändras. Den förväntade inflationen skattas utifrån räntedifferensen mellan nominella och reala obligationer med jämförbara löptider. Övriga tillgångsslag, inklusive utländska räntebärande värdepapper, är inte direkt kopplade till svensk inflation och utelämnas därför.

Hantering av inflationsrisk

Vid hantering av inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Inflationsriskexponeringen på skuldsidan hanteras genom innehav av reala räntebärande placeringar på tillgångssidan. Inflationsriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Riskexponering

Inflationsriskexponeringen netto för koncernen var 1 514 miljoner kronor (1 506). För moderföretaget var motsvarande siffra 1 294 miljoner kronor (1 282).

Valutarisk*Definition*

Valutarisk uppstår vid investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Valutarisk avser den förväntade variationen i valutapositionens marknadsvärde under ett år.

Valutarisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga valutor exklusive diversifieringseffekter mellan valutor.

Hantering av valutarisk

Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen samt begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutariskexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden medan aktieportföljen valutasäkras till viss del.

Riskexponering, mnkr

Koncernen Valuta	2018		2017	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	17 373	2 888	14 437	2 440
EUR	1 345	107	3 314	263
GBP	1 569	251	1 612	275
CHF	824	127	949	156
DKK	186	15	264	21
NOK	153	20	100	14
JPY	0	0	0	0
CAD	857	121	-	-
Totalt	22 307	3 529	20 676	3 169

Moderföretaget Valuta	2018		2017	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	14 352	2 386	11 953	2 020
EUR	1 117	89	2 710	215
GBP	1 296	207	1 321	225
CHF	678	105	776	128
DKK	153	12	216	17
NOK	137	18	81	11
JPY	0	0	0	0
CAD	702	99	-	-
Totalt	18 435	2 916	17 057	2 616

Prisrisk – Aktierisk*Definition*

Med aktierisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Aktierisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga aktiemarknader exklusive diversifieringseffekter mellan de olika marknaderna.

Hantering av aktierisk

Aktierisken hanteras genom diversifiering på olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Huvuddelen av placeringarna är noterad.

Riskexponering, mnkr

	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Koncernen	58 741	7 799	60 297	6 177
Moderföretaget	48 397	6 436	49 335	5 054

Geografisk fördelning, direkta aktieinnehav inklusive fonder

Koncernen	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	26 633	4 089	26 924	3 738
Nordamerika	18 639	2 784	18 305	1 795
Europa exkl. Sverige	6 197	1 028	7 032	969
Japan	2 400	573	2 622	592
Övrigt	4 871	1 108	5 413	1 071
Summa	58 740	9 582	60 297	8 165

Moderföretaget	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	21 930	3 371	22 031	3 059
Nordamerika	15 371	2 300	14 975	1 469
Europa exkl. Sverige	5 121	852	5 753	793
Japan	1 972	471	2 146	484
Övrigt	4 003	911	4 430	877
Summa	48 397	7 905	49 335	6 682

NOTUPPLYSNINGAR

Prisrisk – Fastighetsrisk

Definition

Med fastighetsrisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Fastighetsrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av fastighetsrisk

Fastighetsrisken hanteras genom en långsiktig förvaltningsstrategi och diversifiering på olika typer av hyresgäster.

Riskexponering, mnkr

	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Koncernen	34 642	6 329	31 786	5 939
Moderföretaget	29 355	5 363	27 123	5 068

Prisrisk – Alternativa investeringar-risk

Definition

Med prisrisk i alternativa investeringar avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Prisrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av alternativa investeringar-risk

Prisrisken i alternativa investeringar hanteras genom en mycket stor diversifiering i underliggande innehav, eftersom portföljen i huvudsak består av andelar i private equity och private debt-fonder. Prisrisken hanteras även genom ett noggrant urval av fondförvaltare och fonder.

Riskexponering, mnkr

	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Koncernen	19 332	5 332	14 865	3 639
Moderföretaget	16 190	4 468	12 636	3 094

Kreditrisk

Definition

Med kreditrisk avses risken att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företagen. De bokförda värdena ger uttryck för den maximala kreditriskexponeringen i de finansiella tillgångarna. För obligationer och andra räntebärande värdepapper är kreditkvaliteten god tack vare en stor andel innehav med hög rating. Samtliga innehav uppvisar låg koncentration mot enskilda emittenter. Kreditrisk för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtal. Kreditrisken för derivat bedöms vara försumbar med hänsyn tagen till att handel huvudsakligen sker i standardiserade produkter som handlas och clearas på organiserade marknadsplatser med regelsystem och säkerhetskrav. Kreditrisken för icke-standardiserade derivat består av de verkliga värdena för derivaten per balansdagen.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen sker i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. Kreditrisken följs löpande upp gentemot emittenters eller värdepappers rating. I handel med OTC-derivat och återköpstransaktioner regleras kreditrisken med standardavtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhålls.

Riskexponering, mnkr

Kreditkvalitet avseende obligationer och andra räntebärande värdepapper

Rating	Koncernen				Moderföretaget			
	2018		2017		2018		2017	
	Exponering	%	Exponering	%	Exponering	%	Exponering	%
AAA	40 572	52	42 408	52	33 158	53	34 071	52
AA	4 786	6	5 531	7	3 822	6	4 337	6
A	5 181	7	6 242	8	4 111	7	4 907	8
BBB	2 946	4	3 845	5	2 341	4	3 039	5
BB	281	0	281	0	219	0	220	0
Värdepapper utan rating ¹⁾	23 910	31	23 344	28	19 283	30	18 672	29
Summa	77 676	100	81 651	100	62 934	100	65 246	100

1) Av detta belopp utgörs 73 procent (69) i koncernen och 73 procent (70) i moderföretaget av obligationer och räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med en lägsta rating av BBB.

Väsentliga koncentrationer avseende samtliga innehav

Emittent	Koncernen		Moderföretaget	
	Exponering	%	Exponering	%
Svenska staten	29 289	13	24 008	13
Amerikanska staten	11 153	5	9 094	5
Swedbank	7 721	4	6 472	4
Nordea	4 703	2	3 675	2
Nasdaq OMX Group	4 511	2	3 676	2
Svenska Handelsbanken	4 304	2	3 593	2
European Investment Bank	2 916	1	2 388	1
Golden Gate	2 535	1	2 153	1
Volvo	2 515	1	2 046	1
Investor	2 300	1	1 890	1
Summa	71 947	32	58 995	32

Riskexponering i övriga tillgångar, mnkr

Premiefordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Premiefordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	3,8	5,7	1,7	2,9
Varav reserverade i bokslutet	-2,0	-3,0	-1,1	-1,9
Summa	1,8	2,7	0,6	1,0

Hyresfordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Hyresfordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	3,4	1,6	2,7	1,3
Därav reserverade i bokslutet	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Summa	3,1	1,3	2,4	1,0

Likviditetsrisk

Definition

Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att råka ut för oacceptabla förluster.

Hantering av likviditetsrisk

Marknadslikviditetsrisk hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer.

Hantering av finansieringslikviditetsrisk görs på olika nivåer. Den första nivån avser den kortsiktiga likviditetshanteringen och har en väldigt kort tidshorisont. Företagen följer kontinuerligt upp förväntade framtida kassaflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företagen alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels flöden från den löpande försäkringsrörelsen. Den andra nivån ser till likviditetshanteringen på lång sikt och karaktäriseras av ett mer utpräglat balansräkningsriskorienterat (ALM-orienterat) angreppssätt. Nedan angivna förfallostruktur beskriver den långsiktiga hanteringen av likviditetsrisk som påverkar kapitalförvaltningen ur ett strategiskt perspektiv. Detta säkerställer att företagen innehar tillräckligt med likvida medel och placeringar på en likvid marknad.

I förfallostrukturen ses enbart till räntebärande tillgångar och räntekänsliga derivat som betraktas som fullt likvida. Det finns dock ytterligare tillgångar, till exempel aktier och fastigheter, som kan användas för att täcka koncernens åtaganden. Fastigheter är dock mindre likvida.

Riskexponering, mdkr

KONCERNEN

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-9,5	-32,6	-29,5	-15,3	-9,2
Duration 7,2 år					

Förväntat kassaflöde rän- tebärande placeringar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	19,3	42,8	16,2	1,9	1,4
Duration 3,6 år					

Förväntat kassaflöde derivat	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Förväntat kassaflöde netto	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Totalt	10,2	10,2	-13,3	-13,4	-7,8

MODERFÖRETAGET

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-7,0	-26,0	-24,5	-12,5	-6,0
Duration 7,0 år					

Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	15,6	34,6	13,3	1,5	1,1
Duration 3,6 år					

Förväntat kassaflöde derivat	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Förväntat kassaflöde netto	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Totalt	8,2	8,6	-11,2	-11,0	-4,9

OPERATIVA RISKER

Definition

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framför allt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker

Operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetens chefer och ledare i enlighet med det interna regelverk som VD har fastställt. Det interna regelverket beaktar de externa krav som ställs på hanteringen av operativa risker.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar koncernen gemensamma arbetssätt och verktyg. Det strukturerade arbetet med att hantera operativa risker hjälper till att synliggöra och prioritera förbättringsområden och skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Hanteringen av operativa risker delas in i tre faser: riskanalys där risker identifieras och värderas och kategoriseras, åtgärdsplanering där respons bestäms och åtgärder planeras samt analys och uppföljning där risker samordnas och övervakas, åtgärder genomförs och arbetet följs upp och rapporteras.

Som ett led i riskhanteringen har koncernen utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser. Rapportering av oönskade händelser leder till en bättre förståelse för samband mellan händelse, orsak och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Riskexponering

Koncernens exponering mot operativa risker är framför allt hänförlig till externa faktorer, såsom påverkan av lagar och regler. Av interna faktorer är det hanteringen av informationssäkerhet som främst utgör exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker innebär också en exponering mot operativa risker.

STRATEGISKA RISKER

Definition

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på kapital eller intjäning på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen och felaktiga strategiska affärsbeslut.

Hantering av strategiska risker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hanteringen av strategiska risker.

Strategin för att begränsa exponeringen mot strategiska risker är bland annat att utföra omvärldsbevakning med fokus på regeländringar i Sverige och Europa och ändringar i marknadsläget samt säkerställa tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar.

Hanteringen och uppföljningen underlättas av att riskexponeringen analyseras och sammanställs utifrån koncernens riskbedömningsmodell som innefattar definitioner, värderingsskalor och hanteringsplaner för strategiska risker. Analys och sammanställning baseras på identifierade risker och inrapporterade oönskade händelser inom alla risktyper.

Riskexponering

Faktorer som samhälleliga förändringar, regelverksförändringar och utveckling inom försäkringsbranschen samt hanteringen av AFA Sjukförsäkrings strategiska kapital i form av skadedaten medför ökad exponering mot strategiska risker.

ANSEENDERISKER

Definition

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företagen haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper (försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker).

Hantering av anseenderisker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hantering och värdering av risker ur ett anseendeperspektiv.

Riskstrategin för att begränsa verkan av anseenderisker är att ha en väl fungerande kommunikation mot såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att värdera koncernens risker ur ett anseendeperspektiv. Koncernen har en tydlig ambition att vara transparent och lättförståelig.

Riskexponering

Anseenderisker är en av koncernens mest väsentliga risker eftersom de kan medföra att förtroendet skadas. Koncernen betraktar anseenderisker som en sekundär risk som orsakas av strategiska risker, operativa risker, försäkringsrisker och finansiella risker sammantaget. Detta innebär att exponering mot anseenderisker beror på hur väl koncernen hanterat inträffade oönskade händelser inom ovan nämnda riskkategorier.

Not 3. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

	Moderföretaget	
	2018	2017
Medelavkastning per år på 3-månaders statsskuldväxlar	-0,71 %	-0,70 %
Försäkringstekniska avsättningar i genomsnitt under året	80 594	79 409
Överförd kapitalavkastning	-575	-557

Not 4. Försäkringsersättningar

	Koncernen		Moderföretaget		
	2018	2017	2018	2017	
Utbetalda skadeersättningar	8 815	8 663	6 697	6 716	
Driftkostnader för skadereglering, se även not 5	499	457	202	172	
Summa utbetalda försäkringsersättningar	9 314	9 120	6 899	6 888	
Förändring i avsättning för oreglerade skador	1 951	990	1 314	1 056	
Summa	11 265	10 110	8 213	7 944	
Koncernen					
mdkr	2018	2017	2016	2015	2014
Skadekostnad	13,2	12,3	11,8	11,0	10,7
Tillförd förräntning	2,0	1,7	5,1	0,6	5,2
Avvecklingsresultat	-4,0	-3,9	-5,1	-5,2	-4,7
Summa	11,2	10,1	11,8	6,4	11,2
Moderföretaget					
mdkr	2018	2017	2016	2015	2014
Skadekostnad	11,1	10,4	9,9	9,3	9,0
Tillförd förräntning	1,5	1,3	4,1	0,5	4,0
Avvecklingsresultat	-4,4	-3,8	-5,1	-5,2	-4,4
Summa	8,2	7,9	8,9	4,6	8,6

Koncernens diskonterade skadekostnad för skadeår 2018 uppgår till 13,2 miljarder kronor (12,3). Att skadekostnaden är högre än 2017 beror främst på löneökningar och högre antaganden om arbetssjukdomar.

Försäkringsersättningarna i koncernen uppgår till 11,4 miljarder kronor (10,1). Ökningen beror på högre tillförd förräntning.

Den tillförda förräntningen i koncernen om 2,0 miljarder kronor

består dels av en värdesäkring om 2,3 miljarder kronor, dels en årlig förräntningskostnad om -0,3 miljarder kronor. Årets förräntningskostnad om -0,3 miljarder kronor uppstår till följd av ändrad diskonteringsränta om 0,3 miljarder kronor och förräntningskrav om -0,6 miljarder kronor.

Avvecklingsvinsten i koncernen netto om 3,9 miljarder kronor beror på upplösning av schablonmässiga säkerhetspåslag i beräkningsmodellen.

För mer information om de viktigaste antagandena, se not 1.

Not 5. Driftkostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Administration	740	658	444	407
Skadereglering, enligt not 4	499	457	202	172
Kapitalförvaltning, enligt not 7	112	102	86	77
Fastighetsförvaltning	55	51	43	42
Summa	1 406	1 268	775	698
Specifikation av driftkostnader:				
Personalkostnader	611	529	303	264
Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster	214	208	167	170
IT-kostnader	187	154	104	89
Lokalkostnader	93	74	73	40
Kostnader för informationsmedel	64	87	37	69
Avskrivningar	12	14	6	6
Externt fakturerade administrationstjänster	-36	-33	-15	-14
Övrigt	261	235	100	74
Summa	1 406	1 268	775	698

Personalkostnaderna har ökat jämfört med 2017 vilket bland annat beror på att kostnaderna för 2017 var lägre än normalt till följd av eftersläpningar i bytet av pensionsadministratör.

I Administration (Avtalstecknings, fakturerings- och inkassotjänster) ingår kostnader från Fora avseende projektet Nova och byte av affärssystem för hela organisationen med 11 miljoner kronor.

I Administration (Övrigt) ingår bland annat kostnader för tjänster för förebyggande verksamhet till Prevent med 47 miljoner kronor (47) och till föreningen Suntarbetsliv med 59 miljoner kronor (62). Föregående år gjordes en vändning av reserverad finansiering av arbetsmiljöutbildning KL med 17 miljoner kronor pga. avsaknad av utbetalningsunderlag från sökande.

NOTUPPLYSNINGAR

Externt fakturerade administrationstjänster utgörs av intäkter från externa administrations- och kapitalförvaltningsuppdrag.

Koncernen eller moderföretaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående driftkostnader redovisas inklusive ingående mervärdesskatt.

Not 6. Övriga tekniska kostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Anslag för forskning	208	91	68	38
Avsatta medel till rehabiliteringsstöd	25	-	25	-
Summa	233	91	93	38

Not 7. Kapitalavkastning

KAPITALAVKASTNING INTÄKTER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kapitalavkastning, intäkter				
Hysesintäkter från byggnader och mark	1 369	1 373	426	446
Erhållna utdelningar	3 300	7 378	2 773	6 118
Ränteintäkter				
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	734	808	676	629
<i>Övriga ränteintäkter</i>	493	269	406	331
Summa ränteintäkter	1 227	1 077	1 082	960
Valutakursvinster, netto	1 151	-	898	-
Realisationsvinster, netto				
<i>Byggnader och mark</i>	362	-	30	-
<i>Aktier och andelar</i>	3 360	3 692	2 814	3 442
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	164	536	115	441
<i>Derivat</i>	110	12	84	8
Summa realisationsvinster, netto	3 996	4 240	3 043	3 891
Summa kapitalavkastning, intäkter	11 043	14 068	8 222	11 415
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	2 558	2 342	1 159	668
Aktier och andelar	-	1 056	-	677
Derivat	893	1 003	742	802
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	3 451	4 401	1 901	2 147

KAPITALAVKASTNING INTÄKTER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kapitalavkastning, kostnader				
Driftkostnader för byggnader och mark	-411	-394	-127	-134
Kapitalförvaltningskostnader, se även not 5	-112	-102	-86	-77
Räntekostnader	-1 057	-710	-802	-522
Övriga finansiella kostnader ¹⁾	-103	-110	-224	-7 011
Valutakursförluster, netto	-	-3 766	-	-3 052
Summa kapitalavkastning, kostnader	-1 683	-5 082	-1 239	-10 796
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Aktier och andelar	-7 875	-	-6 375	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-421	-576	-334	-493
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-8 296	-576	-6 709	-493
Summa kapitalavkastning före överföring till försäkringsrörelsen	4 515	12 811	2 175	2 273
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	721	699	575	557
Summa	5 236	13 510	2 750	2 830

¹⁾ I moderföretagets övriga finansiella kostnader ingår nedskrivning av aktier i dotterföretag med 0,1 (6,9) miljarder kronor.

KONCERNEN

Totalavkastnings- tabell för placeringar	Marknadsvärden				Totalavkastning, %	
	2018	%	2017	%	2018	2017
Räntebärande nominellt	51 192	27	58 838	30	0,0	0,5
Räntebärande realt	26 649	14	27 256	14	1,6	1,2
Aktier	57 112	30	60 366	31	-2,9	11,0
Fastigheter	35 086	19	33 065	17	13,3	12,6
Alternativa investeringar	19 086	10	15 267	8	13,0	14,9
Valuta	-	-	-	-	-1,1	1,1
Allokeringsportfölj	136	0	15	0	0,0	0,0
Summa	189 261	100	194 807	100	2,5	7,2

MODERFÖRETAGET

Totalavkastnings- tabell för placeringar	Marknadsvärden				Totalavkastning, %	
	2018	%	2017	%	2018	2017
Räntebärande nominellt	41 390	27	46 776	29	0,0	0,5
Räntebärande realt	21 931	14	22 262	14	1,6	1,2
Aktier	46 929	30	49 393	31	-2,9	11,0
Fastigheter	29 728	19	28 147	18	13,7	12,8
Alternativa investeringar	15 991	10	12 979	8	12,9	14,8
Valuta	-	-	-	-	-1,1	1,1
Allokeringsportfölj	113	0	13	0	0,0	0,0
Summa	156 082	100	159 570	100	2,7	7,3

Totalavkastningstabell för placeringar (totalavkastningstabellen) presenteras enligt Svensk Försäkrings rekommendation Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning.

I totalavkastningstabellen beräknas avkastning enligt TWR, tidsviktad avkastning.

Totalavkastningstabellen omfattar de tillgångar som förvaltas enligt företagets placeringsriktlinjer.

Den huvudsakliga skillnaden mot övrig redovisning i moderföretaget är att innehaven i dotterföretagen redovisas till marknadsvärde i totalavkastningstabellen. Marknadshyran som AFA Sjukförsäkring interndeberas för och som avser fastigheten företaget äger och bedriver verksamhet i, inkluderas i totalavkastningstabellens avkastning. I övrig redovisning ersätts den interndeberade hyran med fastighetens drift- och underhållskostnad.

Kapitalförvaltningens driftkostnader i koncernen, 112 miljoner kronor (102), inkluderas ej i totalavkastningstabellen. Kapitalförvaltningens driftkostnader i moderföretaget, 86 miljoner kronor (77), inkluderas ej i totalavkastningstabellen.

En sammanfattning av skillnaden mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna redovisas i tabellerna nedan.

Avstämning av totalavkastnings- tabellen mot resultaträkning	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen ¹⁾	4 883	13 359	4 236	11 110
Poster från resultaträkningen som inte är med i totalavkastningstabellen	-159	-265	-40	-6 608
Värderingsskillnader	-210	-207	-2 005	-2 231
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	721	699	575	557
Övrigt	1	-76	-16	2
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkning	5 236	13 510	2 750	2 830

Avstämning av totalavkastningstabellen mot balansräkning	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabellen	189 261	194 807	156 082	159 570
Tillgångar som inte klassificeras som placeringstillgångar	896	1 026	5 897	6 502
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	5 879	10 366	4 628	8 285
Värderingsskillnader	87	-143	-13 402	-12 633
Övrigt	-193	-272	4	67
Summa tillgångar enligt balansräkning	195 930	205 784	153 209	161 791

KONCERNEN

Bidragsanalys år 2018, %	Normal- portfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltnings- bidrag
Räntebärande nominellt	29,9	-0,4	0,0	0,1
Räntebärande realt	14,0	1,6	1,6	0,0
Aktier	32,0	-3,2	-2,9	0,1
Fastigheter	15,5	10,7	13,3	0,5
Alternativa investeringar	8,6	13,0	13,0	0,0
Valuta	-	-1,2	-0,9	0,0
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100,0	1,7	2,5	0,8

Avkastning under år 2018

Avkastningen för koncernen uppgick under året till 2,5 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar samt fastigheter uppgick till 0,8 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 60 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 27 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yield-portfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,0 procent, vilket var cirka 0,3 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en modifierad duration på cirka 6,4. Innehavet gav en avkastning på 1,6 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex består av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på -2,9 procent vilket var 0,3 procentenheter mer än indexavkastningen.

Avkastningen på koncernens fastighetsbestånd var under året 13,3 procent. Portföljen består till övervägande del av fastighetsinnehav i centrala Stockholm. Som jämförelseindex för fastighetsportföljen används MSCI Svenskt Fastighetsindex. Snittavkastningen för jämförbara fastigheter blev enligt MSCI 10,7 procent under 2018. Portföljens resultat under året var därmed 2,7 procentenheter bättre än index.

Avkastningen under 2018 i koncernens innehav i alternativa investeringar var 13,0 procent. Portföljen består nästan helt av tillgångar i utländsk valuta vilka kurssäkras. Alternativa investeringar utvärderas ej på så kort tidsperiod som ett år. Därför har normalportföljens avkastning satts till lika med den uppnådda avkastningen för detta tillgångsslag. I längre tidsserier, se tabell nedan, har alternativa investeringar ett absolutavkastningskrav på 9,6 procent årligen för fonder äldre än fem år som sitt index. Vid hänsyn tagen till detta krav skulle portföljens aktiva avkastning mätt över en treårsperiod vara 1,3 procent per år.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till 1,2 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering i tillgångsslagen räntebärande samt alternativa investeringar. I valuta ingår även avkastning från instrument avsedda för valuta-säkring av aktieportföljen.

Den taktiska allokeringen bidrog till totalavkastningen med 0,1 procentenheter.

Årsavkastning, rullande 36 mån,%	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	0,3	0,7	0,4	0,2
Räntebärande realt	3,4	3,7	0,3	0,1
Aktier	6,1	6,8	0,6	0,7
Fastigheter	11,9	14,7	2,5	0,4
Alternativa investeringar	9,6	14,3	-	-
Valuta	0,0	0,0	0,1	0,0
Taktisk allokering	5,6	5,6	0,1	0,2
Totalt	5,6	6,5	0,9	0,4

MODERFÖRETAGET

Bidragsanalys år 2018, %	Normalportfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltningsbidrag
Räntebärande nominellt	29,0	-0,4	0,0	0,1
Räntebärande realt	14,0	1,6	1,6	0,0
Aktier	32,0	-3,2	-2,9	0,1
Fastigheter	16,0	10,7	13,7	0,5
Alternativa investeringar	9,0	12,9	12,9	-
Valuta	-	-1,2	-1,0	0,1
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100	1,8	2,7	0,9

Avkastning under år 2018

Avkastningen för moderföretaget uppgick under året till 2,7 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar samt fastigheter uppgick till 0,9 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 60 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 27 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yield-portfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,0 procent, vilket var cirka 0,3 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en modifierad duration på cirka 6,4. Innehavet gav en avkastning på 1,6 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex

består av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på -2,9 procent vilket var 0,3 procentenheter mer än indexavkastningen.

Avkastningen på moderföretagets fastighetsbestånd var under året 13,7 procent. Portföljen består till övervägande del av fastighetsinnehav i centrala Stockholm. Som jämförelseindex för fastighetsportföljen används MSCI Svenskt Fastighetsindex. Snittavkastningen för jämförbara fastigheter blev enligt MSCI 10,7 procent under 2018. Portföljens resultat under året var därmed 3,0 procentenheter bättre än index.

Avkastningen under 2018 i moderföretagets innehav i alternativa investeringar var 12,9 procent. Portföljen består nästan helt av tillgångar i utländsk valuta vilka valutakurssäkras. Alternativa investeringar utvärderas ej på så kort tidsperiod som ett år. Därför har normalportföljens avkastning satts till lika med den uppnådda avkastningen för detta tillgångsslag. I längre tidsserier, se tabell nedan, har alternativa investeringar ett absolutavkastningskrav på 9,6 procent årligen för fonder äldre än fem år som sitt index. Vid hänsyn tagen till detta krav skulle portföljens aktiva avkastning mätt över en treårsperiod vara 1,4 procent per år.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till -1,0 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering i tillgångsslagen räntebärande samt alternativa investeringar. I valuta ingår även avkastning från instrument avsedda för valuta-säkring av aktieportföljen.

Den taktiska allokeringen bidrog till totalavkastningen med 0,1 procentenheter.

Årsavkastning, rullande 36 mån, %	Avkastning normal-portfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	0,3	0,7	0,4	0,2
Räntebärande realt	3,4	3,7	0,3	0,1
Aktier	6,1	6,8	0,7	0,7
Fastigheter	11,9	15,2	2,9	0,4
Alternativa investeringar	9,6	14,2	-	-
Valuta	0,0	0,1	0,1	0,0
Taktisk allokering	5,7	5,8	0,1	0,2
Totalt	5,7	6,7	1,0	0,4

HYRESINTÄKTER FRÅN BYGGNADER OCH MARK

Hyresintäkterna i koncernen under perioden uppgår till 1 369 miljoner kronor (1 373).

Hyresintäkterna i moderföretaget under perioden uppgår till 426 miljoner kronor (446).

Avtalade framtida hyres-intäkter avseende befintliga hyreskontrakt exkl. bostäder	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Förfall inom 1 år	78	134	10	18
Förfall mellan 1 och 5 år	1 662	1 868	576	719
Förfall senare än 5 år	5 574	5 023	970	848
Summa	7 314	7 025	1 556	1 585

Driftkostnader för byggnader och mark	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Driftkostnader	151	128	45	48
Fastighetsskatt	100	103	31	35
Reparation och underhåll	75	69	29	28
Fastighetsadministration	55	53	15	16
Kostnader för mervärdesskatt	13	13	7	7
Tomträttsavgäld	17	28	-	-
Summa	411	394	127	134

Not 8. Obeskattade reserver

Säkerhetsreserv	Moderföretaget	
	2018	2017
Ingående balans	36 507	26 510
Förändring av säkerhetsreserv	-4 172	9 997
Utgående balans	32 335	36 507

Not 9. Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skattekostnad	-	-69	-	-
Skatt avseende tidigare beskattningsår	-137	-19	-112	-8
Uppskjuten skatt (förändring)	2 323	-380	896	547
Summa	2 186	-468	784	539

Skillnad mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Resultat före skatt enligt resultaträkningen	-7 181	2 247	-2 247	-9 140
Skatt enligt gällande skattesats 22 %	1 580	-494	494	2 011
Skatt hänförlig till tidigare beskattningsår	186	-19	135	-8
Permanent skillnader	74	59	-5	1 458
Temporära skillnader	27	-14	2	-2 922
Tillfällig schablonbeskattning säkerhetsreserv	-438	-	-	-
Effekt av ändrad skattesats	757	-	158	-
Redovisad skatt	2 186	-468	784	539

Not 10. Immateriella tillgångar

	Koncernen	
	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	-	744
Inköp/ Försäljning	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	-	744
Ingående avskrivningar	-	-741
Årets avskrivningar	-	-3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-	-744
Bokfört värde	-	0

Not 11. Fastigheter / Byggnader och mark

KONCERNEN

Rörelsefastigheter

Fördelning på fastighetskategori	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Yt- vakans- grad, %	Direkt- avkastning, %
Kontors- och affärsfastigheter	410	738	1 480	73 700	0,0	3,2

Andel av total bruksarea i fastigheterna som används i den egna verksamheten var 2,0 procent (2,0) och bokfört värde uppgår till 738 miljoner kronor (724).

Förvaltningsfastigheter

Fördelning på fastighetskategori	Anskaffningsvärde	Bokfört värde/verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Yt- vakans- grad, %	Direkt- avkastning, %
Flerbostadshus	2 166	4 140	58 100	4,7	1,76
Kontors- och affärsfastigheter	15 638	28 025	77 600	8,3	3,52
Totalt	17 804	32 165	74 400	7,7	3,26

Direktavkastningen är beräknad enligt Försäkringsbranschens Redovisningsnämnds rekommendation.

Beståndet består av kommersiella fastigheter och flerbostadshus i Stockholms-, Göteborgs- och Malmöområdet. Fastigheter som innehas för produktion och tillhandahållande av koncernens tjänster samt administrativa ändamål redovisas som rörelsefastigheter. Övriga fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter. Det förekommer inga begränsningar i rätten att sälja någon av förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresintäkterna och ersättning vid avyttring.

Förändringar i fastighetsinnehavet år 2018

Förvärv av fastighet (100 procents innehav)

Inga förvärv har skett under året.

Avyttringar

Den 29 juni 2018 avyttrades kontorsfastigheterna Svea Artilleri 10 och 11 i Stockholm. Svea Artilleri II såldes genom avyttring av samtliga aktier i Fastighets AB Knall. Bostadsfastigheten Batteriet 2 i Stockholm har avyttrats den 10 december 2018.

Väsentliga åtaganden

Under året har åtaganden om ombyggnationer uppgående till 81 miljoner kronor (170) gjorts i samband med tecknande av hyresavtal. Av dessa återstår investeringar om cirka 52 miljoner kronor (126).

Rörelsefastigheter

Specifikation av årets förändring:	Koncernen	
	2018	2017
Ingående balans	724	734
Investeringar i befintligt bestånd	4	19
Korrigerig av 2017 års avskrivningar	19	-
Avskrivningar	-9	-29
Utgående balans	738	724

Förvaltningsfastigheter

Specifikation av årets förändring:	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	30 417	28 565	10 471	10 475
Investeringar i befintligt bestånd	140	297	53	131
Avyttringar	-1 286	-806	-394	-778
Värdeförändring	2 894	2 361	1 159	644
Utgående balans	32 165	30 417	11 289	10 471

MODERFÖRETAGET**Förvaltningsfastigheter**

Fördelning på fastighets-kategori	Anskaffningsvärde	Bokfört värde/verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Yt- vakans- grad, %	Direkt- avkastning, %
Flerbostadshus	461	2 000	54 500	8,3	1,52
Kontors- och affärsfastigheter	4 212	9 289	91 700	6,4	3,39
Totalt	4 673	11 289	81 800	6,9	3,03

Direktavkastningen är beräknad enligt Försäkringsbranschens Redovisningsnämnds rekommendation.

Beståndet består av kommersiella fastigheter och flerbostadshus i Stockholmsområdet, vilket också utgör moderföretagets enda segment. Samtliga fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter. Det förekommer inga begränsningar i rätten att sälja någon av förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresintäkterna och ersättning vid avyttring.

Andel av total bruksarea i fastigheterna som används i den egna verksamheten var 7,3 procent (6,9) och bokfört värde uppgår till 1 480 miljoner kronor (1 380).

Förändringar i fastighetsinnehavet år 2018Förvärv och avyttringar

Kontorsfastigheten Svea Artilleri 10 i Stockholm avyttrades den 29 juni 2018.

Väsentliga åtaganden

Under året har åtaganden om ombyggnationer uppgående till 54 miljoner kronor (24) gjorts i samband med tecknande av hyresavtal. Av dessa återstår investeringar om cirka 30 miljoner kronor (4).

Not 12. Placeringar i koncernföretag

Dotterföretag	Org nr	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
					2018	2017
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag	516401-8615	400	91	4,00	4	4
AF-S Private Equity AB	556650-5946	1 000	100	0,10	14	14
Fastighets AB Fleminghörnet	556651-8535	1 000	100	0,10	452	452
Fastighets AB Mikrofonen	556577-4543	1 000	100	0,10	447	447
Klarabergshuset Invest AB	556692-9476	1 000	100	0,10	370	370
Fastighets AB Trafikanten	556700-1580	1 000	100	0,10	328	328
Fastighets AB Yxkullen	556675-1698	1 000	100	0,10	328	328
Fastighets AB Hotelltornet	556832-2597	1 000	100	0,10	293	293
Fastighets AB Våghalsen 15	556825-1424	50 000	100	0,05	286	284
Fastighets AB Rödluvan	556039-0477	1 000	100	0,10	264	264
Fastighets AB Tretakten	556724-5690	1 000	100	0,10	255	255
Fastighets AB Förtjusningen 1	556763-8498	1 000	100	0,10	230	230
Fastighets AB Sockerbiten	556766-4023	1 000	100	0,10	227	227
Fastighets AB Hårdvallen	556988-4744	500	100	0,05	192	192
Fastighets AB Kellgrensgatan	556687-9002	1 000	100	0,10	189	189
Fastighets AB Ludvigsberg 3	556627-7264	1 000	100	0,10	160	160
Fastighets AB Laboranten	556703-3187	1 000	100	0,10	87	87
Fastighets AB Långreven	556963-0352	50 000	100	0,05	55	55
Värtans Stationshus AB	556345-2597	1 000	100	0,10	4	4
Teirettab Fastighets AB	556520-0325	1 000	100	0,10	1	142
Fastighets AB Sabbath	559096-6122	50 000	100	0,05	0	0
Fastighets AB Knall	556649-7557	1 000	100	0,10	-	99
Summa					4 186	4 424

AFA Trygghetsförsäkrings dotterföretag	Org nr	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
					2018	2017
AF-T Private Equity AB	556650-5938	1 000	100	0,10	22	22
Fastighets AB Klaratvärgränd	556746-8573	1 000	100	0,10	344	344
Fastighets AB Östra Kungsholmsporten	556763-8480	1 000	100	0,10	311	311
Fastighets AB Fatbursholmen	556962-8687	50 000	100	0,05	127	127
Summa					804	804

Samtliga koncernföretag har säte i Stockholm.

AFA Sjukförsäkring har under året mottagit koncernbidrag från	2018	2017
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag	-	6 900
AF-S Private Equity AB	1	-
Teirettab Fastighets AB	333	3
Fastighets AB Ludvigsberg 3	53	52
Fastighets AB Fleminghörnet	29	23
Fastighets AB Trafikanten	28	27
Fastighets AB Yxkullen	27	44
Fastighets AB Rödluvan	20	19
Fastighets AB Sockerbiten	18	18
Fastighets AB Laboranten	17	17
Fastighets AB Kellgengatan	17	16
Fastighets AB Hotelltornet	16	18
Fastighets AB Våghalsen 15	13	12
Fastighets AB Tretakten	12	17
Fastighets AB Hårdvallen	7	7
Fastighets AB Långreven	5	6
Fastighets AB Förtjusningen 1	4	3
Fastighets AB Mikrofonen	1	1
Värtans Stationshus AB	-	14
Fastighets AB Knall	-	6
Summa	601	7 203

AFA Sjukförsäkring har under året lämnat koncernbidrag till	2018	2017
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag	300	-
Klarabergshuset Invest AB	166	-
Summa	466	-

AFA Sjukförsäkring har under året lämnat aktieägartillskott till	2018	2017
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag	-	6 900
Fastighets AB Våghalsen 15	2	-
Fastighets AB Yxkullen	-	7
Summa	2	6 907

AFA Trygghetsförsäkring har under året erhållit koncernbidrag från	2018	2017
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag	300	-
AF-T Private Equity AB	0	-
Fastighets AB Klaratvägränd	14	12
Fastighets AB Östra Kungsholmsporten	2	2
Summa	316	14

Not 13. Andelar i Joint Ventures

AFA Sjukförsäkring äger 50 procent av Grön Bostad AB (org.nr. 556820-9307, säte Stockholm). Ägandet i det samägda bolaget redovisas enligt kapitalandelsmetoden, vilket innebär att 50 procent av resultatet efter skatt för det samägda bolaget redovisas som resultatandel inom rörelseresultatet i AFA Sjukförsäkrings koncernen.

MODERFÖRETAGET

Joint Venture	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
				2018	2017
Grön Bostad AB	20 000	50	1,0	588	535

KONCERNEN**Andelar i joint ventures**

	2018	2017
Ingående balans	1 272	959
Årets anskaffning	53	66
Resultatandel	231	247

Utgående balans**Sammandrag av resultaträkningar och balansräkningar för joint venture (100 %)**

	2018	2017
Omsättning	273	101
Rörelseresultat	546	635
Skatt	-84	-142
Resultat efter skatt	462	493
Anläggningstillgångar	6 818	6 374
Övriga tillgångar	196	225
Totala tillgångar	7 014	6 600
Eget kapital	1 994	1 739
Skulder	5 020	4 861
Totala skulder	7 014	6 600

AFA Sjukförsäkringskoncernens åtaganden kopplade till innehav i joint venture redovisas i not 35.

Per 2018-12-31 finns inga oredovisade åtaganden kopplade till joint venture som skulle kunna ge upphov till utflöde av likvida medel eller andra resurser enligt gällande aktieägaravtal.

Siffrorna baseras på preliminärt bokslut.

Not 14. Andra finansiella placeringstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktier och andelar				
Ursprungligt anskaffningsvärde	79 454	74 195	64 787	60 334
Valutaeffekt	7 629	4 395	6 260	3 593
Övervärde (+) / undervärde (-)	-9 019	-1 217	-6 641	-171
Summa aktier och andelar ¹⁾	78 064	77 373	64 406	63 756
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Upplupet anskaffningsvärde	74 747	78 393	60 465	62 524
Övervärde (+) / undervärde (-)	2 556	2 857	2 168	2 402
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	77 303	81 250	62 633	64 926
Utlåning till kreditinstitut	1 325	10 031	1 050	7 962
Derivat	759	356	630	289
Övriga finansiella placeringstillgångar				
Återköpstransaktioner	-	593	-	593
Summa	157 451	169 603	128 719	137 526

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

Specifikationer**AKTIER OCH ANDELAR**

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Noterade	48 886	52 114	40 172	42 655
Onoterade	29 178	25 259	24 235	21 101
Summa	78 064	77 373	64 407	63 756

10 STÖRSTA INNEHAV AV AKTIER EXKLUSIVE FONDER

2018 Bolag	Koncernen	Moderföretaget
	Andel av aktieportfölj, %	Andel av aktieportfölj, %
Investor	4,9	4,9
Volvo	3,6	3,6
Swedbank	2,9	2,9
Nordea	2,5	2,5
Industrivärden	2,5	2,5
SEB	2,4	2,4
H&M	2,4	2,4
Ericsson	2,3	2,3
Atlas Copco	2,1	2,1
Saab	2,0	2,0
Total andel	27,6	27,6

BRANSCHFÖRDELNING, DIREKTA AKTIEINNEHAV

2018 Koncernen	Exponering	%
Finans	12 790	27
Industri	10 853	23
Konsumentvaror	5 634	12
Telekommunikation	4 923	10
Hälsovård	4 366	9
IT	4 036	9
Råvaror	3 567	8
Fastighet	438	1
Tjänster	436	1
Media och underhållning	-	-
Summa	47 043	100

2018 Moderföretaget	Exponering	%
Finans	10 506	27
Industri	8 919	23
Konsumentvaror	4 630	12
Telekommunikation	4 039	10
Hälsovård	3 589	9
IT	3 313	9
Råvaror	2 931	8
Fastighet	360	1
Tjänster	359	1
Media och underhållning	0	0
Summa	38 646	100

**OBLIGATIONER OCH ANDRA
RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER**

Koncernen	Upplupet anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Svenska staten	23 731	24 706	25 480	26 522
Svenska bostadsinstitut	14 023	13 515	14 117	13 617
Svenska kommuner	469	459	493	487
Övriga svenska emittenter	13 775	16 426	14 062	16 767
Utländska stater	3 338	2 071	3 424	2 188
Övriga utländska emittenter	19 411	21 216	19 727	21 669
Summa	74 747	78 393	77 303	81 250
Noterade	74 747	78 393	77 303	81 250
Onoterade	-	-	-	-

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 8 512 miljoner kronor (10 704).

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 54 114 miljoner kronor (15).

Moderföretaget	Upplupet anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Svenska staten	19 232	19 919	20 720	21 458
Svenska bostadsinstitut	11 474	10 988	11 550	11 068
Svenska kommuner	384	375	404	398
Övriga svenska emittenter	10 956	12 930	11 205	13 224
Utländska stater	2 780	1 541	2 852	1 632
Övriga utländska emittenter	15 639	16 771	15 902	17 146
Summa	60 465	62 524	62 633	64 926
Noterade	60 465	62 524	62 633	64 926
Onoterade	-	-	-	-

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 6 967 miljoner kronor (8 623).

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 46 miljoner kronor (12).

10 STÖRSTA INNEHAV AV RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

2018 Emittent	Koncernen Andel av ränteportfölj, %	Moderföretaget Andel av ränteportfölj, %
Svenska staten	32,9	33,0
Swedbank	5,8	5,9
Handelsbanken	5,4	5,6
Nordea	4,8	4,6
European Investment Bank	3,8	3,8
Amerikanska Staten	3,5	3,7
Länsförsäkringar	2,4	2,4
Corsair Finance Jersey	2,4	2,3
SEB	2,2	2,1
Dexia	2,0	2,0
Total andel	65,2	65,4

**DERIVAT MED POSITIVA VÄRDEN ELLER VÄRDE NOLL
(TILLGÅNGAR)**

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

Koncernen	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	14 463	15 527	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer och optioner	47 975	19 080	759	356
Summa	62 438	34 607	759	356

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Moderföretaget	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	11 742	12 295	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer och optioner	39 714	15 472	630	289
Summa	51 456	27 767	630	289

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

	Koncernen				Moderföretaget			
	Anskaffningsvärde		Bokfört värde		Anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	162 685	157 947	155 367	159 216	132 247	127 914	127 040	129 276
Innehav för handel								
<i>Derivat</i>	-	-	759	356	0	-	630	289
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	162 685	157 947	156 126	159 572	132 247	127 914	127 670	129 565
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde								
Utlåning till kreditinstitut	1 325	10 031	1 325	10 031	1 051	7 962	1 050	7 962
Övriga fordringar	693	703	693	703	5 982	6 473	5 982	6 473
Kassa och bank	3 098	2 785	3 098	2 785	2 329	2 189	2 329	2 189
Summa finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	5 116	13 519	5 116	13 519	9 362	16 624	9 361	16 624
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Skulder som bestämts tillhöra kategorin								
<i>Återköpstransaktioner</i>	5 790	9 831	5 790	9 826	4 494	7 850	4 494	7 846
Innehav för handel								
<i>Derivat</i>	-	-	88	536	1	-	76	436
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 790	9 831	5 878	10 362	4 495	7 850	4 570	8 282
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde								
Övriga skulder	844	807	844	807	1 589	1 241	1 589	1 241
Summa finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	844	807	844	807	1 589	1 241	1 589	1 241

Andra finansiella placeringstillgångar innehåller balansräkningens poster Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Övriga finansiella placeringstillgångar (återköpstransaktioner).

Övriga fordringar innehåller balansräkningens poster Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter.

Övriga skulder innehåller balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring, Övriga skulder (förutom återköpsstransaktioner som särredovisas) samt Upplupna räntekostnader.

Finansiella tillgångar och skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av verkligt värde baserat på diskonterade framtida kassaflöden, där en diskonteringsränta som speglar motpartens kreditrisk utgör den mest väsentliga indatan, bedöms inte ge någon väsentlig skillnad jämfört med redovisat värde för finansiella tillgångar och finansiella skulder som ingår i nivå 2. För samtliga finansiella tillgångar och skulder anses därför det redovisade värdet vara en god approximation av det verkliga värdet.

ÖVERSIKT AV ÄNDRADE VÄRDERINGSKATEGORIER VID ÖVERGÅNGEN TILL IFRS 9 KONCERN

Tabellen nedan visar finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier			
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde	
Aktier och andelar	75 605	-	-	-	-	75 605	-	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	83 018	-	-	-	-	83 018	-	
Utlåning till kreditinstitut	-	-	10 031	-4	-	10 027	-	
Derivat	-	356 ¹⁾	-	-	356	-	-	
Övriga finansiella placeringar	593	-	-	-	-	593	-	
Övriga finansiella fordringar	-	-	703	-	-	-	703	
Kassa och bank	-	-	2 785	-	-	-	2 785	
Summa	159 216	356	13 519	-4	356	169 243	3 488	

Effekt på kategorier för tillgångar

Summa kategorier IAS 39	159 216	356	13 519	-	-	-	-
Justeringar	-	-	-10 031	4	-	-	-
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	356	169 243	3 488

Skulder	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier			
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde	
Derivat	-	536 ¹⁾	-	-	536	-	-	
Skulder till kreditinstitut – Återköpstransaktioner	9 826	-	-	-	-	9 826 ²⁾	-	
Övriga finansiella skulder	-	-	807	-	-	-	807	
Summa	9 826	536	807	-	536	9 826	807	

Effekt på kategorier för tillgångar

Summa kategorier IAS 39	9 826	536	807	-	-	-	-
Justeringar	-	-	807	-	-	-	-
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	536	9 826	807

¹⁾ Derivat värderas till verkligt värde via resultaträkningen

²⁾ AFA Försäkring har valt att tillämpa FVTPL (Fair Value Through Profit or Loss) eftersom det blir en redovisningsmissmatch med övriga repor på tillgångssidan om man inte redovisar repor på skuldsidan till verkligt värde.

MODERFÖRETAGET

Tabellen nedan visar finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier		
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassifierats till upplupet anskaffningsvärde
Aktier och andelar	62 355	-	-	-	-	62 355	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	66 327	-	-	-	-	66 327	-
Utlåning till kreditinstitut	-	-	7 962	-3	-	7 959	-
Derivat	-	289 ¹⁾	-	-	289	-	-
Övriga finansiella placeringar	593	-	-	-	-	593	-
Övriga finansiella fodringar	-	-	6 473	-	-	-	6 473
Kassa och bank	-	-	2 189	-	-	-	2 189
Summa	129 275	289	16 624	-3	289	137 234	8 662

Effekt på kategorier för tillgångar

Summa kategorier IAS 39	129 275	289	16 624	-	-	-	-
Justeringar	-	-	-7 962	3	-	7 959	-
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	289	137 234	8 662

Skulder	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier		
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassifierats till upplupet anskaffningsvärde
Derivat	-	436 ¹⁾	-	-	436	-	-
Skulder till kreditinstitut – Återköpstransaktioner	7 846	-	-	-	-	7 846 ²⁾	-
Övriga finansiella skulder	-	-	1 241	-	-	-	1 241
Summa	7 846	436	1 241	-	436	7 846	1 241

Effekt på kategorier för tillgångar

Summa kategorier IAS 39	7 846	436	1 241	-	-	-	-
Justeringar	-	-	-	-	-	-	-
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	436	7 846	1 241

¹⁾ Derivat värderas till verkligt värde via resultaträkningen

²⁾ Vi har valt att tillämpa FVTPL (Fair Value Through Profit or Loss) eftersom det blir en redovisningsmissmatch med övriga repor på tillgångssidan om man inte redovisar repor på skuldsidan till verkligt värde.

Not 15. Upplysningar om värdering till verkligt värde

BESTÄMMNING AV VERKLIGT VÄRDE GENOM PUBLICERADE PRISNOTERINGAR ELLER VÄRDERINGSTEKNIKER

Koncernen 31 december 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	32 165	32 165
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	58 978	-	19 086	78 064
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	60 598	16 705	-	77 303
Derivat	-	759	-	759
Utlåning till kreditinstitut	-	1 325	-	1 325
Övriga finansiella placeringstillgångar				
Återköpstransaktioner	-	-	-	-
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	119 576	18 789	19 086	157 451
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	88	-	88
Återköpstransaktioner	-	5 790	-	5 790
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	5 878	-	5 878
Moderföretaget 31 december 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	11 289	11 289
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	48 418	-	15 989	64 407
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	49 214	13 419	-	62 633
Derivat	-	630	-	630
Utlåning till kreditinstitut	-	1 050	-	1 050
Övriga finansiella placeringstillgångar				
Återköpstransaktioner	-	-	-	-
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	97 632	15 099	15 989	128 720
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	76	-	76
Återköpstransaktioner	-	4 494	-	4 494
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	4 570	-	4 570

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Överföringar från Nivå 2 till Nivå 1 har skett under perioden till ett värde av 217 (1 133) för koncernen och 169 (887) för moderföretaget.

Koncernen 31 december 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	30 417	30 417
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar ¹⁾	62 106	-	15 267	77 373
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	61 755	19 495	-	81 250
Derivat	-	356	-	356
Övriga finansiella placeringstillgångar <i>Återköpstransaktioner</i>	-	593	-	593
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	123 861	20 444	15 267	159 572
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	536	-	536
Återköpstransaktioner	-	9 826	-	9 826
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	10 362	-	10 362
Moderföretaget 31 december 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	10 471	10 471
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar ¹⁾	50 779	-	12 977	63 756
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	49 378	15 548	-	64 926
Derivat	-	289	-	289
Övriga finansiella placeringstillgångar <i>Återköpstransaktioner</i>	-	593	-	593
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	100 157	16 430	12 977	129 564
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	436	-	436
Återköpstransaktioner	-	7 846	-	7 846
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	8 282	-	8 282

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Det har inte skett några överföringar mellan nivåerna under perioden.

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

Värderingen av onoterade aktier och andelar som ej handlas på en aktiv marknad baseras på senaste värderingsuppgift från externa förvaltares uppskattningar av verkligt värde i enlighet med branschorganisationen International Private Equity and Venture Capital (IPEV) Valuation Guidelines och amerikanska Financial Accounting Standards Boards (FASB) Accounting Standards Codifications (ASC) 820, som är en kodifiering av deras Statement of Financial Accounting Standards (SFAS) no. 157. Värderingarna av byggnader och mark har utförts av externa, oberoende värderingsföretag och auktoriserade fastighetsvärderare.

Värderingarna utförs i enlighet med riktlinjerna i RICS beställarhandledning. För att fastställa värdet har både kassaflödesmetoden och ortsprismetoden använts. Metoderna har använts för samtliga fastighetskategorier och fastigheternas värde har fastställts genom individuell värdering av respektive fastighet beaktande exempelvis geografiskt läge samt teknisk och branschmässig standard. Faktiska transaktioner på marknaden har beaktats vid samtliga värderingar.

I kassaflödesmetoden har bedömda betalningsströmmar under en fem- eller tioårsperiod redovisats. Restvärdet är beräknat utifrån det bedömda driftnettot år sex eller år elva, dividerat med marknadens direktavkastningskrav och diskonterat till nuvärde. Antaganden och bedömningar görs avseende parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direktavkastningskrav vid restvärdeberäkningar och kalkylränta.

Vid användandet av ortsprismetoden har två delmetoder använts, dels normering av värdet för jämförbara fastigheter till värde i kronor per kvadratmeter uthyrbart yta (areametoden), dels normering till driftnettot (nettokapitaliseringsmetoden).

Fastighetsvärderarna lämnar sina slutliga värderingar i skriftliga värderingsutlåtande i vilka gjorda antaganden och fastigheternas värde redovisas. Utlåtandena omfattar såväl generella ekonomiska antaganden såsom ränteantaganden som fastighetspecifika antaganden såsom förväntade framtida hyresintäkter, hyresnivåer, utvecklingen på fastighetsmarknaden eller andra omständigheter eller osäkerhetsfaktorer som har eller kan ha påverkan på fastigheternas kassaflöden och beräknade värden.

FÖRÄNDRINGAR I NIVÅ 3

Koncernen	Aktier och andelar		Fastigheter		Summa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	15 267	16 700	30 417	28 565	45 684	45 265
Realiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	-1 012	-232	97	64	-915	-168
Orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen ¹⁾	3 124	-4 067	2 797	2 361	5 921	-1 706
Köp och försäljning	1 707	2 866	-1 146	-573	561	2 293
Utgående balans	19 086	15 267	32 165	30 417	51 251	45 684

Moderföretaget	Aktier och andelar		Fastigheter		Summa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	12 977	14 101	10 471	10 475	23 448	24 576
Realiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	-705	-164	85	75	-620	-89
Orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen ¹⁾	2 479	-3 412	1 159	643	3 638	-2 769
Köp och försäljning	1 238	2 452	-426	-722	812	1 730
Utgående balans	15 989	12 977	11 289	10 471	27 278	23 448

¹⁾ Orealiserad kursförändring avseende aktier och andelar som innehavs på balansdagen uppgår i koncernen till -18 530 miljoner kronor (-19 475) och i moderföretaget till -14 631 miljoner kronor (-15 309). Orealiserade värdeförändringar avseende fastigheter framgår av tabellen ovan. De mest väsentliga antagandena vid fastighetsvärderingarna är följande: Viktat direktavkastningskrav vid restvärdesberäkning: 3,7 procent; kalkylränta: 5,5–6,0 procent; långsiktig förväntad vakansgrad: 3,0–4,0 procent.

Koncernen och moderföretaget har kategoriserat alternativa investeringar som nivå 3-tillgångar. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar. Koncernens och moderföretagets investeringar inom området alternativa investeringar sker antingen i form av direkta fonder eller i så kallade fond-i-fondlösningar. Sammantaget innebär detta en portfölj diversifierad med mer än 6 000 en-

skilda bolag. Ur ett värderingstekniskt perspektiv är en alternativ värdering av dessa tillgångar förenad med stora svårigheter och kostnader. Koncernen och moderföretaget har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar. Beträffande fastigheter har en känslighetsanalys lämnats i form av en VaR-beräkning för riskexponeringen i balansräkningen. Denna återfinns i not 2.

Not 16. Överförda finansiella tillgångar**FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN**

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Utlånade värdepapper	1 159	1 048	924	856
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	1 197	1 117	955	913
Ställda finansiella säkerheter för standardiserade derivat	381	214	297	164
Ställda finansiella säkerheter för icke-standardiserade derivat	7	289	2	226
Återköpsttransaktioner	5 706	9 985	4 431	7 973

De överförda tillgångarna i tabellen redovisas enligt gällande redovisningsprinciper till verkligt värde via resultaträkningen. Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper har motparten ställt till tredje part och redovisas inte i balansräkningen.

Not 17. Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal

BELOPP SOM INTE KVITTAS MEN SOM OMFATTAS AV RAMAVTAL FÖR NETTNING ELLER LIKNANDE AVTAL

Koncernen

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	756	-87	-	-362	307
Utlåning till kreditinstitut	1 344	-	-1 345	-	0
Utlånade värdepapper	1 159	-	-666	-531	0
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Återköpstransaktioner	-	-	-	-	-

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	87	-87	-7	-	0
Återköpstransaktioner	5 704	-5 704	-5 706	-	0

Moderföretaget

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	628	-75	-	-301	252
Utlåning till kreditinstitut	1 065	-	-1 066	-	0
Utlånade värdepapper	924	-	-568	-387	0
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Återköpstransaktioner	-	-	-	-	-

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	75	-75	-2	-	0
Återköpstransaktioner	4 430	-4 430	-4 431	-	0

¹⁾ Upplupna ränteutgifter och räntekostnader ingår i beloppen.

²⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

**BELOPP SOM INTE KVITTAS MEN SOM OMFATTAS AV RAMAVTAL
FÖR NETTNING ELLER LIKANDE AVTAL**

Koncernen

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	356	-189	-73	-	94
Utlåning till kreditinstitut	10 060	-	-10 086	-	0
Utlånade värdepapper	1 048	-	-972	-145	0
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Återköpstransaktioner	593	-593	-	-	0

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	536	-189	-289	-	58
Återköpstransaktioner	9 799	-9 799	-	-29	0

Moderföretaget

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	289	-153	-55	-	81
Utlåning till kreditinstitut	7 984	-	-8 010	-	0
Utlånade värdepapper	856	-	-788	-125	0
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Återköpstransaktioner	593	-593	-	-	0

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	436	-153	-226	-	57
Återköpstransaktioner	7 825	-7 825	-	-23	0

¹⁾ Upplupna ränteintäkter och räntekostnader ingår i beloppen.

²⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

Not 18. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

Registerförda placeringstillgångar	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Byggnader och mark	15 004	13 901	11 289	10 471
Aktier och andelar	75 638	78 239	63 912	65 852
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta	77 079	85 644	62 712	68 696
Summa	167 721	177 784	137 913	145 019

Tillgångar enligt ovan är värderade till verkligt värde och intagna i förmånsrättsregistret som upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8. Förmånsrättsgraden (tillgångar intagna i förmånsrättsregistret dividerat med försäkringstekniska avsättningar) uppgick för koncernen till 192 (205) procent och för moderföretaget till 208 (218) procent.

Not 19. Övriga fordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Skattefordringar	148	115	77	65
Ej likviderade affärer	18	40	15	33
AFA Livförsäkringsaktiebolag	17	14	14	14
Fordringar på koncernföretag	-	-	5 438	5 929
Övriga fordringar	68	105	55	73
Summa	251	274	5 599	6 114

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen utom fordringar på koncernföretag.

Not 20. Materiella tillgångar

	Koncernen och moderföretaget	
	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	144	120
Inköp	4	25
Försäljningar/utrangeringar	0	-1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	148	144
Ingående avskrivningar	-112	-100
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar ¹⁾	-13	-12
Utgående ackumulerade avskrivningar	-125	-112
Bokfört värde	23	32

¹⁾ Årets avskrivningar före fördelning.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Samtliga materiella anläggningstillgångar ägs av AFA Sjukförsäkring, men nyttjas av alla tre företagen. Årets avskrivningar fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Not 21. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Upplupna ränte- och hyresintäkter	549	522	413	385
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	75	138	51	111
Summa	624	660	464	496

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen utom fordringar på koncernföretag.

Not 22. Avsättning för oregrerade skador

KONCERNEN

2018	Årets		
	IB	förändring	UB
Inträffade och rapporterade skador	57 344	-3 385	53 959
Inträffade men ej rapporterade skador	39 385	5 007	44 392
Skaderegleringskostnader	3 358	329	3 687
Summa	100 087	1 951	102 038

2018 mdkr	Diskon- terad avsättning	Odiskon- terad avsättning	Duration, år	Diskon- terings- ränta ¹⁾ , %
Avtalsgruppsjuk- försäkring	58,1	53,2	6,6	-1,71
Avgiftsbefrielseförsäk- ring och premie- befrielseförsäkring	14,8	14,8	6,3	-
Sjuklivränta	8,0	7,6	12,0	-1,09
Föräldrapenningtillägg	0,4	0,4	1,0	-
TFA exkl. skadeliv- räntor ²⁾	11,3	11,3	7,0	-0,38
TFA skadelivräntor	1,9	1,8	11,3	-1,14
Förlängd livränta	7,5	7,0	8,9	-1,39
Totalt	102,0	96,1	7,2	

¹⁾ Diskonteringsräntan är en durationsränta, en nettoränta baserad på nominell marknadsränta justerad för förväntad framtida inflation. Diskonteringen görs med räntekurva, vilket betyder att diskonteringseffekten inte kan härledas i tabellen.

²⁾ Diskonteringsräntan är en sammanvägd räntesats baserad på olika räntor beroende på ersättningslag.

För mer information om valda diskonteringsräntor, se not 1.

Skadekostnadsutveckling, bokföringsår

mdkr	2018	2017	2016	2015	2014
IB Försäkringstekniska avsättningar	100,1	99,1	96,7	99,9	98,0
Skadekostnad	13,2	12,3	11,8	11,1	10,7
Utbetalda försäkringsersättningar	-9,3	-9,1	-9,4	-9,5	-9,3
Tillförd förräntning	2,0	1,7	5,1	0,6	5,2
Avvecklingsresultat	-4,0	-3,9	-5,1	-5,4	-4,7
UB Försäkringstekniska avsättningar	102,0	100,1	99,1	96,7	99,9

För mer information om posterna i ovanstående tabell, se not 4.

Koncernen har valt att redovisa skadekostnadsutvecklingen enligt tabellen ovan istället för att redovisa skadekostnaderna i triangelschema med fem års utveckling. Motiveringen är att en uppställning med triangelschema inte ger en rättvisande bild av avvecklingsresultatet beroende av den långsvansade karaktä-

ren på koncernens åtaganden samt att villkorsändringar med retrospektiv verkan ger en missvisande bild av skadekostnadsutvecklingen.

MODERFÖRETAGET

2018	Årets		
	IB	förändring	UB
Inträffade och rapporterade skador	48 413	-3 292	45 121
Inträffade men ej rapporterade skador	30 606	4 472	35 078
Skaderegleringskostnader	918	134	1 052
Summa	79 937	1 314	81 251

2018 mdkr	Diskon- terad avsättning	Odiskon- terad avsättning	Duration, år	Diskon- terings- ränta ¹⁾ , %
Avtalsgruppsjuk- försäkring	58,1	53,2	6,6	-1,71
Avgiftsbefrielse- försäkring och premie- befrielseförsäkring	14,8	14,8	6,3	-
Sjuklivränta	8,0	7,6	12,0	-1,09
Föräldrapenningtillägg	0,4	0,4	1,0	-
Totalt	81,3	76,0	7,0	

¹⁾ Nettoränta baserad på nominell marknadsränta justerad med framtida inflationsförväntningar. För mer information om valda diskonteringsräntor, se not 1.

Skadekostnadsutveckling, bokföringsår

mdkr	2018	2017	2016	2015	2014
IB Försäkringstekniska avsättningar	79,9	78,9	77,3	80,2	79,0
Skadekostnad	11,1	10,4	9,9	9,3	9,0
Utbetalda försäkringsersättningar	-6,9	-6,9	-7,2	-7,5	-7,4
Tillförd förräntning	1,5	1,3	4,1	0,5	4,0
Avvecklingsresultat	-4,3	-3,8	-5,2	-5,2	-4,4
UB Försäkringstekniska avsättningar	81,3	79,9	78,9	77,3	80,2

För mer information om posterna i ovanstående tabell, se not 4.

Moderföretaget har valt att redovisa skadekostnadsutvecklingen enligt tabellen ovan istället för att redovisa skadekostnaderna i triangelschema med fem års utveckling. Motiveringen är att en uppställning med triangelschema inte ger en rättvisande bild av avvecklingsresultatet beroende av den långsvansade karaktären på moderföretagets åtaganden samt att villkorsändringar med retrospektiv verkan ger en missvisande bild av skadekostnadsutvecklingen.

Not 23. Avsättning för skatter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Uppskjuten skatt	11 753	14 124	2 084	2 981
Specifikation av uppskjuten skatt:				
Uppskjuten skatteskuld				
<i>Placeringsstillgångar</i>	4 127	5 092	2 085	2 995
<i>Obeskattade reserver</i>	7 294	9 142	-	-
<i>Schablonbeskattning säkerhetsreserv</i>	438	-	-	-
Uppskjuten skattefordran				
<i>Beräknat underskotts- avdrag</i>	-2	-7	-1	-1
<i>Övriga temporära skillnader</i>	-104	-103	-	-13
Summa	11 753	14 124	2 084	2 981

Not 24. Skulder avseende direkt försäkring

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Preliminärskatt	103	109	84	86
Särskild löneskatt	52	56	50	53
Sociala avgifter	35	34	23	21
Summa	190	199	157	160

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 25. Derivat med negativa värden**DERIVAT UPPTAGNA I BALANSRÄKNINGEN**

Koncernen	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	1 564	506	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	6 344	24 920	88	536
Summa	7 908	25 426	88	536

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Moderföretaget	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	1 189	351	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	5 462	20 299	76	436
Summa	6 651	20 650	76	436

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Not 26. Eget kapital

Upplysningar kring eget kapital lämnas i rapporten över förändring i eget kapital i förvaltningsberättelsen.

Not 27. Skulder till kreditinstitut

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Återköpsttransaktioner	5 790	9 826	4 494	7 846
Summa	5 790	9 826	4 494	7 846

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 28. Övriga skulder

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	198	106	102	47
Fond för skadeförebyggande verksamhet (AGS-fonden)	146	165	146	165
KL-sektorn	121	90	39	39
Skatteskulder	88	62	55	35
Leverantörsskulder	51	127	27	101
Ej likviderade affärer	1	5	1	4
Skulder till koncernföretag	-	-	1 032	650
Övriga skulder	50	59	30	39
Summa	655	614	1 432	1 080

Skulder motsvarande 559 miljoner kronor (603) förfaller för koncernen inom ett år från balansdagen. Skulder motsvarande 322 miljoner kronor (416) förfaller för moderföretaget inom ett år från balansdagen.

Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Förutbetalda hyror	224	233	58	67
Fastighetsskatt	100	105	31	35
Upplupna ersättningar till anställda	20	18	20	18
Reserverad premieåterbetalning	-	60	-	60
Upplupna räntekostnader	-	0	-	0
Övriga upplupna kostnader	64	25	63	25
Summa	408	441	172	205

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 30. Medelantal anställda, löner och ersättningar

Medelantal anställda	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kvinnor	372	367	155	155
Män	203	211	100	105
Summa	575	578	255	260

Antal	Koncernen				Moderföretaget			
	Styrelse		VD och företagsledning		Styrelse		VD och företagsledning	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Kvinnor	10	11	2	2	2	3	2	2
Män	13	12	8	9	10	9	8	8
Summa	23	23	10	11	12	12	10	10

Antal ledamöter i styrelsen för koncernen innefattar nuvarande styrelseledamöter i moderföretaget och i dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkring.

KONCERNEN

Mnkr Löner och ersättningar	Styrelse, VD och FTL		Övriga anställda		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Löner och ersättningar	21,1	21,3	334,2	317,2	355,5	338,5
Sociala kostnader	8,1	7,6	125,1	82,5	133,2	90,1
Pensionskostnader	5,0	5,6	82,3	45,7	87,3	51,3
Summa	34,2	34,5	541,6	445,4	576,0	479,9

MODERFÖRETAGET

Mnkr Löner och ersättningar	Styrelse, VD och FTL		Övriga anställda		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Löner och ersättningar	14,3	15,0	160,7	152,9	175,0	167,9
Sociala kostnader	5,5	5,4	60,3	40,5	65,8	45,9
Pensionskostnader	3,6	4,1	40,5	24,4	44,1	28,5
Summa	23,4	24,5	261,5	217,8	284,9	242,3

Företagens anställda är tillika anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. I uppgifterna ovan för koncernen, där AFA Sjukförsäkring är moderföretag, ingår uppgifter för AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring. I uppgifterna ovan för moderföretaget ingår uppgifter för AFA Sjukförsäkring.

Personalkostnaderna har ökat jämfört med 2017, vilket bland annat beror på att kostnaderna för 2017 var lägre än normalt till följd av eftersläpningar i bytet av pensionsadministratör.

För uppgifter avseende löner och ersättningar i AFA Livförsäkring hänvisas till årsredovisningen för AFA Livförsäkring. För vidare upplysningar om pensioner, se not 1, samt nedan.

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen

PRINCIPER

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Övriga förmåner utgår enligt gällande kollektivavtal. För verkställande direktör och vice verkställande direktör ingår även värdet av en förmånsbil.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till verkställande direktör och vice verkställande direktör. Efter samråd med styrelsen beslutar verkställande direktören om ersättning till övriga i företagsledningen.

Ersättningar till centrala funktioner och övriga anställda

PRINCIPER

Ersättning till ansvariga för funktionerna för internrevision, riskhantering och regelefterlevnad samt till övriga anställda utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension enligt gällande kollektivavtal.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till ansvarig för funktionen för internrevision. Ersättning till anställda inom linjefunktioner som har till särskild uppgift att granska regelefterlevnaden ska godkännas av verkställande direktören. Ersättning till ansvarig för riskfunktionen och övriga anställda bestäms i den ordinarie lönerevisionen.

Rörlig ersättning

PRINCIPER

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, ansvarig för funktionen för internrevision, ansvarig för riskfunktionen eller ansvarig för funktionen för regelefterlevnad.

Rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning kan utgå till handlare, analytiker och förvaltare inom aktier, räntebärande värdepapper och valuta. Styrelsen kan i särskilda fall besluta att rörlig ersättning ska utgå till chefen för alternativa investeringar och chefen för fastigheter.

Gratifikationer till övriga anställda för goda prestationer kan utgå med mindre belopp.

Syftet med den rörliga ersättningen är att attrahera och behålla kvalificerad personal samt att belöna långsiktigt goda prestationer. Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och företagets resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Den rörliga ersättningen för en anställd kan som mest uppgå till sex månadslöner per år. Rörlig ersättning kan endast utgå för de rullande treårsperioder som företaget visat en positiv absolut avkastning och till en enskild anställd som har följt placeringsreglementen, placeringsriktlinjer och övriga styrande regelverk.

Sextio procent av en utbetalning av rörlig ersättning till anställda som kan påverka företagets risknivå ska skjutas upp i tre år. En uppskjuten ersättning kan, om särskilda skäl föreligger, sättas ned eller bortfalla helt.

Styrelsen kan ett enskilt år besluta att det inte ska utgå någon rörlig ersättning. Detta kan bli aktuellt om till exempel den absoluta avkastningen varit negativ eller om det finns något annat skäl med hänsyn till den finansiella ställningen.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Ersättningsutskottet ansvarar för att ta fram den riskanalys som ska ligga till grund för utformningen av ersättningspolicyn. Riskanalysen ska ange vilka risker som ersättningspolicyn är förknippad med, hur ersättningspolicyn påverkar de risker som företagen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Vidare ska av analysen framgå en bedömning av om ersättningspolicyn är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering och om den uppmuntrar till ett överdrivet risktagande. Ansvarig för riskfunktionen ansvarar för underlaget till riskanalysen.

Styrelsen beslutar varje år en ram för rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning. Styrelsen delegerar till verkställande direktören att inom ramen, efter avstämning med Ersättningsutskottet, besluta om ersättningen.

Verkställande direktören beslutar, efter avstämning i Ersättningsutskottet, om viktningen av parametrar, mål och jämförelseindex som ska gälla för varje del som bidrar till den rörliga ersättnings storlek samt den högsta möjliga ersättningen i månadslöner för varje enskild individ.

Verkställande direktören beslutar om gratifikationer till anställda på mindre belopp. Sådana beslut rapporteras till Ersättningsutskottet.

Ansvarig för funktionen för internrevision ska årligen granska om ersättningarna överensstämmer med ersättningspolicyn. Funktionen för internrevision rapporterar granskningen till styrelsen senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

DEFINITION AV ANSTÄLLDA SOM KAN PÅVERKA FÖRETAGETS RISKKNIVÅ

Anställda som kan påverka företagets risknivå utgörs av verkställande direktör, vice verkställande direktör, enhetschefer, internrevisionschefen, ansvarig för riskfunktionen, regelefterlevnadsansvarig, chefen för aktuarieavdelningen, chefen för risk och resultat, chefen för investeringsanalys samt chefen för fastigheter. Dessutom kan anställda inom avdelningarna för aktier, alternativa investeringar samt räntor och valuta påverka företagets risknivå. Detta gäller dock inte anställda inom dessa avdelningar som utför rent administrativa uppgifter.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är ett för AFA Försäkring gemensamt utskott. Under året bestod utskottet av styrelsens ordförande Anita Steen och ledamöterna Torbjörn Johansson, Peter Jeppsson och Marina Åman.

Pensioner

I moderföretaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom pensionsavsättningar i balansräkningen, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring. Moderföretaget har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. De individuella pensionsutfästelserna är tryggade genom försäkring och i form av direktpension som säkerställts via kapitalförsäkring med pantförskrivning.

Enligt gällande kollektivavtal mellan FAO och FTF/SACO om FTP-planen har anställd som är född 1955 eller tidigare och som den 1 juni 2006 var anställd inom gällande kollektivavtal, rätt att på eget initiativ gå i pension vid 62 års ålder. För övriga anställda gäller pensionsåldern 65 år. För anställd som väljer att gå i förtida pension betalar moderföretaget pensionskostnaden löpande. Den totala kostnaden för avtalade men ännu ej utbetalade förtida pensioner finns reserverade som avsättning i balansräkningen.

Verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semestertillägg.

Vice verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen exklusive semestertillägg plus bilförmånsvärde.

För övriga i företagsledningen är pensionsåldern 65 år. Fyra personer har avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semestertillägg. Fyra personer följer kollektivavtalets förmånsbestämda pensionsplan FTP 2.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår med 18 månader för verkställande direktör och vice verkställande direktör vid uppsägning från AFA Försäkrings sida. Avgångsvederlaget är ej pensionsgrundande. Uppsägningstiden är sex månader vid uppsägning från såväl koncernens sida som verkställande direktörs och vice verkställande direktörs sida. Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej. Vid uppsägning från koncernens sida och vid uppsägning från övriga i företagsledningens sida gäller kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Löner, ersättningar och övriga förmåner under år 2018, tkr

	Styrelsearvode/ grundlön		Övriga förmåner		Pensionskostnad		Övrig ersättning, kommittéarbete		Totalt	
	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget
<i>Styrelsens ordförande</i>										
Steen Anita	192	107					86	43	278	150
<i>Styrelseledamöter</i>										
Andersson Bo-Arne	11	11							11	11
Andersson Pär	19						24		43	
Andersson Renée	14						36		50	
Backle Ingvar	58	58					24	12	82	70
Bäck Catharina	45						60		105	
Fagerman Bengt-Åke	45								45	
Furbring Magnus	15	15					36	36	51	51
Georgiadou Anastasia	45						20		65	
Gidhagen Hans	58	58					12	12	70	70
Granlund Lenita	45								45	
Guovelin Eva	58	58							58	58
Jeppsson Peter	52	29							52	29
Johansson Torbjörn	58	58					24	12	82	70
Jönsson Christoffer	58	58					57	30	115	88
Karlsson Valle	58	58							58	58
Lemne Carola	51	29							51	29
Lindfelt Carina	14								14	
Nilsson Annika	45						20		65	
Oxhammar Björn	16	16					42	22	58	38
Pettersson Urban	23								23	
Rådkvist Kristina	15						25		40	
Wallin Jonas	22								22	
Wehtje Ulrik	58	58					37	20	95	78
Åman Marina	45						24		69	
<i>Verkställande direktör</i>										
Moberg Anders	3 804	2 968	103	80	1 174	916			5 081	3 964
<i>Vice verkställande direktör</i>										
Held Johan	3 138	2 164	93	64	1 132	780			4 363	3 008
<i>Övriga i företags- ledningen (8)</i>										
	12 483	8 357	186	129	2 711	1 953			15 380	10 439
Summa	20 545	14 102	382	273	5 017	3 649	527	187	26 471	18 211

Tabellen ovan avser styrelseledamöter i AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring. Övriga dotterföretags styrelseledamöter erhåller inget styrelsearvode.

KONCERNEN	VD, vVD, företagsledning				Övriga anställda som kan påverka företaget risknivå				Övriga anställda			
	2018		2017		2018		2017		2018		2017	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Ersättningar												
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	19,8	10	19,6	10	37,4	24	29,6	23	298,3	575	289,5	579
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	19,8	10	19,6	10	33,0	24	29,9	23	302,7	575	289,3	579
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-	-	-	-	4,4	¹⁾	-0,2	¹⁾	0,1	9	0,1	7
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-	-	-	-	4,0	¹⁾	1,5	¹⁾	0,1	9	0,1	7
Utbetalda rörliga ersättningar 2018 som intjänats under tidigare år	-	-	-	-	2,7	¹⁾	1,0	¹⁾	-	-	-	-
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-	-	-	-	1,7	¹⁾	2,1	¹⁾	-	-	-	-

¹⁾ Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

MODERFÖRETAGET	VD, vVD, företagsledning				Övriga anställda som kan påverka företaget risknivå				Övriga anställda			
	2018		2017		2018		2017		2018		2017	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Ersättningar												
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	13,8	10	14,0	10	30,3	24	23,7	23	130,9	575	130,3	579
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	13,8	10	14,0	10	26,7	24	23,9	23	134,5	575	130,1	579
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-	-	-	-	3,6	¹⁾	-0,2	¹⁾	0,1	9	0,1	7
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-	-	-	-	3,2	¹⁾	1,3	¹⁾	0,1	9	0,1	7
Utbetalda rörliga ersättningar 2018 som intjänats under tidigare år	-	-	-	-	2,2	¹⁾	0,9	¹⁾	-	-	-	-
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-	-	-	-	1,4	¹⁾	1,7	¹⁾	-	-	-	-

¹⁾ Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

All rörlig ersättning lämnas som kontant ersättning.

KONCERNEN

Belopp redovisade i balansräkningen för förmånsbestämda pensionsförpliktelser

	2018			2017		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Ingående balans nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	45	893	938	43	848	891
Tjänstgöringskostnad under innevarande period	-	27	27	-	26	26
Räntekostnad	1	23	24	1	24	25
Aktuariella vinster och förluster – ändringar i finansiella antaganden	2	61	63	4	87	91
Aktuariella vinster och förluster – erfarenhetsbaserade	-	16	16	-	-69	-69
Pensionsutbetalningar	-3	-23	-26	-3	-23	-26
Utgående pensionsförpliktelser	45	997	1 042	45	893	938
Verkligt värde vid ingången av perioden	-57	-	-57	-57	-	-57
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-1	-	-1	2	-	2
Pensionsutbetalningar	3	-	3	-3	-	-3
Aktuariella vinster och förluster	1	-	1	1	-	1
Utgående förvaltningstillgångar, verkligt värde	-54	-	-54	-57	-	-57
Särskild löneskatt	-2	100	98	-3	82	80
Nettoskuld inklusive särskild löneskatt i balansräkningen	-11	1 097	1 086	-15	975	961

Av de förvaltningstillgångar som fanns per utgången av år 2018 utgjorde aktier 29 procent (31), räntebärande värdepapper 57 procent (57) och fastigheter 14 procent (12). Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångarna uppgick till 0,3 miljoner kronor (2,8).

Antaganden	2018	2017
Diskonteringsränta	2,4 %	2,6 %
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	2,4 %	2,6 %
Personalomsättning	5,5 %	5,5 %
Framtida årliga löneökningar	2,8 %	2,8 %
Förändring i inkomstbasbelopp	2,8 %	2,8 %
Inflation	2,0 %	1,8 %
Livslängd	DUS14	DUS14

För att kunna bestämma kostnaden för förmånsbestämda pensionsförpliktelser enligt IAS 19 krävs att ett antal så kallade aktuariella antaganden görs. Dessa antaganden rör den framtida utvecklingen av faktorer som påverkar storleken på de framtida ersätningarna.

För att bestämma den räntesats som används för att diskontera förpliktelserna och värdet av de framtida utbetalningarna, den så kallade diskonteringsräntan, används en marknadsmässig ränta som speglar pensionsförpliktelsernas duration samt övriga egenskaper. Koncernen baserar sitt ränteantagande på svenska bostadsobligationer med en löptid som motsvarar pensionsskuldens duration.

De riskfaktorer som kan komma att påverka pensionsskuldens storlek avser förändringar i de antaganden som framgår i översikten ovan. En sänkning av diskonteringsräntan om 0,25 procent skulle ge en ökning av pensionsskulden enligt IAS 19 på ca 58 miljoner. Vi har under 2018 sett en successivt stigande inflation och som anpassning till detta har vi justerat vårt inflationsantagande till 2,0 procent, vilket motsvarar den svenska Riksbankens långsiktiga inflationsmål. Om vi antar att inflationen ökar med 0,25 procent skulle pensionsskulden enligt IAS 19 öka med ca 44 miljoner. Effekten av en eventuell justering av parametrarna under 2019 hamnar i årets aktuariella vinst/förlust, vilken går mot övrigt totalresultat (OCI) och har därmed ingen påverkan på kostnaderna 2019. Eftersom förändringar i pensionsskulden inte har någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella ställning lämnas ingen ytterligare känslighetsanalys.

MODERFÖRETAGET

Årets pensionskostnad	2018	2017
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	41	32
Räntekostnad (+)	23	22
Avkastning på särskilt avskilda tillgångar (+/-)	-3	-3
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser (+/-)	-	-
Avgångspensioner enligt kollektivavtal (+)	4	-7
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskilda tillgångar/ökning av överskott i särskilt avskilda tillgångar (-/+)	-2	0
Kostnad för pensionering i egen regi	63	44
Försäkringspremier (+)	33	6
Särskild löneskatt på pensionskostnader (+)	22	-9
Årets pensionskostnad	118	41

Årets pensionskostnad avser kostnader för samtliga anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. AFA Sjukförsäkrings andel av årets pensionskostnad uppgår till 57 miljoner kronor (23).

Pensionsförpliktelse för vilka det inte finns avskilda tillgångar	2018	2017
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid ingången av perioden	553	528
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	34	27
Räntekostnad (+)	22	21
Utbetalning av pensioner (-)	-24	-23
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid utgången av perioden	585	553
Värdesäkring pensionsförpliktelse	-0,7 %	-0,4 %
Ränta pensionsförpliktelse	3,8 %	3,8 %

Posten redovisas i AFA Sjukförsäkrings balansräkning under rubriken Avsättningar för pensioner.

Pensionsförpliktelser vilka täcks av avskilda tillgångar	2018	2017
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid ingången av perioden	57	54
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	5	5
Räntekostnad (+)	1	1
Utbetalning av pensioner (-)	-4	-3
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid utgången av perioden	59	57
Värdesäkring pensionsförpliktelse	-0,7 %	-0,4 %
Ränta pensionsförpliktelse	2,0 %	2,0 %
Pensionsfond	2018	2017
Verkligt värde vid ingången av perioden avseende särskilt avskilda tillgångar i pensionsstiftelse	58	58
Avkastning på särskilt avskilda tillgångar (+)	2	3
Betalning till och från pensionsstiftelse (-/+)	-3	-3
Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskilda tillgångar i pensionsstiftelse	57	58
Ränta pensionsfonden	0,6 %	5,0 %

I AFA Sjukförsäkrings balansräkning under rubriken Övriga fordringar redovisas 14 miljoner kronor (13) relaterat till kapitalvärdet av pensionsförpliktelser.

Kapitalvärdet av pensionsförpliktelse	2018	2017
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets regi vid utgången av perioden	645	610
Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskilda tillgångar i pensionsstiftelse (-)	-57	-57
Överskott i särskilt avskilda tillgångar inklusive garantibuffert (+)	18	17
Netto redovisat avseende pensionsförpliktelsen	606	570

Not 31. Upplysningar om revisionsarvodet

Arvode och kostnadsersättning	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Deloitte AB				
Revisionsuppdrag	3,2	3,0	2,1	2,0
Övriga tjänster	0,2	0,7	0,2	0,6
Förtroendevalda revisorer				
Revisionsuppdrag	-	0,2	-	0,1
Summa	3,4	3,9	2,3	2,7

Koncernen äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 32. Upplysning om hyres- och leasingavtal

Koncernen och moderföretaget	2018	2019	2020–2023	2024
Hyresavtal	26	20	-	-
Övriga leasingavtal (minimileaseavgifter)	3	2	0	-
Summa	29	22	0	-

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Samtliga hyres- och leasingavtal träffas av AFA Sjukförsäkring, men nyttjas av alla tre företagen.

Koncernen äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 33. Upplysningar om väsentliga relationer med närstående

AFA Sjukförsäkring ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. Företaget äger 90,9 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring, samt aktier i bolag vars rörelse begränsas till att äga AFA Sjukförsäkrings fastighetsinvesteringar samt alternativa investeringar (private equity). Resterande 9,1 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring ägs av Förhandlings- och samverkansrådet PTK. AFA Livförsäkring ägs i sin helhet av Svenskt Näringsliv och LO.

Utöver ovanstående organisationer ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i AFA Försäkring i närstående dekretsen. Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i AFA Sjukförsäkring framgår av not 30.

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt även AMF Pension och Fora AB (Fora). AFA Sjukförsäkring och AMF Pensionsförsäkring AB (AMF) äger gemensamt fastigheten Svalan 9 där bolagen har sina huvudkontor och bedriver gemensamt ett begränsat antal administrativa tjänster relaterade till kontorsfastigheten. Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av försäkringsavtal samt fakturering och inkasso gentemot försäkringstagarna.

Svenskt Näringsliv och LO utför informations- och utbildningstjänster åt AFA Sjukförsäkring, avseende företags försäkringar. Tjänsterna finansieras av AFA Sjukförsäkring. Under året har koncernen bidragit med 64 miljoner kronor (87) och AFA Sjukförsäkring med 37 miljoner kronor (69). Se vidare not 5.

AFA Försäkring bedriver kapitalförvaltningstjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL, Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, Stiftelsen för särskilda pensionsmedel SSP och Garantistiftelsen för ITP och TGL, GIT samt administrativa tjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL.

AFA Sjukförsäkrings fastighetsdotterbolag och private equity-bolag redovisas i tabellen som dotterföretag. Övriga bolag med nära anknytning till AFA Sjukförsäkring redovisas som övriga närstående.

Styrelsen har fastställt att en tydlig dokumentation ska ske av överenskommelse och värdering av transaktioner med närstående, där det ska framgå vem som är ansvarig för transaktionen. Samtliga överenskommelser ska förtecknas och redovisas årligen för styrelsen. Vid försäljning av tillgångar ska värdering, då marknadsnotering saknas, ske av utomstående värderare.

Transaktioner av engångskaraktär till betydande värden ska beslutas av styrelsen och transaktioner av engångskaraktär till mindre värden ska beslutas av verkställande direktören. När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process som innebär att koncernen har utsett en ansvarig för respektive uppdrag som ansvarar för styrning och uppföljning. Uppdragsavtal och specifikation ska tas fram för respektive uppdrag som specificerar uppdraget och dess närmare utförande, styrning och planering. Den prissättningsmetod som tillämpas är självkostnadspris.

Närstående	Transaktion	Koncernen		Moderföretaget	
		2018	2017	2018	2017
Dotterföretag					
	Intäkter	-	-	1 347	7 789
	Kostnader	-	-	468	1
	Fordringar	-	-	5 438	5 929
	Skulder	-	-	1 032	650
Andra närstående					
	Intäkter	293	118	246	110
	Kostnader	373	375	232	238
	Fordringar	23	72	23	72
	Skulder	2	19	2	19

Dotterföretag

Under året har AFA Sjukförsäkring erhållit 662 miljoner kronor (500) avseende driftkostnadsersättning från AFA Trygghetsförsäkring.

AFA Sjukförsäkring har erhållit koncernbidrag från dotterbolagen om 601 (7 203) miljoner kronor och lämnat koncernbidrag till dotterbolagen om 466 (-) miljoner kronor.

Not 34. Övriga eventalförpliktelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Borgensåtaganden Grön Bostad	1 987	2 073	1 987	2 073
Summa	1 987	2 073	1 987	2 073

AFA Försäkring ansvarar solidariskt, tillsammans med ByggVesta AB, för borgensåtaganden mot Grön Bostad. Redovisat belopp avser AFA Sjukförsäkrings femtioprocentiga andel.

Not 35. Åtaganden

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Åtaganden avseende kapitaltillskott till innehav i alternativa investeringar	19 720	15 151	15 322	11 870
Åtagande att teckna aktier i nyemission	119	-	98	-
Återstående investeringar i fastighetsinnehav	52	-	30	126
Kvarstående åtaganden avseende beslutad premiesänkning	-	60	-	60
Summa	19 891	15 211	15 450	12 056

AFA Sjukförsäkring lämnade 2017 ett ovillkorat aktieägartillskott om 6,9 miljarder kronor till AFA Trygghetsförsäkring.

Andra närstående

Moderföretagets intäkter består till största del av driftkostnadsersättning från AFA Livförsäkring om 95 miljoner kronor (87).

Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har i koncernen uppgått till totalt 221 miljoner kronor (208) och i moderföretaget till 170 miljoner kronor (170). Utav dessa avser 2 miljoner kronor (11) kostnaden för Premieåterbetalningen och 2 (5) miljoner kronor kostnaden för projekt Generisk PBF för extrapensionslösningar i både koncernen och moderföretaget. Under året har även kostnader tagits för Transformationsutveckling Nova med 14 miljoner kronor i koncernen och 11 miljoner kronor i moderbolaget.

Not 36. Pantsatt kapitalförsäkring

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Pantsatt kapitalförsäkring	20	17	20	17
Summa	20	17	20	17

Not 37. Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Not 38. Vinstdisposition

KONCERNEN

Koncernens fria egna kapital uppgick enligt koncernbalansräkningen till 44 981 miljoner kronor (40 730).

MODERFÖRETAGET

Enligt bolagsordningen får utdelning inte lämnas. Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående fritt eget kapital	32 063 018 796
Årets resultat	-1 463 063 059
Summa	30 599 955 737

Stockholm den 10 april 2019

Anitra Steen
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Ingvar Backle

Hans Gidhagen

Eva Guovelin

Torbjörn Johansson

Christoffer Jönsson

Peter Jeppsson

Valle Karlsson

Ulrik Wehtje

Anders Moberg
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 april 2019

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR

Till bolagsstämman i
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
Organisationsnummer 502033-0642

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 19-93 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards, IFRS, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkning- och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget

eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR – OREGLERADE SKADOR

Koncernens (moderbolagets) försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättningar för oreglerade skador och uppgår till 102 038 (81 251) miljoner SEK per den 31 december 2018.

Koncernens (moderbolagets) avsättningar för oreglerade skador är en väsentlig post i balansräkningen som till stor del baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden avseende såväl finansiella som icke-finansiella parametrar.

De mest centrala antagandena med störst påverkan på storleken av balansposten för kollektivavtalade sjuk- och trygghetsförsäkringar är inflation och diskonteringsränta, bedömning av antal okända sjukfall, arbetsolycksfall respektive arbetssjukdomar, sjukavveckling och dödlighet. Storleken på balansposten påverkas till del även av handläggningstiden av ärenden hos Försäkringskassan. Även förändringar i lagar och villkor i socialförsäkringssystemet kan komma att påverka balansposten.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna bygger på och i not 2 återfinns en beskrivning av koncernens (moderbolagets) risker och riskhantering kopplat till uppskattningar och bedömningar av försäkringstekniska avsättningar.

Felaktiga uppskattningar och bedömningar av ovan nämnda parametrar och/eller felaktig indata kan påverka de aktuariella beräkningarna och värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna i väsentlig utsträckning och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Koncernen (moderbolaget) har implementerat interna kontroller i anslutning till de aktuariella beräkningarna och värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen av utvalda kontrollaktiviteter relaterade till värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna, inkluderat kontrollaktiviteter relaterat till uppskattningar och bedömningar.
- Vi har granskat generella IT-kontroller relaterat till applikationer som vi bedömt som kritiska för den data som ligger till grund för de aktuariella beräkningarna och värderingen av de försäkringstekniska ersättningarna.
- Vi har involverat våra aktuarier för att utföra kontrollberäkningar och utvärdera koncernens (moderbolagets) val av beräkningsmodeller samt uppskattningar och bedömningar som gjorts i samband med de aktuariella beräkningarna och värderingarna av de försäkringstekniska avsättningarna. De antaganden som särskilt utvärderats är antaganden om okända sjukfall, arbetsolycksfall respektive arbetssjukdomar, sjukavveckling och dödlighet mot historiska utfall och förväntad framtida utveckling. Vi har därtill utvärderat huruvida de beräkningsmodeller och antaganden som har tillämpats vid bestämmandet av räntekurvan i försäkringssystemen är förenliga med etablerad normgivning och branschpraxis. Därtill har en analys gjorts av rimligheten i utfallen sett till både historiska och förväntade värden.
- Vi har även utvärderat om notupplysningar relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna är rättvisande och fullständiga sett till koncernens (moderbolagets) redovisningsprinciper.

VÄRDERING AV PLACERINGSTILLGÅNGAR KLASSIFICERADE SOM NIVÅ 3

Koncernens (moderbolagets) totala placeringstillgångar utgörs huvudsakligen av innehav i förvaltnings- och rörelsefastigheter samt av andra finansiella placeringstillgångar (aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat och övriga finansiella placeringstillgångar) och uppgår till 191 910 (144 783) miljoner SEK per den 31 december 2018.

Koncernens (moderbolagets) placeringstillgångar är en väsentlig post i balansräkningen som värderas till verkligt värde. Risken i samband med värdering av placeringstillgångar till verkligt värde är huvudsakligen relaterad till placeringstillgångar klassificerade som nivå 3 i enlighet med regleringen i IFRS 13, det vill säga placeringstillgångar där noterade priser på en aktiv marknad saknas (nivå 1) och/eller inte kan härledas från observerbar marknadsdata (nivå 2) med hjälp av en etablerad värderingsteknik.

Fastställande av verkligt värde enligt nivå 3 görs med hjälp av värderingstekniker som i hög utsträckning bygger uppskattningar och bedömningar och av väsentliga inslag av data som inte är observerbar på marknaden.

I not 15 framgår att det redovisade värdet av placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 i enlighet med regleringen i IFRS 13

uppgår till 51 251 (27 278) miljoner SEK, varav 32 165 (11 289) miljoner SEK utgörs av investeringar i förvaltnings- och rörelsefastigheter och 19 086 (15 989) miljoner SEK av alternativa investeringar.

I not 1 och not 15 framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av koncernens (moderbolagets) placeringstillgångar klassificerade som nivå 3 och i not 2 återfinns en beskrivning av koncernens (moderbolagets) risker och riskhantering kopplat till uppskattningar och bedömningar som gjorts i samband med värderingen av dessa tillgångar.

Felaktiga uppskattningar och bedömningar i samband med dessa värderingar och/eller felaktig indata kan påverka värderingen av dessa tillgångar i väsentlig utsträckning och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Koncernen (moderbolaget) har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av placeringstillgångarna klassificerade som nivå 3.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen och effektiviteten av utvalda kontrollaktiviteter relaterade till värderingen av förvaltnings- och rörelsefastigheter samt alternativa investeringar, inkluderat kontrollaktiviteter relaterat till uppskattningar och bedömningar.
- Vi har granskat generella IT-kontroller relaterat till applikationer som vi bedömt som kritiska för den data som ligger till grund för värderingen av alternativa investeringar.
- För ett urval av investeringarna i förvaltnings- och rörelsefastigheter har vi granskat värderingen mot externa värderingsintyg som koncernen (moderbolaget) erhållit. Vi har även utvärderat de externa värderingskällornas oberoende, kvalifikationer och erfarenhet. Därtill har vi kontrollerat att valet av värderingsmetod gjorts i enlighet med etablerad normgivning och branschpraxis.
- För ett urval av investeringarna i förvaltnings- och rörelsefastigheter har vi kontrollerat riktigheten i delar av den information som ligger till grund för värderingen.
- För ett urval av koncernens (moderbolagets) alternativa investeringar har vi granskat värderingen mot värderingsintyg som koncernen (moderbolaget) erhållit från externa fondförvaltare och i samband med detta beaktat kända in- och utflöden av likvida medel under perioden. Därtill har vi kontrollerat att valet av värderingsmetod gjorts i enlighet med etablerad normgivning och branschpraxis.
- Vi har även utvärderat om notupplysningar relaterade till investeringar i förvaltnings- och rörelsefastigheter samt alternativa investeringar är rättvisande och fullständiga sett till koncernens (moderbolagets) redovisningsprinciper.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3-18 och 210-227. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte

innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosätande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och

innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt

NOTUPPLYSNINGAR

skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Representanter från Deloitte AB, utsågs till AFA Sjukförsäkringsaktiebolags revisor av bolagsstämman den 30 maj 2018 och har varit bolagets revisor sedan den 19 mars 2009.

Stockholm den 10 april 2019

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	104
VINSTDISPOSITION	111
RESULTATRÄKNING	113
BALANSRÄKNING	114
KASSAFLÖDESANALYS	116
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL	117
NOTUPPLYSNINGAR	118
UNDERSKRIFTER	151
REVISIONSBERÄTTELSE	152

Styrelsen och verkställande direktören för AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8615 (AFA Trygghetsförsäkring) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari till 31 december 2018.

Organisation

Företagets uppdrag är att åt arbetsmarknadens parter förvalta försäkringsöverenskommelser avseende arbetsskador. AFA Trygghetsförsäkring hanterar trygghetsförsäkringar vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) samt den förlängda livräntan.

Verksamheten bedrivs i lokaler i centrala Stockholm, där företaget har sitt säte. Adress till företagets huvudkontor är AFA Trygghetsförsäkring, 106 27 Stockholm.

Vinstutdelning till moderföretaget får endast ske med samtliga aktieägares samtycke.

Ägarstruktur

AFA Trygghetsförsäkring ägs till 90,9 procent av AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033-0642 (AFA Sjukförsäkring) som har sitt säte i Stockholm och till 9,1 procent av Förhandlings- och samverkansrådet PTK, organisationsnummer 802005-6019, som har sitt säte i Stockholm.

AFA Sjukförsäkring upprättar koncernredovisning i vilken AFA Trygghetsförsäkring ingår.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000-9659 (AFA Livförsäkring), är tre försäkringsföretag som har gemensam ledning. Med AFA Försäkring menas i denna årsredovisning den gemensamma organisationen för de tre försäkringsföretagen. Med AFA Försäkringsgruppen menas AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring i enlighet med definitionen i 19 kap. 1 § FRL.

Finansiering av försäkringarna

Kapitalavkastningen är en viktig del av finansieringen av försäkringarna och bidrar över tid högst väsentligt till att hålla försäkringspremierna på en låg nivå. Under de senaste tio åren har 90 procent av företagets finansiering genere-

rats via kapitalavkastning medan premieintäkterna stått för 10 procent av finansieringen. Detta förhållande betyder att branschförekommande nyckeltal baserade på premieintäkter inte är relevanta vid bedömningen av företagets ekonomiska ställning.

Verksamhet

Antalet arbetsgivare som tecknat trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) i AFA Trygghetsförsäkring ökade under året marginellt. Vid årets utgång uppgick antalet tecknade avtal till till 223 500 (220 800).

Försäkringarna TFA och TFA-KL omfattar cirka 4,3 miljoner anställda på den svenska arbetsmarknaden och cirka 0,2 miljoner egenföretagare.

Skadeutveckling

Antalet nyanmälda skador i trygghetsförsäkringen uppgick under år 2018 till cirka 81 800 en minskning med cirka 300 jämfört med året innan.

Förebyggande arbete inom arbetslivet

Arbetsmarknadens parter har valt att lägga ett antal kollektivavtalade riskförsäkringar inom AFA Trygghetsförsäkring. Förutom att administrera dessa försäkringar arbetar företaget aktivt med insatser som syftar till att minska och förebygga arbetsskador och sjukfrånvaro i samhället. Genom att bidra till att göra arbetsplatser så säkra och trygga som möjligt med målet att ingen ska behöva skadas eller bli sjuk av sitt arbete kan arbetsskador och ohälsa minska långsiktigt, och därmed också kostnaderna för försäkringarna. På detta sätt är det förebyggande arbetet ett tydligt mervärde i de kollektivavtalade försäkringarna.

AFA Trygghetsförsäkring arbetar förebyggande på både kort och lång sikt. Bland annat tillhandahåller företaget systemlösningar som stöder företag och organisationer i deras systematiska arbetsmiljöarbete. Företaget bidrar också till forskning och utveckling inom arbetsmiljö- och hälsoområdet, både genom direkta anslag till projekt och program samt genom den unika skadedatabasen som med information om nära 14 miljoner försäkringsärenden sedan 1970-talet utgör en solid grund för forskning och informationsinsatser. Företaget sammanställer årligen generell statistik från databasen i rapporten Allvarliga arbets-

skador och långvarig sjukfrånvaro samt i fyra delrapporter med fördjupningar i specifika ämnen. Dessutom arbetar AFA Trygghetsförsäkring aktivt med att sprida kunskap och resultat av den förebyggande verksamheten.

AFA Trygghetsförsäkring har totalt kostnadsfört 139 miljoner kronor (52) för forskning och utveckling, varav 30 miljoner avsattes till ett nytt FoU-program "Digitaliseringens effekter på arbetsmiljön inom KL-sektorn". Totalt i koncernen beviljades 23 (30) nya FoU-projekt i öppna utlysningar. Till det nya programmet "Unga i arbetslivet" beviljades 30 miljoner kronor som fördelats på sex av de åtta beviljade projekten. Ett post-doktoralt forskningsstöd på 2 miljoner kronor inom området arbetsmiljö delades ut.

Under 2018 har ett samarbetsprojekt startats tillsammans med Svenska Judoförbundet med syfte att inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet förebygga fallolyckor.

Utveckling på de finansiella marknaderna

Under 2018 ökade osäkerheten rörande både det ekonomiska och det politiska läget. Växande handelskonflikter, Brexitförhandlingar, utdragna regeringsbildningar i Sverige och Italien samt inhemska protester mot den franska regeringen var några av de händelser som bidrog till denna utveckling. Tillväxten i västvärlden var till övervägande del stark, men tecken på att konjunkturtoppen kanske var nådd började skönjas på många håll. Oljepriserna steg successivt fram till oktober och hade en viss uppdrivande effekt på inflationen. Under det fjärde kvartalet föll oljepriserna kraftigt, men det var vid årsskiftet för tidigt för att fastställa om prisfallet fått någon inflationsdämpande effekt.

Den amerikanska ekonomin gick starkt, stimulerad av den skattereform som infördes vid årsskiftet och som innebar skattesänkningar på både individ- och företagsnivå. Centralbanken (Fed) fortsatte på den inslagna linjen att göra penningpolitiken mindre expansiv och höjde styrräntan vid fyra tillfällen under året, från 1,5 till 2,5 procent. Handelsrestriktioner infördes gentemot omvärlden, bland annat i form av importtullar på stål och aluminium. Dessutom infördes riktade tullar mot en rad kinesiska varor, vilket resulterade i att Kina kontrade med mottullar. Detta ledde till en ökad oro för den globala konjunkturen, även om USA och Kina i december kom överens om att inte trappa upp konflikten under en tremånadersperiod för att ge tid åt fortsatta förhandlingar.

I euroområdet dämpades tillväxttakten något, främst beroende på att de tre största ekonomierna Tyskland, Frankrike och Italien tappade fart. Flera av de mindre euroländerna hade dock en mer stabil utveckling. Även om ECB avslutade sina obligationsköp var penningpolitiken fortsatt stimulerande då styrräntan låg kvar på 0 procent.

Den svenska ekonomin var förhållandevis stark, understödd av Riksbankens fortsatt mycket expansiva penningpolitik. Reporäntan låg kvar på -0,5 procent under hela 2018, men i december beslutades om en höjning till -0,25 procent från och med den 9:e januari 2019.

På den svenska räntemarknaden var marknadsräntorna fortsatt nedpressade. Längre löptider sjönk marginellt, medan kortare löptider var svagt stigande. Svensk statsränta på löptider understigande fem år var emellertid allttjämt negativ. De svagt fallande långräntorna i kombination med en inflation runt två procent innebar dock en positiv avkastning för både det svenska realränteindexet, cirka 1,5 procent och det svenska nominella ränteindexet, cirka en procent.

Även på andra håll präglades räntemarknaderna av räntor på låga nivåer. Undantaget utgjordes av USA, där Fed:s styrräntehöjningar ledde till att marknadsräntorna steg och att avståndet till motsvarande västeuropeiska räntor ökade. Den amerikanska ränteuppgången och den stora räntedifferensen mot Sverige, som gjorde det kostsamt att valutakurssäkra amerikanska investeringar, innebar att avkastningen på amerikanska obligationer blev negativ under året.

Den ökade osäkerheten satte dock framförallt sitt avtryck på världens aktiemarknader. Under hösten var volatiliteten hög och kurserna föll kraftigt vilket gjorde att flertalet börser totalt sett sjönk i värde under året. Den svenska aktiemarknaden avslutade året med en nedgång på drygt fyra procent medan världsindex föll med knappt åtta procent mätt i lokala valutor. Tillväxtmarknader drabbades särskilt hårt och index för dessa marknader sjönk med nästan 15 procent. På valutamarknaden försvagades SEK under året med cirka åtta procent gentemot USD till cirka 8,90 kronor och med cirka fyra procent gentemot EUR till cirka 10,25 kronor.

AFA Trygghetsförsäkring har, med hänsyn tagen till företagets goda konsolidering, en försiktig finansiell strategi som uttrycks i dess normalportfölj. Vid utgången av året hade företaget en fonderingskvot enligt Solvens II på 1,62 (1,74).

Risker

Under året har företagets försäkringsrisk varit oförändrad. Även AFA Trygghetsförsäkrings strategiska finansiella risktagande i företagets normalportfölj var i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. Under året ökades andelen noterade aktier med en procentenhet vilket möttes av motsvarande minskning av alternativa investeringar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har verksamheten slutfört arbetet med implementering av EU:s nya dataskyddsregler (GDPR) General Data Protection Regulation.

AFA Sjukförsäkring har lämnat ett koncernbidrag om 300 miljoner kronor till AFA Trygghetsförsäkring för att stärka upp AFA Trygghetsförsäkrings kapitalbas.

Den ändrade företagsbeskattningen som gäller från och med år 2019 har medfört omräkning av temporära skatter till en ny lägre skattesats om 20,6 procent. Det har också medfört att AFA Trygghetsförsäkring kommer belastas med en skattemässig schablonintäkt från och med år 2019, beräknad på räkenskapsårets ingående säkerhetsreserv.

Förändringar i redovisningsregelverken

AFA Försäkring har under 2018 implementerat IFRS 9 Finansiella instrument. Standarden innehåller nya principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar. Avgörande för hur värdering ska ske baseras dels på företagets affärsmodell, dels det finansiella instrumentets kontraktensliga kassaflöden. Övergången till IFRS 9 har inte inneburit några väsentliga förändringar för AFA Trygghetsförsäkring, eftersom företaget redan tidigare värderat de flesta finansiella instrument till verkligt värde med förändringar över resultaträkningen.

AFA Försäkring har under 2018 även implementerat IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder. För AFA Trygghetsförsäkrings del är standarden tillämplig på andra intäkter i försäkringsrörelsen än de som omfattar överföring av försäkringsrisk. Dessa intäkter utgör en obetydlig andel av AFA Trygghetsförsäkrings samlade verksamhet och resultat. Övergången till IFRS 15 har inte fått någon väsentlig påverkan på AFA Trygghetsförsäkrings finansiella ställning och resultat.

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarderna IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Slutlig standard presenterades i maj 2017. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. AFA Försäkring analyserar för närvarande effekterna på redovisningen.

Verksamhetsutveckling

DIGITALISERING AV AFA FÖRSÄKRINGS VERKSAMHET

Under 2018 har arbetet fortsatt med en utökad digitaliserad och automatiserad hantering, med målet att skapa en enklare och smidigare process för kunderna, förkorta ledtider, minska hanteringskostnader och ge en lägre miljöpåverkan. En automatiserad hantering erbjuder också bättre förutsättningar för effektiva samarbeten med externa parter, säkerställer en tillförlitlig process samt gör det enklare för AFA Försäkring att arbeta för att alla som är berättigade till ersättning också får det.

Fokus under 2018 har legat på att digitalisera och automatisera moment i anmälningsprocessen samt ökade möjligheter för kunderna att ha kontakt med AFA Försäkring digitalt. Under året har AFA Försäkring till exempel anslutit sig till en förmedlingsväxel för digitala brevlådor så att kunden kan få sina brev digitalt. I samband med detta har även andra anpassningar gjorts som gör att fler brev idag är möjliga att läsa digitalt för den försäkrade. Under året har AFA Försäkring även gjort ytterligare förbättringar i vår digitala anmälan, med förväntad minskad ledtid och en enklare hantering för den försäkrade som följd.

Under året har arbetet fortsatt med att göra det möjligt att hämta anställningsuppgifter maskinellt i en större andel av våra ärenden genom att hämta vissa anställningsuppgifter från Foras register istället för att kontakta arbetsgivaren. Detta underlättar för arbetsgivaren samt kortar väntetiden för den försäkrade. Det effektiviserar även skaderegleringen då uppgifterna hämtas direkt när anmälan gjorts.

AFA Försäkring har identifierat ett antal moment i skaderegleringen som skulle kunna automatiseras för att kunna leverera snabbare till kund. Under 2018 har ett antal nya sådana lösningar införts för Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada, t.ex. automatiska utskick av brev samt automatiska avslut av vissa typer av ärenden. Funktionaliteten förväntas kunna användas i cirka 65 procent av nya TFA-ärenden.

AFA TRYGGHETSFÖRSÄKRINGS IA-SYSTEM

En viktig del i AFA Trygghetsförsäkrings förebyggande arbete är IA-systemet, ett webbaserat system där företagen själva rapporterar in olycksfall, tillbud och risker. Det unika med IA-systemet är att den faktiska informationen om händelser, utredningar och åtgärder delas inom branschen. På detta sätt kan företag i samma bransch lära av varandra och förebygga olyckor på den egna arbetsplatsen. Användare av IA-systemet inom samma bransch har kommit överens om att inte konkurrera sinsemellan i arbetsmiljö utan hjälpas åt i arbetet med att minska den totala risken och därmed antalet arbetsolyckor.

Antalet branscher som använder IA-systemet ökar kontinuerligt. Vid utgången av 2018 användes IA-systemet av knappt 1 400 (1 100) företag med totalt drygt 832 200 (700 000) anställda inom såväl privat som offentlig verksamhet.

Personal

Medelantalet anställda under år 2018 uppgick till 320 (317) varav 68 procent (67) var kvinnor. Se vidare not 27.

För redogörelse angående principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se not 27.

Hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har AFA Trygghetsförsäkring upprättat den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport gemensamt med övriga bolag inom AFA Försäkring. Hållbarhetsrapporten återfinns på www.afaforsakring.se

FEMÅRSÖVERSIKT

RESULTAT, mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Premieintäkter	290	277	291	178	170
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-146	-142	-129	-58	81
Försäkringsersättningar	-3 067	-2 166	-2 855	-1 740	-2 622
Driftkostnader	-302	-250	-295	-226	-313
Övriga tekniska kostnader	-139	-52	-61	-105	-64
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-3 364	-2 333	-3 049	-1 951	-2 748
Kapitalavkastning	554	2 293	2 817	1 540	3 835
Resultat före skatt	-2 810	-40	-232	-411	1 087
ÅRETS RESULTAT	-332	21	482	-437	-782
PREMIENIVÅER TFA, %					
Svenskt Näringsliv/LO-området	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Svenskt Näringsliv/PTK-området	0,03	0,03	0,03	0,01	0,01
Kooperativa området TFA arbetare	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Kooperativa området TFA tjänstemän	0,03	0,03	0,03	0,01	0,01
Kommunala området	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Placeringsstillgångar	33 247	36 309	36 273	33 319	31 450
Kassa och bank	533	390	415	811	575
Försäkringstekniska avsättningar	20 787	20 150	20 216	19 419	19 730
Balansomslutning	34 777	37 394	37 285	34 929	35 987
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	8 899	9 231	2 310	1 828	2 265
<i>Obeskattade reserver</i>	3 072	5 049	12 024	12 816	12 674
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	380	605	601	524	641
Totalt konsolideringskapital	12 351	14 885	14 935	15 168	15 580
NYCKELTAL, %	2018	2017	2016	2015	2014
Skadeprocent	1 057,6	781,9	981,4	977,5	1 542,4
Driftkostnadsprocent	104,1	90,3	101,4	127,5	184,1
Totalkostnadsprocent	1 161,7	872,2	1 082,8	1 105,1	1 726,5
Direktavkastningsprocent ¹⁾	2,0	4,3	3,9	5,3	5,1
Totalavkastningsprocent ²⁾	1,8	6,6	7,8	5,1	13,4
Konsolideringsgrad	4 259,0	5 373,6	5 132,3	8 521,3	9 164,7
Konsolideringskapital i % av FTA	59	74	74	78	79
<i>Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar</i>	14,8	14,6	12,2	16,3	17,4
<i>Driftkostnader för finansförvaltning i procent av förvaltad kapital</i>	0,10	0,08	0,07	0,07	0,07
Solvensrelaterade nyckeltal³⁾					
Kapitalbas	12 222	14 256	14 413		
<i>varav primärkapital</i>	12 222	14 256	14 413		
Minimikapitalkrav	2 087	2 217	2 068		
Solvenskapitalkrav	8 348	8 866	8 271		

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

³⁾ Från och med den 1 januari 2016 ska solvensrelaterade upplysningar lämnas i årsredovisningen. I enlighet med FFFS 2015:12 har ingen omräkning skett för tidigare perioder.

Verksamhetens resultat

Premieintäkter

Premieintäkterna uppgick till 290 miljoner kronor (277). Premienivån för TFA och TFA-KL uppgick till 0,01 procent, av lönesumman för arbetsgivare inom Svenskt Näringsliv/LO-kollektivet samt kommuner och landsting. Premienivån för arbetsgivare inom Svenskt Näringsliv/PTK-området uppgick till 0,03 procent av lönesumman. Premienivåerna är oförändrade jämfört med 2017.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningarna uppgick till 3 067 miljoner kronor (2 166). Årets skadeståndbetalningar, inklusive driftkostnader för skadereglering, uppgick till 2 430 miljoner kronor (2 232) och förändring i avsättningar för oreglerade skador ökade med 637 miljoner kronor (minskade med 66).

Den underliggande skadekostnaden för år 2018 uppgår till 2,1 miljarder kronor (1,9), det vill säga ökad skadekostnad jämfört med föregående år. Se vidare not 4.

Driftkostnader

Företagets totala driftkostnader uppgick till 655 miljoner kronor (570). Se vidare not 5.

AFA Trygghetsförsäkrings kostnader för den förebyggande verksamheten under år 2018 uppgår för Prevent till 47 miljoner kronor (47) och för föreningen Suntarbetsliv till 59 miljoner kronor (62).

Kapitalavkastning

Företagets totala kapitalavkastning uppgick till 408 miljoner kronor (2 151). Totalavkastningen för företagets placerings-tillgångar uppgick under år 2018 till 1,8 procent (6,6).

Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar och fastigheter uppgick till 0,6 procentenheter (0,2).

Under tioårsperioden 2009–2018 har företagets avkastning överstigit normalportföljsavkastningen med 10,5 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Övriga tekniska kostnader

Övriga tekniska kostnader utgörs av anslag för forskning. Dessa kostnader uppgick till 139 miljoner kronor (52).

Säkerhetsreserv

Upplösning av säkerhetsreserv har skett med 1 977 miljoner kronor under året (6 976) Se vidare not 8.

Resultat före skatt

Resultat före skatt uppgick till -2 810 miljoner kronor (-40). Resultatförändringen beror på en högre kostnad för försäkringsersättningar samt en lägre kapitalavkastning.

Verksamhetens ställning

Balansräkning

Balansomslutningen minskade till 34 777 miljoner kronor (37 394).

Placeringstillgångar

Placeringstillgångarna i företaget uppgick till 33 247 miljoner kronor (36 309). Se vidare not 10–15.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2018 till 44 procent (48) av räntebärande värdepapper, till 31 procent (31) av noterade aktier, till 16 procent (14) av fastigheter samt till 9 procent (7) av alternativa investeringar.

Försäkringstekniska avsättningar

I AFA Trygghetsförsäkring består de försäkringstekniska avsättningarna av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 20 787 miljoner kronor (20 150).

Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Avsättningen för inträffade men ej rapporterade skador och skaderegleringskostnader utgör cirka 57 procent av den totala avsättningen. Se vidare not 19.

Eget kapital och konsolideringskapital

Eget kapital minskade till 8 899 miljoner kronor (9 231). Minskningen beror på ett negativt resultat för året.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Konsolideringskapitalet minskade under året till 12 351 miljoner kronor (14 885) vilket motsvarar 59 procent (74) av de försäkringstekniska avsättningarna.

Kassaflöde

Kassaflödet från försäkringsverksamheten var positivt under året. Kassa och bank ökade totalt med 143 miljoner kronor (minskade med 25).

Framtidsutsikter

Vid förväntad utveckling av premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 7,6 procent (6,6) på företagets placeringstillgångar för att uppnå nollresultat år 2019.

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 320 miljoner kronor (350) i resultat för AFA Trygghetsförsäkring. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,02 procentenheter (0,03) i premienivå för företagets försäkringar.

Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan balanseras i ny räkning.

Ingående fritt eget kapital	9 226 618 137
Årets resultat	-331 837 627
Summa	8 894 780 510

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2018	2017
Premieintäkter		290	277
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	3	-146	-142
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-2 430	-2 232
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		-637	66
Summa försäkringsersättningar		-3 067	-2 166
Driftkostnader	5	-302	-250
Övriga tekniska kostnader	6	-139	-52
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-3 364	-2 333
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-3 364	-2 333
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		1 886	2 341
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		437	898
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-353	-1 005
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-1 562	-83
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		146	142
Summa kapitalavkastning		554	2 293
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT		-2 810	-40
Förändring av säkerhetsreserv	8	1 977	6 976
Erhållna/lämnade koncernbidrag		300	-6 900
RESULTAT FÖRE SKATT		-533	36
Skatt på årets resultat	9	201	-15
ÅRETS RESULTAT		-332	21
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2018	2017
Årets resultat		-332	21
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-332	21

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

TILLGÅNGAR	NOT	2018	2017
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	10	3 715	3 430
Placeringar i koncernföretag			
<i>Aktier i koncernföretag</i>	11	805	805
Andra finansiella placeringstillgångar	12,13,14,15		
<i>Aktier och andelar¹⁾</i>		13 654	13 614
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper¹⁾</i>		14 671	16 324
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		275	2 069
<i>Derivat</i>		127	67
Summa andra finansiella placeringstillgångar		28 727	32 074
Summa placeringstillgångar		33 247	36 309
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		14	14
Övriga fordringar	17	867	562
Summa fordringar		881	576
Andra tillgångar			
Kassa och bank		533	390
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	116	119
SUMMA TILLGÅNGAR		34 777	37 394

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2018	2017
Eget kapital	25		
Aktiekapital		4	4
Balanserat resultat		9 227	9 206
Årets resultat		-332	21
Summa eget kapital		8 899	9 231
Obeskattade reserver			
Säkerhetsreserv	8	3 072	5 049
Försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	19	20 787	20 150
Andra avsättningar			
Avsättning för skatter	20	380	605
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	21	33	40
Derivat	13,15,22	13	100
Skulder till kreditinstitut	23	1 296	1 980
Övriga skulder	24	262	198
Summa skulder		1 604	2 318
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	35	41
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		34 777	37 394

KASSAFLÖDESANALYS
mnkr

	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Premieinbetalningar	245	235
Skadeutbetalningar	-2 429	-2 238
Utbetalningar för driftkostnader	-302	-267
Utbetalningar från anslagsverksamhet m.m.	-72	-102
Inbetalningar fastighetsförvaltning	160	160
Utbetalningar fastighetsförvaltning	-51	-57
Investeringar/försäljningar i:		
Byggnader och mark	-18	-166
Aktier och andelar	-642	-442
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 223	468
Derivat	-718	407
Övriga finansiella placeringstillgångar	-683	1 055
Utlåning till kreditinstitut	1 764	-509
Erhållna utdelningar	542	1 276
Erhållna räntor	302	370
Betalda räntor	-241	-179
Betald inkomstskatt	-15	-25
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	67	-14
ÅRETS KASSAFLÖDE	67	-14
Kassa och bank vid årets början	390	415
Valutakursdifferens i kassa och bank	75	-11
KASSA OCH BANK VID ÅRETS SLUT	533	390

AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag har ej investerat i materiella eller immateriella anläggningstillgångar under 2018 och 2017 och redovisar därför inget kassaflöde från investeringsverksamheten.

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL
mnr

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Totalresultat för perioden	Totalt eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2017	4	1 824	482	2 310
Föregående års vinstdisposition		482	-482	0
Erhållna aktieägartillskott		6 900		6 900
Totalresultat för perioden			21	21
Utgående balans per 31 december 2017	4	9 206	21	9 231
Ingående balans per 1 januari 2018	4	9 206	21	9 231
Föregående års vinstdisposition		21	-21	0
Totalresultat för perioden			-332	-332
Utgående balans per 31 december 2018	4	9 227	-332	8 899

Ägare och antal aktier:

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag

400 (400) aktier à nom. 10 000 kronor

Förhandlings- och samverkansrådet PTK

40 (40) aktier à nom. 10 000 kronor

De finansiella rapporterna och noterna till de finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor om inte annat anges. På grund av avrundning i noterna kan summeringar avvika från totalen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Denna årsredovisning har upprättats och godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 10 april 2019 och kommer att föreläggas bolagsstämman 19 juni 2019 för fastställande. Företaget är ett svenskt försäkringsaktiebolag med säte i Stockholm och kontor i centrala Stockholm.

Uttalande om överensstämmelse med tilläpade regelverk

AFA Trygghetsförsäkring upprättar sina finansiella rapporter genom att tillämpa så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning svensk lagstiftning på redovisningsområdet tillåter detta.

Den finansiella rapporteringen följer lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer vid upprättandet av årsredovisningen. Det har skett ändringar i RFR 2. AFA Trygghetsförsäkring har tagit ställning till dessa ändringar och bedömt att de inte får någon väsentlig påverkan för AFA Trygghetsförsäkring.

Ingen upplysning enligt 5 kap. 5 § ÅRFL angående resultat per försäkringsklass lämnas eftersom endast en klass, Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, finns att redovisa för AFA Trygghetsförsäkring.

Nya och ändrade standarder och tolkningar under 2018

IFRS 9 – Finansiella instrument trädde i kraft 1 januari 2018 och ersätter befintliga regler om redovisning, värdering, nedskrivning och säkringsredovisning. IFRS 9 är principdrivet jämfört med IAS 39 som är regelbaserat och innehåller nya principer för hur finansiella tillgångar ska klassificeras och värderas. Avgörande för klassificeringen, i vilken värderingskategori en finansiell tillgång hänförs sig till grundar sig på företagets affärsmodell. Övergången till IFRS 9 har inte inneburit några väsentliga förändringar för AFA Trygghetsförsäkring, eftersom företaget redan tidigare värderat de flesta finansiella instrument till verkligt värde med förändringar över resultaträkningen och eftersom det inte tillämpar säkringsredovisning. I linje med övergångsreglerna har jämförande information för

tidigare perioder inte räknats om. Effekten av övergången uppgår till -1 miljoner kronor som redovisas i balanserat resultat. En översikt av övergången till IFRS 9 från IAS 39 presenteras i tabell i slutet av not 12.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder är antagen av EU och trädde i kraft den 1 januari 2018. Standarden ersätter existerande standarder och tolkningar relaterade till intäktsredovisning med undantag för redovisning av försäkringskontrakt. För AFA Trygghetsförsäkrings del är standarden tillämplig på andra intäkter i försäkringsrörelsen än de som omfattar överföring av försäkringsrisk. Dessa intäkter utgör en obetydlig andel av AFA Trygghetsförsäkrings samlade verksamhet och resultat. Övergången från intäktsredovisning enligt standard IAS 18 till intäktsredovisning enligt IFRS 15 har inte fått någon väsentlig påverkan på AFA Trygghetsförsäkrings finansiella ställning och resultat.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

International Accounting Standards Board (IASB) har givit ut nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft. Vissa av dessa standarder är godkända inom EU medan andra ännu inte har godkänts för tillämpning. Nedan återfinns de nya och ändrade standarder och tolkningar som getts ut av IASB men som ännu ej har trätt i kraft. Dessa har ännu inte tillämpats av AFA Trygghetsförsäkring.

IFRS 16 Leasingavtal är antagen av EU och trädde i kraft den 1 januari 2019. Standarden ersätter nuvarande IAS 17. AFA Trygghetsförsäkring kommer att börja tillämpa IFRS 16 från och med 1 januari 2019 och kommer att tillämpa den förenklade övergångsmetoden vid implementeringen av standarden. I samband med övergången har AFA Trygghetsförsäkring valt att endast tillämpa definitionen av ett leasingavtal på avtal som enligt nuvarande IAS 17 identifierats som leasingavtal. Leasingavtal med en leasingperiod om tolv månader eller kortare eller där den underliggande tillgången har ett värde som är lågt eller som bedömts oväsentligt kommer inte att inkluderas i skulden och nyttjanderätten i balansräkningen. AFA Trygghetsförsäkrings bedömning är att standarden väntas få en begränsad påverkan på AFA Trygghetsförsäkrings finansiella ställning och resultat, även om balansomslutningen kommer att öka något till följd av att en andel av koncernens leasingavtal kommer att redovisas i balansräkningen som anläggningstillgångar respektive räntebärande skulder. Vidare kan koncernens tekniska resultat komma att förbättras obetydligt då nuvarande leasingkostnader, som ingår i driftskostnaderna, delas upp på avskrivningar respektive räntekostnader, vilka ingår i kapitalförvaltningens resultat.

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandard IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Stan-

dards Board (IASB). Standarden publicerades i maj 2017 och avses träda i kraft den 1 januari 2022. Den är ännu inte antagen av EU. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. Koncernen analyserar för närvarande effekterna för AFA Försäkring.

Slutligen har en rad mindre, specifika ändringar beslutats i enskilda IFRS-standarder, men inga av dessa har bedömts beröra AFA Trygghetsförsäkring.

Redovisningsprinciper för konsolidering

AFA Trygghetsförsäkring upprättar inte koncernredovisning eftersom det är ett dotterbolag till AFA Sjukförsäkring och därmed ingår i dess koncernredovisning. Företaget tillämpar undantaget i 7 kap. 2 § ÅRFL från upprättande av koncernredovisning.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden med undantaget för placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde och försäkringstekniska avsättningar som värderas utifrån vedertagna aktuariella metoder och med betryggande aktuariella antaganden. Värdeförändringarna för placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

IFRS 4 föreskriver att endast avtal som innebär en betydande överföring av försäkringsrisk, till skillnad från avtal som till övervägande del innebär sparande, ska redovisas som försäkringsavtal. Samtliga AFA Trygghetsförsäkrings försäkringsprodukter innebär att företaget övertar en betydande försäkringsrisk för försäkringstagarna genom att gå med på att kompensera dem eller andra förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Redovisning av utländsk valuta

Företagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till svenska kronor enligt gällande balansdagskurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer till följd av detta redovisas netto i resultaträkningen i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare. Det icke-tekniska resultatet utgörs av de poster som i huvudsak är hänförliga till kapitalförvaltningen.

PREMIENTÄKTER

Premier från försäkringsavtal redovisas som intäkter i takt med intjänandet med avdrag för konstaterade och befarade kundförluster.

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD TILL FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av denna avkastning kan betraktas som hänförlig till inbetalda premier som förvaltats av placeringsverksamheten för försäkringsrörelsens räkning. Av denna anledning allokeras en del av avkastningen till det tekniska resultatet.

Vid beräkningen av den kapitalavkastning som är hänförlig till det tekniska resultatet används försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar som förvaltas av placeringsverksamheten. Den överförda kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar medelavkastningen per år på 3-månaders statsskuldväxlar.

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättning för oregerade skador. Utbetalda försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering.

DRIFTKOSTNADER

Resultaträkningens tekniska resultatets redovisade driftkostnader för perioden delas upp på driftkostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I den icke-tekniska redovisningen av kapitalavkastning ingår driftkostnader för finansförvaltningen och fastighetsförvaltning.

Driftkostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader. De fördelas och redovisas utifrån den funktion de härrör ifrån:

- Skadereglering
- Administration
- Kapitalförvaltning
- Fastighetsförvaltning

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Driftkostnader fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Företagets anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

PENSIONS-KOSTNADER

I företaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala, vilket medför att den anställde bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Avgifterna till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i årets resultat under den period som intjänandet sker.

Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställde garanteras en viss pension i förhållande till lönen samt att företaget i allt väsentligt bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i enlighet med förenklingsregeln i RFR 2 och beräknas enligt tryggandelagen samt PRI:s och Konsumentkooperationens grunder.

Kostnaderna för de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas.

LEASING

Leasingkontrakt kan kategoriseras som antingen finansiella eller operationella avtal. Leasingavtal som innebär att en väsentlig del av riskerna och fördelarna förknippade med ägandet kvarstår hos leasegivaren klassificeras som operationella. Företaget har endast tecknat operationella leasingavtal. Leasingavgifter för tecknade operationella avtal kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

Som övriga tekniska kostnader redovisas sådana kostnader i försäkringsrörelsen som inte omfattar överföring av försäkringsrisk. Kostnaderna avser främst stöd till forskning.

KAPITALFÖRVALTNINGENS RESULTAT

Kapitalförvaltningens resultat består av posterna Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalförvaltningens intäkter består av hyresintäkter, utdelningar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar samt realisationsvinster (netto) avseende placeringstillgångar.

Hyresintäkter

Samtliga förvaltningsfastigheter hyrs ut med kommersiella hyresavtal som är tecknade på viss tid, vilket innebär att en förändring

av marknadshyrorna inte ger ett direkt utslag i hyresintäkterna. Förändring av hyresintäkterna sker i samband med att avtal förfaller till omförhandling. Flertalet kommersiella avtal har en indexklausul som innebär att hyran förändras med en viss andel av inflationen. Bostadshyrorna omförhandlas årligen med Hyresgästföreningen.

Hyresintäkterna periodiseras och redovisas linjärt under hyresavtalets löptid. Eventuella hyresrabatter och kostnader för hyresavtalets ingående periodiseras också över hyresavtalets löptid.

Utdelningar

Utdelningar avser aktieutdelningar vilka redovisas i resultaträkningen i den period då rätten till betalning fastställs.

Ränteintäkter

Ränteintäkter utgörs av ränta på obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, bankmedel, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån.

Ränteintäkter från obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas enligt effektivräntemetoden. Denna metod används för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för periodisering av ränteintäkter eller räntekostnaden över relevant period.

Valutakursvinster (netto)

Valutakursdifferenser, såväl realiserade som orealiserade, redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår.

Realisationsvinster (netto)

Realisationsresultat redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att det uppstår. Realiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalförvaltningens kostnader består av driftkostnader för byggnader och mark samt kapitalförvaltning, räntekostnader och finansiella kostnader, valutakursförluster (netto), realisationsförluster (netto) samt av- och nedskrivningar avseende placeringstillgångar.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Orealiserat resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar beskrivs i mer detalj i avsnittet Placeringstillgångar under rubriken Tillämpade principer för poster i balansräkningen.

INKOMSTSKATT

Företagets skattekostnad för perioden utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattemässiga värde och dess bokförda värde. Aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen

PLACERINGSTILLGÅNGAR

Byggnader och mark

Samtliga företagets fastighetsinnehav har bedömts vara förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheter är placeringstillgångar som innehas för att ge hyresintäkter och värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas initialt till anskaffningsvärde, med tillägg för direkt hänförliga transaktionskostnader. Fastigheterna värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Med verkligt värde menas uppskattat försäljningsvärde på balansdagen.

Placeringar i koncernföretag

Aktier i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår externa transaktionskostnader hänförliga till förvärvet.

Koncernbidrag som moderföretaget erhåller från ett dotterföretag redovisas enligt samma principer som sedvanliga utdelningar från dotterföretag och redovisas som en finansiell intäkt. Koncernbidrag lämnade från moderföretaget till dotterföretag redovisas som en ökning av det redovisade värdet på andelarna i mottagande dotterföretag. Koncernbidrag som dotterföretaget erhåller från sitt moderföretag redovisas mot balanserade vinstmedel i eget kapital.

Andra finansiella placeringstillgångar

Med andra finansiella placeringstillgångar avses finansiella instrument, vilka definieras som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument i ett annat företag. Andra finansiella placeringstillgångar utgörs av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån. Med Övriga finansiella placeringstillgångar avses återköps-transaktioner.

Samtliga andra finansiella placeringstillgångar samt finansiella skulder som är derivat och återköpstransaktioner har klassificerats till kategorin verkligt värde via resultaträkningen baserat på företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella instrument och dess avtalsenliga villkor. Affärsmodellen speglar

hur AFA Trygghetsförsäkring förvaltar portföljer av finansiella instrument för att generera kassaflöden. När affärsmodellen bestäms för en grupp av finansiella instrument tas hänsyn till faktorer såsom:

- Syfte med affärsmodellen
- Hur de finansiella instrumentens resultat utvärderas och rapporteras till ledning
- Hur risker bedöms och hanteras
- Extern rapportering

Med beaktning av ovanstående faktorer har en bedömning gjorts att samtliga andra finansiella placeringstillgångar samt finansiella skulder som är derivat och återköpstransaktioner ska klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen eftersom förvaltningen och resultatet utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med den riskhanterings- och investeringsstrategi som styrelsen beslutat, samt att uppföljning internt till styrelse och ledning utgår från verkligt värde. All externrapportering sker dessutom till verkligt värde.

Återköpstransaktioner på skuldsidan hamnar med automatik i affärsmodell Hold to Collect men AFA Trygghetsförsäkring har valt att tillämpa FVTPL (Fair Value Through Profit or Loss) för återköpstransaktioner på skuldsidan eftersom det blir en redovisningsmissmatch med övriga repor på tillgångssidan om man inte redovisar repor på skuldsidan till verkligt värde.

Med verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad avses den senaste kursen på balansdagen. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av olika värderingstekniker. Se vidare not 13.

För samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas affärsdagsredovisning, vilket innebär att fordringar och skulder avseende ej reglerade affärer uppkommer. Dessa redovisas i posten Övriga fordringar eller Övriga skulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Vid försäljning av en finansiell tillgång eller finansiell skuld upphör den att redovisas i balansräkningen på affärsdagen och vinst eller förlust redovisas i resultaträkningen.

Anskaffningsvärdet för andra finansiella placeringstillgångar fastställs exklusive eventuella transaktionskostnader. Transaktionskostnader redovisas i stället i resultaträkningen i posten Kapitalavkastning, kostnader.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för aktier och andelar beskrivs i not 13. Aktier och andelar redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för obligationer och andra räntebärande värdepapper beskrivs i not 13. Obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar.

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till kreditinstitut avser utlåning till banker där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid. Utlåningen värderas till verkligt värde och redovisas i balansräkningen under rubriken Andra finansiella placeringstillgångar.

Derivat

Samtliga derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Derivatkontrakt med positivt verkligt värde på balansdagen redovisas i balansräkningen i posten Derivat under Andra finansiella placeringstillgångar. Derivatkontrakt med negativt verkligt värde redovisas på balansräkningens skuldsida i posten Derivat. Se vidare not 13.

Återköpsransaktioner

Återköpsransaktioner delas upp i två typer av transaktioner: Återköpsavtal och omvända återköpsavtal. Vid ett återköpsavtal säljer företaget en obligation samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationen vid en förutbestämd tidpunkt till ett förutbestämt pris. Sål原因 obligation redovisas i balansräkningen till verkligt värde eftersom risk och avkastning inte övergår till köparen under återköpsavtalet. Den likvid som erhålls redovisas som skuld under posten Övriga skulder. Den sålda obligationen anges i not 14.

Vid ett omvänt återköpsavtal köper företaget en obligation och motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationen på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Köpt obligation redovisas inte i balansräkningen och erlagd likvid redovisas som en fordran under posten Övriga finansiella tillgångar.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot ersättning och erhållande av säkerhet. För företaget inskränker sig värdepapperslån till utländska aktier som företaget lånar ut till motparter med hög kreditvärdighet och som ställer säkerhet i form av kontanter eller värdepapper.

Eftersom utlåningen inte är en transaktion där all risk och avkastning överlåtits till motparten redovisas utlånade värdepapper i balansräkningen till verkligt värde. Ersättningen för utlånade aktier redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter som Övriga ränteintäkter.

Samtliga säkerheter som erhållits vid utlåningen av värdepapper anges i not 14. I de fall erhållna säkerheter utgörs av likvida medel placeras dessa i räntebärande värdepapper. AFA Trygghetsförsäkrings värdepapperslån hanteras av företagets depåbank.

ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Övriga finansiella tillgångar utgörs av Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter. Dessa poster värderas till upplupet anskaffningsvärde. Övriga fordringars förväntade löptid är dock kort och dessa fordringar redovisas därför till det belopp som förväntas inflyta. Nedskrivningar av fordringar avseende direkt försäkring redovisas som minskade premieintäkter och nedskrivningar av andra typer av fordringar redovisas som driftkostnader.

Övriga finansiella skulder består av balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring och Övriga skulder samt av upplupna räntekostnader som återfinns i balansräkningsposten Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Övriga finansiella skulder värderas normalt till upplupet anskaffningsvärde. Övriga finansiella skulders förväntade löptid är dock kort och dessa skulder redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering.

KASSA OCH BANK

Kassa och bank består av banktillgodohavanden i försäkringsrörelsen och likvida medel överförda till kapitalförvaltningen. Kassa och bank redovisas i balansräkningen på separat rad.

FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till anskaffningsvärde.

EGET KAPITAL

Enligt ÅRFL ska försäkringsföretag dela upp det egna kapitalet i bundet och fritt eget kapital. I AFA Trygghetsförsäkring utgörs bundet eget kapital av aktiekapital medan allt övrigt eget kapital bedömts vara fritt eget kapital.

OBESKATTADE RESERVER

AFA Trygghetsförsäkring har redovisat avsättningar till säkerhetsreserv i enlighet med FFFS 2013:8 Normalplan för skadeförsäkringsbolags redovisning av säkerhetsreserv.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall. Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader. Inträffade och rapporterade skador avser skador med kända och fastställda ersättningsar. Med inträffade men ej rapporterade skador avses för företaget okända försäkringsfall (IBNR) eller för företaget kända skador där försäkringsersättningar inte är slutligt fastställda (IBNER).

Beräkningarna baseras på dels statistiska metoder, dels antaganden om räntenivå och andra riskmått, värdesäkring, dödlighet och tillfrisknande samt driftkostnader.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att det är troligt att dessa säkerhetspåslag kommer att resultera i framtida avvecklingsvinster.

Metodbeskrivning

För trygghetsförsäkring vid arbetsskada TFA och TFA-KL används främst triangelschemametodik kombinerad med olika bedömningar för skadeår som inte är så långt utvecklade.

Avsättningen för skadelivräntor är beräknad med hänsyn till inflation och dödlighet. För förlängd livränta beräknas avsättningen också med hänsyn till dödlighet.

Antaganden

Det finns en rad antaganden och faktorer som påverkar avsättningens storlek. De viktigaste antagandena i AFA Trygghetsförsäkring är:

- Bedömningen av antalet okända arbetsolycksfall och arbetsjukdomar
- Inflation och diskonteringsränta
- Dödlighet
- Effekt av lag- och villkorsändringar

Bedömningen av antalet okända arbetsolycksfall och arbetsjukdomar

Avsättningarna i TFA och TFA-KL består till betydande del av inträffade men ej rapporterade arbetsolycksfall och arbetsjukdomar. För att skatta antalet okända skadefall räcker det inte med att använda enbart statistiska metoder, eftersom det framför allt för det senaste skadeåret inte finns tillräckligt med underlag. Uppskattningen av antal okända skador görs därför genom en sammanvägd bedömning av olika statistiska metoder samt extern information om till exempel antal arbetsskador. Det senaste skadeåret är det mest svårbedömda året; ju tidigare skadeår, desto säkrare blir skattningarna av antalet okända skador.

Inflation och diskonteringsränta

Vid beräkningen tas hänsyn till historisk inflation och löneutveckling. Generellt gäller att försäkringarna diskonteras med en nominell räntekurva enligt Finansinspektionen upprättade riktlinjer justerat med ett antagande om indexering beroende på värdesäkringens karaktär i de olika försäkringarna.

Dödlighet

Vid beräkning av avsättningarna för skadelivräntor i trygghetsförsäkring vid arbetsskada och förlängd livränta görs antagande om dödligheten. Det antagande som används för skadelivräntor och förlängd livränta är ett branschgemensamt dödlighetsantagande som grundar sig på Sveriges befolkningsdödlighet. Dödlighetsantagandet för förlängd livränta har anpassats till arbetarkollektivet.

Effekt av lag- och villkorsändringar

Ändringar i lagar och i socialförsäkringssystemet kan få mycket långtgående konsekvenser för AFA Trygghetsförsäkrings ekonomi och kan påverka både retroaktivt och prospektivt. Sådana ändringar är mycket svåra att förutse och därför svåra att ta höjd för i avsättningsberäkningarna. Även när det gäller lagändringar som redan trätt i kraft kan kostnaderna vara svårbedömda eftersom det då blir svårare att grunda beräkningarna på skadehistoriken. Detta resulterar i aktuariella bedömningar som grundar sig på den information som finns tillgänglig.

AVSÄTTNINGAR FÖR SKATTER

Uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskott redovisas i balansräkningen i den utsträckning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Den uppskjutna skatteskulden hänförs sig till orealiserade vinster i placeringstillgångar.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats med den skattesats som har beslutats per rapportperiodens slut och förväntas gälla vid realiserandet av tillgången eller regleringen av skulden. Beräkningen av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har baserats på en skattesats om 20,6 procent.

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till AFA Trygghetsförsäkrings verksamhet.

AFA Trygghetsförsäkring tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen.

Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling till externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Företaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån. Därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

REDOVISADE POSTER

Under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas kassaflöden från premiebetalningar, skadeutbetalningar, utbetalningar för omkostnader i försäkringsverksamheten samt kassaflöde från anslagsverksamhet. Här redovisas även kassaflöden från investeringar och försäljningar av placeringstillgångar, nettobetalingar avseende fastighetsverksamheten, erhållna utdelningar, betalda och erhållna räntor samt betald inkomstskatt. Posterna resulterar i det nettokassaflöde som genereras i den löpande verksamheten.

Som likvida medel redovisas kassa och bank, vilket består av banktillgodohavanden efter eliminering av valutaomvärderingens effekt. Kortfristiga placeringar (med en löptid kortare än 3 månader) redovisas som placeringstillgångar.

Viktiga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen

I redovisningen görs uppskattningar och antaganden om framtiden. Det är främst beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna som baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Uppskattningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive antaganden om vid bokslutstillfället inträffade men då okända skador samt förväntningar om framtida händelser, som anses rimliga under rådande förhållanden. För ytterligare information om viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2.

Uppskattningar och bedömningar har även gjorts vid värdering av byggnader och mark, noterade aktier, derivat samt illikvida räntebärande värdepapper. För mer information se not 13.

Not 2. Risker och riskhantering

Riskhanteringsmål

Styrelsen har beslutat om en riskpolicy som anger riskhanteringsmål, strategier för hur dessa mål ska uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

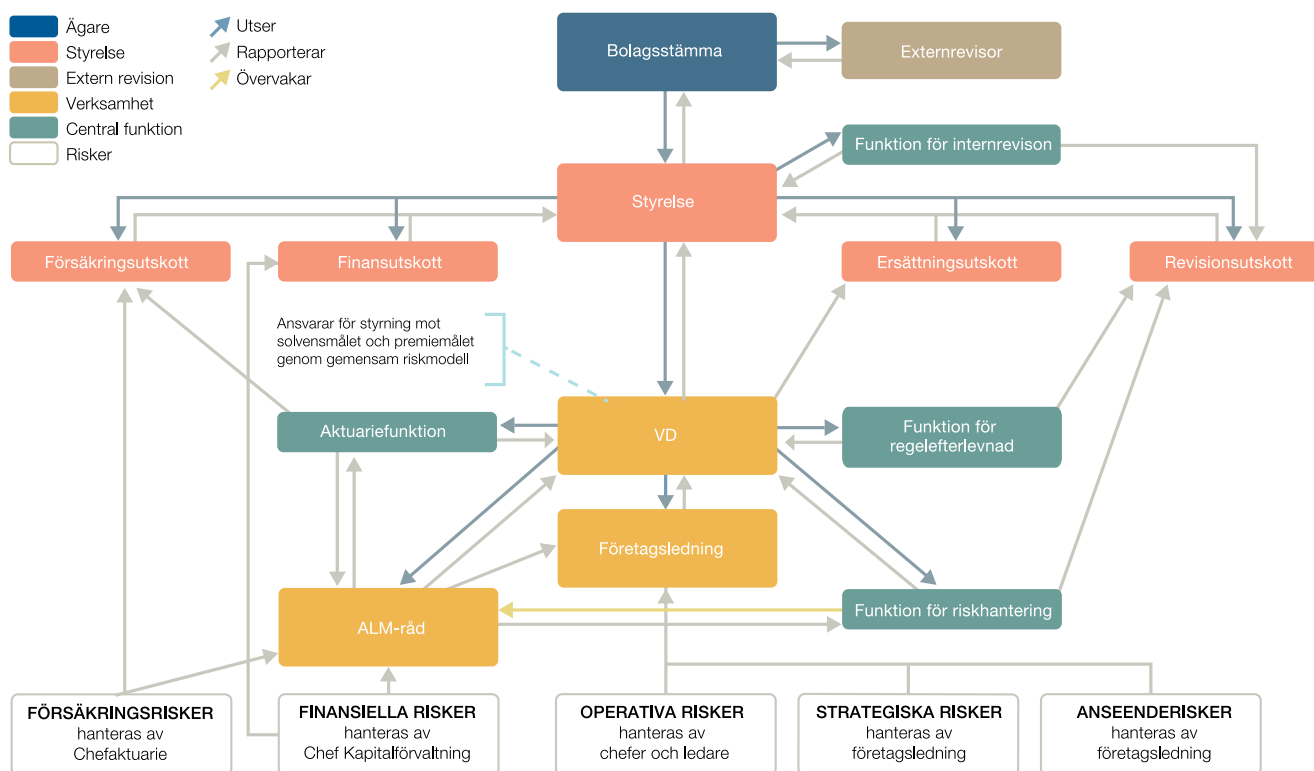
Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskexponering och riskacceptans i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot AFA Trygghetsförsäkrings uppdrag åt arbetsmarknadens parter så att AFA Trygghetsförsäkringsmål uppnås. Riskexponeringen berättar vilken risk företaget är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen. Riskacceptansen är den risknivå som styrelsen har accepterat och den ligger till grund för styrelsebeslut om riskstrategi. AFA Trygghetsförsäkrings risker delas in i finansiella risker, försäkringsrisker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

Riskhantering

Riskhanteringen Riskhanteringen består av tre steg: Styrning, löpande hantering samt rapportering av risker. I figuren på nästa sida visas hur AFA Trygghetsförsäkring utformat den del av bolagsstyrningen som består av hur företaget identifierar, värderar och beslutar om hantering av risker.

I AFA Trygghetsförsäkring är det bolagsstämman som utser styrelsen. Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige (LO) utser vardera en styrelseledamot att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen. Bolagsstämman utser också externrevisor som har till uppgift att granska försäkringsföretagets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av försäkringsföretaget. Styrelsen fattar beslut om det samlade risktagandet i försäkringsföretaget. Styrelsen har inrättat fyra utskott – Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet – för att bereda frågor inför styrelsebeslut. Finansutskottet bereder frågor som rör finansiella risker. Försäkringsutskottet bereder frågor som rör försäkringsrisker. Vid vissa specifika frågeställningar såsom premiesättning och egen risk- och solvensbedömning (ORSA) samordnas mötena mellan Finansutskottet och Försäkringsutskottet. Revisionsutskottet bereder ärenden till styrelsen i frågor gällande bland annat operativa risker, finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt samt revisorer. Ersättningsutskottet bereder ersättningsfrågor och fungerar som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor.

Det löpande riskhanteringsarbetet leds av företagets verkställande direktör (VD). För att bistå med styrningen av verksamhetens finansiella risker och försäkringsrisker utser VD ett ALM-råd

(Asset Liability Management) med representanter från Enhet Kapitalförvaltning, Enhet Aktuarie, Enhet Ekonomi och Funktionen för riskhantering. VD utser även en särskild krisledning.

Ansvaret för hanteringen av de operativa riskerna i verksamheten har delegerats från VD till verksamhetens chefer och ledare (riskägarna) enligt principer i riktlinjer för delegering och attest. Vidare har alla anställda ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur. Detta gäller även för utlagd verksamhet till externa leverantörer.

Enhet Kapitalförvaltning har ansvar för hantering och kontroll av AFA Trygghetsförsäkrings finansiella risker i enlighet med fastställda placeringsriktlinjer samt rapporterar till Finansutskottet och till företagsledningens ALM-råd.

Enhet Aktuarie har ansvar för hantering och kontroll av AFA Trygghetsförsäkrings försäkringsrisker i enlighet med fastställda aktuariella reglementen samt rapporterar till Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd.

Verksamhetens chefer och ledare ansvarar för hantering och kontroll av operativa risker i enlighet med av styrelsen fastställda riktlinjer för operativ riskhantering. Den företagsövergripande risksamordnaren utses av verkställande direktören och ska ana-

lysa företagets riskexponering för operativa risker, strategiska risker och anseenderisker, baserat på risker, oönskade händelser och åtgärdsplaner från riskägare.

Den företagsövergripande risksamordnaren rapporterar till den verkställande direktören och till chef för riskfunktionen.

VD ansvarar för hantering och kontroll av AFA Trygghetsförsäkrings strategiska risker och anseenderisker.

Kapitalkrav och kapitalbas enligt Solvens II

Företag kan välja att beräkna sitt solvenskapitalkrav med en förutbestämd standardformel, eller ansöka om att få använda en intern modell. AFA Trygghetsförsäkring använder standardformeln. Vidare kräver Solvens II att företagen ska ha en kvalitetsindeldad kapitalbas som minst ska uppgå till SCR. AFA Trygghetsförsäkring uppfyller kapitalkraven under 2018.

Kapitalkrav och kapitalbas	2018	2017
Solvenskapitalkrav (SCR)	8 348	8 866
Kapitalbas	12 222	14 256
Minimikapitalkrav (MCR)	2 087	2 217

Känslighetsanalys – effekt på tillgängligt kapital

De effekter på tillgängligt kapital som anges nedan avser effekter som uppkommer till följd av givna förändringar av respektive parameter och ska inte ses som AFA Trygghetsförsäkrings bedömning av sannolika utfall. Känslighetsanalysen ger underlag för egna bedömningar av AFA Trygghetsförsäkrings påverkan på tillgängligt kapital vid förändringar i relevanta parametrar. Redovisade effekter har samma påverkan på resultatet som på tillgängligt kapital.

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring med	Vid ökning	Vid minskning
<i>Reservrisker:</i>			
Antagande om antal okända arbetsskador	10 procent	-500	500
Antagande om livslängd (sannolikhet att avlida)	10 procent	400	-400
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	600	-700
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-300	300
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-400	400
Aktiers marknadsvärde	10 procent	1 300	-1 300
Fastigheters marknadsvärde	10 procent	500	-500

Verksamhetens risker

Nedan följer en redovisning av verksamhetens risker fördelade på kategorierna försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Redovisningen omfattar en definition av risken, en beskrivning av hur den hanteras samt en angivelse av riskexponeringen.

Riskexponeringen skattas även sannolikhetsmässigt med hjälp av Value at Risk för marknadsriskerna på tillgångarna och för realränterisk och inflationsrisk på balansräkningen. För en beskrivning av Value at Risk, se nedan i avsnittet Finansiella risker.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Premierisk

Definition

Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänade premier ska täcka.

Hantering av premierisk

Företaget har ingen premierisk. Förklaringen är primärt att det inte görs någon avsättning för ej intjänad premie eller kvarvarande risker i redovisningen. Skälet till detta är att avtalen är

ettåriga kalenderårsvis och att premieinbetalning görs löpande under året. Vid bokslutstillfället finns därmed inga förpliktelser för nästkommande år och företaget har därför ingen premierisk.

Riskexponering

Företaget exponeras inte för premierisk.

Reservrisk

Definition

Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens men också att själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå.

Hantering av reservrisk

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

För TFA och TFA-KL är två reservrisker av betydelse. Dessa är:

- Bedömningen av antalet inträffade men för företaget okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar (IBNR)
- Försäkringskassans tolkning och bedömning av huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej

Antalet okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar i TFA och TFA-KL är svårprognostiserat, speciellt när det gäller arbetssjukdomar. Detta beror på den ofta avsevärda tid det tar mellan ett insjuknande och att en arbetssjukdom godkänns av Försäkringskassan. För att reducera risken bedrivs omvärldsbevakning av försäkringsteknisk expertis. Deras bedömning av förändrad hantering ligger till grund för hur stort påslag som de försäkringstekniska avsättningarna ska belastas med och hur detta påverkar skadekostnaden och därmed den framtida premiesättningen.

Försäkringskassans tolkning och bedömning huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej innebär en väsentlig reservrisk som har stor påverkan på beräkningen av skadekostnaden och därmed premiesättningen. Förändringarna i Försäkringskassans hantering beror ofta på ändringar i lagar som reglerar socialförsäkringssystemet.

Förlängd livränta

Försäkringen förlängd livränta är en avvecklingsaffär inom AFA Trygghetsförsäkring. I princip samtliga skadeärenden är i dagsläget kända, vilket gör att det inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av beståndet. Den skadedrabbade ska ha ersättning från den förlängda livräntan för den tid han eller hon har varit arbetsskadad. Den försäkrade ska ha ersättning livsvarigt från och med 65 års ålder.

Den reservrisk som har betydelse är därför livslängdsrisken. Dess påverkan på reservriskernas storlek inom sjuklivräntan eller förlängda livräntan är dock begränsad. Eftersom beståndet är åldrande och inga yngre tillkommer finns en god kännedom om

livslängden i beståndet. Den livslängdsökning som sker i samhället är inkluderad i de antaganden om dödlighet som ligger till grund för beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Riskexponering

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

Eftersom underliggande riskkollektiv är stora har variationer i skadefrekvensen av godkända arbetsskador ett stort inslag av riskdiversifiering inom TFA och TFA-KL. En riskexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena.

Exponering för reservrisk som uppkommer av att lagändringar påverkar Försäkringskassans tolkningar och bedömningar vad gäller godkännande av arbetsskador minimeras genom god omvärldsanalys. Förändrad lagstiftning kan dock komma att påverka kostnaderna i trygghetsförsäkringen retroaktivt, vilket då ger upphov till avvecklingsresultat i de försäkringstekniska avsättningarna.

Förlängd livränta

Exponeringen av reservrisk för förlängd livränta är idag liten och begränsar sig till livslängdsrisk i ett åldrande avvecklingsbestånd med goda kunskaper om livslängd. Risken anses därför väl omhändertagen i den befintliga dödlighetsfunktionen.

FINANSIELLA RISKER

AFA Trygghetsförsäkrings strategiska finansiella risktagande uttrycks i dess normalportfölj.

Normalportföljen består dels av tillgångsslag som har skuldmatchande egenskaper (obligationer och fastigheter), dels av tillgångsslag med högre förväntad avkastning än skuldtillväxten som kan möjliggöra en låg och stabil premie (aktier och alternativa investeringar). Med alternativa investeringar avses alla investeringsslag som inte är fastigheter, noterade aktier, räntebärande värdepapper eller fonder av räntebärande värdepapper. Vanligtvis är fördelningen mellan tillgångsslag i normalportföljen stabil mellan åren.

Vid låg fondering ger Solvens II litet utrymme för risktagande och andelen skuldmatchande tillgångar i portföljen, statsobligationer, måste då ökas.

Under 2017 erhöll private equity stora återbetalningar som inte gick att investera under en kort period. Som konsekvens av detta sänktes andelen alternativa investeringar i AFA Trygghetsförsäkrings normalportfölj med en procentenhet. För att inte sänka den totala risken i koncernens portföljer ökades aktieandelen med en procentenhet.

Marknadsrisker

Definition

Med marknadsrisker avses risken för att marknadsvärdet ändras dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, inflation och valuta, dels till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prisrisker.

Hantering av marknadsrisker

Value at Risk (VaR) är ett sätt att kvantifiera marknadsrisker. VaR definieras som den med en viss sannolikhet förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år. Den förväntade förlusten har justerats med den förväntade avkastningen från tillgångsslaget. I VaR-beräkningarna antas att värdeförändringar är normalfördelade. VaR beräknas med en konfidensnivå på 97,5 procent (cirka 2 standardavvikelser) med avseende på eget kapital.

Företaget beräknar VaR både brutto (perfekta korrelationer) och netto (historiskt observerade korrelationer). Bruttorensken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget skulle vara exponerat för om samtliga tillgångsslag skulle falla i värde samtidigt. Nettorensken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget är exponerat för när hänsyn tas till diversifieringsvinster vid beräkning av den totala risken.

Det bör observeras att om korrelationen mellan aktier och räntebärande värdepapper, vilket inkluderar skulden, byter tecken kommer VaR att påverkas kraftigt. Det bör också observeras att VaR är beroende av tillgångarnas värde. Vid en jämförelse av finansiellt risktagande mellan olika år bör därför VaR relateras till storleken på eget kapital.

VaR beräknas för samtliga tillgångsslag och instrumenttyper som företaget har innehav i med beaktande av försäkringsåtagandenas ränterisker.

Som ett komplement till VaR-beräkningarna, och för att möjliggöra riskbedömningar som inte förlitar sig på en viss sannolikhetsfördelning, görs känslighetsanalyser som visar effekten på eget kapital. Dessa analyser redovisas tidigare i denna not.

Siffrorna för respektive tillgångsslag i tabellen nedan avser risken för tillgångsslaget enskilt med hänsyn tagen till diversifieringseffekter inom tillgångsslaget. Vid beräkning av nettorensken tas hänsyn även till diversifieringseffekten mellan tillgångsslagen.

NOTUPPLYSNINGAR

Risiksexponering balansräkning

VaR, mnkr	2018	2017
Ränterisk	131	220
Aktierisk	1 363	1 123
Fastighetsrisk	966	871
Alternativa investeringar-risk	864	545
Valutarisk	510	488
Diversifieringseffekt mellan tillgångsslagen	-1 493	-1 494
Summa risk, netto	2 341	1 753

Realränterisk

Definition

Med realränterisk avses den förväntade variationen i netto-marknadsvärdet av räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna beroende på att realräntan på obligationsmarknaden förändras. För övriga tillgångsslag beräknas ej realränterisken eftersom den enbart går att skatta empiriskt, är volatil samt endast utgör en mindre andel av dessa tillgångsslags totala risker.

Hantering av realränterisk

Vid hantering av realränterisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Realränteexponeringen för de försäkringstekniska avsättningarna hanteras genom innehav av realränteobligationer på tillgångssidan. Realränterisiksexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Risiksexponering

Realränterisiksexponeringen netto för AFA Trygghetsförsäkring var enligt VaR 259 miljoner kronor (214).

Inflationsrisk

Definition

Med inflationsrisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet mellan de svenska räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna som beror på att den förväntade inflationen i Sverige förändras. Den förväntade inflationen skattas utifrån räntedifferensen mellan nominella och reala obligationer med jämförbara löptider. Övriga tillgångsslag, inklusive utländska räntebärande värdepapper, är inte direkt kopplade till svensk inflation och utelämnas därför.

Hantering av inflationsrisk

Vid hantering av inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Inflationsrisiksexponeringen på skuldsidan hanteras genom innehav av reala räntebärande placeringar på tillgångssidan. Inflationsrisiksexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Risiksexponering

Inflationsrisiksexponeringen netto för AFA Trygghetsförsäkring var enligt VaR 220 miljoner kronor (224).

Valutarisk

Definition

Valutarisk uppstår vid investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Valutarisk avser den förväntade variationen i valutapositionens marknadsvärde under ett år.

Valutarisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga valutor exklusive diversifieringseffekter mellan valutor.

Hantering av valutarisk

Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen samt begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutarisiksexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden medan aktieportföljen valutasäkras till viss del.

Risiksexponering, mnkr

Valuta	2018		2017	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	3 022	502	2 484	420
EUR	228	18	604	48
GBP	273	44	292	50
CHF	146	23	173	28
DKK	33	3	48	4
NOK	16	2	19	3
JPY	0	0	0	0
CAD	156	22	-	-
Totalt	3 874	614	3 620	553

Prisrisk – Aktierisk

Definition

Med aktierisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Aktierisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga aktiemarknader exklusive diversifieringseffekter mellan de olika marknaderna.

Hantering av aktierisk

Aktierisken hanteras genom diversifiering på olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Huvuddelen av placeringarna är noterad.

Riskexponering, mnkr

År	Exponering	VaR
2018-12-31	10 344	1 363
2017-12-31	10 962	1 123

Geografisk fördelning, direkta aktieinnehav inklusive fonder

	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	4 703	718	4 893	679
Nordamerika	3 268	484	3 330	327
Europa exkl. Sverige	1 076	177	1 279	176
Japan	428	102	476	107
Övrigt	868	198	983	195
Summa	10 343	1 679	10 961	1 484

Prisrisk – Fastighetsrisk*Definition*

Med fastighetsrisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Fastighetsrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av fastighetsrisk

Fastighetsrisken hanteras genom en långsiktig förvaltningsstrategi och diversifiering på olika typer av hyresgäster.

Riskexponering, mnkr

År	Exponering	VaR
2018-12-31	5 287	966
2017-12-31	4 663	871

Prisrisk – Alternativa investeringar-risk*Definition*

Med prisrisk i alternativa investeringar avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Prisrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av alternativa investeringar-risk

Prisrisken i alternativa investeringar hanteras genom en mycket stor diversifiering i underliggande innehav, eftersom portföljen i huvudsak består av andelar i private equity och private debt-fonder. Prisrisken hanteras även genom ett noggrant urval av fondförvaltare och fonder.

Riskexponering, mnkr

År	Exponering	VaR
2018-12-31	3 133	864
2017-12-31	2 229	545

KreditriskDefinition

Med kreditrisk avses risken att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företaget. Kreditrisk för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtal. Kreditrisken för derivat bedöms som försumbar med hänsyn tagen till att handel huvudsakligen sker i standardiserade produkter som handlas och clearas på organiserade marknadsplatser med regelsystem och säkerhetskrav. Kreditrisken för icke-standardiserade derivat består av de verkliga värdena för derivaten per balansdagen.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen sker i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. De bokförda värdena ger uttryck för den maximala kreditriskexponeringen i de finansiella tillgångarna. För obligationer och andra räntebärande värdepapper är kreditkvaliteten god tack vare en stor andel innehav med hög rating. Samtliga innehav uppvisar låg koncentration mot enskilda emittenter. Kreditrisken följs löpande upp gentemot emittenters eller värdepappers rating. I handel med OTC-derivat och återköpstransaktioner regleras kreditrisken med standardiserade avtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhållits.

NOTUPPLYSNINGAR

Riskexponering, mnkr

Kreditkvalitet avseende obligationer och andra räntebärande värdepapper

Rating	2018		2017	
	Exponering	%	Exponering	%
AAA	7 413	50	8 337	51
AA	965	7	1 194	7
A	1 070	7	1 335	8
BBB	605	4	805	5
BB	62	0	62	0
Värdepapper utan rating ¹⁾	4 627	32	4 672	29
Summa	14 742	100	16 405	100

¹⁾ Av detta belopp utgörs 71 procent (76) av obligationer och räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med en lägsta rating av BBB.

Väsentliga koncentrationer avseende samtliga innehav

Emittent	2018	
	Exponering	%
Svenska staten	5 281	13
Amerikanska staten	2 059	5
Swedbank	1 250	3
Nordea	1 028	3
Nasdaq OMX Group	834	2
Svenska Handelsbanken	711	2
European Investment Bank	529	1
Volvo	470	1
NAP Investors Fund	443	1
Investor	410	1
Summa	13 015	32

Riskexponering i övriga tillgångar, mnkr

Premiefordringar	2018	2017
Premiefordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	2,1	2,8
Varav reserverade i bokslutet	-0,9	-1,1
Summa	1,2	1,7

Likviditetsrisk

Definition

Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att råka ut för oacceptabla förluster.

Hantering av likviditetsrisk

Marknadslikviditetsrisk hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer.

Hantering av finansieringslikviditetsrisk görs på olika nivåer. Den första nivån avser den kortsiktiga likviditetshanteringen och har en väldigt kort tidshorisont. Företaget följer kontinuerligt upp förväntade framtida kassaflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företaget alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels flöden från den löpande försäkringsrörelsen. Den andra nivån ser till likviditetshanteringen på lång sikt och karaktäriseras av ett mer utpräglat balansräkningsriskorienterat (ALM-orienterat) angreppssätt. Nedan angivna förfallostruktur beskriver den långsiktiga hanteringen av likviditetsrisk som påverkar kapitalförvaltningen ur ett strategiskt perspektiv. Detta säkerställer att företaget innehar tillräckligt med likvida medel och placeringar på en likvid marknad.

I förfallostrukturen ses enbart till räntebärande tillgångar och räntekänsliga derivat vilka betraktas som fullt likvida. Det finns dock ytterligare tillgångar, till exempel aktier och fastigheter, som kan användas för att täcka AFA Trygghetsförsäkrings åtaganden. Fastigheter är dock mindre likvida.

Riskexponering, mdkr

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-2,4	-6,6	-5,0	-2,8	-3,3
Duration 8,1 år					
Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	3,7	8,2	3,0	0,4	0,3
Duration 3,5 år					
Förväntat kassaflöde derivat	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Förväntat kassaflöde netto	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Totalt	1,2	1,6	- 2,0	- 2,4	- 3,0

OPERATIVA RISKER

Definition

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framförallt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker

Operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetens chefer och ledare i enlighet med det interna regelverk som VD har fastställt. Det interna regelverket beaktar de externa krav som ställs på hanteringen av operativa risker.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar AFA Trygghetsförsäkring gemensamma arbetssätt och verktyg. Det strukturerade arbetet med att hantera operativa risker hjälper till att synliggöra och prioritera förbättringsområden och skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Hanteringen av operativa risker delas in i tre faser: riskanalys där risker identifieras och värderas och kategoriseras, åtgärdsplanering där respons bestäms och åtgärder planeras och analys och uppföljning där risker samordnas och övervakas, åtgärder genomförs och arbetet följs upp och rapporteras.

Som ett led i riskhanteringen har AFA Trygghetsförsäkring utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser. Rapportering av oönskade händelser leder till en bättre förståelse för samband mellan händelse, orsak och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Riskexponering

AFA Trygghetsförsäkrings exponering mot operativa risker är framför allt hänförlig till externa faktorer, såsom påverkan av lagar och regler. Av interna faktorer är det hanteringen av informations-säkerhet som främst utgör exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker innebär också en exponering mot operativa risker.

STRATEGISKA RISKER

Definition

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på kapital eller intjäning på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen och felaktiga strategiska affärsbeslut.

Hantering av strategiska risker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hanteringen av strategiska risker.

Strategin för att begränsa exponeringen mot strategisk risk är bland annat att utföra omvärldsbevakning med fokus på regeländringar i Sverige och Europa och ändringar i marknadsläget samt säkerställa tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar.

Hanteringen och uppföljningen underlättas av att riskexponeringen analyseras och sammanställs utifrån företagets riskbedömningsmodell som innefattar definitioner, värderingsskalor och hanteringsplaner för strategiska risker. Analys och sammanställning baseras på identifierade risker och inrapporterade oönskade händelser inom alla risktyper.

Riskexponering

Faktorer som samhälleliga förändringar, regelverksförändringar och utveckling inom försäkringsbranschen samt hanteringen av AFA Trygghetsförsäkrings strategiska kapital i form av skadedaten medför ökad exponering mot strategiska risker.

ANSEENDERISKER

Definition

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företaget haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper.

Hantering av anseenderisker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hantering och värdering av risker ur ett anseendeperspektiv.

Strategin för att begränsa verkan av anseenderisker är att ha en väl fungerande kommunikation mot såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att värdera AFA Trygghetsförsäkrings risker ur ett anseendeperspektiv. AFA Trygghetsförsäkring har en tydlig ambition att vara transparent och lättförståeligt.

Riskexponering

Exponering mot anseenderisk beror av hur väl AFA Trygghetsförsäkring hanterat inträffade oönskade händelser inom övriga risktyper.

Not 3. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

	2018	2017
Medelavkastning per år på 3-månaders statsskuldväxlar	-0,71 %	-0,70 %
Försäkringstekniska avsättningar i genomsnitt under året	20 469	20 183
Överförd kapitalavkastning	-146	-142

Not 4. Försäkringsersättningar

	2018	2017
Utbetalda skadeersättningar	2 117	1 947
Driftkostnader för skadereglering, se även not 5	313	285
Summa utbetalda försäkringsersättningar	2 430	2 232
Förändring i avsättning för oreglerade skador	637	-66
Summa	3 067	2 166

mdkr	2018	2017	2016	2015	2014
Skadekostnad	2,1	1,9	1,9	1,7	1,7
Tillförd förräntning	0,5	0,4	1,0	0,1	1,2
Avvecklingsresultat	0,5	-0,1	-0,1	-0,1	-0,3
Summa	3,1	2,2	2,8	1,7	2,6

Skadekostnaden för skadeår 2018 uppgår till 2,1 miljarder kronor (1,9), dvs en ökning mot föregående år till följd av ett ökat antagande om arbetssjukdomar.

Skillnaden mellan försäkringsersättningar på 3,1 miljarder kronor och skadekostnaden på 2,1 miljarder kronor förklaras med en tillförd förräntning om 0,5 miljarder kronor och en avvecklingsförlust på 0,5 miljarder kronor.

Den tillförda förräntningen på 0,5 miljarder kronor består uteslutande av värdesäkring.

Avvecklingsförlusten om 0,5 miljarder kronor beror på ändrade antaganden om arbetssjukdomar.

För mer information om de viktigaste antagandena, se not 1.

Not 5. Driftkostnader

	2018	2017
Administration	302	250
Skadereglering, enligt not 4	313	285
Kapitalförvaltning, enligt not 7	27	25
Fastighetsförvaltning	13	10
Summa	655	570

Specifikation av driftkostnader:

Personalkostnader	312	258
Förebyggande verksamhet	106	90
IT-kostnader	83	65
Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster	47	39
Lokalkostnader	45	45
Kostnader för informationsmedel	20	18
Avskrivningar	7	6
Externt fakturerade administrationstjänster	-21	-19
Övrigt	56	68

Summa	655	570
--------------	------------	------------

I Förebyggande verksamhet ingår Prevent med 47 miljoner kronor (47) och till föreningen Suntarbetsliv med 59 miljoner kronor (62). Föregående år gjordes en vändning av reserverad finansiering av arbetsmiljöutbildning KL med 17 miljoner kronor pga. avsaknad av utbetalningsunderlag från sökande.

Externt fakturerade administrationstjänster utgörs av intäkter från externa administrationsuppdrag.

AFA Trygghetsförsäkring äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående driftkostnader redovisas inklusive ingående mervärdesskatt.

Not 6. Övriga tekniska kostnader

	2018	2017
Anslag för forskning	139	52
Summa	139	52

Not 7. Kapitalavkastning

	2018	2017
Kapitalavkastning, intäkter		
Hysesintäkter från byggnader och mark	161	160
Erhållna utdelningar	542	1 275
Ränteintäkter		
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	145	179
<i>Övriga ränteintäkter</i>	91	32
Summa ränteintäkter	236	211
Valutakursvinster, netto	252	-
Realisationsvinster, netto		
<i>Aktier och andelar</i>	620	597
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	49	95
<i>Derivat</i>	26	3
Summa realisationsvinster, netto	695	695
Summa kapitalavkastning, intäkter	1 886	2 341
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark	279	318
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	580
Derivat	158	-
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	437	898
Kapitalavkastning, kostnader		
Driftkostnader för byggnader och mark	-51	-57
Kapitalförvaltningskostnader, se även not 5	-27	-25
Räntekostnader	-256	-189
Övriga finansiella kostnader	-19	-20
Valutakursförluster, netto	-	-714
Summa kapitalavkastning, kostnader	-353	-1 005
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		
Aktier och andelar	-1 469	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-93	-83
Summa orealiserade förluster på placerings- tillgångar	-1 562	-83
Summa före överföring till försäkringsrörelsen	408	2 151
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	146	142
Summa	554	2 293

Totalavkastnings- tabell för placeringar	Marknadsvärden				Total- avkastning, %	
	2018	%	2017	%	2018	2017
Räntebärande nominellt	9 802	30	12 062	34	0,0	0,5
Räntebärande realt	4 719	14	4 994	14	1,6	1,2
Aktier	10 183	31	10 973	31	-3,0	11,0
Fastigheter	5 357	16	4 918	14	11,5	11,6
Alternativa investeringar	3 095	9	2 287	7	13,2	16,0
Valuta	-	-	-	-	-1,0	1,1
Allokeringsportfölj	23	0	3	0	0,1	0,0
Summa	33 179	100	35 237	100	1,8	6,6

Totalavkastningstabell för placeringar (totalavkastningstabellen) presenteras enligt Svensk Försäkrings rekommendation "Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning". I totalavkastningstabellen beräknas avkastning enligt TWR, tidsviktad avkastning.

Totalavkastningstabellen omfattar de tillgångar som förvaltas enligt företagets placeringsriktlinjer.

Den huvudsakliga skillnaden gentemot övrig redovisning enligt lagbegränsad IFRS är att innehaven i dotterföretagen redovisas till marknadsvärde i totalavkastningstabellen.

Kapitalförvaltningens driftkostnader, 27 miljoner kronor (25), inkluderas ej i totalavkastningstabellen.

En sammanfattning av skillnaden mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna redovisas i tabellerna nedan.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot resultaträkning	2018	2017
Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen ¹⁾	647	2 248
Poster från resultaträkningen som inte är med i totalavkastningstabellen	-84	-18
Värderingsskillnader	-157	-79
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	146	142
Övrigt	2	0
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkning	554	2 293

1) Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen visas endast i procent.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot balansräkning	2018	2017
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabellen	33 179	35 237
Tillgångar som inte klassificeras som placeringstillgångar	292	718
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	2 104	2 081
Värderingsskillnader	-841	-644
Övrigt	43	2
Summa tillgångar enligt balansräkning	34 777	37 394

Bidragsanalys år 2018, %	Normal- portfölj	Avkastning normal- portfölj	Avkastning portfölj	Förvaltnings- bidrag
Räntebärande nominellt	34,0	-0,3	0,0	0,1
Räntebärande realt	14,0	1,6	1,6	0,0
Aktier	32,0	-3,2	-3,0	0,1
Fastigheter	13,0	10,7	11,5	0,1
Alternativa investeringar	7,0	13,2	13,2	-
Valuta	-	-1,1	-0,9	0,1
Taktisk allokering	-	-	0,2	0,2
Totalt	100,0	1,2	1,8	0,6

Avkastning under år 2018

Avkastningen för AFA Trygghetsförsäkring uppgick under året till 1,8 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar samt fastigheter uppgick till 0,6 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 60 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 27 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yield-portfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,0 procent, vilket var 0,3 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en modifierad duration kring cirka 6,4. Innehavet gav en avkastning på 1,6 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex består av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på -3,0 procent vilket var 0,2 procentenheter mer än indexavkastningen.

Avkastningen på AFA Trygghetsförsäkrings fastighetsbestånd var under året 11,5 procent. Portföljen består till övervägande del av fastighetsinnehav i centrala Stockholm. Som jämförelseindex för fastighetsportföljen används MSCI Svenskt Fastighetsindex. Snittavkastningen för jämförbara fastigheter blev enligt MSCI 10,7 procent under 2018. Portföljens resultat under året är därmed 0,8 procentenheter bättre än index.

Avkastningen under 2018 i AFA Trygghetsförsäkrings innehav i alternativa investeringar var 13,2 procent. Portföljen består nästan helt av tillgångar i utländsk valuta vilka valutakurssäkras. Alternativa investeringar utvärderas ej på så kort tidsperiod som

ett år. Därför har normalportföljens avkastning satts till lika med den uppnådda avkastningen för detta tillgångsslag. I längre tidsserier, se tabell nedan, har alternativa investeringar ett absolutavkastningskrav på 9,6 procent årligen för fonder äldre än fem år som sitt index. Vid hänsyn tagen till detta krav skulle portföljens aktiva avkastning mätt över en treårsperiod vara 0,5 procent per år.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till -0,9 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering i tillgångsslagen räntebärande samt alternativa investeringar. I valuta ingår även avkastning från instrument avsedda för valuta-säkring av aktieportföljen

Den taktiska allokeringen bidrog till totalavkastningen med 0,2 procentenheter.

Årsavkastning, rullande 36 mån,%	Avkastning normal- portfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	0,3	0,7	0,4	0,2
Räntebärande realt	3,4	3,7	0,3	0,1
Aktier	6,1	6,5	0,4	0,7
Fastigheter	11,9	11,1	-0,7	0,4
Alternativa investeringar	9,6	14,6	-	-
Valuta	-0,1	0,0	0,1	0,0
Taktisk allokering	5,2	5,1	-0,1	0,2
Totalt	5,2	5,4	0,2	0,4

Hyresintäkter från byggnader och mark

Hyresintäkterna under perioden uppgår till 161 miljoner kronor (160).

Avtalade framtida hyresintäkter avseende befintliga hyreskontrakt	2018	2017
Förfall inom 1 år	5	28
Förfall mellan 1 och 5 år	145	173
Förfall senare än 5 år	1 035	968
Summa	1 185	1 169
Driftkostnader för byggnader och mark	2018	2017
Fastighetsskatt	15	15
Driftkostnader	10	10
Tomträttsavgäld	10	22
Fastighetsadministration	10	6
Reparation och underhåll	6	4
Kostnader för mervärdesskatt	0	0
Summa	51	57

Not 8. Säkerhetsreserv

	2018	2017
Ingående balans	5 049	12 025
Förändring av säkerhetsreserv	-1 977	-6 976
Utgående balans	3 072	5 049

Not 9. Skatt på årets resultat

	2018	2017
Skatt avseende tidigare beskattning	-25	-11
Uppskjuten skatt (förändring)	226	-4
Summa	201	-15
Skillnad mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats	2018	2017
Resultat före skatt enligt resultaträkningen	-533	36
Skatt enligt gällande skattesats 22 %	117	-8
Permanent skillnader	-2	-5
Skatt avseende tidigare beskattningsår	52	-11
Temporära skillnader	3	9
Effekt av ändrad skattesats på uppskjutna skatter	31	-
Redovisad skatt	201	-15

Not 10. Byggnader och mark

Fördelning på fastighets-kategori	Anskaffningsvärde	Bokfört/verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Ytvakansgrad, %	Direktavkastning, %
Kontors- och affärsfastigheter	1 981	3 715	104 900	17,9	3,4

Direktavkastningen är beräknad enligt Försäkringsbranschens Redovisningsnämnds rekommendation.

Beståndet består av kommersiella fastigheter i Stockholmsområdet, vilket också utgör företagets enda segment. Samtliga fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter. Det förekommer inga begränsningar i rätten att sälja någon av förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresintäkterna och ersättning vid avyttring.

Förändringar i fastighetsinnehavet år 2018**FÖRVÄRV OCH AVYTTRINGAR**

Inga förvärv eller avyttringar har gjorts under året.

VÄSENTLIGA ÅTAGANDEN

Under året har åtaganden om ombyggnationer uppgående till 2 miljoner kronor (9) gjorts i samband med tecknande av hyresavtal. Av dessa återstår investeringar om 2 miljoner kronor (6).

Specifikation av årets förändring:	2018	2017
Ingående balans	3 430	3 077
Investeringar i befintligt bestånd	6	35
Värdeförändring	279	318
Utgående balans	3 715	3 430

Not 11. Aktier i koncernföretag

Dotterföretag	Organisationsnummer	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
					2018	2017
AF-T Private Equity AB	556650-5938	1 000	100	0,10	22	22
Fastighets AB Klaratvägränd	556746-8573	1 000	100	0,10	344	344
Fastighets AB Östra Kungsholmsporten	556763-8480	1 000	100	0,10	312	312
Fastighets AB Fatbursholmen	556962-8687	50 000	100	0,05	127	127
Summa					805	805

Samtliga koncernföretag har säte i Stockholm.

AFA Trygghetsförsäkring har under året erhållit koncernbidrag från	2018	2017
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag	300	-
AF-T Private Equity AB	0	-
Fastighets AB Klaratvägränd	14	12
Fastighetsaktiebolaget Östra Kungsholmsporten	2	2
Summa	316	14

AFA Trygghetsförsäkring har under året lämnat koncernbidrag till	2018	2017
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag	-	6 900
Summa	-	6 900

AFA Trygghetsförsäkring har under året erhållit aktieägartillskott från	2018	2017
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag	-	6 900
Summa	-	6 900

Not 12. Andra finansiella placeringstillgångar

	2018	2017
Aktier och andelar		
Ursprungligt anskaffningsvärde	14 533	13 568
Valutaeffekt	1 340	771
Övervärde (+) /undervärde (-)	- 2 219	-725
Summa aktier och andelar ¹⁾	13 654	13 614
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		
Upplupet anskaffningsvärde	14 282	15 869
Övervärde (+) /undervärde (-)	389	455
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	14 671	16 324
Utlåning till kreditinstitut	275	2 069
Derivat	127	67
Övriga finansiella placeringstillgångar		
Återköpstransaktioner	-	-
Summa	28 727	32 074

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

Specifikationer

AKTIER OCH ANDELAR

	2018	2017
Noterade	8 714	9 459
Onoterade	4 940	4 155
Summa	13 654	13 614

10 STÖRSTA INNEHAV AV AKTIER EXKLUSIVE FONDER

2018		Andel av aktieportfölj, %
Bolag		
Investor		4,9
Volvo		3,6
Swedbank		2,9
Nordea		2,5
Industrivärden		2,5
SEB		2,4
H&M		2,4
Ericsson		2,3
Atlas Copco		2,2
Saab		2,0
Total andel		27,7

BRANSCHFÖRDELNING, DIREKTA AKTIEINNEHAV

2018	Exponering	%
Finans	2 284	27
Industri	1 934	23
Konsumentvaror	1 004	12
Telekommunikation	883	10
Hälsovård	777	9
IT	723	9
Råvaror	636	8
Tjänster	78	1
Fastighet	78	1
Media och underhållning	0	0
Summa	8 397	100

**OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE
VÄRDEPAPPER**

	Upplupet anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Svenska staten	4 499	4 787	4 760	5 064
Svenska bostadsinstitut	2 549	2 528	2 567	2 549
Svenska kommuner	85	83	90	89
Övriga svenska emittenter	2 819	3 496	2 857	3 543
Utländska stater	558	530	572	556
Övriga utländska emittenter	3 772	4 445	3 825	4 523
Summa	14 282	15 869	14 671	16 324
Noterade	14 282	15 869	14 671	16 324
<i>varav eviga förlagsbevis</i>	-	-	-	-
Onoterade	-	-	-	-

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 1 546 miljoner kronor (2 081).

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 8 miljoner kronor (3).

10 STÖRSTA INNEHAV AV RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER**2018**

Emittent	Andel av ränteportfölj, %
Svenska staten	32,4
Nordea	5,7
Swedbank	5,2
Handelsbanken	4,4
European Investment Bank	3,6
Amerikanska Staten	2,9
SEB	2,6
Corsair Finance Jersey	2,5
Länsförsäkringar	2,4
Dexia	2,1
Total andel	63,8

**DERIVAT MED POSITIVA VÄRDEN ELLER VÄRDE NOLL
(TILLGÅNGAR)**

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	2 721	3 232	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer och optioner	8 261	3 608	128	67
Summa	10 982	6 840	128	67

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

	Anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	29 568	30 033	28 325	29 938
Innehav för handel				
<i>Derivat</i>	-	-	127	67
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	29 568	30 033	28 452	30 005
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Utlåning till kreditinstitut	275	2 069	275	2 069
Övriga fordringar	976	668	976	668
Kassa och bank	533	390	533	390
Summa finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	1 784	3 127	1 784	3 127
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Skulder som bestämts tillhöra kategorin				
<i>Återköpstransaktioner</i>	1 296	1 981	1 296	1 980
Innehav för handel				
<i>Derivat</i>	0	-	13	100
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	1 296	1 981	1 309	2 080
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Övriga skulder	295	239	295	239
Summa finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	295	239	295	239

Andra finansiella placeringstillgångar innehåller balansräkningens poster Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Övriga finansiella placeringstillgångar (återköpstransaktioner).

Övriga fordringar innehåller balansräkningens poster Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter.

Övriga skulder innehåller balansräkningens poster, Skulder avseende direkt försäkring, Övriga skulder (förutom återköpstransaktioner som särredovisas) samt Upplupna räntekostnader.

I ovanstående tabell återfinns anskaffningsvärde samt bokfört värde. Det bokförda värdet bedöms motsvara verkligt värde

för respektive post. För ytterligare information om metoder för värdering till verkligt värde, se not 1.

Finansiella tillgångar och skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av verkligt värde baserat på diskonterade framtida kassaflöden, där en diskonteringsränta som speglar motpartens kreditrisk utgör den mest väsentliga indatan, bedöms inte ge någon väsentlig skillnad jämfört med redovisat värde för finansiella tillgångar och finansiella skulder som ingår i nivå 2. För samtliga finansiella tillgångar och skulder anses därför det redovisade värdet vara en god approximation av det verkliga värdet.

ÖVERSIKT AV ÄNDRADE VÄRDERINGSKATEGORIER VID ÖVERGÅNGEN TILL IFRS 9

Tabellen nedan visar finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier			
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde	
Aktier och andelar	13 247	-	-	-	-	13 247	-	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16 691	-	-	-	-	16 691	-	
Utlåning till kreditinstitut	-	-	2 069	-1	-	2 068	-	
Derivat	-	67 ¹⁾	-	-	67	-	-	
Övriga finansiella placeringar	-	-	-	-	-	-	-	
Övriga finansiella fordringar	-	-	668	-	-	-	668	
Kassa och bank	-	-	390	-	-	-	390	
Summa	29 938	67	3 127	-1	67	32 006	1 058	
Effekt på kategorier för tillgångar								
Summa kategorier IAS 39	29 938	67	3 127	-	-	-	-	
Justeringar	-	-	-2 069	1	-	2 068	-	
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	67	32 006	1 058	
Skulder								
Skulder	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier			
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde	
Derivat	-	100 ¹⁾	-	-	100	-	-	
Skulder till kreditinstitut – Återköpstransaktioner	1 980	-	-	-	-	1 980 ²⁾	-	
Övriga finansiella skulder	-	-	239	-	-	-	239	
Summa	1 980	100	239	-	100	1 980	239	
Effekt på kategorier för tillgångar								
Summa kategorier IAS 39	1 980	100	239	-	-	-	-	
Justeringar	-	-	-	-	-	-	-	
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	100	1 980	239	

¹⁾ Derivat värderas till verkligt värde via resultaträkningen²⁾ AFA Trygghetsförsäkring har valt att tillämpa FVTPL (Fair Value Through Profit or Loss) eftersom det blir en redovisningsmissmatch med övriga repor på tillgångssidan om man inte redovisar repor på skuldsidan till verkligt värde.

Not 13. Upplysning om värdering till verkligt värde

BESTÄMNING AV VERKLIGT VÄRDE GENOM PUBLICERADE PRISNOTERINGAR ELLER VÄRDERINGSTEKNIKER

31 december 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	3 715	3 715
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	10 560	-	3 094	13 654
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 385	3 285	-	14 670
Utlåning till kreditinstitut	-	275	-	275
Derivat	-	127	-	127
Övriga finansiella placeringstillgångar <i>Återköpstransaktioner</i>	-	-	-	-
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	21 945	3 687	3 094	28 726
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	13	-	13
Återköpstransaktioner	-	1 296	-	1 296
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	1 309	-	1 309
31 december 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	3 430	3 430
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar ¹⁾	11 327	-	2 287	13 614
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	12 377	3 947	-	16 324
Derivat	-	67	-	67
Övriga finansiella placeringstillgångar <i>Återköpstransaktioner</i>	-	-	-	-
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	23 704	4 014	2 287	30 005
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	100	-	100
Återköpstransaktioner	-	1 980	-	1 980
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	2 080	-	2 080

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Överföringar från Nivå 2 till Nivå 1 har skett under perioden till ett värde av 48 (246).

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

Värderingen av onoterade aktier och andelar som ej handlas på en aktiv marknad baseras på senaste värderingsuppgift från externa förvaltares uppskattningar av verkligt värde i enlighet med branschorganisationen International Private Equity and Venture Capital (IPEV) Valuation Guidelines och amerikanska Financial Accounting Standards Boards (FASB) Accounting Standards Codifications (ASC) 820, som är en kodifiering av deras Statement of Financial Accounting Standards (SFAS) no. 157.

Värderingarna av byggnader och mark har utförts av externa, oberoende värderingsföretag och auktoriserade fastighetsvärderare. Värderingarna utförs i enlighet

med riktlinjerna i RICS beställarhandledning. För att fastställa värdet har både kassaflödesmetoden och ortsprismetoden använts. Metoderna har använts för samtliga fastighetskategorier och fastigheternas värde har fastställts genom individuell värdering av respektive fastighet beaktande exempelvis geografiskt läge samt teknisk och branschmässig standard. Faktiska transaktioner på marknaden har beaktats vid samtliga värderingar.

I kassaflödesmetoden har bedömda betalningsströmmar under en fem- eller tioårsperiod redovisats. Restvärdet är beräknat utifrån det bedömda driftnettot år sex eller år elva, dividerat med marknadens direktavkastningskrav och diskonterat till nuvärde. Antaganden och bedömningar görs avseende parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direktavkastningskrav vid restvärdeberäkningar och kalkylränta. Vid användandet av ortsprismetoden har två delmetoder använts, dels normering av värdet för jämförbara fastigheter till värde i kronor per kvadratmeter uthyrbar yta (areametoden), dels normering till driftnettot (nettokapitaliseringsmetoden).

Fastighetsvärderarna lämnar sina slutliga värderingar i skriftliga värderingsutlåtande i vilka gjorda antaganden och fastigheternas värde redovisas. Utlåtandena omfattar såväl generella ekonomiska antaganden såsom ränteantaganden som fastighets-specifika antaganden såsom förväntade framtida hyresintäkter, hyresnivåer, utvecklingen på fastighetsmarknaden eller andra omständigheter eller osäkerhetsfaktorer som har eller kan ha påverkan på fastigheternas kassaflöden och beräknade värden.

FÖRÄNDRINGAR I NIVÅ 3

	Aktier och andelar		Fastigheter		Summa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	2 287	2 594	3 430	3 077	5 717	5 671
Realiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	-148	-68	-	-	-148	-68
Orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen ¹⁾	486	-654	279	318	765	-336
Köp och försäljning	469	415	6	35	475	450
Utgående balans	3 094	2 287	3 715	3 430	6 809	5 717

¹⁾ Orealiserad kursförändring avseende aktier och andelar som innehavs på balansdagen uppgår till -3 740 miljoner kronor (-3 845). Orealiserade värdeförändringar avseende fastigheter framgår av tabellen ovan. De mest väsentliga antagandena vid fastighetsvärderingarna är följande: Viktat direktavkastningskrav vid restvärdesberäkning: 3,7 procent; kalkylränta: 5,5–6,0 procent; långsiktig förväntad vakansgrad: 3,0–4,0 procent. Eftersom samtliga fastigheter är belägna i Sverige har inga valutakurseffekter uppstått avseende dessa.

AFA Trygghetsförsäkring har kategoriserat alternativa investeringar som nivå 3-tillgångar. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar. AFA Trygghetsförsäkrings investeringar inom området alternativa investeringar sker antingen i form av direkta fonder eller i så kallade fond-i-fondlösningar. Sammantaget innebär detta en portfölj diversifierad med mer än 6 000 enskilda bolag. Ur ett värderingstekniskt perspektiv är en alternativ värdering av dessa tillgångar förenad med stora svårigheter och kostnader. AFA Trygghetsförsäkring har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar.

Beträffande fastigheter har en känslighetsanalys lämnats i form av en VaR-beräkning för riskexponeringen i balansräkningen. Denna återfinns i not 2.

Not 14. Överförda finansiella tillgångar

FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN

	2018	2017
Utlånade värdepapper	235	192
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	242	204
Ställda finansiella säkerheter för standardiserade derivat	84	49
Ställda finansiella säkerheter för icke-standardiserade derivat	5	63
Återköpstransaktioner	1 275	2 013

De överförda tillgångarna i tabellen redovisas enligt gällande redovisningsprinciper till verkligt värde via resultaträkningen. Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper har motparten ställt till tredje part och redovisas inte i balansräkningen.

Not 15. Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal**BELOPP SOM INTE KVITTAS MEN SOM OMFATTAS AV RAMAVTAL
FÖR NETTNING ELLER LIKANDE AVTAL**

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	127	-12	-	-61	54
Utlåning till kreditinstitut	279	-	-279	-	0
Utlånade värdepapper	235	-	-98	-144	0

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	13	-12	-5	-	0
Återköpstransaktioner	1 274	-1 274	-1 275	-	0

¹⁾ Upplupna ränteintäkter och räntekostnader ingår i beloppen.

²⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	67	-36	-18	-	13
Utlåning till kreditinstitut	2 076	-	-2 076	-	0
Utlånade värdepapper	192	-	-184	-20	0

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	100	-36	-63	-	1
Återköpstransaktioner	1 974	-1 974	-	-6	0

¹⁾ Upplupna ränteintäkter och räntekostnader ingår i beloppen.

²⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

Not 16. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

Registerförda placeringstillgångar	2018	2017
Byggnader och mark	3 715	3 430
Aktier och andelar	11 726	12 387
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta	14 367	16 948
Summa	29 808	32 765

Tillgångar enligt ovan är värderade till verkligt värde och intagna i förmånsrättsregistret som upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8.

Förmånsrättsgraden (tillgångar intagna i förmånsrättsregistret dividerat med försäkringstekniska avsättningar) uppgick till 146 (162) procent.

Not 17. Övriga fordringar

	2018	2017
Forordningar på koncernföretag	839	527
Skattefordran	21	19
Ej likviderade affärer	3	7
Övriga fordringar	4	9
Summa	867	562

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen utom fordringar på koncernföretag.

Not 18. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018	2017
Upplupna ränte- och hyresintäkter	95	92
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	27
Summa	116	119

Not 19. Avsättning för oreglerade skador

	Årets		UB
	IB förändring		
Inträffade och rapporterade skador	8 931	-93	8 838
Inträffade men ej rapporterade skador	8 779	535	9 314
Skaderegleringskostnader	2 440	195	2 635
Summa	20 150	637	20 787

mdkr	Diskonterad avsättning	Odiskonterad avsättning	Duration, år	Diskonteringsränta ¹⁾ , %
TFA exkl. skadelivräntor ²⁾	11,3	11,3	7,0	-0,38
TFA skadelivräntor	1,9	1,8	11,3	-1,14
Förlängd livränta	7,6	7,0	8,9	-1,39
Totalt	20,8	20,1	8,1	

¹⁾ Diskonteringsräntan är en durationsränta, en nettoränta baserad på nominell marknadsränta justerad för förväntad framtida inflation. Diskonteringen görs med räntekurva, vilket betyder att diskonteringsseffekten inte kan härledas i tabellen.

²⁾ Diskonteringsräntan är en sammanvägd räntesats som baseras på olika räntor beroende på ersättningslag.

För mer information om valda diskonteringsräntor, se not 1.

Skadekostnadsutveckling, bokföringsår

mdkr	2018	2017	2016	2015	2014
IB Försäkringstekniska avsättningar	20,2	20,2	19,4	19,7	19,0
Skadekostnad	2,1	1,9	1,9	1,7	1,7
Utbetalda försäkringsersättningar	-2,4	-2,2	-2,0	-2,0	-1,9
Tillförd förräntning	0,5	0,4	1,0	0,1	1,2
Avvecklingsresultat	0,4	-0,1	-0,1	-0,1	-0,3
UB Försäkringstekniska avsättningar	20,8	20,2	20,2	19,4	19,7

För mer information om posterna i ovanstående tabell, se not 4.

AFA Trygghetsförsäkring har valt att redovisa skadekostnadsutvecklingen enligt tabellen ovan istället för att redovisa skadekostnaderna i triangelschema med fem års utveckling. Motiveringen är att en uppställning med triangelschema inte ger en rättvisande bild av avvecklingsresultatet beroende av den långsvansade karaktären på AFA Trygghetsförsäkrings åtaganden samt att villkorsförändringar med retrospektiv verkan ger en missvisande bild av skadekostnadsutvecklingen.

Not 20. Avsättning för skatter

	2018	2017
Uppskjuten skatt	380	605
Specifikation av uppskjuten skatt:		
Uppskjuten skatteskuld		
<i>Placeringsstillgångar</i>	381	611
Uppskjuten skattefordran		
<i>Beräknat underskottsavdrag</i>	-1	-6
Summa	380	605

Not 21. Skulder avseende direkt försäkring

	2018	2017
Preliminärskatt	19	23
Sociala avgifter	12	15
Särskild löneskatt	2	2
Summa	33	40

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 22. Derivat med negativa värden**Derivat upptagna i balansräkningen**

	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	375	155	-	-
Icke-standardiserade valuta-derivat, terminer och optioner	882	4 620	13	100
Summa	1 257	4 775	13	100

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Not 23. Skulder till kreditinstitut

	2018	2017
Återköpsttransaktioner	1 296	1 980
Summa	1 296	1 980

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 24. Övriga skulder

	2018	2017
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	178	111
Skulder till koncernföretag	75	76
Skatteskulder	4	5
Deposition hyra	1	0
Leverantörsskulder	1	5
Köpta ej likviderade affärer	0	1
Övriga skulder	3	0
Summa	262	198

Skulder motsvarande 87 miljoner kronor (72) förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 25. Eget kapital

Upplysningar kring eget kapital lämnas i rapporten över förändringar i eget kapital.

Not 26. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018	2017
Förutbetalda hyror	18	24
Fastighetsskatt	15	15
Övriga upplupna kostnader	2	2
Summa	35	41

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 27. Medelantal anställda, löner och ersättningar

Medelantal anställda	2018	2017
Kvinnor	217	212
Män	103	105
Summa	320	317

Antal	Styrelse		VD och företagsledning	
	2018	2017	2018	2017
Kvinnor	9	10	2	2
Män	4	3	8	8
Summa	13	13	10	10

Löner och ersättningar	Styrelse, VD och FTL		Övriga anställda		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Löner och ersättningar	6,6	6,3	174,0	164,3	180,6	170,6
Sociala kostnader	2,6	2,2	64,8	42,0	67,4	44,2
Pensionskostnader	1,4	1,5	41,8	21,3	43,2	22,8
Summa	10,6	10,0	280,6	227,6	291,2	237,6

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. Redovisade uppgifter avser lön och ersättning från AFA Trygghetsförsäkring. Personalkostnaderna har ökat jämfört med 2017, vilket bland annat beror på att kostnaderna för 2017 var lägre än normalt till följd av eftersläpningar i bytet av pensionsadministratör. För vidare upplysning om pensioner, se not 1, samt nedan.

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen

PRINCIPER

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Övriga förmåner utgår enligt gällande kollektivavtal. För verkställande direktör och vice verkställande direktör ingår även värdet av en förmånsbil.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till verkställande direktör och vice verkställande direktör. Efter samråd med styrelsen beslutar verkställande direktören om ersättning till övriga i företagsledningen.

Ersättningar till centrala funktioner och övriga anställda

PRINCIPER

Ersättning till ansvariga för funktionerna för internrevision, riskhantering och regelefterlevnad samt till övriga anställda utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension enligt gällande kollektivavtal.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till ansvarig för funktionen för internrevision. Ersättning till anställda inom linjefunktioner som har till särskild uppgift att granska regelefterlevnaden ska godkännas av verkställande direktören. Ersättning till ansvarig för riskfunktionen och övriga anställda bestäms i den ordinarie lönerevisionen.

Rörlig ersättning

PRINCIPER

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, ansvarig för funktionen för internrevision, ansvarig för riskfunktionen eller ansvarig för funktionen för regelefterlevnad.

Rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning kan utgå till handlare, analytiker och förvaltare inom aktier, räntebärande värdepapper och valuta. Styrelsen kan i särskilda fall besluta att rörlig ersättning ska utgå till chefen för alternativa investeringar och chefen för fastigheter.

Gratifikation till övriga anställda för goda prestationer kan utgå med mindre belopp.

Syftet med den rörliga ersättningen är att attrahera och behålla kvalificerad personal samt att belöna långsiktigt goda prestationer. Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och företagets resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Den rörliga ersättningen för en anställd kan som mest uppgå till sex månadslöner per år. Rörlig ersättning kan endast utgå för de rullande treårsperioder som företaget visat en positiv absolut avkastning och till en enskild anställd som har följt placeringsreglementen, placeringsriktlinjer och övriga styrande regelverk.

Sextio procent av en utbetalning av rörlig ersättning till anställda som kan påverka företagets risknivå ska skjutas upp i tre år. En

uppskjuten ersättning kan, om särskilda skäl föreligger, sättas ned eller bortfalla helt.

Styrelsen kan ett enskilt år besluta att det inte ska utgå någon rörlig ersättning. Detta kan bli aktuellt om till exempel den absoluta avkastningen varit negativ eller om det finns något annat skäl med hänsyn till den finansiella ställningen.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Ersättningsutskottet ansvarar för att ta fram den riskanalys som ska ligga till grund för utformningen av ersättningspolicyn. Riskanalysen ska ange vilka risker som ersättningspolicyn är förknippad med, hur ersättningspolicyn påverkar de risker som företagen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Vidare ska av analysen framgå en bedömning av om ersättningspolicyn är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering och om den uppmuntrar till ett överdrivet risktagande. Ansvarig för riskfunktionen ansvarar för underlaget till riskanalysen.

Styrelsen beslutar varje år en ram för rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning. Styrelsen delegerar till verkställande direktören att inom ramen, efter avstämning med Ersättningsutskottet, besluta om ersättningen.

Verkställande direktören beslutar, efter avstämning i Ersättningsutskottet, om viktningen av parametrar, mål och jämförelseindex som ska gälla för varje del som bidrar till den rörliga ersättningens storlek samt den högsta möjliga ersättningen i månadslöner för varje enskild individ.

Verkställande direktören beslutar om gratifikationer till anställda på mindre belopp. Sådana beslut rapporteras till Ersättningsutskottet.

Ansvarig för funktionen för internrevision ska årligen granska om ersättningarna överensstämmer med ersättningspolicyn. Funktionen för internrevision rapporterar granskningen till styrelsen senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

DEFINITION AV ANSTÄLLDA SOM KAN PÅVERKA FÖRETAGETS RISKNIVÅ

Anställda som kan påverka företagets risknivå utgörs av verkställande direktör, vice verkställande direktör, enhetschefer, internrevisionschefen, ansvarig för riskfunktionen, regellefterlevnadsansvarig, chefen för aktuarieavdelningen, chefen för risk och resultat, chefen för investeringsanalys samt chefen för fastigheter. Dessutom kan anställda inom avdelningarna för aktier, alternativa investeringar samt räntor och valuta påverka företagets risknivå. Detta gäller dock inte anställda inom dessa avdelningar som utför rent administrativa uppgifter.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är ett för AFA Försäkring gemensamt utskott. Under året bestod utskottet av styrelsens ordförande

Anitra Steen och ledamöterna Torbjörn Johansson, Peter Jeppson och Marina Åman.

Pensioner

I företaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom pensionsavsättningar i balansräkningen, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring. AFA Trygghetsförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. De individuella pensionsutfästelserna är tryggade genom försäkring och i form av direktpension som säkerställts via kapitalförsäkring med pantförskrivning.

Enligt gällande kollektivavtal mellan FAO och FTF/SACO om FTP-planen har anställd som är född 1955 eller tidigare och som den 1 juni 2006 var anställd inom gällande kollektivavtal, rätt att på eget initiativ gå i pension vid 62 års ålder. För övriga anställda gäller 65 år. För de anställda som väljer att gå i förtida pension betalar moderföretaget pensionskostnaden löpande. Den totala kostnaden för avtalade men ännu ej utbetalade förtida pensioner finns reserverade som avsättning i balansräkningen.

Verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semester tillägg.

Vice verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive förmånsvärde av tjänstebil.

För övriga i företagsledningen är pensionsåldern 65 år. Fyra personer har avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semester tillägg. Fyra personer följer kollektivavtalets förmånsbestämda pensionsplan FTP 2.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår med 18 månader för verkställande direktör och vice verkställande direktör vid uppsägning från AFA Försäkrings sida. Avgångsvederlaget är ej pensionsgrundande. Uppsägningstiden är sex månader vid uppsägning såväl från AFA Försäkrings som från verkställande och vice verkställande direktörs sida. Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej. Vid uppsägning från AFA Försäkrings sida och vid uppsägning från övriga i företagsledningens sida gäller kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Löner, ersättningar och övriga förmåner under år 2018, tkr

	Styrelsearvode/ grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning, kommittéarbete	Totalt
<i>Styrelsens ordförande</i>					
Steen Anita	85			43	128
<i>Styrelseledamöter</i>					
Andersson Pär	19			12	31
Andersson Renée	14			12	26
Bäck Catharina	45			24	69
Fagerman Bengt-Åke	45				45
Georgiadou Anastasia	45			10	55
Granlund Lenita	45				45
Jeppsson Peter	23				23
Lemne Carola	22				22
Lindfelt Carina	14				14
Nilsson Annika	45			10	55
Pettersson Urban	23				23
Rådkvist Kristina	16			12	28
Wallin Jonas	22				22
Åman Marina	45			15	60
<i>Verkställande direktör</i>					
Moberg Anders	836	22	258		1 116
<i>Vice verkställande direktör</i>					
Held Johan	974	29	351		1 354
Övriga i företagsledningen (8)	4 126	58	760		4 944
Summa	6 444	109	1 369	138	8 060

Ersättningar	VD, vVD, företagsledning				Övriga anställda som kan påverka företagets risknivå				Övriga anställda			
	2018		2017		2018		2017		2018		2017	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	6,0	10	5,7	10	7,1	24	5,9	23	167,5	575	159,1	579
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	6,0	10	5,7	10	6,2	24	5,9	23	168,4	575	159,1	579
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-	-	-	-	0,8	¹⁾	0,0	¹⁾	0	9	0,3	7
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-	-	-	-	0,7	¹⁾	0,3	¹⁾	0	9	0,2	7
Utbetalda rörliga ersättningar 2018 som intjänats under tidigare år	-	-	-	-	0,5	¹⁾	0,2	¹⁾	-	-	-	-
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-	-	-	-	0,3	¹⁾	0,4	¹⁾	-	-	-	-

¹⁾ Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

All rörlig ersättning lämnas som kontant ersättning.

Årets pensionskostnad	2018	2017
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	41	32
Räntekostnad (+)	23	22
Avkastning på särskilt avskilda tillgångar (+/-)	-3	-3
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser (+/-)	-	-
Avgångspensioner enligt kollektivavtal (+)	4	-7
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskilda tillgångar/ökning av överskott i särskilt avskilda tillgångar (-/+)	-2	0
Kostnad för pensionering i egen regi	63	44
Försäkringspremier (+)	33	6
Särskild löneskatt på pensionskostnader (+)	22	-9
Årets pensionskostnad	118	41

Årets pensionskostnad avser kostnader för samtliga anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Pensionskostnaden har fördelats med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. AFA Trygghetsförsäkrings andel av årets pensionskostnad uppgår till 56 miljoner kronor (14).

Not 28. Upplysningar om revisionsarvoden

Arvode och kostnadsersättning	2018	2017
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	1,1	1,0
Övriga tjänster	0,0	0,1
Förtroendevalda revisorer		
Revisionsuppdrag	-	0,1
Summa	1,1	1,2

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 29. Upplysningar om väsentliga relationer med närstående

AFA Trygghetsförsäkring ägs till 90,9 procent av AFA Sjukförsäkring. Resterande 9,1 procent av aktierna i bolaget ägs av Förhandlings- och samverkansrådet PTK. AFA Sjukförsäkring ägs i sin tur gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. AFA Trygghetsförsäkring äger aktier i bolag vars rörelse begränsas till att äga företagens fastighetsinvesteringar samt alternativa investeringar (private equity).

Utöver ovanstående organisationer, ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i AFA Försäkring i närståendekretsen. Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i AFA Trygghetsförsäkring framgår av not 27.

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt även AMF Pensionsförsäkring AB (AMF) och Fora AB (Fora). Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av försäkringsavtal samt fakturering och inkasso gentemot försäkringstagarna.

Svenskt Näringsliv, LO och PTK utför informations- och utbildningstjänster åt AFA Trygghetsförsäkring, avseende företagets försäkringar. Tjänsterna finansieras av AFA Trygghetsförsäkring.

AFA Trygghetsförsäkring finansierar förebyggande verksamhet i Prevent, som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

AFA Försäkring bedriver kapitalförvaltningstjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL, Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, Stiftelsen för särskilda pensionsmedel SSP och Garantistiftelsen för ITP och TGL samt administrativa tjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL.

AFA Trygghetsförsäkrings fastighetsdotterbolag och private equity-bolag redovisas i tabellen som dotterbolag. Övriga bolag med nära anknytning till AFA Trygghetsförsäkring redovisas som övriga närstående.

Styrelsen har fastställt att en tydlig dokumentation ska ske av överenskommelse och värdering av transaktioner med närstående, där det ska framgå vem som är ansvarig för transaktionen. Samtliga överenskommelser ska förtecknas och redovisas årligen för styrelsen. Vid försäljning av tillgångar ska värdering, då marknadsnotering saknas, ske av utomstående värderare.

Transaktioner av engångskaraktär till betydande värden ska beslutas av styrelsen och transaktioner av engångskaraktär till mindre värden ska beslutas av verkställande direktören. När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process som innebär att AFA Försäkring har utsett en ansvarig för respektive uppdrag som ansvarar för styrning och uppföljning. Uppdragsavtal och specifikation ska tas fram för respektive uppdrag som specificerar uppdraget och dess närmare utförande, styrning och planering av uppdraget. Den prissättningsmetod som tillämpas är självkostnadspris.

Närstående	AFA Trygghetsförsäkring		
	Transaktion	2018	2017
Moderföretaget	Intäkter	300	-
	Kostnader	662	7 401
	Fordringar	301	1
	Skulder	54	51
Dotterföretag	Intäkter	24	22
	Kostnader	-	-
	Fordringar	538	527
	Skulder	21	25
Andra närstående	Intäkter	8	7
	Kostnader	141	138
	Fordringar	-	-
	Skulder	0	0

Moderföretaget

Under året har AFA Trygghetsförsäkring betalat 662 miljoner kronor (500) avseende driftkostnadsersättning till AFA Sjukförsäkring.

AFA Trygghetsförsäkring har 2018 erhållit 300 miljoner kronor i koncernbidrag från moderbolaget AFA Sjukförsäkring.

AFA Trygghetsförsäkring lämnade 2017 koncernbidrag till moderbolag AFA Sjukförsäkring om 6,9 miljarder kronor och erhöll ett ovillkorat aktieägartillskott om 6,9 miljarder kronor.

Dotterföretag

AFA Trygghetsförsäkring har 2018 erhållit 16 miljoner kronor i koncernbidrag från dotterfastighetsbolagen Klaratvärgränd och Östra Kungsholmsporten och 0,3 miljoner kronor från dotterbolaget AF-T Private Equity AB.

Andra närstående

Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har uppgått till totalt 44 miljoner kronor (39). Kostnader avseende den förebyggande verksamheten till Prevent uppgår till 47 miljoner kronor (47).

Not 30. Övriga eventalförpliktelser

Inga ställda säkerheter eller eventalförpliktelser föreligger på balansdagen.

Not 31. Åtaganden

	2018	2017
Åtaganden avseende kapitaltillskott till innehav i alternativa investeringar	4 363	3 248
Åtagande att teckna aktier i nyemission	22	-
Återstående investeringar i fastighetsinnehav	2	6
Summa	4 387	3 254

Not 32. Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Not 33. Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan balanseras i ny räkning.

Ingående fritt eget kapital	9 226 618 137
Årets resultat	-331 837 627
Summa	8 894 780 510

Stockholm den 10 april 2019

Anitra Steen
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Catharina Bäck

Bengt-Åke Fagerman

Anastasia Georgiadou

Lenita Granlund

Peter Jeppsson

Annika Nilsson

Urban Pettersson

Marina Åman

Anders Moberg
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 april 2019

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR

Till bolagsstämman i
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
Organisationsnummer 516401-8615

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 99-149 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och

i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR – OREGLERADE SKADOR

Bolagets försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättningar för oreglerade skador och uppgår till 20 787 miljoner SEK per den 31 december 2018.

Bolagets avsättningar för oreglerade skador är en väsentlig post i balansräkningen som till stor del baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden avseende såväl finansiella som icke-finansiella parametrar relaterade till inträffade men ej rapporterade skador.

De mest centrala antagandena med störst påverkan på storleken av balansposten för kollektivavtalade trygghetsförsäkringar är inflation och diskonteringsränta, bedömning av antal okända sjukfall, arbetsolycksfall respektive arbetssjukdomar, sjukavveckling och dödlighet. Storleken på balansposten påverkas till del även av handläggningstiden av ärenden hos Försäkringskassan. Även förändringar i lagar och villkor i socialförsäkringssystemet kan komma att påverka balansposten.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna bygger på och i not 2 återfinns en beskrivning av bolagets risker och riskhantering kopplat till uppskattningar och bedömningar av försäkringstekniska avsättningar.

Felaktiga uppskattningar och bedömningar av ovan nämnda parametrar och/eller felaktig indata kan påverka de aktuariella beräkningarna och värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna i väsentlig utsträckning och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Bolaget har implementerat interna kontroller i anslutning till de aktuariella beräkningarna och värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen av utvalda kontrollaktiviteter relaterade till värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna, inkluderat kontrollaktiviteter relaterat till uppskattningar och bedömningar.
- Vi har granskat generella IT-kontroller relaterat till applikationer som vi bedömt som kritiska för den data som ligger till grund

för de aktuariella beräkningarna och värderingen av de försäkringstekniska ersättningarna.

- Vi har involverat våra aktuarier för att utföra kontrollberäkningar och utvärdera bolagets val av beräkningsmodeller samt uppskattningar och bedömningar som gjorts i samband med de aktuariella beräkningarna och värderingarna av de försäkringstekniska avsättningarna. De antaganden som särskilt utvärderats är antaganden om okända sjukfall, arbetsolycksfall respektive arbetssjukdomar, sjukavveckling och dödlighet mot historiska utfall och förväntad framtida utveckling. Vi har därtill utvärderat huruvida de beräkningsmodeller och antaganden som har tillämpats vid bestämmandet av räntekurvan i försäkringssystemen är förenliga med etablerad normgivning och branschpraxis. Därtill har en analys gjorts av rimligheten i utfallen sett till både historiska och förväntade värden.
- Vi har även utvärderat om notupplysningar relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna är rättvisande och fullständiga sett till bolagets redovisningsprinciper.

VÄRDERING AV PLACERINGSTILLGÅNGAR KLASSIFICERADE SOM NIVÅ 3

av innehav i förvaltningsfastigheter samt av andra finansiella placeringstillgångar (aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat och övriga finansiella placeringstillgångar) och uppgår till 33 247 miljoner SEK per den 31 december 2018.

Bolagets placeringstillgångar är en väsentlig post i balansräkningen som värderas till verkligt värde. Risker i samband med värdering av placeringstillgångar till verkligt värde är huvudsakligen relaterad till placeringstillgångar klassificerade som nivå 3 i enlighet med regleringen i IFRS 13, det vill säga placeringstillgångar där noterade priser på en aktiv marknad saknas (nivå 1) och/eller inte kan härledas från observerbar marknadsdata (nivå 2) med hjälp av en etablerad värderingsteknik.

Fastställande av verkligt värde enligt nivå 3 görs med hjälp av värderingstekniker som i hög utsträckning bygger uppskattningar och bedömningar och av väsentliga inslag av data som inte är observerbar på marknaden.

I not 13 framgår att det redovisade värdet av placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 i enlighet med regleringen i IFRS 13 uppgår till 6 809 miljoner SEK, varav 3 715 miljoner SEK utgörs av investeringar i förvaltningsfastigheter och 3 094 miljoner SEK av alternativa investeringar.

I not 1 och not 13 framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av bolagets placeringstillgångar klassificerade som nivå 3 och i not 2 återfinns en beskrivning av bolagets risker och riskhantering kopplat till uppskattningar och bedömningar som gjorts i samband med värderingen av dessa tillgångar.

Felaktiga uppskattningar och bedömningar i samband med dessa värderingar och/eller felaktig indata kan påverka värderingen av dessa tillgångar i väsentlig utsträckning och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Bolaget har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av placeringstillgångarna klassificerade som nivå 3.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen och effektiviteten av utvalda kontrollaktiviteter relaterade till värderingen av förvaltningsfastigheter samt alternativa investeringar, inkluderat kontrollaktiviteter relaterat till uppskattningar och bedömningar.
- Vi har granskat generella IT-kontroller relaterat till applikationer som vi bedömt som kritiska för den data som ligger till grund för värderingen av alternativa investeringar.
- För ett urval av investeringarna i förvaltningsfastigheter har vi granskat värderingen mot externa värderingsintyg som bolaget erhållit. Vi har även utvärderat de externa värderingskällornas oberoende, kvalifikationer och erfarenhet. Därtill har vi kontrollerat att valet av värderingsmetod gjorts i enlighet med etablerad normgivning och branschpraxis.
- För ett urval av investeringarna i förvaltningsfastigheter har vi kontrollerat riktigheten i delar av den information som ligger till grund för värderingen.
- För ett urval av bolagets alternativa investeringar har vi granskat värderingen mot värderingsintyg som bolaget erhållit från externa fondförvaltare och i samband med detta beaktat kända in- och utflöden av likvida medel under perioden. Därtill har vi kontrollerat att valet av värderingsmetod gjorts i enlighet med etablerad normgivning och branschpraxis.
- Vi har även utvärderat om notupplysningar relaterade till investeringar i förvaltningsfastigheter samt alternativa investeringar är rättvisande och fullständiga sett till bolagets redovisningsprinciper.

Annan information än årsredovisningen

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 3-18 och 210-227. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland

annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Representanter från Deloitte AB, utsågs till AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolags revisor av bolagsstämman den 30 maj 2018 och har varit bolagets revisor sedan den 19 mars 2009.

Stockholm den 10 april 2019

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	159
VINSTDISPOSITION	166
RESULTATRÄKNING	168
BALANSRÄKNING	170
KASSAFLÖDESANALYS	172
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL	173
NOTUPPLYSNINGAR	174
UNDERSKRIFTER	207
REVISIONSBERÄTTELSE	208

Styrelsen och verkställande direktören för AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000-9659 (AFA Livförsäkring) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari till 31 december 2018.

Organisation

Företagets uppdrag är att förvalta försäkringsöverenskommelser åt arbetsmarknadens parter. Verksamheten är uppdelad på en skadeförsäkringsrörelse och en livförsäkringsrörelse. I skadeförsäkringsrörelsen ingår en försäkring om avgångsbidrag AGB och i livförsäkringsrörelsen ingår en familjeskyddsförsäkring samt en tjänstegrupplivförsäkring TGL.

Verksamheten bedrivs i lokaler i centrala Stockholm, där företaget har sitt säte. Adress till företagets huvudkontor är AFA Livförsäkring, 106 27 Stockholm. Vinstutdelning till aktieägare får enligt bolagsordningen inte ske.

Ägarstruktur

AFA Livförsäkring är ett livförsäkringsbolag som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO.

AFA Livförsäkring, AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033-0642 (AFA Sjukförsäkring) och AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8615 (AFA Trygghetsförsäkring) är tre försäkringsföretag som har gemensam ledning. Med AFA Försäkring menas i denna årsredovisning den gemensamma organisationen för de tre försäkringsföretagen. Med AFA Försäkringsgruppen menas AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring i enlighet med definitionen i 19 kap. 1 § FRL.

Finansiering av försäkringarna

Kapitalavkastningen är en viktig del av finansieringen av försäkringarna och bidrar över tid högst väsentligt till att hålla försäkringspremierna på en låg nivå. Under de senaste tio åren har 46 procent av företagets finansiering genererats via kapitalavkastning, samtidigt som premieintäkterna stått för 54 procent av finansieringen. Detta förhållande betyder att branschförekommande nyckeltal baserade på premieintäkter inte är relevanta vid bedömning av företagets ekonomiska ställning.

Verksamhet

Försäkringstagare och försäkrade

Antalet försäkringsavtal i AFA Livförsäkring var vid utgången av år:

	2018	2017
Skadeförsäkringsrörelsen		
AGB inom Omställningsförsäkringen	89 100	88 500
AGB	126 400	125 400
Livförsäkringsrörelsen		
TGL	252 000	250 000
Familjeskyddsförsäkringen		
1 prisbasbelopp	27 000	28 400
2 prisbasbelopp	11 400	11 800
3 prisbasbelopp	1 900	1 800
4 prisbasbelopp	3 600	3 500

Antalet försäkrade inom AGB och TGL är cirka 1,6 miljoner.

Skadeutveckling

I AGB-försäkringen har antalet registrerade ärenden under året uppgått till cirka 7 500. Detta är en minskning jämfört med 2017 då det registrerades cirka 9 100 ärenden.

Under år 2018 inkom cirka 2 400 ärenden i TGL och cirka 100 ärenden i familjeskyddsförsäkringen.

Stöd till medicinsk forskning

AFA Livförsäkring ger genom sin Hälsofond stöd till medicinsk forskning, ett pågående FoU-program som startade under 2017. Ett arbetsliv utan hjärt- och kärlsjukdom, en satsning på totalt 50 miljoner kronor med sex projekt. Programmet har som mål att klarlägga bakomliggande orsaker till och riskfaktorer för hjärt- och kärlsjukdomar.

Utveckling på de finansiella marknaderna

Under 2018 ökade osäkerheten rörande både det ekonomiska och det politiska läget. Växande handelskonflikter, Brexitförhandlingar, utdragna regeringsbildningar i Sverige och Italien samt inhemska protester mot den franska regeringen var några av de händelser som bidrog till denna utveckling. Tillväxten i västvärlden var till övervägande del stark, men tecken på att konjunkturtoppen kanske var nådd började skönjas på många håll. Oljepriserna steg succes-

svift fram till oktober och hade en viss uppdrivande effekt på inflationen. Under det fjärde kvartalet föll oljepriserna kraftigt, men det var vid årsskiftet för tidigt för att fastställa om priset fått någon inflationsdämpande effekt.

Den amerikanska ekonomin gick starkt, stimulerad av den skattereform som infördes vid årsskiftet och som innebar skattesänkningar på både individ- och företagsnivå. Centralbanken (Fed) fortsatte på den inslagna linjen att göra penningpolitiken mindre expansiv och höjde styrrentan vid fyra tillfällen under året, från 1,5 till 2,5 procent. Handelsrestriktioner infördes gentemot omvärlden, bland annat i form av importtullar på stål och aluminium. Dessutom infördes riktade tullar mot en rad kinesiska varor, vilket resulterade i att Kina kontrade med mottullar. Detta ledde till en ökad oro för den globala konjunkturen, även om USA och Kina i december kom överens om att inte trappa upp konflikten under en tremånadersperiod för att ge tid åt fortsatta förhandlingar.

I euroområdet dämpades tillväxttakten något, främst beroende på att de tre största ekonomierna Tyskland, Frankrike och Italien tappade fart. Flera av de mindre euroländerna hade dock en mer stabil utveckling. Även om ECB avslutade sina obligationsköp var penningpolitiken fortsatt stimulerande då styrrentan låg kvar på 0 procent.

Den svenska ekonomin var förhållandevis stark, understödd av Riksbankens fortsatt mycket expansiva penningpolitik. Reporäntan låg kvar på -0,5 procent under hela 2018, men i december beslutades om en höjning till -0,25 procent från och med den 9:e januari 2019.

På den svenska räntemarknaden var marknadsräntorna fortsatt nedpressade. Längre löptider sjönk marginellt, medan kortare löptider var svagt stigande. Svensk statsränta på löptider understigande fem år var emellertid alltså negativ. De svagt fallande långräntorna i kombination med en inflation runt två procent innebar dock en positiv avkastning för både det svenska realränteindexet, cirka 1,5 procent och det svenska nominella ränteindexet, cirka en procent.

Även på andra håll präglades räntemarknaderna av räntor på låga nivåer. Undantaget utgjordes av USA, där Fed:s styrrentehöjningar ledde till att marknadsräntorna steg och att avståndet till motsvarande västeuropeiska räntor ökade. Den amerikanska ränteuppgången och den stora räntedifferensen mot Sverige, som gjorde det kostsamt att valutakurssäkra

amerikanska investeringar, innebar att avkastningen på amerikanska obligationer blev negativ under året.

Den ökade osäkerheten satte dock framförallt sitt avtryck på världens aktiemarknader. Under hösten var volatiliteten hög och kurserna föll kraftigt vilket gjorde att flertalet börser totalt sett sjönk i värde under året. Den svenska aktiemarknaden avslutade året med en nedgång på drygt fyra procent medan världsindex föll med knappt åtta procent mätt i lokala valutor. Tillväxtmarknader drabbades särskilt hårt och index för dessa marknader sjönk med nästan 15 procent. På valutamarknaden försvagades SEK under året med cirka åtta procent gentemot USD till cirka 8,90 kronor och med cirka fyra procent gentemot EUR till cirka 10,25 kronor.

AFA Livförsäkring har, med hänsyn tagen till företagets goda konsolidering, en försiktig finansiell strategi som uttrycks i dess normalportfölj. Vid utgången av året hade företaget en betydande finansiell styrka med en fonderingskvot enligt Solvens II på 4,06 (3,97).

Risker

Under året har AFA Livförsäkrings försäkringsrisk varit oförändrad. Även det strategiska finansiella risktagandet, uttryckt i företagets normalportföljer var oförändrat. I not 2 beskrivs företagets risker och riskhantering.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har verksamheten slutfört arbetet med implementering av EU:s nya dataskyddsregler (GDPR) General Data Protection Regulation.

Förändringar i redovisningsregelverken

AFA Försäkring har under 2018 implementerat IFRS 9 Finansiella instrument. Standarden innehåller nya principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar. Avgörande för hur värdering ska ske baseras dels på företagets affärsmodell, dels det finansiella instrumentets kontraktsevenliga kassaflöden. Övergången till IFRS 9 har inte inneburit några väsentliga förändringar för AFA Livförsäkring, eftersom företaget redan tidigare värderat de flesta finansiella instrument till verkligt värde med förändringar över resultaträkningen.

AFA Försäkring har under 2018 även implementerat IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder. För AFA Livförsäkrings del är

standarden tillämplig på andra intäkter i försäkringsrörelsen än de som omfattar överföring av försäkringsrisk. Dessa intäkter utgör en obetydlig andel av AFA Livförsäkrings samlade verksamhet och resultat. Övergången till IFRS 15 har inte fått någon väsentlig påverkan på AFA Livförsäkrings finansiella ställning och resultat.

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarden IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Slutlig standard presenterades i maj 2017. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. AFA Försäkring analyserar för närvarande effekterna på redovisningen.

Verksamhetsutveckling

DIGITALISERING AV AFA FÖRSÄKRINGS VERKSAMHET

Under 2018 har arbetet fortsatt med en utökad digitaliserad och automatiserad hantering, med målet att skapa en enklare och smidigare process för kunderna, förkorta ledtider, minska hanteringskostnader och ge en lägre miljöpåverkan. En automatiserad hantering erbjuder också bättre förutsättningar för effektiva samarbeten med externa parter, säkerställer en tillförlitlig process samt gör det enklare för AFA Försäkring att arbeta för att alla som är berättigade till ersättning också får det.

När det gäller AGB och TGL pågår bland annat arbete med att titta på möjligheterna för digital anmälan samt hur detta bör i så fall göras för att göra hanteringen så snabb och enkel som möjligt för både försäkrad och arbetsgivare.

Personal

Medelantalet anställda under år 2018 uppgick till 34 personer (35) varav 60 procent (63) var kvinnor.

För redogörelse av principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se vidare not 26.

Hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har AFA Livförsäkringsbolag upprättat den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport gemensamt med övriga bolag inom AFA Försäkring. Hållbarhetsrapporten återfinns på www.afaforsakring.se

FEMÅRSÖVERSIKT

TEKNISKT RESULTAT, mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Skadeförsäkringsrörelsen					
Premieintäkter	546	526	503	504	481
Försäkringsersättningar	-279	-377	-444	-436	-478
Driftkostnader	-24	-23	-26	-28	-56
Övriga tekniska kostnader	-	-	-	-	-
Kapitalavkastning	-123	260	236	86	361
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	120	386	269	126	308
Livförsäkringsrörelsen					
Premieinkomst	248	31	37	38	220
Försäkringsersättningar	-368	-391	-393	-380	-430
Livförsäkringsavsättningar	16	-50	0	128	-12
Driftkostnader	-36	-32	-32	-34	-65
Övriga tekniska kostnader	-14	-14	-12	-13	-13
Kapitalavkastning	-22	125	196	78	377
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-176	-331	-204	-183	77
ICKE-TEKNISKT RESULTAT, mnkr					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	120	386	269	126	308
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-176	-331	-204	-183	77
Resultat före skatt	-56	55	65	-57	385
ÅRETS RESULTAT	-20	-19	150	-17	369
PREMIENIVÅER, %					
AGB	0,1455	0,1455	0,1455	0,1500	0,1500
TGL	0,1000	0,0000	0,0000	0,0000	0,1000

EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Skadeförsäkringsrörelsen					
Placeringstillgångar	3 713	3 775	3 340	2 875	2 792
Kassa och bank	206	167	210	201	206
Försäkringstekniska avsättningar	86	125	112	109	128
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	370	251	-134	-404	-530
<i>Obeskattade reserver</i>	3 385	3 385	3 385	3 385	3 385
Totalt konsolideringskapital	3 755	3 636	3 251	2 981	2 855
Livförsäkringsrörelsen					
Placeringstillgångar	2 137	2 518	2 781	2 811	3 223
Kassa och bank	236	116	143	168	168
Försäkringstekniska avsättningar	1 641	1 688	1 660	1 686	1 869
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	539	678	1 083	1 202	1 345
<i>Obeskattade reserver</i>	-	-	-	58	58
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	40	76	3	30	71
Totalt konsolideringskapital	579	754	1 086	1 290	1 474
AFA Livförsäkring totalt					
Placeringstillgångar	5 850	6 293	6 121	5 686	6 016
Kassa och bank	442	283	353	369	374
Försäkringstekniska avsättningar	1 727	1 813	1 772	1 795	1 996
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	909	929	948	798	815
<i>Obeskattade reserver</i>	3 385	3 385	3 385	3 443	3 443
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	40	76	3	30	71
Totalt konsolideringskapital	4 334	4 390	4 336	4 271	4 329
Balansomslutning	6 389	6 653	6 561	6 150	6 520
NYCKELTAL, %					
	2018	2017	2016	2015	2014
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent	51,1	71,7	88,3	86,3	99,4
Driftkostnadsprocent	4,4	4,4	5,2	5,6	11,7
Totalkostnadsprocent	55,5	76,1	93,4	92,0	111,1
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,2	1,4	1,9	2,1	2,5
Totalavkastningsprocent ²⁾	-2,9	8,0	8,1	3,1	14,7
Konsolideringsgrad	687,7	691,3	646,3	591,5	593,3
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	1,5	1,1	1,1	1,1	2,0
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,9	1,4	1,7	1,4	2,1
Totalavkastningsprocent ²⁾	-1,0	5,0	7,5	2,2	12,5
Konsolideringsgrad	216,6	2 187,1	2 927,0	3 423,1	670,1
AFA Livförsäkring, totalt					
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,3	1,4	1,8	1,7	2,3
Totalavkastningsprocent ²⁾	-2,2	6,6	7,9	2,6	13,5
Konsolideringsgrad	542,5	777,9	802,6	788,0	617,4
Konsolideringskapital i % av FTA	252,2	243,2	244,3	237,9	216,8
<i>Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar</i>	3,6	2,8	1,9	2,7	3,1
<i>Driftkostnader för finansförvaltning i procent av förvaltad kapital</i>	0,13	0,10	0,12	0,12	0,09
Solvensrelaterade nyckeltal³⁾					
Kapitalbas	4 481	4 509	4 522		
<i>varav primärkapital</i>	4 481	4 509	4 522		
Minimikapitalkrav	343	402	358		
Solvenskapitalkrav	1 371	1 608	1 430		

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

³⁾ Från och med den 1 januari 2016 ska solvensrelaterade upplysningar lämnas i årsredovisningen. I enlighet med FFFS 2015:12 har ingen omräkning skett för tidigare perioder.

Verksamhetens resultat

Premieintäkter

Premieintäkten ökade till 546 miljoner kronor (526) i skadeförsäkringsrörelsen och ökade till 248 miljoner kronor (31) i livförsäkringsrörelsen tack vare att premie togs in för TGL-försäkringen under 2018 till skillnad från året innan. Premiesatsen för AGB-försäkringen har under året varit oförändrad och har uppgått till 0,15 procent av lönesumman (0,15). Premiesatsen för TGL-försäkringen uppgick under året till 0,10 procent av lönesumman (0,00).

Försäkringsersättningar

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Försäkringsersättningar i skadeförsäkringsrörelsen består av ersättningar för friställningar under verksamhetsåret i samband med omstruktureringar inom näringslivet. Årets försäkringsersättningar uppgick till 279 miljoner kronor (377). Se vidare not 5.

LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Försäkringsersättningar för TGL består av ersättningar i samband med dödsfall under året. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 336 miljoner kronor (359). Se vidare not 5.

Försäkringsersättningar för familjeskyddsförsäkringen består av ersättningar till efterlevande för under året avlidna personer. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 32 miljoner kronor (32). Se vidare not 5.

FÖRÄNDRING I LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

Livförsäkringsavsättningen i TGL minskade med 16 miljoner kronor (ökade med 37). Se vidare not 8.

Livförsäkringsavsättningen i familjeskyddsförsäkringen är oförändrad under 2018 (ökade med 13). Se vidare not 8.

Driftkostnader

Företagets totala driftkostnader uppgick till 92 miljoner kronor (82). Se vidare not 6.

Kapitalavkastning

Företagets totala kapitalavkastning uppgick till -145 miljoner kronor (385). Totalavkastningen för företagets placerings-tillgångar uppgick under år 2018 till -2,2 procent (6,6). Den aktiva avkastningen uppgick till 0,3 procentenheter (0,4).

Under tioårsperioden 2009–2018 har företagets avkastning överstigit normalportföljsavkastningen med sammantaget 12,8 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Övriga tekniska kostnader

Övriga tekniska kostnader utgörs av anslag för forskning. Dessa uppgick i företaget till 14 miljoner kronor (14).

Resultat före skatt

Resultat före skatt uppgår till -56 miljoner kronor (55). Resultatförsämringen beror främst på en lägre kapitalavkastning jämfört med föregående år.

Verksamhetens ställning

Balansräkning

Balansomslutningen uppgår till 6 389 miljoner kronor (6 653).

Placeringstillgångar

Placeringstillgångarna i företaget uppgick till 5 850 miljoner kronor (6 293). Se vidare not 11-14.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2018 till 49 procent (50) av räntebärande värdepapper och till 51 procent (50) av noterade aktier.

Försäkringstekniska avsättningar

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 86 miljoner kronor (125). Se vidare not 18.

LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador samt livförsäkringsavsättning. Avsättning för oreglerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade men ej rapporterade försäkringsfall. Livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen (TGL) är en avsättning för premiebefrielse vid sjukfall medan livförsäkringsavsättningen för familjeskyddsförsäkringen är en avsättning för framtida utbetalningar för kända dödsfall.

De försäkringstekniska avsättningarna för TGL-försäkringen uppgick till 1 500 miljoner kronor (1 547) varav avsättning för oreglerade skador om 76 miljoner kronor (106) samt livförsäkringsavsättning om 1 424 miljoner kronor (1 441). Se vidare not 18 och 19.

De försäkringstekniska avsättningarna för familjeskyddsförsäkringen uppgick till 141 miljoner kronor (141) varav avsättning för oreglerade skador om 11 miljoner kronor (12) samt livförsäkringsavsättning om 130 miljoner kronor (129). Se vidare not 18 och 19.

Eget kapital och konsolideringskapital

Eget kapital minskade med 20 miljoner kronor till 909 miljoner kronor jämfört med en minskning om 19 miljoner kronor till 929 miljoner kronor föregående år. Konsolideringskapitalet minskade under året till 4 334 miljoner kronor (4 390). Konsolideringskapitalet motsvarar 252 procent (243) av de försäkringstekniska avsättningarna.

Kassaflöde

Årets kassaflöde var positivt. Kassa och bank ökade med 159 miljoner kronor (minskade med 70).

Framtidsutsikter

Vid förväntad utveckling av premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 2,3 procent (3,0) på företagets placeringstillgångar för att uppnå nollresultat år 2019.

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 58 miljoner kronor (60) i resultat för AFA Livförsäkring. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,03 procentenheter (0,03) i premienivå för TGL-försäkringen eller cirka 0,02 procentenheter (0,02) för AGB-försäkringen.

VINSTDISPOSITION

Styrelsen föreslår att till bolagsstämman förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående konsolideringsfond	927 791 647
Årets resultat	- 19 548 343
Summa	908 243 304

RESULTATRÄKNING
mnkr

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2018	2017
Premieintäkter	3	546	526
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	-1	-1
Försäkringsersättningar	5		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-318	-364
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		39	-13
Summa försäkringsersättningar		-279	-377
Driftkostnader	6	-24	-23
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		242	125
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	3	248	31
Kapitalavkastning, intäkter	7	135	184
Försäkringsersättningar	5		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-399	-413
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		31	22
Summa försäkringsersättningar		-368	-391
Förändring av livförsäkringsavsättning	8	16	-50
Driftkostnader	6	-36	-32
Kapitalavkastning, kostnader	7	-157	-60
Övriga tekniska kostnader (anslag)		-14	-14
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-176	-331
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		242	125
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-176	-331
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		201	174
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		18	149
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-43	-59
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-299	-4
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		1	1
Summa kapitalavkastning		-122	261
Resultat före skatt		-56	55
Skatt på årets resultat	10	36	-74
ÅRETS RESULTAT		-20	-19
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2018	2017
Årets resultat		-20	-19
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-20	-19

SPECIFIKATION AV ÅRETS RESULTAT PER FÖRSÄKRINGSGREN

	Skadeförsäkrings-	Livförsäkrings-		AFA Livförsäkring
	rörelsen	TGL	Familjeskydds- försäkringen	Totalt
	AGB			
Resultat före skatt	120	-171	-5	-56
Skatt på årets resultat				
<i>Uppskjuten skatt</i>	-	36	-	36
Summa skatt på årets resultat	-	36	-	36
ÅRETS RESULTAT	120	-135	-5	-20

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	NOT	TGL	Familjeskydds- försäkringen	Summa
Premieinkomst	3	219	29	248
Kapitalavkastning, intäkter	7	135	0	135
Försäkringsersättningar	5			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-359	-32	-391
<i>Driftkostnader för skadereglering</i>		-7	-1	-8
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		30	1	31
Summa försäkringsersättningar		-336	-32	-368
Förändring av livförsäkringsavsättning	8	16	0	16
Driftkostnader	6	-34	-2	-36
Kapitalavkastning, kostnader	7	-157	0	-157
Övriga tekniska kostnader (anslag)		-14	-	-14
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-171	-5	-176

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Livförsäkringsavsättning	19	1 424	130	1 554
Avsättning för oreglerade skador	18	76	11	87

I posten Kapitalavkastning, intäkter redovisas livförsäkringsrörelsens interna ränteutgifter och kostnader brutto. För livförsäkringsrörelsen totalt redovisas dock dessa netto.

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

TILLGÅNGAR	NOT	2018	2017
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar	11,12,13,14		
<i>Aktier och andelar¹⁾</i>		2 921	3 108
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper¹⁾</i>		2 858	2 774
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		49	398
<i>Derivat</i>		22	13
Summa andra finansiella placeringstillgångar		5 850	6 293
Summa placeringstillgångar		5 850	6 293
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		33	13
Övriga fordringar	16	45	47
Summa fordringar		78	60
Andra tillgångar			
Kassa och bank		442	283
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	19	17
SUMMA TILLGÅNGAR		6 389	6 653

¹⁾ Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2018	2017
Eget kapital	25		
Aktiekapital		1	1
Konsolideringsfond		928	947
Årets resultat		-20	-19
Summa eget kapital		909	929
Obeskattade reserver	9		
Säkerhetsreserv		3 385	3 385
Summa obeskattade reserver		3 385	3 385
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	19	1 554	1 570
Avsättning för oreglerade skador	18	173	243
Summa försäkringstekniska avsättningar		1 727	1 813
Andra avsättningar			
Avsättning för skatter	20	40	76
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	21	31	10
Derivat	12,14,22	4	19
Skulder till kreditinstitut	23	203	333
Övriga skulder	24	90	88
Summa skulder		328	450
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		0	0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 389	6 653

KASSAFLÖDESANALYS
mnkr

	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Premiebetalningar	761	514
Skadeutbetalningar	-718	-779
Utbetalningar för driftkostnader	-32	24
Utbetalningar från anslagsverksamhet m.m.	-12	-9
Investeringar/försäljningar i:		
Aktier och andelar	-53	54
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-1	-84
Derivat	-147	86
Övriga finansiella placeringstillgångar	-130	150
Utlåning till kreditinstitut	366	-91
Erhållna utdelningar	88	79
Erhållna räntor	55	61
Betalda räntor	-35	-24
Betald inkomstskatt	0	-47
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	142	-66
ÅRETS KASSAFLÖDE	142	-66
Kassa och bank vid årets början	283	353
Valutakursdifferens i kassa och bank	17	-4
KASSA OCH BANK VID ÅRETS SLUT	442	283

AFA Livförsäkring har ej investerat i materiella eller immateriella anläggningstillgångar under 2018 och 2017 och redovisar därför inget kassaflöde från investeringsverksamheten.

	Aktiekapital	Konsolideringsfond	Totalresultat för perioden	Totalt eget kapital
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
Ingående balans 1 januari 2017	0,5	-405	269	-136
Föregående års vinstdisposition		269	-269	-
Totalresultat för perioden			386	386
Utgående balans 31 december 2017	0,5	-136	386	250
Ingående balans 1 januari 2018	0,5	-136	386	250
Föregående års vinstdisposition		386	-386	0
Totalresultat för perioden			119	119
Utgående balans 31 december 2018	0,5	250	119	369
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
TGL				
Ingående balans 1 januari 2017	0,5	1069	-98	972
Föregående års vinstdisposition		-98	98	-
Totalresultat för perioden			-389	-389
Utgående balans 31 december 2017	0,5	971	-389	583
Ingående balans 1 januari 2018	0,5	971	-389	583
Föregående års vinstdisposition		-389	389	0
Totalresultat för perioden			-133	-133
Utgående balans 31 december 2018	0,5	582	-133	450
Familjeskyddsförsäkringen				
Ingående balans 1 januari 2017		133	-21	112
Föregående års vinstdisposition		-21	21	-
Totalresultat för perioden			-16	-16
Utgående balans 31 december 2017		112	-16	96
Ingående balans 1 januari 2018		112	-16	96
Föregående års vinstdisposition		-16	16	0
Totalresultat för perioden			-6	-6
Utgående balans 31 december 2018		96	-6	90
AFA LIVFÖRSÄKRING TOTALT				
Ingående balans 1 januari 2017	1	797	150	948
Föregående års vinstdisposition		150	-150	-
Totalresultat för perioden			-19	-19
Utgående balans 31 december 2017	1	947	-19	929
Ingående balans 1 januari 2018	1	947	-19	929
Föregående års vinstdisposition		-19	19	0
Totalresultat för perioden			-20	-20
Utgående balans 31 december 2018	1	928	-20	909

Ägare och antal aktier:

Landsorganisationen i Sverige (LO)
Svenskt Näringsliv

5 (5) aktier à nom. 100 000 kronor
5 (5) aktier à nom. 100 000 kronor

De finansiella rapporterna och noterna till de finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor om inte annat anges. På grund av avrundning i noterna kan summeringar avvika från totalen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Denna årsredovisning har upprättats och godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 10 april 2019 och kommer att föreläggas bolagsstämman den 19 juni 2019 för fastställande. Företaget är ett svenskt försäkringsaktiebolag med säte i Stockholm och kontor i centrala Stockholm.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

AFA Livförsäkring tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning svensk lagstiftning på redovisningsområdet tillåter detta.

Den finansiella rapporteringen följer lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer vid upprättandet av årsredovisningen. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetodik har tillämpats som i den senaste årsredovisningen. Det har skett ändringar i RFR 2. AFA Livförsäkring har tagit ställning till dessa ändringar och bedömt att de inte får någon väsentlig påverkan för AFA Livförsäkring.

Nya och ändrade standarder och tolkningar under 2018

IFRS 9 – Finansiella instrument trädde i kraft 1 januari 2018 och ersätter befintliga regler om redovisning, värdering, nedskrivning och säkringsredovisning. IFRS 9 är principdrivet jämfört med IAS 39 som är regelbaserat och innehåller nya principer för hur finansiella tillgångar ska klassificeras och värderas. Avgörande för klassificeringen, i vilken värderingskategori en finansiell tillgång hänförs sig till grundar sig på företagets affärsmodell. Övergången till IFRS 9 har inte inneburit några väsentliga förändringar för AFA Livförsäkring, eftersom företaget redan tidigare värderat de flesta finansiella instrument till verkligt värde med förändringar över resultaträkningen och eftersom det inte tillämpar säkringsredovisning. I linje med övergångsreglerna har jämförande information för tidigare perioder inte räknats om. Effekten av övergången uppgår inte till några belopp som påverkar balanser. En översikt av övergången till IFRS 9 från IAS 39 presenteras i tabell i not 11.

FRS 15 Intäkter från avtal med kunder är antagen av EU och trädde i kraft den 1 januari 2018. Standarden ersätter existerande standarder och tolkningar relaterade till intäktsredovisning med undantag för redovisning av försäkringskontrakt. För AFA Livförsäkrings del är standarden tillämplig på andra intäkter i försäkringsrörelsen än de som omfattar överföring av försäkringsrisk. Dessa intäkter utgör en obetydlig andel av AFA Livförsäkrings samlade verksamhet och resultat. Övergången från intäktsredovisning enligt standard IAS 18 till intäktsredovisning enligt IFRS 15 har inte fått någon väsentlig påverkan på AFA Livförsäkrings finansiella ställning och resultat.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

International Accounting Standards Board (IASB) har givit ut nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft. Vissa av dessa standarder är godkända inom EU medan andra ännu inte har godkänts för tillämpning. Nedan återfinns de nya och ändrade standarder och tolkningar som getts ut av IASB men som ännu ej har trätt i kraft. Dessa har ännu inte tillämpats av företaget.

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandard IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Standarden publicerades i maj 2017 och avses träda i kraft den 1 januari 2022. Den är ännu inte antagen av EU. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. Koncernen analyserar för närvarande effekterna för AFA Försäkring.

Slutligen har en rad mindre, specifika ändringar beslutats i enskilda IFRS-standarder, men inga av dessa har bedömts beröra AFA Livförsäkring.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden med undantaget för placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde och försäkringstekniska avsättningar som redovisas enligt vedertagna aktuariella metoder och betryggande aktuariella antaganden. Värdeförändringarna för placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

IFRS 4 föreskriver att endast avtal som innebär en betydande överföring av försäkringsrisk, till skillnad från avtal som till övervägande del innebär sparande, ska redovisas som försäkringsavtal. Samtliga AFA Livförsäkrings försäkringsprodukter innebär att företaget övertar en betydande risk för försäkringstagarna genom att gå med på att kompensera dem eller andra förmåntagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Redovisning av utländsk valuta

Företagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till svenska kronor enligt gällande balansdagskurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer till följd av detta redovisas netto i resultaträkningen i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

I resultaträkningen sker en uppdelning av resultatet i en skadeförsäkringsrörelse och en livförsäkringsrörelse. En resultatanalys för livförsäkringsrörelsen redovisar ytterligare detaljer för försäkringarna inom livförsäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen redovisas i det tekniska resultatet för såväl skadeförsäkringsrörelsen som livförsäkringsrörelsen.

Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare. Det icke-tekniska resultatet utgörs av de poster som i huvudsak är hänförliga till kapitalförvaltningen.

PREMIEINTÄKTER / PREMIEINKOMSTER

Premier från försäkringsavtal redovisas som intäkter i takt med intjänandet med avdrag för konstaterade och befarade kundförluster.

För TGL-produkten är premieinkomsten även reducerad för beräknad premieskatt.

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD TILL FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av denna avkastning kan betraktas som hänförlig från inbetalda premier som förvalts av placeringsverksamheten för försäkringsrörelsens räkning. Av denna anledning allokeras en del av avkastningen till det tekniska resultatet.

Vid beräkningen av den kapitalavkastning som är hänförlig till det tekniska resultatet används försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar som förvaltas av placeringsverksamheten. Den överförd kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar medelavkastningen per år på 3-månaders statsskuldväxlar.

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättning för oreglerade skador. Utbetalda

försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering.

FÖRÄNDRING AV LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

Posten avser årets förändring av livförsäkringsavsättning.

DRIFTKOSTNADER

Resultaträkningens tekniska resultats redovisade driftkostnader för perioden delas upp på driftkostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I den icke-tekniska redovisningen av kapitalavkastning ingår driftkostnader för kapitalförvaltningen. Driftkostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader.

De fördelas och redovisas utifrån den funktion de härrör ifrån:

- Skadereglering
- Administration
- Kapitalförvaltning

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Driftkostnader fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Företagets anställda är tillika anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

PENSIONS-KOSTNADER

I företaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom pensionsavsättningar i balansräkningen, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring. AFA Sjukförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. De individuella pensionsutfästelserna är tryggade genom försäkring och i form av direktpension som säkerställts via kapitalförsäkring med pantförskrivning.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala, vilket medför att den anställde bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Avgifterna till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i årets resultat under den period som intjänandet sker.

Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställde garanteras en viss pension i förhållande till lönen samt att företaget i allt väsentligt bär den aktuariella risken

och investeringsrisken. Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i enlighet med förenklingsregeln i RFR 2 och beräknas enligt tryggandelagen samt PRI:s och Konsumentkooperationens grunder.

Kostnaderna för de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas.

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

I posten Övriga tekniska kostnader redovisas sådana kostnader i försäkringsrörelsen som inte omfattar överföring av försäkringsrisk. Kostnaderna avser främst stöd till forskning.

KAPITALFÖRVALTNINGENS RESULTAT

Kapitalförvaltningens resultat består av Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalförvaltningens intäkter består av utdelningar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar samt realisationsvinster (netto) avseende placeringstillgångar.

Utdelningar

Utdelningar avser aktieutdelningar vilka redovisas i resultaträkningen i den period då rätten till betalning fastställs.

Ränteintäkter

Ränteintäkter utgörs av ränta på obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, bankmedel, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån.

Ränteintäkter från obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas enligt effektivräntemetoden. Denna metod används för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för periodisering av ränteintäkter eller räntekostnaden över relevant period.

Valutakursvinster (netto)

Valutakursdifferenser, såväl realiserade som orealiserade, redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår.

Realisationsvinster (netto)

Realisationsresultat redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår. Realiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalförvaltningens kostnader består av driftkostnader för kapitalförvaltningen, räntekostnader och finansiella kostnader, valutakursförluster (netto), realisationsförluster (netto) samt av- och nedskrivningar avseende placeringstillgångar.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Orealiserat resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar beskrivs i mer detalj i avsnittet Placeringstillgångar under rubriken Tillämpade principer för poster i balansräkningen.

INKOMSTSKATT OCH AVKASTNINGSSKATT

AFA Livförsäkringsaktiebolag är skattepliktigt för inkomstskatt på sin verksamhet inom tjänstegruppplivförsäkringen. Företagets skatt för perioden utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattemässiga värde och dess bokförda värde. Aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Verksamheten inom familjeskyddsförsäkringen är avkastnings-skattepliktig. Underlag för beräkningen av avkastningsskatt utgörs av verksamhetens nettotillgångar vid årets ingång multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen

PLACERINGSTILLGÅNGAR

Andra finansiella placeringstillgångar

Med andra finansiella placeringstillgångar avses finansiella instrument, vilka definieras som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat företag. Andra finansiella placeringstillgångar utgörs av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån. Med Övriga finansiella placeringstillgångar avses återköpstransaktioner.

Samtliga andra finansiella placeringstillgångar samt finansiella skulder som är derivat och återköpstransaktioner har klassificerats till kategorin verkligt värde via resultaträkningen baserat på företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella instrument och dess avtalsenliga villkor. Affärsmodellen speglar hur AFA Livförsäkring förvaltar portföljer av finansiella instrument för att generera kassaflöden. När affärsmodellen bestäms för en grupp av finansiella instrument tas hänsyn till faktorer såsom:

- Syfte med affärsmodellen
- Hur de finansiella instrumentens resultat utvärderas och rapporteras till ledning
- Hur risker bedöms och hanteras
- Extern rapportering

Med beaktning av ovanstående faktorer har en bedömning gjorts att samtliga andra finansiella placeringstillgångar samt finansiella skulder som är derivat och återköpstransaktioner ska klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen eftersom förvaltningen och resultatet utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med den riskhanterings- och investeringsstrategi som styrelsen beslutat, samt att uppföljning internt till styrelse och ledning utgår från verkligt värde. All externrapportering sker dessutom till verkligt värde.

Återköpstransaktioner på skuldsidan hamnar med automatik i affärsmodell Hold to Collect enligt IFRS 9 men AFA Livförsäkring har valt att tillämpa FVTPL (Fair Value Through Profit or Loss) för återköpstransaktioner på skuldsidan eftersom det blir en redovisningsmissmatch med övriga repor på tillgångssidan om man inte redovisar repor på skuldsidan till verkligt värde.

Med verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad avses den senaste kursen på balansdagen. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av olika värderingstekniker. Se vidare not 12.

För samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas affärsgrensredovisning, vilket innebär att fordringar och skulder avseende ej reglerade affärer uppkommer. Dessa redovisas i posten Övriga fordringar eller Övriga skulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Vid försäljning av en finansiell tillgång eller finansiell skuld upphör den att redovisas i balansräkningen på affärsgrens och vinst eller förlust redovisas i resultaträkningen.

Anskaffningsvärdet för andra finansiella placeringstillgångar fastställs exklusive eventuella transaktionskostnader. Transaktionskostnader redovisas i stället i resultaträkningen i posten Kapitalavkastning, kostnader.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för aktier och andelar beskrivs i not 11. Aktier och andelar redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för obligationer och andra räntebärande värdepapper beskrivs i not 11. Obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar.

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till kreditinstitut avser utlåning till banker där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid. Utlåningen värderas till verkligt värde och redovisas i balansräkningen under rubriken Andra finansiella placeringstillgångar.

Derivat

Samtliga derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Derivatkontrakt med positivt verkligt värde på balansdagen redovisas i balansräkningen i posten Derivat under Andra finansiella placeringstillgångar. Derivatkontrakt med negativt verkligt värde redovisas på balansräkningens skuldsida i posten Derivat. Se vidare not 11.

Återköpstransaktioner

Återköpstransaktioner delas upp i två typer av transaktioner: Återköpsavtal och omvända återköpsavtal. Vid ett återköpsavtal säljer företaget en obligation samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationen vid en förutbestämd tidpunkt till ett förutbestämt pris. Såld obligation redovisas i balansräkningen till verkligt värde eftersom risk och avkastning inte övergår till köparen under återköpsavtalet. Den likvid som erhålls redovisas som skuld under posten Övriga skulder. Den sålda obligationen anges i not 12.

Vid ett omvänt återköpsavtal köper företaget en obligation och motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationen på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Köpt obligation redovisas inte i balansräkningen och erlagd likvid redovisas som en fordran under posten Övriga finansiella placeringstillgångar.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot ersättning och erhållande av säkerhet. För företaget inskränker sig värdepapperslån till utländska aktier och företaget lånar ut till motparter med hög kreditvärdighet och som ställer säkerhet i form av likvida medel eller värdepapper.

Eftersom utlåningen inte är en transaktion där all risk och avkastning överlåts till motparten redovisas utlånade värdepapper i balansräkningen till verkligt värde. Ersättningen för utlånade aktier redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter som Övriga ränteintäkter.

Samtliga säkerheter som erhållits vid utlåningen av värdepapper anges i not 13. I de fall erhållna säkerheter utgörs av likvida medel placeras dessa i räntebärande värdepapper. AFA Livförsäkrings värdepapperslån hanteras av företagets depåbank.

ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Övriga finansiella tillgångar utgörs av Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter. Dessa poster värderas till upplupet anskaffningsvärde. Övriga fordringars förväntade löptid är dock kort och dessa fordringar redovisas därför till det belopp som förväntas inflyta. Nedskrivningar av fordringar avseende direkt försäkring redovisas som minskade premieintäkter och nedskrivningar av andra typer av fordringar redovisas som driftkostnader.

Övriga finansiella skulder består av Skulder avseende direkt försäkring, Övriga skulder samt upplupna räntekostnader. Övriga finansiella skulder värderas normalt till upplupet anskaffningsvärde. Övriga finansiella skulders förväntade löptid är dock kort och dessa skulder redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering.

KASSA OCH BANK

Kassa och bank består av banktillgodohavanden i försäkringsrörelsen och likvida medel överförda till kapitalförvaltningen. Kassa och bank redovisas på separat rad i balansräkningen.

FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till anskaffningsvärde.

EGET KAPITAL

Enligt ÅRFL är hela det egna kapitalet i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst, vilket är fallet med AFA Livförsäkring, bundet eget kapital.

OBESKATTADE RESERVER

AFA Livförsäkring har redovisat avsättningar till säkerhetsreserv i skadeförsäkringsrörelsen.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador samt livförsäkringsavsättning.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall. Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Inträffade och rapporterade skador avser skador med kända och fastställda ersättningar. Med inträffade men ej rapporterade skador avses för företaget okända försäkringsfall (IBNR) eller för företaget kända skador där försäkringsersättningar inte är slutligt fastställda (IBNER).

Beräkningarna baseras på statistiska metoder i kombination med bedömningar av antalet okända skador samt antagande om driftkostnader.

Värderingsprincipen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att det är troligt att dessa säkerhetspåslag kommer att resultera i framtida avvecklingsvinster. Avsättning för oreglerade skador diskonteras ej. Den korta durationen i denna avsättning gör att en diskontering endast får marginell påverkan på avsättningen.

Avsättning för oreglerade skador i skadeförsäkringsrörelsen är belastad med särskild löneskatt.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet för framtida utbetalningar på grund av inträffade försäkringsfall.

Livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen är en avsättning för efterskydd vid sjukfall medan livförsäkringsavsättningen för familjeskydds-försäkringen är en avsättning för framtida utbetalningar för kända dödsfall.

Beräkningarna baseras dels på statistiska metoder, dels på antaganden om räntenivå och andra riskmått samt antagande om driftskostnader.

Värderingsprincipen för livförsäkringsavsättningen baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att dessa schablonmässiga säkerhetspåslag förväntas generera framtida avvecklingsvinster.

Livförsäkringsavsättning är diskonterad för tjänstegrupplivförsäkringen, medan familjeskydds-försäkringen diskonteras ej.

Livförsäkringsrörelsen

Livförsäkringsrörelsen består av tjänstegrupplivförsäkringen samt familjeskydds-försäkringen.

Metodbeskrivning

Livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen är beräknad med hänsyn till dödlighet och tillfrisknande. Avsättningen för oreglerade skador är beräknad med triangelschemametodik i kombination med bedömning av antal okända dödsfall.

Antaganden

Avsättningens storlek påverkas av ett antal antaganden och faktorer. De viktigaste antagandena i livförsäkringsrörelsen är:

- Inflation och diskonteringsränta
- Bedömning av antal okända skador
- Sannolikhet för tillfrisknande
- Dödlighet
- Ersättningsnivå

Inflation och diskonteringsränta

För livförsäkringsrörelsen finns inte någon garanterad värdesäkring. Ersättningen kan dock, efter beslut, värdesäkras då överskott uppstår. Livförsäkringsavsättning för tjänstegrupplivförsäkringen diskonteras därför med ett nominellt ränteantagande enligt av Finansinspektionen upprättade riktlinjer. Familjeskydds-försäkringen har dock lämnats odiskonterad eftersom den genomsnittliga durationen i försäkringen gör att en diskontering endast får marginell påverkan på avsättningen.

Bedömning av antal okända skador

Antalet okända skador kan variera från år till år. Orsaken till detta kan vara slumpmässig variation eller ändrade rutiner för skadereglering. Beräkningen av antal okända försäkringsfall görs därför med en statistisk metod i kombination med information från bland annat skaderegleringen och skadedata från AFA Sjukförsäkring.

Sannolikhet för tillfrisknande

Beräkningen av avsättningar för tjänstegrupplivförsäkringens livförsäkringsavsättning innehåller antagande om sannolikheten att tillfriskna. I dagsläget är den satt till noll för sjukfall under sjukersättningstid då antalet som tillfrisknar bedöms som liten. Detta ger ett försiktigt antagande av tillfrisknandet.

Dödlighet

Livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen beräknas med antagande om dödlighet. Dödligheten är skattad på historiska data på sjukersättningsfall i AFA Sjukförsäkring.

Ersättningsnivå

Storleken på ersättningen i tjänstegrupplivförsäkringen är beroende av hur många förmånstagare det finns till den avlidna. Det finns ingen övre gräns för hur mycket en enskild skada får kosta. Vid beräkning av livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen görs en skattning av ersättningsnivån per ålder baserat på mönstret i historiska ersättningar.

Skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrörelsen består av avgångsbidragsförsäkringen.

Metodbeskrivning

Avsättningen för oreglerade skador är beräknad med triangelschemametodik kombinerat med bedömning av antal okända skador.

Antaganden

Det viktigaste antagandet i skadeförsäkringsrörelsen är:

- Bedömning av antal okända skador

Bedömning av antal okända skador

Avsättningarna i avgångsbidragsförsäkringen består helt av

avsättning för okända skador. Antalet skador kan påverkas stort av konjunktursvängningar men också av enskilda händelser, till exempel nedläggning av en stor fabrik. Det är svårt att fånga upp sådan påverkan på skadekostnaden med enbart statistiska metoder. Vid beräkning av avsättningen används därför en statistisk metod i kombination med extern information om till exempel konjunkturläge, arbetslöshet och antal varsel.

AVSÄTTNINGAR FÖR SKATTER

Uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskott redovisas i balansräkningen i den utsträckning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Den uppskjutna skatteskulden hänför sig till realiserade vinster i placeringstillgångar.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats med den skattesats som har beslutats per rapportperiodens slut och förväntas gälla vid realiserandet av tillgången eller regleringen av skulden. Beräkningen av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har baserats på en skattesats om 20,6 procent.

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till AFA Livförsäkrings verksamhet.

AFA Livförsäkring tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen.

Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling med externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Företaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån och därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

REDOVISADE POSTER

Under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas kassaflöden från premiebetalningar, skadeutbetalningar, utbetalningar för omkostnader i försäkringsverksamheten samt kassaflöde från anslagsverksamhet. Här redovisas även kassaflöden från investeringar och försäljningar av placerings-

tillgångar, erhållna utdelningar, betalda och erhållna räntor samt betald inkomstskatt. Posterna resulterar i det nettokassaflöde som genereras i den löpande verksamheten.

Som likvida medel redovisas företagets kassa och bank, vilket består av banktillgodohavanden efter eliminering av valutaomvärderingens effekt. Kortfristiga placeringar (med en löptid kortare än 3 månader) redovisas som placeringstillgångar.

Viktiga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen

I redovisningen görs uppskattningar och antaganden om framtiden. Det är främst beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna och livförsäkringsavsättningarna som baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Uppskattningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna och livförsäkringsavsättningarna utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive antaganden om vid bokslutstillfället inträffade men då okända skador samt förväntningar om framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. För ytterligare information om viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2.

Uppskattningar och bedömningar har även gjorts vid värdering av derivat samt illikvida räntebärande värdepapper. För vidare information se not 12.

Vid beräkning av inkomstskatt och avkastningsskatt måste en bedömning göras avseende fördelning av intäkter, kostnader, tillgångar och skulder mellan inkomstbeskattad och avkastningsbeskattad verksamhet.

Not 2. Risker och riskhantering

Riskhanteringens mål

Styrelsen har beslutat om en riskpolicy som anger riskhanteringsmål, strategier för hur dessa mål ska uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskexponering och riskacceptans i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot företagets uppdrag åt arbetsmarknadens parter så att företagets mål uppnås. Riskexponeringen berättar vilken risk företaget är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen. Riskacceptansen är den risknivå som styrelsen har accepterat och den ligger till grund för styrelsebeslut om riskstrategi. AFA Livförsäkrings risker delas in i finansiella

risker, försäkringsrisker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

Riskhantering

Riskhanteringen består av tre steg: Styrning, löpande hantering samt rapportering av risker. I nedanstående figur visas hur AFA Livförsäkring utformat den del av bolagsstyrningen som består av hur AFA Livförsäkring identifierar, värderar och beslutar om hantering av risker.

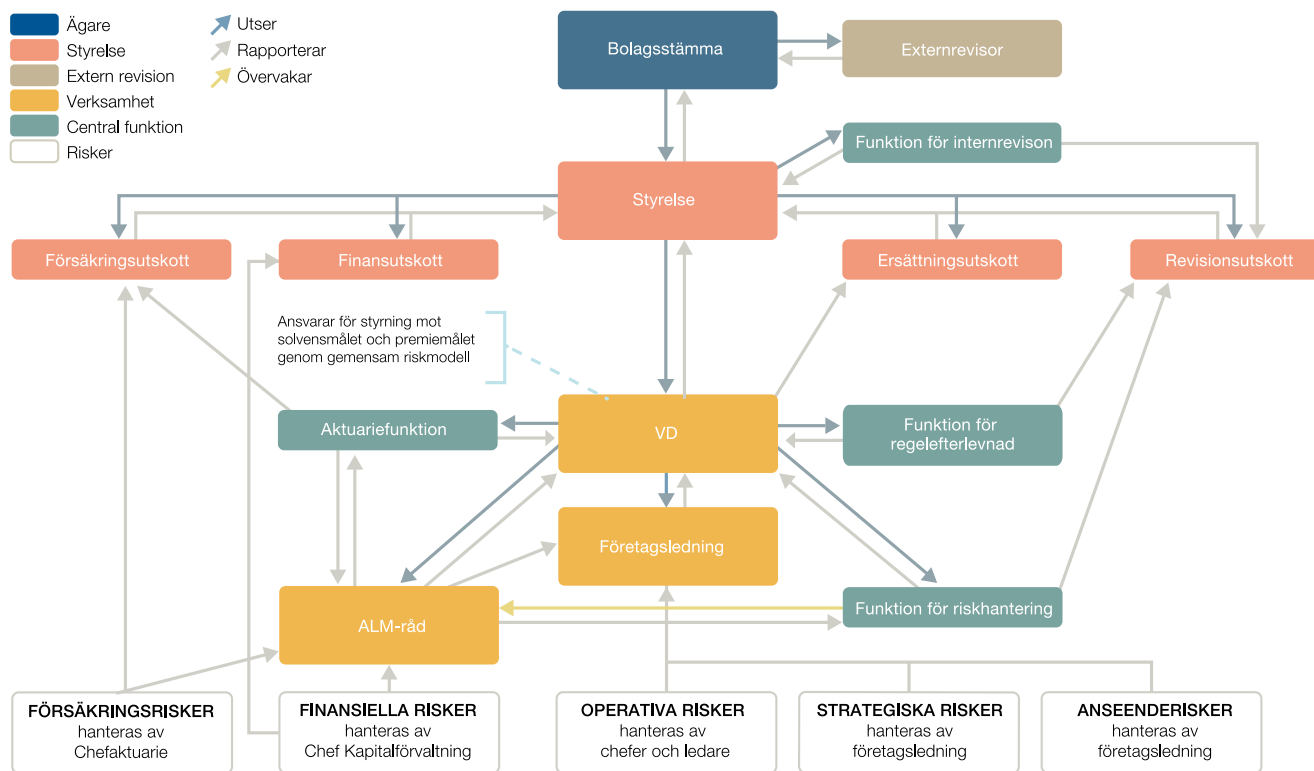
Inom AFA Livförsäkring är det bolagsstämman som utser styrelsen. Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige utser vardera en styrelseledamot att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen. Bolagsstämman utser också externrevisor som har till uppgift att granska försäkringsföretagets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av försäkringsföretaget.

Styrelsen fattar beslut om det samlade risktagandet i försäkringsföretagen. Styrelsen har inrättat fyra utskott – Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet – för att bereda frågor inför styrelsebeslut. Finansutskottet bereder frågor som rör finansiella risker. Försäkringsutskottet bereder frågor som rör försäkringsrisker. Vid vissa specifika frågeställningar såsom premiesättning och egen risk- och solvensbedömning (ORSA) samordnas mötena mellan Finansutskottet och Försäkringsutskottet. Revisionsutskottet bereder ärenden till styrelsen i frågor gällande bland annat operativa risker, finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt samt revisorer. Ersättningsutskottet bereder ersättningsfrågor och fungerar som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor.

Det löpande riskhanteringsarbetet leds av företagets verkställande direktör (VD). För att bistå med styrningen av verksamhetens finansiella risker och försäkringsrisker utser VD ett ALM-råd (Asset Liability Management) med representanter från Enhet Kapitalförvaltning, Enhet Aktuarie, Enhet Ekonomi och Funktionen för riskhantering. VD utser även en särskild krisledning.

Ansvaret för hanteringen av de operativa riskerna i verksamheten har delegerats från VD till verksamhetens chefer och ledare (riskägarna) enligt principer i riktlinjer för delegering och attest. Vidare har alla anställda ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur. Detta gäller även för utlagd verksamhet till externa leverantörer.

Enhet Kapitalförvaltning har ansvar för hantering och kontroll av AFA Livförsäkrings finansiella risker i enlighet med fastställda placeringsriktlinjer samt rapporterar till styrelsens Finansutskott respektive företagsledningens ALM-råd.

Enhet Aktuarie har ansvar för hantering och kontroll av AFA Trygghetsförsäkrings försäkringsrisker i enlighet med fastställda aktuariella reglementen samt rapporterar till Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd.

Enhet Aktuarie har ansvar för hantering av AFA Livförsäkrings försäkringsrisker i enlighet med fastställda aktuariella reglementen. Riskerna kontrolleras av chefen för Enhet Aktuarie tillika aktuariefunktionen som rapporterar till styrelsens Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd.

Verksamhetens chefer och ledare ansvarar för hantering och kontroll av operativa risker i enlighet med av styrelsen fastställda riktlinjer för operativ riskhantering. Den företagsövergripande risksamordnaren utses av verkställande direktören och ska analysera företagets riskexponering för operativa risker, strategiska risker och anseenderisker, baserat på risker, oönskade händelser och åtgärdsplaner från riskägare.

Den företagsövergripande risksamordnaren rapporterar till den verkställande direktören och till chef för riskfunktionen.

VD ansvarar för hantering och kontroll av AFA Livförsäkrings strategiska risker och anseenderisker.

Kapitalkrav och kapitalbas enligt Solvens II

Företag kan välja att beräkna sitt solvenskapitalkrav (SCR) med en förutbestämd standardformel, eller ansöka om att få använda en intern modell. AFA Livförsäkring använder standardformeln. Vidare kräver Solvens II att företagen ska ha en kvalitetsindelad kapitalbas som minst ska uppgå till SCR. AFA Livförsäkring uppfyller kapitalkraven under 2018.

Kapitalkrav och kapitalbas	2018	2017
Solvenskapitalkrav (SCR)	1 371	1 608
Kapitalbas	4 481	4 509
Minimikapitalkrav (MCR)	343	402

KÄNSLIGHETSANALYS – EFFEKT PÅ TILLGÄNGLIGT KAPITAL

De effekter på tillgängligt kapital som anges nedan avser effekter som uppkommer till följd av givna förändringar av respektive parameter och ska inte ses som AFA Livförsäkrings bedömning av sannolika utfall. Känslighetsanalysen ger underlag för egna bedömningar av AFA Livförsäkrings påverkan på tillgängligt kapital vid förändringar i relevanta parametrar. Redovisade effekter har samma påverkan på resultatet som på tillgängligt kapital.

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring	Vid ökning	Vid minskning
<i>Skadeförsäkringsrörelsen:</i>			
Okända skador (skillnad mellan utfall och antaget antal)	10 procent	-10	10
<i>Livförsäkringsrörelsen:</i>			
Dödlighet (sannolikhet att avlida)	10 procent	-110	110
Ersättningsnivå	10 procent	-140	140
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-30	30
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	10	-20
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-80	80
Aktiers marknadsvärde	10 procent	280	-280

Verksamhetens risker

Nedan följer en redovisning av verksamhetens risker fördelade på kategorierna försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Redovisningen omfattar en definition av risken, en beskrivning av hur den hanteras samt ett angivande av riskexponeringen.

Riskexponeringen skattas även sannolikhetsmässigt med hjälp av Value at Risk för marknadsriskerna på tillgångarna och för realränterisk och inflationsrisk på balansräkningen. För en beskrivning av Value at Risk, se nedan i avsnittet Finansiella risker.

FÖRSÄKRINGSRISKER**Premierisk**Definition

Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänat premier ska täcka.

Hantering av premierisk

Företaget har ingen premierisk. Förklaringen är primärt att det inte görs någon avsättning för ej intjänad premie eller kvarvarande risker i redovisningen. Det bakomliggande skälet är att avtalen är ettåriga kalenderårsvis med en löpande premiebetalning under året. Vid bokslutstillfället finns därmed inga förpliktelser för nästkommande år och företaget har därför ingen premierisk.

Riskexponering

Företaget exponeras inte för premierisk.

ReservriskDefinition

Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens men också att själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå.

Hantering av reservriskAvgångsbidrag (AGB)

AGB betalar ut ett engångsbelopp då anställningstiden upphör om arbetstagaren har fyllt 40 år. Beloppets storlek bestäms av ålder vid friställningen samt arbetsgraden. Reservrisken uppkommer främst från variationer i skadefrekvensen av antalet friställningar. Beroende på konjunkturläget och strukturella förändringar kan skadefrekvensen variera mycket mellan olika år. För tidigare friställningsår är dock i princip samtliga skadeärenden kända vilket gör att det i princip inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av antalet okända skador. Reservrisken är främst i bedömningen av antalet okända skador för det senaste friställningsåret. Likaså är medelkostnaden relativt fort säker eftersom det är engångsutbetalningar.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

För TGL är följande reservrisker av betydelse:

- Tillfrisknande
- Dödlighet
- Ersättningsnivå
- Bedömning av inträffade men för företaget okända skador (IBNR)

Beräkningen av avsättning för TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att tillfriskna. Reservrisken är därmed att tillfrisknandet är lägre än beräknat för dem som är sjuka. Tillfrisknandemönstret kan ändras av olika orsaker, till exempel nya rutiner för bedömning av sjukfall hos Försäkringskassan.

Beräkningen av avsättning för TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att dö. En reservrisk är därmed att dödligheten är högre än beräknat för dem som är sjuka.

Den genomsnittliga ersättningsnivån i TGL är, uttryckt i antal prisbasbelopp, relativt stabil mellan olika dödsår. Beräkningen av avsättningen för okända men inträffade dödsfall baseras på medelersättning på kända skador och den kan därför göras med relativt god precision. Osäkerheten ligger främst i bedömningen av ersättningsnivåerna för avsättning för TGL livförsäkringsavsättning. Reservrisken är därmed att den historiska ersättningsnivån inte motsvarar den framtida genom att tidpunkten från insjuknandet kan vara många år.

Antalet avlidna är relativt stabilt mellan olika år vilket medför att det är liten risk i bedömningen av antalet okända dödsfall. Reservrisken i bedömningen av okända skador är främst svårigheten att bedöma antalet okända sjukfall i beräkningen av TGL livförsäkringsavsättning vilket hanteras genom att tidigt analysera inkomna sjukpenningfall kombinerat med omvärldsbevakning av socialförsäkringslagstiftningen och Försäkringskassans tolkning av denna.

Familjeskyddsförsäkring (FSK)

Reservrisken för familjeskyddsförsäkringen uppkommer vid bedömningen av antalet okända skador. Eftersom dödsfallen snabbt blir kända är risken liten och ligger i princip enbart i bedömningen av senaste årets uppskattning av antalet skadefall.

Risikexponering

Avgångsbidrag (AGB)

Reservrisken som uppkommer från variationer i skadefrekvensen tas i AGB om hand genom att beakta detta i samband med beräkningen av skadekostnaden och därmed i premiesättningen. För att reducera risken i bedömningen av antalet friställningar för det senaste friställningsåret beaktas omvärldsinformation som varsel från Arbetsmarknadsstyrelsen och branschmässigt beskrivna konjunkturbarometrar från SCB.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Reservrisken som uppkommer från variationer i tillfrisknande, dödlighet, ersättningsnivåer samt skadefrekvens tas i TGL om hand genom att beakta detta i samband med beräkningen av skadekostnaden och därmed i premiesättningen. Variationen begränsas dock av att TGL omfattar större delen av de privatanställda arbetarna i Sverige. Detta gör att det finns ett stort inslag av riskutjämning som gör att isolerade variationer inom till exempel ett yrke inte får någon större effekt på totalkostnaden. Det finns alltså ett stort inslag av riskdiversifiering inom försäkringen. Fokus i riskhanteringen ligger därför på att prognostisera framtida trender som kan påverka ovan nämnda parametrar.

Familjeskyddsförsäkring (FSK)

Reservrisken som uppkommer av variationer i skadefrekvensen tas i familjeskyddsförsäkringen om hand genom att detta beaktas vid beräkningen av skadekostnaden och därmed premiesättningen.

FINANSIELLA RISKER

AFA Livförsäkrings strategiska finansiella risktagande uttrycks i dess normalportföljer.

Normalportföljerna består dels av tillgångsslag som har skuldmatchande egenskaper (obligationer), dels av tillgångsslag med högre förväntad avkastning än skuldtiltväxten som kan möjliggöra en låg och stabil premie (aktier). Vanligtvis är fördelningen mellan dem stabil mellan åren.

Vid låg fondering ger Solvens II litet utrymme för risktagande och andelen skuldmatchande tillgångar i portföljen, statsobligationer, måste då ökas.

Det strategiska finansiella risktagandet har inte förändrats under 2018.

Marknadsrisker

Definition

Med marknadsrisk avses risken för att marknadsvärdet ändras dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, inflation och valuta, dels till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prisrisker.

Hantering av marknadsrisker

Value at Risk (VaR) är ett sätt att kvantifiera marknadsrisker. VaR definieras som den med en viss sannolikhet förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år. Den förväntade förlusten har justerats med den förväntade avkastningen från tillgångsslaget. I VaR-beräkningarna antas att värdeförändringar är normalfördelade. VaR beräknas med en konfidensnivå på 97,5 procent (cirka 2 standardavvikelser) med avseende på eget kapital.

Företaget beräknar VaR både brutto (perfekta korrelationer) och netto (historiskt observerade korrelationer). Brutton risken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget skulle vara exponerat för om samtliga tillgångsslag skulle falla i värde samtidigt. Nettorisken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget är exponerat för när hänsyn tas till diversifieringsvinster vid beräkning av den totala risken.

Det bör observeras att om korrelationen mellan aktier och räntebärande värdepapper, vilket inkluderar skulden, byter tecken kommer VaR att påverkas kraftigt. Det bör också observeras att VaR är beroende av tillgångarnas värde. Vid en jämförelse av finansiellt risktagande mellan olika år bör därför VaR relateras till storleken på eget kapital.

VaR beräknas för samtliga tillgångsslag och instrumenttyper som företaget har innehav i med beaktande av försäkringsåtagandenas ränterisker.

Som ett komplement till VaR-beräkningarna, och för att möjliggöra riskbedömningar som inte förlitar sig på en viss sannolikhetsfördelning, görs känslighetsanalyser som visar effekten på eget kapital. Dessa analyser redovisas tidigare i denna not.

Siffrorna för respektive tillgångsslag i tabellen nedan avser risken för tillgångsslaget enskilt med hänsyn tagen till diversifieringseffekter inom tillgångsslaget. Vid beräkning av nettorisken tas hänsyn även till diversifieringseffekter mellan tillgångsslagen.

Risikexponering balansräkning

VaR, mnkr	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen	
	2018	2017	2018	2017
Ränterisk	45	30	18	24
Aktierisk	293	223	98	88
Valutarisk	67	65	27	29
Diversifieringseffekt mellan tillgångsslagen	-87	-81	-30	-57
Summa risk, netto	318	237	113	84

Realränterisk

Definition

Med realränterisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet av de räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna beroende på att realräntan på obligationsmarknaden förändras. För övriga tillgångsslag beräknas ej realränterisken eftersom den enbart går att skatta empiriskt, är volatil samt endast utgör en mindre andel av dessa tillgångsslags totala risker.

Hantering av realränterisk

Vid hantering av realränterisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Realränteexponeringen för de försäkringstekniska avsättningarna hanteras genom innehav av realränteobligationer på tillgångssidan. Realränterisikexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Risikexponering

Realränterisikexponeringen netto för skadeförsäkringsrörelsen var 28 miljoner kronor (35). För livförsäkringsrörelsen var den 31 miljoner kronor (19).

Inflationsrisk

Definition

Med inflationsrisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet mellan de svenska räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna som beror på att den förväntade inflationen i Sverige förändras. Den förväntade inflationen skattas utifrån räntedifferensen mellan nominella och reala obligationer med jämförbara löptider. Övriga tillgångsslag, inklusive utländska räntebärande värdepapper, är inte direkt kopplade till svensk inflation och utelämnas därför.

Hantering av inflationsrisk

Vid hantering av inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Inflationsrisikexponeringen på skuldsidan hanteras genom innehav av reala räntebärande placeringar på tillgångssidan. Inflationsrisikexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Risikexponering

Inflationsrisikexponeringen netto för skadeförsäkringsrörelsen var 12 miljoner kronor (9). För livförsäkringsrörelsen var den 25 miljoner kronor (24).

Valutarisk

Definition

Valutarisk uppstår vid investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Valutarisk avser den förväntade variationen i valutapositionens marknadsvärde under ett år.

Valutarisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga valutor exklusive diversifieringseffekter mellan valutor.

Hantering av valutarisk

Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen samt begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutarisikexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden medan aktieportföljen valutasäkras till viss del.

Risikexponering, mnkr

Skadeförsäkringsrörelsen

Valuta	2018		2017	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	331	55	302	51
EUR	63	5	119	9
GBP	51	8	59	10
CHF	30	5	35	6
DKK	7	1	9	1
NOK	3	0	4	1
JPY	0	0	0	0
CAD	33	5	-	-
Totalt	520	79	528	78

Livförsäkringsrörelsen

Valuta	2018		2017	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	166	28	141	24
EUR	14	1	48	4
GBP	19	3	24	4
CHF	10	2	13	2
DKK	3	0	4	0
NOK	1	0	2	0
JPY	0	0	0	0
CAD	14	2	-	-
Totalt	226	36	232	34

Prisrisk – AktieriskDefinition

Med aktierisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Aktierisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga aktiemarknader exklusive diversifieringseffekter mellan de olika marknaderna.

Hantering av aktierisk

Aktierisken hanteras genom diversifiering på olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Huvuddelen av placeringarna är noterad.

Riskexponering, mnkr

	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Skadeförsäkringsrörelsen	2 198	293	2 179	223
Livförsäkringsrörelsen	740	98	858	88

Geografisk fördelning, direkta aktieinnehav inklusive fonder

	2018		2017	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	1 330	205	1 356	188
Nordamerika	935	140	922	90
Europa exkl. Sverige	308	51	354	49
Japan	120	29	132	30
Övrigt	245	56	274	54
Summa	2 938	480	3 037	411

KreditriskDefinition

Med kreditrisk avses risken att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företaget. Kreditrisk för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtal. Kreditrisken för derivat bedöms som försumbar med hänsyn tagen till att handel huvudsakligen sker i standardiserade produkter som handlas och clearas på organiserade marknadsplatser med regelsystem och säkerhetskrav. Kreditrisken för icke-standardiserade derivat består av de verkliga värdena för derivaten per balansdagen.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen sker i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. De bokförda värdena ger uttryck för den maximala kreditriskexponeringen i de finansiella tillgångarna. För obligationer och andra räntebärande värdepapper är kreditkvaliteten god tack vare en stor andel innehav med hög rating. Samtliga innehav uppvisar låg koncentration mot enskilda emittenter. Kreditrisken följs löpande

upp gentemot olika emittenters och värdepappers rating. I handel med OTC-derivat och återköpstransaktioner regleras kreditrisken med standardavtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhållits.

Riskexponering, mnkrKreditkvalitet avseende obligationer och andra räntebärande värdepapper

AFA Livförsäkring Rating	2018		2017	
	Exponering	%	Exponering	%
AAA	1 568	55	1 420	51
AA	172	6	202	7
A	213	7	254	9
BBB	122	4	151	6
BB	8	0	8	0
Värdepapper utan rating ¹⁾	792	28	755	27
Summa	2 875	100	2 790	100

¹⁾ Av detta belopp utgörs 64 procent (75) av obligationer och räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med en lägsta rating av BBB.

Väsentliga koncentrationer avseende samtliga innehav

Emittent	AFA Livförsäkring 2018	
	Exponering	%
Svenska staten	868	13
Amerikanska staten	574	8
Swedbank	418	6
Nordea	230	3
Svenska Handelsbanken	227	3
Nasdaq OMX Group	213	3
Tyska staten	118	2
Volvo	118	2
Investor	114	2
iShares Japan Index Fund	102	2
Summa	2 982	44

Riskexponering i övriga tillgångar, mnkr

Premiefordringar	2018	2017
Premiefordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	8,3	9,3
Varav reserverade i bokslutet	-1,3	-1,8
Summa	7,0	7,5

LikviditetsriskDefinition

Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att råka ut för oacceptabla förluster.

Hantering av likviditetsrisk

Marknadslikviditetsrisk hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer.

Hantering av finansieringslikviditetsrisk görs på olika nivåer. Den första nivån avser den kortsiktiga likviditetshanteringen och har en väldigt kort tidshorizont. Företaget följer kontinuerligt upp förväntade framtida kassaflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företaget alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels flöden från den löpande försäkringsrörelsen. Den andra nivån ser till likviditetshanteringen på lång sikt och karaktäriseras av ett mer utpräglat balansräkningsriskorienterat (ALM-orienterat) angreppssätt. Nedan angivna förfallostrukturer beskriver den långsiktiga hanteringen av likviditetsrisk som påverkar kapitalförvaltningen ur ett strategiskt perspektiv. Detta säkerställer att företaget innehar tillräckligt med likvida medel och placeringar på en likvid marknad.

I förfallostrukturen ses enbart till räntebärande tillgångar och räntekänsliga derivat vilka betraktas som fullt likvida. Det finns dock ytterligare tillgångar, till exempel aktier, som kan användas för att täcka AFA Livförsäkrings åtaganden.

Riskexponering, mnkr**Skadeförsäkringsrörelsen**

Kassaflöde försäkringstekniska avsättningar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-81,2	-5,1	0,0	0,0	0,0
Duration 0,6 år					
Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	516,6	931,2	88,1	16,5	38,3
Duration 2,3 år					
Förväntat kassaflöde derivat	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	-16,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-14,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Förväntat kassaflöde netto	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Totalt	420,6	926,1	88,1	16,5	38,3
Livförsäkringsrörelsen					
Kassaflöde försäkringstekniska avsättningar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-407,0	-586,5	-353,9	-176,4	-153,9
Duration 5,8 år					
Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	299,9	733,3	339,2	38,1	22,8
Duration 4,0 år					
Förväntat kassaflöde derivat	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	-5,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-4,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Förväntat kassaflöde netto	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Totalt	-111,2	146,8	-14,7	-138,3	-131,1

OPERATIVA RISKER

Definition

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framför allt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker

Operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetens chefer och ledare i enlighet med det interna regelverk som VD har fastställt. Det interna regelverket beaktar de externa krav som ställs på hanteringen av operativa risker.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar AFA Livförsäkring gemensamma arbetssätt och verktyg. Det strukturerade arbetet med att hantera operativa risker hjälper till att synliggöra och prioritera förbättringsområden och skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Hanteringen av operativa risker delas in i tre faser: riskanalys där risker identifieras, värderas och kategoriseras, åtgärdsplanering där respons bestäms och åtgärder planeras och analys och uppföljning där risker samordnas och övervakas, åtgärder genomförs och arbetet följs upp och rapporteras.

Som ett led i riskhanteringen har AFA Livförsäkring utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser. Rapportering av oönskade händelser leder till en bättre förståelse för samband mellan händelse, orsak och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Riskexponering

AFA Livförsäkrings exponering mot operativa risker är framför allt hänförlig till externa faktorer, såsom påverkan av lagar och regler. Av interna faktorer är det hanteringen av informationssäkerhet som främst utgör exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker innebär också en exponering mot operativa risker.

STRATEGISKA RISKER

Definition

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på kapital eller intjäning på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen och felaktiga strategiska affärsbeslut.

Hantering av strategiska risker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hanteringen av strategiska risker. Strategin för att begränsa exponeringen mot strategisk risk är bland annat att utföra omvärldsbevakning med fokus på regeländringar i Sverige och Europa och ändringar i marknadsläget samt säkerställa tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar. Hanteringen och uppföljningen underlättas av att riskexponeringen analyseras och sammanställs utifrån företagets riskbedömningsmodell som innefattar definitioner, värderingsskalor och hanteringsplaner för strategiska risker. Analys och sammanställning baseras på identifierade risker och inrapporterade oönskade händelser inom alla risktyper.

Riskexponering

Faktorer som samhälleliga förändringar, regelverksförändringar och utveckling inom försäkringsbranschen samt hanteringen av AFA Sjukförsäkrings strategiska kapital i form av skadedaten medför ökad exponering mot strategiska risker.

ANSEENDERISKER

Definition

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företaget haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper (försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker).

Hantering av anseenderisker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hantering och värdering av risker ur ett anseendeperspektiv.

Riskstrategin för att begränsa verkan av anseenderisker är att ha en väl fungerade kommunikation mot såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att värdera företagets risker ur ett anseendeperspektiv. Företaget har en tydlig ambition att vara transparent och lättförståeligt.

Riskexponering

Exponering mot anseenderisker beror av hur väl företaget hanterat inträffade oönskade händelser inom övriga risktyper.

Not 3. Premieintäkter/premieinkomst

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Inbetalda och tillgodoförda premier	546	526	375	1	29	30	404	31	950	557
Avdrag för premieskatt	-	-	-156	0	-	-	-156	0	-156	0
Summa	546	526	219	1	29	30	248	31	794	557

Not 4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

	2018	2017
Medelavkastning per år på 3-månaders statsskuldväxlar	-0,71%	-0,70%
Försäkringstekniska avsättningar i genomsnitt under året	106	119
Överförd kapitalavkastning	-1	-1

Not 5. Försäringersättningar

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
<i>Utbetalda skadeersättningar</i>	301	350	359	374	32	32	391	406	692	756
<i>Driftkostnader för skadereglering, se även not 6</i>	17	14	7	6	1	1	8	7	25	21
Utbetalda försäringersättningar	318	364	366	380	33	33	399	413	717	777
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-39	13	-30	-21	-1	-1	-31	-22	-70	-9
Summa	279	377	336	359	32	32	368	391	647	768

Avvecklingsvinsten i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador för skadeförsäkringsrörelsen uppgick till 52 miljoner kronor (38).

Avvecklingsvinsten i livförsäkringsrörelsen, familjeskydds-försäkringen uppgick till 13 miljoner kronor (förlust 0).

Avvecklingsvinsten i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador för livförsäkringsrörelsen, tjänstegrupplivförsäkringen uppgick till 28 miljoner kronor (28).

Not 6. Driftkostnader

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Administration	24	23	34	30	2	2	36	32	60	55
Skadereglering, enligt not 5	17	14	7	6	1	1	8	7	25	21
Kapitalförvaltning, enligt not 7	4	3	3	3	0	0	3	3	7	6
Summa	45	40	44	39	3	3	47	42	92	82
Specifikation av driftkostnader										
Personalkostnader	24	20	14	13	1	1	15	14	39	34
Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster	9	9	9	8	1	1	10	9	19	18
Lokalkostnader	3	3	2	2	0	0	2	2	5	5
Kostnader för informationsmedel	3	2	12	11	-	-	12	11	15	13
Avskrivningar	0	0	0	0	-	-	0	0	0	1
Externt fakturerade administrativa tjänster	-6	-5	-3	-3	-	-	-3	-3	-9	-8
Övrigt	12	11	10	8	1	1	11	9	23	19
Summa	45	40	44	39	3	3	47	42	92	82

Externt fakturerade administrationstjänster utgörs av intäkter från externa administrationsuppdrag.

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående driftkostnader redovisas inklusive ingående mervärdesskatt.

Not 7. Kapitalavkastning

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Kapitalavkastning, intäkter						
Erhållna utdelningar	64	54	24	25	88	79
Ränteintäkter						
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	14	11	10	18	24	29
Övriga ränteintäkter	3	2	12	2	15	4
Summa ränteintäkter	17	13	22	20	39	33
Realisationsvinster, netto						
<i>Aktier och andelar</i>	120	101	72	106	192	207
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	-	6	9	17	9	23
Summa realisationsvinster, netto	120	107	81	123	201	230
Summa kapitalavkastning, intäkter	201	174	127	168	328	342
Orealiserade vinster på placeringstillgångar						
Aktier och andelar	-	123	-	-	-	123
Derivat	18	26	8	17	26	43
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	18	149	8	17	26	166
Kapitalavkastning, kostnader						
Kapitalförvaltningskostnader, se även not 6	-4	-3	-3	-3	-7	-6
Räntekostnader	-26	-17	-11	-8	-37	-25
Övriga finansiella kostnader	-4	-4	-2	-2	-6	-6
Valutakursförluster, netto	-8	-35	0	-28	-8	-63
Realisationsförluster, netto						
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	-1	-	-	-	-1	-
Summa realisationsförluster, netto	-1	-	-	-	-1	-
Summa kapitalavkastning, kostnader	-43	-59	-16	-41	-59	-100
Orealiserade förluster på placeringstillgångar						
Aktier och andelar	-293	-	-128	-2	-421	-2
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-6	-4	-13	-17	-19	-21
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-299	-4	-141	-19	-440	-23
Summa	-123	260	-22	125	-145	385

Totalavkastnings- tabell för place- ringar	Marknadsvärden				Total- avkastning, %	
	2018	%	2017	%	2018	2017
Räntebärande nominellt	2 392	41	2 392	40	-0,1	0,5
Räntebärande realt	551	10	602	10	1,6	1,2
Aktier	2 848	49	3 042	50	-3,0	11,1
Valuta	-	-	-	-	-4,4	2,9
Allokeringsportfölj	6	0	1	0	-0,1	0,0
Summa	5 797	100	6 037	100	-2,2	6,6

Totalavkastningstabell för placeringar (totalavkastningstabellen) presenteras enligt Svensk Försäkrings rekommendation Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning.

I totalavkastningstabellen beräknas avkastning enligt TWR, tidsviktad avkastning.

Totalavkastningstabellen omfattar de tillgångar som förvaltas enligt företagets placeringsriktlinjer.

Kapitalförvaltningens driftkostnader, 7 miljoner kronor (6), inkluderar ej i totalavkastningstabellen. En sammanfattning av skillnaden mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna redovisas i tabellerna nedan.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot resultaträkning	2018	2017
Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen ¹⁾	-138	390
Poster från resultaträkningen som inte är med i totalavkastningstabellen	-7	-5
Värderingsskillnader	0	0
Övrigt	0	0
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkning	-145	385

¹⁾ Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen visas endast i procent.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot balansräkning	2018	2017
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabellen	5 797	6 037
Tillgångar som inte klassificeras som placerings- tillgångar	386	264
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	207	352
Värderingsskillnader	0	0
Övrigt	-1	0
Summa tillgångar enligt balansräkning	6 389	6 653

Avkastning under år 2018

Bidragsanalys år 2018, %	Normal- portfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltnings- bidrag
Räntebärande nominellt	39,6	-0,4	-0,1	0,1
Räntebärande realt	9,2	1,6	1,6	0,0
Aktier	51,2	-3,2	-3,0	0,1
Valuta	-	-4,3	-3,8	0,1
Taktisk allokering	-	-	0,0	0,0
Totalt	100,0	-2,5	-2,2	0,3

Avkastningen för AFA Livförsäkring uppgick under året till -2,2 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar uppgick till 0,3 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 60 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 27 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yield-portfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på -0,1 procent, vilket var cirka 0,3 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en duration på cirka 6,4. Innehavet gav en avkastning på 1,6 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex utgörs av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på -3,0 procent vilket var 0,2 procentenheter mer än indexavkastningen.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till -3,8 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering i tillgångsslagen räntebärande samt alternativa investeringar. I valuta ingår även avkastning från instrument avsedda för valutasäkring av aktieportföljen.

Den taktiska allokeringen bidrog till totalavkastningen med 0,0 procentenheter.

Årsavkastning, rullande 36 mån, %	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	0,3	0,7	0,3	0,2
Räntebärande realt	3,4	3,7	0,3	0,1
Aktier	6,1	6,6	0,5	0,7
Valuta	-0,5	-0,4	0,1	0,0
Taktisk allokering	3,5	3,6	0,1	0,2
Totalt	3,5	4,0	0,5	0,4

Not 8. Förändring i livförsäkringsavsättning

	TGL		Familjeskydds- försäkringen		Livförsäkrings- rörelsen totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Årets förändring	-16	37	0	13	-16	50

Livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen minskar marginellt. Familjeskyddsförsäkringens livförsäkringsavsättning är oförändrad.

Not 9. Obeskattade reserver

Säkerhetsreserv (skadeförsäkringsrörelsen)	2018	2017
Ingående balans	3 385	3 385
Förändring av säkerhetsreserv	-	-
Utgående balans	3 385	3 385

Not 10. Skatt på årets resultat

	2018	2017
Uppskjuten skatt (livförsäkringsrörelsen, TGL)	36	-74
Avkastningsskatt (livförsäkringsrörelsen, familjeskyddsförsäkringen)	0	0
Summa	36	-74

Skillnad mellan redovisad skatt och skatt base- rad på gällande svensk skattesats	2018	2017
Resultat före skatt enligt resultaträkningen	-56	55

Avgår:

Skadeförsäkringsrörelsens resultat	-118	-386
Livförsäkringsrörelsens, familjeskyddsförsäkringens resultat	5	16

Summa resultat före skatt	-169	-315
----------------------------------	-------------	-------------

Skatt enligt gällande skattesats 22 %	37	69
--	-----------	-----------

Avkastningsskatt	0	0
Permanent skillnader	0	-1
Temporära skillnader	-10	-73
Skatt hänförlig till tidigare beskattningsår	6	-
Effekt av ändrad skattesats på uppskjutna skatter	3	-

Redovisad skatt	36	-74
------------------------	-----------	------------

Skadeförsäkringsrörelsen, AGB-försäkringen är undantagen från beskattning. Livförsäkringsrörelsen, TGL-försäkringen är skattskyldig till inkomstskatt. Vidare erläggs premieskatt baserat på premieinbetalningarna för TGL-försäkringen. Livförsäkringsrörelsen, familjeskyddsförsäkringen är skattskyldig till avkastningsskatt.

Not 11. Andra finansiella placeringstillgångar

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Aktier och andelar						
Ursprungligt anskaffningsvärde	1 831	1 629	612	625	2 443	2 254
Valutaeffekt	78	38	31	19	109	57
Övervärde (+) / undervärde (-)	257	554	112	243	369	797
Summa aktier och andelar ¹⁾	2 166	2 221	755	887	2 921	3 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
Upplupet anskaffningsvärde	1491	1 301	1 311	1 404	2 802	2 705
Övervärde (+) / undervärde (-)	9	11	47	58	56	69
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper¹⁾	1 500	1 312	1 358	1 462	2 858	2 774
Utlåning till kreditinstitut	31	232	18	166	49	398
Derivat	16	9	6	4	22	13
Summa	3 713	3 774	2 137	2 519	5 850	6 293

¹⁾Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

Specifikationer**AKTIER OCH ANDELAR**

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Noterade	1 832	1 897	622	739	2 454	2 636
Onoterade	334	324	133	148	467	472
Summa	2 166	2 221	755	886	2 921	3 107

10 STÖRSTA INNEHAV AV AKTIER EXKLUSIVE FONDER

2018	
Bolag	Andel av aktieportfölj, %
Investor	4,9
Volvo	3,6
Swedbank	2,9
Nordea	2,5
SEB	2,5
Industrivärden	2,4
H&M	2,4
Ericsson	2,3
Atlas Copco	2,2
Saab	2,0
Total andel	27,7

BRANSCHFÖRDELNING, DIREKTA AKTIEINNEHAV

2018	Exponering	%
Bransch		
Finans	629	27
Industri	540	23
Konsumentvaror	275	12
Telekommunikation	241	10
Hälsovård	215	9
IT	195	8
Råvaror	176	8
Tjänster	23	1
Fastighet	22	1
Media och underhållning	0	0
Summa	2 316	100

**OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE
VÄRDEPAPPER**

	AFA Livförsäkring totalt			
	Upplupet anskaffnings- värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Svenska staten	615	675	651	717
Svenska bostadsinstitut	711	545	715	549
Svenska kommuner	10	11	10	11
Övriga svenska emittenter	528	599	533	607
Utländska stater	215	112	218	116
Övriga utländska emittenter	723	763	731	774
Summa	2 802	2 705	2 858	2 774
Noterade	2 802	2 705	2 858	2 774
Onoterade	-	-	-	-

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 212 miljoner kronor (306).

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 2 miljoner kronor (1).

**DERIVAT MED POSITIVA VÄRDEN ELLER
VÄRDE NOLL (TILLGÅNGAR)**

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

	AFA Livförsäkring totalt			
	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	720	586	-	-
Icke-standardiserade valuta- derivat, terminer och optioner	1 577	693	22	13
Summa	2 297	1 279	22	13

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

10 STÖRSTA INNEHAV AV RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

2018 Emittent	Andel av ränteportfölj, %
Svenska staten	22,8
Handelsbanken	7,9
Swedbank	7,6
Nordea	6,9
Amerikanska Staten	5,8
Corsair Finance Jersey	2,8
Länsförsäkringar	2,7
SEB	2,5
European Investment Bank	2,2
Tyska Staten	2,1
Total andel	63,3

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

	Anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin:				
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	5 399	5 016	5 779	5 882
Innehav för handel				
<i>Derivat</i>	0	-	22	13
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 399	5 016	5 801	5 895
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Utlåning till kreditinstitut	49	398	49	398
Övriga fordringar	98	77	98	77
Kassa och bank	442	283	442	283
Summa finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	589	758	589	758
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Skulder som bestämts tillhöra kategorin:				
<i>Återköpstransaktioner</i>	203	333	203	333
Innehav för handel				
<i>Derivat</i>	0	-	4	19
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	203	333	207	352
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Övriga skulder	121	98	121	98
Summa finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	121	98	121	98

Andra finansiella placeringstillgångar innehåller balansräkningens poster Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Övriga finansiella placeringstillgångar (återköpstransaktioner).

Övriga fordringar innehåller balansräkningens poster Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränteutgifter.

Övriga skulder innehåller balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring, Övriga skulder (förutom återköpstransaktioner som särredovisas) samt Upplupna räntekostnader.

ÖVERSIKT AV ÄNDRADE VÄRDERINGSKATEGORIER VID ÖVERGÅNGEN TILL IFRS 9

Tabellen nedan visar finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier			
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde	
Aktier och andelar	3 037	-	-	-	-	3 037	-	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 845	-	-	-	-	2 845	-	
Utlåning till kreditinstitut	-	-	398	0	-	398	-	
Derivat	-	13 ¹⁾	-	-	13	-	-	
Övriga finansiella placeringar	-	-	-	-	-	-	-	
Övriga finansiella fordringar	-	-	77	-	-	-	77	
Kassa och bank	-	-	283	-	-	-	283	
Summa	5 882	13	758	0	13	6 280	360	

Effekt på kategorier för tillgångar

Summa kategorier IAS 39	5 882	13	758	-	-	-	-
Justeringar	-	-	-398	0	-	397	-
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	13	6 280	360

Skulder	Utgående balans 31 december 2017 under IAS 39 värderingskategorier				Ingående balans 1 januari 2018 under IFRS 9 värderingskategorier			
	Finansiella tillgångar som identifierats till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handel	Upplupet anskaffningsvärde	Effekt av ändrad klassificering	Finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde	
Derivat	-	19 ¹⁾	-	-	19	-	-	
Skulder till kreditinstitut – Återköpstransaktioner	333	-	-	-	-	333 ²⁾	-	
Övriga finansiella skulder	-	-	98	-	-	-	98	
Summa	333	19	98	-	19	333	98	

Effekt på kategorier för tillgångar

Summa kategorier IAS 39	333	19	98	-	-	-	-
Justeringar	-	-	-	-	-	-	-
Summa kategorier IFRS 9	-	-	-	-	19	333	96

¹⁾ Derivat värderas till verkligt värde via resultaträkningen.²⁾ AFA Livförsäkring har valt att tillämpa FVTPL (Fair Value Through Profit or Loss) eftersom det blir en redovisningsmissmatch med övriga repor på tillgångssidan om man inte redovisar repor på skuldssidan till verkligt värde.

Not 12. Upplysningar om värdering till verkligt värde

BESTÄMMNING AV VERKLIGT VÄRDE GENOM PUBLICERADE PRISNOTERINGAR ELLER VÄRDERINGSTEKNIKER

31 december 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	2 921	-	-	2 921
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 259	599	-	2 858
Utlåning till kreditinstitut	-	49	-	49
Derivat	-	22	-	22
Övriga finansiella placeringstillgångar <i>Återköpstransaktioner</i>	-	-	-	-
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 180	670	-	5 850
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	4	-	4
Återköpstransaktioner	-	203	-	203
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	207	-	207
31 december 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar ¹⁾	3 108	-	-	3 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	2 125	649	-	2 774
Derivat	-	13	-	13
Övriga finansiella placeringstillgångar <i>Återköpstransaktioner</i>	-	0	-	0
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 233	662	-	5 895
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	19	-	19
Återköpstransaktioner	-	333	-	333
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	352	-	352

¹⁾Omräkning av ingående balanser har gjorts per 2017-12-31 pga att räntebärande fonder omklassificerades från kategorin Obligationer och andra räntebärande värdepapper till kategorin Aktier och andelar.

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Överföringar från Nivå 2 till Nivå 1 har skett under perioden till ett värde av 5 (45).

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån

rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

Företaget har inga placeringstillgångar i nivå 3.

Not 13. Överförda finansiella tillgångar**FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN**

	2018	2017
Utlånade värdepapper	41	53
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	43	56
Ställda finansiella säkerheter för standardiserade derivat	17	9
Ställda finansiella säkerheter för icke-standardiserade derivat	4	36
Återköpstransaktioner	201	340

De överförda tillgångarna i tabellen redovisas enligt gällande redovisningsprinciper till verkligt värde via resultaträkningen. Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper har motparten ställt till tredje part och redovisas inte i balansräkningen.

Not 14. Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal**BELOPP SOM INTE KVITTAS MEN SOM OMFATTAS AV RAMAVTAL FÖR NETTNING ELLER LIKANDE AVTAL**

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	22	-4	-	-	18
Utlåning till kreditinstitut	49	-	-50	-	0
Utlånade värdepapper	41	-	-33	-10	0

31 december 2018	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	4	-4	-4	-	0
Återköpstransaktioner	203	-203	-203	-	0

¹⁾ Upplupna ränteutgifter och räntekostnader ingår i beloppen.

²⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Tillgångar					
Derivat, valutaterminer	13	-4	-	-	9
Utlåning till kreditinstitut	399	-	-400	-	0
Utlånade värdepapper	53	-	-52	-4	0

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Skulder					
Derivat, valutaterminer	19	-4	-36	-	0
Återköpstransaktioner	332	-332	-	-	0

¹⁾ Upplupna ränteutgifter och räntekostnader ingår i beloppen.

²⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

Not 15. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelse

Registerförda placeringstillgångar	2018	2017
Aktier och andelar	2 838	3 037
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta	2 919	2 953
Summa	5 757	5 990

Tillgångar enligt ovan är värderade till verkligt värde och intagna i förmånsrättsregistret som upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8.

Förmånsrättsgraden (tillgångar intagna i förmånsrättsregistret dividerat med försäkringstekniska avsättningar) uppgick till 388 (380) procent.

Not 16. Övriga fordringar

	2018	2017
Skattefordran	43	43
Ej likviderade affärer	1	2
Övriga fordringar	1	2
Summa	45	47

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018	2017
Upplupna ränteintäkter	19	17
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna räntor	-	-
Summa	19	17

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 18. Avsättning för oreglerade skador

	Skadeförsäkringsrörelsen			Livförsäkringsrörelsen						AFA Livförsäkring totalt					
	IB	Årets förändring	UB	IB	TGL Årets förändring	UB	IB	Familjeskydds-försäkringen Årets förändring	UB	IB	Totalt Årets förändring	UB	IB	Årets förändring	UB
Inträffade men ej rapporterade skador	121	-38	83	103	-29	74	11	-1	10	114	-30	84	235	-68	167
Avsättning för skaderegleringskostnader	4	-1	3	3	-1	2	1	0	1	4	-1	3	8	-2	6
Summa	125	-39	86	106	-30	76	12	-1	11	118	-31	87	243	-70	173

För vidare information om förändringen i avsättningen för oreglerade skador och avvecklingsresultat, se not 5.

På grund av den korta durationen i skadeförsäkringsrörelsen redovisas inte skadekostnadsutvecklingen.

Not 19. Livförsäkringsavsättning

	TGL		Familjeskydds- försäkringen		Livförsäkrings- rörelsen totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	1 441	1 404	129	116	1 570	1 520
Årets förändring	-17	37	1	13	-16	50
Utgående balans	1 424	1 441	130	129	1 554	1 570

Livförsäkringsavsättningen i TGL baseras på det öppna beståndet av långtidssjuka inom den privata sektorn i AFA Sjukförsäkring. Avvecklingen grundar sig på den observerade dödligheten inom detta sjukbestånd. Ersättningsnivån baseras på det faktiska utfallet inom TGL.

Livförsäkringsavsättningen i familjeskyddsförsäkringen avser beståndet av inträffade och rapporterade dödsfall.

För vidare information om förändringen i livförsäkringsavsättningen och avvecklingsresultat, se not 8.

Not 20. Avsättning för skatter

	2018	2017
Uppskjuten skatt (livförsäkringsrörelsen, TGL)	40	76
Specifikation av uppskjuten skatt:		
Uppskjuten skatteskuld		
<i>Placeringstillgångar</i>	40	76
Summa	40	76

Not 23. Skulder till kreditinstitut

	Skadeförsäkrings- rörelsen		Livförsäkrings- rörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Återköpstransaktioner	100	176	103	157	203	333
Summa	100	176	103	157	203	333

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 21. Skulder avseende direkt försäkring

	2018	2017
Preliminärskatt	5	5
Särskild löneskatt	4	4
Premieskatt	22	1
Summa	31	10

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 22. Derivat med negativa värden**Derivat upptagna i balansräkningen**

	AFA Livförsäkring totalt			
	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2018	2017	2018	2017
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	59	21	-	-
Icke-standardiserade valuta- derivat, terminer och optioner	263	881	4	19
Summa	322	902	4	19

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Not 24. Övriga skulder

	Skadeförsäkrings- rörelsen		Livförsäkrings- rörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	-	-	75	73	75	73
AFA Sjukförsäkring	5	4	9	10	14	14
Ej likviderade affärer	-	-	0	-	0	0
Övriga skulder	1	1	0	-	1	1
Summa	6	5	84	83	90	88

Skulder motsvarande 11 miljoner kronor (12) förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 25. Eget kapital

Upplysningar kring eget kapital lämnas i rapporten över förändringar i eget kapital.

Not 26. Medelantal anställda, löner och ersättningar

Medelantal anställda	2018	2017
Kvinnor	20	22
Män	14	13
Summa	34	35

Antal	Styrelse		VD och företagsledning	
	2018	2017	2018	2017
Kvinnor	5	6	2	2
Män	8	7	8	8
Summa	13	13	10	10

Löner och ersättningar	Styrelse, VD och FTL		Övriga anställda		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Löner och ersättningar	2,8	2,8	19,5	19,0	22,3	21,8
Sociala kostnader	1,0	1,0	7,4	4,8	8,4	5,8
Pensionskostnader	0,6	0,7	4,8	2,6	5,4	3,3
Summa	4,4	4,5	31,7	26,4	36,1	30,9

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. Ovan redovisade uppgifter avser lön och ersättningar från AFA Livförsäkring.

Personalkostnaderna har ökat jämfört med 2017, vilket bland annat beror på att kostnaderna för 2017 var lägre än normalt till följd av eftersläpningar i bytet av pensionsadministratör. För vidare upplysningar om pensioner, se not 1 samt nedan.

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen

PRINCIPER

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Övriga förmåner utgår enligt gällande kollektivavtal. För verkställande direktör och vice verkställande direktör ingår även värdet av en förmånsbil.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till verkställande direktör och vice verkställande direktör. Efter samråd med styrelsen beslutar verkställande direktören om ersättning till övriga i företagsledningen.

Ersättningar till centrala funktioner och övriga anställda

PRINCIPER

Ersättning till ansvariga för funktionerna för internrevision, riskhantering och regelefterlevnad samt till övriga anställda utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension enligt gällande kollektivavtal.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till ansvarig för funktionen för internrevision. Ersättning till anställda inom linjefunktioner som har till särskild uppgift att granska regelefterlevnaden ska godkännas av verkställande direktören. Ersättning till ansvarig för riskfunktionerna och övriga anställda bestäms i den ordinarie lönerevisionen.

Rörlig ersättning

PRINCIPER

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktör, vice verkställande direktör, enhetschefer, ansvarig för funktionen för internrevision, ansvarig för riskfunktionen eller ansvarig för funktionen för regelefterlevnad.

Rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning kan utgå till handlare, analytiker och förvaltare inom aktier, räntebärande värdepapper och valuta. Styrelsen kan i särskilda fall besluta att rörlig ersättning ska utgå till chefen för alternativa investeringar och chefen för fastigheter.

Gratifikationer till övriga anställda för goda prestationer kan utgå med mindre belopp.

Syftet med den rörliga ersättningen är att attrahera och behålla kvalificerad personal samt att belöna långsiktigt goda prestationer. Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och företagets resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Den rörliga ersättningen för en anställd kan som mest uppgå till sex månadslöner per år. Rörlig ersättning kan endast utgå för de rullande treårsperioder som företaget visat en positiv absolut avkastning och till en enskild anställd som har följt placeringsreglementen, placeringsriktlinjer och övriga styrande regelverk.

Sextio procent av en utbetalning av rörlig ersättning till anställda som kan påverka företagets risknivå ska skjutas upp i tre år. En uppskjuten ersättning kan, om särskilda skäl föreligger, sättas ned eller bortfalla helt.

Styrelsen kan ett enskilt år besluta att det inte ska utgå någon rörlig ersättning. Detta kan bli aktuellt om till exempel den absoluta avkastningen varit negativ eller om det finns något annat skäl med hänsyn till den finansiella ställningen.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Ersättningsutskottet ansvarar för att ta fram den riskanalys som ska ligga till grund för utformningen av ersättningspolicyn. Riskanalysen ska ange vilka risker som ersättningspolicyn är förknippad med, hur ersättningspolicyn påverkar de risker som företagen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Vidare ska av analysen framgå en bedömning av om ersättningspolicyn är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering och om den uppmuntrar till ett överdrivet risktagande. Ansvarig för riskfunktionen ansvarar för underlaget till riskanalysen.

Styrelsen beslutar varje år en ram för rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning. Styrelsen delegerar till verkställande direktören att inom ramen, efter avstämning med Ersättningsutskottet, besluta om ersättningen.

Verkställande direktören beslutar, efter avstämning i Ersättningsutskottet, om viktningen av parametrar, mål och jämförelseindex som ska gälla för varje del som bidrar till den rörliga ersättningens storlek samt den högsta möjliga ersättningen i månadslöner för varje enskild individ.

Verkställande direktören beslutar om gratifikationer till anställda på mindre belopp. Sådana beslut rapporteras till Ersättningsutskottet.

Ansvarig för funktionen för internrevision ska årligen granska om ersättningarna överensstämmer med ersättningspolicyn. Funktionen för internrevision rapporterar granskningen till styrelsen senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

DEFINITION AV ANSTÄLLDA SOM KAN PÅVERKA FÖRETAGETS RISKNIVÅ

Anställda som kan påverka företagets risknivå utgörs av verkställande direktör, vice verkställande direktör, enhetschefer, internrevisionschefen, ansvarig för riskfunktionen, regelefterlevnadsansvarig, chefen för aktuarieavdelningen, chefen för risk och resultat, chefen för investeringsanalys samt chefen för fastigheter. Dessutom kan anställda inom avdelningarna för aktier, alternativa investeringar samt räntor och valuta påverka företagets risknivå. Detta gäller dock inte anställda inom dessa avdelningar som utför rent administrativa uppgifter.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är ett för AFA Försäkring gemensamt utskott. Under året bestod utskottet av styrelsens ordförande Anitra Steen och ledamöterna Torbjörn Johansson, Peter Jeppson och Marina Åman.

Pensioner

I företaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom pensionsavsättningar i balansräkningen, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring. AFA Livförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. De individuella pensionsutfästelserna är tryggade genom försäkring och i form av direktpension som säkerställts via kapitalförsäkring med pantförskrivning.

Enligt gällande kollektivavtal mellan FAO och FTF/SACO om FTP-planen har anställd som är född 1955 eller tidigare och som den 1 juni 2006 var anställd inom gällande kollektivavtal, rätt att på eget initiativ gå i pension vid 62 års ålder. För övriga anställda gäller 65 år. För de anställda som väljer att gå i förtida pension betalar moderföretaget pensionskostnaden löpande. Den totala kostnaden för avtalade men ännu ej utbetalade förtida pensioner finns reserverade som avsättning i balansräkningen.

Verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semestertillägg.

Vice verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive förmånsvärde av tjänstebil.

För övriga i företagsledningen är pensionsåldern 65 år. Fyra personer har avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semestertillägg. Fyra personer följer kollektivavtalets förmånsbestämda pensionsplan FTP 2.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår med 18 månader för verkställande direktör och vice verkställande direktör vid uppsägning från AFA Försäkrings sida. Avgångsvederlaget är ej pensionsgrundande. Uppsägningstiden är sex månader vid uppsägning såväl från AFA Försäkrings som från verkställande och vice verkställande direktörs sida. Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej. Vid uppsägning från AFA Försäkrings sida och vid uppsägning från övriga i företagsledningens sida gäller kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Löner, ersättningar och övriga förmåner under år 2018, tkr

	Styrelsearvode/ grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning, kommittéarbete	Totalt
<i>Styrelsens ordförande</i>					
Anitra Steen	53			43	96
<i>Styrelseledamöter</i>					
Andersson-Bo Arne	7				7
Andersson Pär	32			24	56
Andersson Renée	32			24	56
Carlén Stefan	32				32
Furbring Magnus	16			24	40
Georgiadou Anastasia	18			10	28
Gidhagen Hans	13				13
Jeppsson Peter	16				16
Lemne Carola	16				16
Nygårds Yvonne	32				32
Oxhammar Björn	24			20	44
Skånberg Lea	32				32
Wallin Jonas	5				5
Wehtje Ulrik	32			17	49
<i>Verkställande direktör</i>					
Moberg Anders	342	9	105		456
<i>Vice verkställande direktör</i>					
Held Johan	638	19	230		887
Övriga i företagsledningen (8)	1 263	20	262		1 546
Summa	2 603	48	597	162	3 410

Ersättningar	VD, vVD, företagsledning		Övriga anställda som kan påverka företagets risknivå				Övriga anställda					
	2018		2017		2018		2017		2018		2017	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	2,3	10	2,3	10	2,4	24	2,0	23	17,6	575	17,5	579
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	2,3	10	2,3	10	2,1	24	2,0	23	17,9	575	17,6	579
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-	-	-	-	0,3	¹⁾	0,0	¹⁾	0,0	9	0,0	7
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-	-	-	-	0,2	¹⁾	0,1	¹⁾	0,0	9	0,0	7
Utbetalda rörliga ersättningar 2018 som intjänats under tidigare år	-	-	-	-	0,2	¹⁾	0,0	¹⁾	-	-	-	-
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-	-	-	-	0,1	¹⁾	0,1	¹⁾	-	-	-	-

¹⁾ Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

All rörlig ersättning lämnas som kontant ersättning.

Årets pensionskostnad	2018	2017
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	41	32
Räntekostnad (+)	23	22
Avkastning på särskilt avskilda tillgångar (+/-)	-3	-3
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser (+/-)	-	0
Avgångspensioner enligt kollektivavtal (+)	4	-7
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskilda tillgångar/ökning av överskott i särskilt avskilda tillgångar (-/+)	-2	0
Kostnad för pensionering i egen regi	63	44
Försäkringspremier (+)	33	6
Särskild löneskatt på pensionskostnader (+)	22	-9
Årets pensionskostnad	118	41

Årets pensionskostnad avser kostnader för samtliga anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Pensionskostnaden har fördelats med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. AFA Livförsäkrings andel av årets pensionskostnad uppgår till 7 miljoner kronor (2).

Not 27. Upplýsingar om revisionsarvodet

Arvode och kostnadsersättning	2018	2017
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	1,0	0,6
Övriga tjänster	0,0	0,1
Förtroendevalda revisorer		
Revisionsuppdrag	-	0,1
Summa	1,0	0,8

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 28. Upplýsingar om väsentliga relationer med närstående

AFA Livförsäkring ägs i sin helhet gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. Svenskt Näringsliv och LO äger även AFA Sjukförsäkring, som i sin tur äger 90,9 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring, samt aktier i bolag vars rörelse begränsas till att äga AFA Försäkrings fastighetsinvesteringar. Resterande 9,1 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring ägs av Förhandlings- och samverkansrådet PTK.

Utöver ovanstående organisationer ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i AFA Försäkring i närstående kretsen. Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i AFA Livförsäkring framgår av not 26.

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt även AMF Pension och Fora. Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av försäkringsavtal samt fakturering och inkasso av kund.

Svenskt Näringsliv och LO utför informations- och utbildningstjänster åt AFA Livförsäkring, avseende företagens försäkringar. Tjänsterna finansieras av AFA Livförsäkring. AFA Försäkring bedriver kapitalförvaltningstjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL, Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, Stiftelsen för särskilda pensionsmedel SSP och Garanti-stiftelsen för ITP och TGL samt administrativa tjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL.

Styrelsen har fastställt att en tydlig dokumentation ska ske av överenskommelse och värdering av transaktioner med närstående, där det ska framgå vem som är ansvarig för transaktionen. Samtliga överenskommelser ska förtecknas och redovisas årligen för styrelsen. Vid försäljning av tillgångar ska värdering, då marknadsnotering saknas, ske av utomstående värderare.

Transaktioner av engångskaraktär till betydande värden ska beslutas av styrelsen och transaktioner av engångskaraktär till mindre värden ska beslutas av verkställande direktören. När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process som innebär att AFA Försäkring har utsett en ansvarig för respektive uppdrag som ansvarar för styrning och uppföljning. Uppdragsavtal och specifikation ska tas fram för respektive uppdrag som specificerar uppdraget och dess närmare utförande, styrning och planering. Den prissättningsmetod som tillämpas är självkostnadspris.

Närstående	Transaktion	2018	2017
Andra närstående			
	Intäkter	9	8
	Kostnader	134	123
	Fordringar	-	-
	Skulder	14	14

Andra närstående

Under året har AFA Livförsäkring betalat 96 miljoner kronor (87) avseende driftkostnadsersättning till AFA Sjukförsäkring.

Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har i AFA Livförsäkring uppgått till totalt 19 miljoner kronor (18).

Not 29. Åtaganden

	2018	2017
Åtaganden att teckna aktier i nyemission	5	-
Summa	5	-

Not 30. Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Not 31. Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående konsolideringsfond	927 791 647
Årets resultat	-19 548 343
Summa	908 243 304

Stockholm den 10 april 2019

Anitra Steen
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Pär Andersson

Renée Andersson

Stefan Carlén

Peter Jeppsson

Yvonne Nygårds

Lea Skånberg

Björn Oxhammar

Ulrik Wehtje

Anders Moberg
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 april 2019

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR

Till bolagsstämman i
AFA Livförsäkringsaktiebolag
Organisationsnummer 502000-9659

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AFA Livförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 155–205 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AFA Livförsäkringsaktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AFA Livförsäkringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNINGAR

Bolagets livförsäkringsavsättningar uppgår till 1 554 miljoner SEK per den 31 december 2018.

Bolagets livförsäkringsavsättningar är en väsentlig post i balansräkningen som till stor del baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden avseende såväl finansiella som icke-finansiella parametrar.

De mest centrala antagandena med störst påverkan på storleken av balansposten för kollektivavtalade livförsäkringar är inflation och diskonteringsränta, bedömning av antal okända skador, sannolikhet för tillfrisknande, ersättningsnivåer och dödlighet.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningen av livförsäkringsavsättningarna bygger på och i not 2 återfinns en beskrivning av bolagets risker och riskhantering kopplat till uppskattningar och bedömningar av livförsäkringsavsättningarna.

Felaktiga uppskattningar och bedömningar av ovan nämnda parametrar och/eller felaktig indata kan påverka de aktuariella beräkningarna och värderingen av livförsäkringsavsättningarna i väsentlig utsträckning och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Bolaget har implementerat interna kontroller i anslutning till de aktuariella beräkningarna och värderingen av livförsäkringsavsättningarna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen av utvalda kontrollaktiviteter relaterade till värderingen av livförsäkringsavsättningarna, inkluderat kontrollaktiviteter relaterat till uppskattningar och bedömningar.
- till applikationer som vi bedömt som kritiska för den data som ligger till grund för de aktuariella beräkningarna och värderingen av livförsäkringsavsättningarna.
- Vi har involverat våra aktuarier för att utföra kontrollberäkningar och utvärdera bolagets val av beräkningsmodeller samt uppskattningar och bedömningar som gjorts i samband med de aktuariella beräkningarna och värderingarna av livförsäkringsavsättningarna.
- De antaganden som särskilt utvärderats är antaganden om okända skador, sannolikhet för tillfrisknande, ersättningsnivåer och dödlighet mot historiska utfall och förväntad framtida utveckling.
- Vi har därtill utvärderat huruvida de beräkningsmodeller och antaganden som har tillämpats vid bestämmandet av räntekurvan i försäkringssystemen är förenliga med etablerad normgivning och branschpraxis.

- Därtill har en analys gjorts av rimligheten i utfallen sett till både historiska och förväntade värden.
- Vi har även utvärderat om notupplysningar relaterade till livförsäkringsavsättningarna är rättvisande och fullständiga sett till bolagets redovisningsprinciper.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 3–18 och 210–227. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AFA Livförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AFA Livförsäkringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är

försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut,

beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Representanter från Deloitte AB, utsågs till AFA Livförsäkringsaktiebolags revisor av bolagsstämman den 30 maj 2018 och har varit bolagets revisor sedan den 19 mars 2009.

Stockholm den 10 april 2019

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
 AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
 AFA Livförsäkringsaktiebolag

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
 AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
 AFA Livförsäkringsaktiebolag

Styrelser

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Pär Andersson, Svenskt Näringsliv			●
Ingvar Backe, Svenskt Näringsliv	●		
Catharina Bäck, Svenskt Näringsliv		●	
Bengt-Åke Fagerman, Svenskt Näringsliv,		●	
Anastasia Georgiadou, Svenskt Näringsliv, AFA Liv t o m 20180530		●	●
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv	●		
Carola Lemne, Svenskt Näringsliv, t o m 20180530	●	●	●
Peter Jeppsson, Svenskt Näringsliv, fr o m 20180530	●	●	●
Ulrik Wehtje, Svenskt Näringsliv	●		●
Christoffer Jönsson, LO, fr o m 20180101	●		
Renée Andersson, LO			●
Eva Guovelin, LO	●		
Torbjörn Johansson, LO	●		
Valle Karlsson, LO	●		
Annika Nilsson, LO		●	
Jonas Wallin, LO, t o m 20180530		●	
Marina Åman, PTK		●	
Lenita Granlund, Kommunal		●	
Yvonne Nygårds, Fastighetsanställdas förbund			●
Stefan Carlén, Handelsanställdas förbund			●
Lea Skånberg, IF Metall			●
Urban Pettersson, LO		●	
Björn Oxhammar, Svenskt Näringsliv, fr o m 20180530			●

Suppleanter

Pär Andersson, Svenskt Näringsliv			●
Anastasia Georgiadou, Svenskt Näringsliv, fr o m 20180530			●
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv			●
Carina Lindfelt, Svenskt Näringsliv		●	
Björn Oxhammar, Svenskt Näringsliv	●		
Bo-Arne Andersson, LO	●		●
Renée Andersson, LO		●	
Magnus Furbring, LO	●		●
Jonas Wallin, LO, t o m 20180530			●
Kristina Rådkvist, PTK		●	

Arbetsgagarrepresentanter

Benny Nyberg	●	●	●
María Schütt	●	●	●

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
 AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
 AFA Livförsäkringsaktiebolag

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
 AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
 AFA Livförsäkringsaktiebolag

Styrelsens finansutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Björn Oxhammar, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Ulrik Wehtje, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Christoffer Jönsson, LO	●	●	●
Torbjörn Johansson, LO	●	●	●
Marina Åman, PTK	●	●	●

Kontaktman för Sveriges Kommuner och Landsting

Annika Wallenskog,
 Sveriges Kommuner och Landsting

Styrelsens försäkringsutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Pär Andersson, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Renée Andersson, LO	●	●	●
Magnus Furbring, LO	●	●	●
Kristina Rådkvist, PTK	●	●	●

Styrelsens revisionsutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Ingvar Backle, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Anastasia Georgiadou, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Christoffer Jönsson, LO	●	●	●
Annika Nilsson, LO	●	●	●
Kristina Rådkvist, PTK (adjungerad)	●	●	●

Styrelsens ersättningsutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Carola Lemne, Svenskt Näringsliv, t o m 20180530	●	●	●
Peter Jeppsson, Svenskt Näringsliv, fr o m 20180530	●	●	●
Torbjörn Johansson, LO	●	●	●
Marina Åman, PTK (adjungerad)	●	●	●

Verkställande direktör

Anders Moberg	●	●	●
---------------	---	---	---

Företagsledning

Anders Moberg, VD	●	●	●
Johan Held, vVD, Kapitalförvaltning	●	●	●
Lennart Andersson, IS/IT	●	●	●
Johan Dahlgren, Ekonomi	●	●	●
Anders Jonsson, Aktuarie	●	●	●
Stefan Lampinen, HR	●	●	●
Johan Ljungqvist, Kommunikation	●	●	●
Michel Normark, Partsrelationer & Försäkringsvillkor	●	●	●
Susanna Stymne Airey, Förebygga	●	●	●
Elisabeth Wisén, Skadereglering	●	●	●

Aktuarie

Anders Jonsson	●	●	●
----------------	---	---	---

Revisorer

Henrik Nilsson, Deloitte AB	●	●	●
Elisabeth Werneman, Deloitte AB	●	●	●

Suppleanter

Patrick Honeth, Deloitte AB	●	●	●
Malin Lüning, Deloitte AB	●	●	●

KL-delegationen

Agneta Jöhnk, Sveriges Kommuner och Landsting
Niclas Lindahl Sveriges Kommuner och Landsting
Johan Ingelskog, Svenska Kommunalarbetareförbundet
Eva Fagerberg, Offentliganställdas Förhandlingsråd

Nämnder

	AGS	TFA	AGB	TGL	FPT
Pär Andersson, Svenskt Näringsliv			•		
Ingvar Backle, Svenskt Näringsliv				•	
Catharina Bäck, Svenskt Näringsliv	•	•			•
Renée Andersson, LO		•	•		•
Magnus Furbring, LO	•			•	
Hans Norin, PTK		•			
Inger Hjærtström, Svenska Kommunalarbetareförbundet	•	•			
Tina Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting, slutade 2018 (AGS)	•	•			
Annika Bjursell, Sveriges Kommuner och Landsting, började 2018 (AGS)	•				

Suppleanter

Pär Andersson, Svenskt Näringsliv		•		•	•
Ingvar Backle, Svenskt Näringsliv			•		
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv	•				
Renée Andersson, LO	•			•	
Magnus Furbring, LO		•	•		•
Ulrika Öberg, PTK		•			
Ossian Wennström, Sveriges Kommuner och Landsting (slutade TFA 2018)	•	•			
Svante Uhlin, Offentliganställdas Förhandlingsråd	•	•			
Annika Bjursell Sveriges Kommuner och Landsting, började 2018		•			

Rådgivandenämnden för avgiftsbefrielseförsäkringen

Annika Bjursell, Sveriges Kommuner och Landsting
Victoria Bergner (fd Hansson), Sveriges Kommuner och Landsting
Ossian Wennström, Sveriges Kommuner och Landsting
Anne-Maria Carlsgård, Svenska Kommunalarbetareförbundet
Cecilia Curtelius Larsson, OFR
Helena Larsson, AkademikerAlliansen

Suppleanter

Chatrine Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting
Johannes Isaksson, Sveriges Kommuner och Landsting
Erik Lardenäs, Sveriges Kommuner och Landsting
Inger Hjærtström, Svenska Kommunalarbetareförbundet
Svante Uhlin, OFR
Anna Odhner, AkademikerAlliansen

Rådgivningsnämnden för Särskild AGS-KL-förmån

Anne-Maria Carlsgård, Svenska Kommunalarbetareförbundet
Svante Uhlin, OFR
Helena Larsson, AkademikerAlliansen

Suppleanter

Chatrine Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting
Carina Rajala, Sveriges Kommuner och Landsting
Erik Lardenäs, Sveriges Kommuner och Landsting
Victoria Bergner (fd Hansson), Sveriges Kommuner och Landsting
Annika Bjursell, Sveriges Kommuner och Landsting
Ossian Wennström, Sveriges Kommuner och Landsting
Cecilia Curtelius Larsson, OFR
Anna Odhner, AkademikerAlliansen
Marie Åberg Johansson, Svenska Kommunalarbetareförbundet

Beredningsnämnden för anslagsverksamhet och stöd till forskning m.m.

Catharina Bäck, Svenskt Näringsliv
Bodil Mellblom, Svenskt Näringsliv
Magnus Furbring, LO
Susanna Melin, LO, slutade 2018
Ann Lundberg Westermark, PTK
Daniel Gullstrand, Unionen

Beredningsgruppen för KL-parternas förebyggande verksamhet

Ned Carter, Sveriges Kommuner och Landsting
Mats Stenberg, Sveriges Kommuner och Landsting
Peter Larsson, Svenska Kommunalarbetareförbundet
Alicia Lycke, Vårdförbundet
Jens Ranta (fd Könberg), Lärarförbundet
Jonas Lidberg, Sveriges Läkarförbund, slutade 2018
Magnus Skagerfelt, AkademikerAlliansen
Erik Hallsenius, Vision/SSR
Camilla Morath, Sveriges Läkarförbund, började & slutade 2018
Pelle Avelin, Sveriges Läkarförbund, började 2018

Anställda

Medelantalet anställda under året uppgick till 609 (613) varav 64 procent (64) var kvinnor.

Löner och ersättningar till styrelse och ledning

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Anders Moberg är verkställande direktör i samtliga tre försäkringsföretag.

Nedan redogörs för ersättningar till styrelse och företagsledning från den gemensamma organisationen AFA Försäkring. Se även noter i respektive företags årsredovisning.

Löner och ersättningar, mnkr	Styrelse (26 ledamöter)		Företagsledning (10 medlemmar)		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Löner och ersättningar	2,1	2,1	22,1	22,0	24,2	24,1
Sociala kostnader	0,7	0,7	8,3	8,4	9,0	9,1
Pensionskostnader	-	-	5,6	6,3	5,6	6,3
Summa	2,8	2,8	36,0	36,7	38,8	39,5

Ersättningar företagsledning, mnkr	Löner och ersättningar		Sociala kostnader		Pensionskostnader		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
<i>Verkställande direktör</i>								
Anders Moberg	4,2	4,1	1,6	1,6	1,3	1,2	7,1	6,9
<i>Vice verkställande direktör</i>								
Johan Held	3,9	3,8	1,5	1,5	1,3	1,3	6,7	6,6
<i>Övriga i företagsledningen (8)</i>	14,0	14,1	5,1	5,4	3,0	3,8	22,1	23,3
Summa ersättningar företagsledning	22,1	22,0	8,3	8,4	5,6	6,3	36,0	36,7
Ersättningar styrelser, mnkr	2,1	2,1	0,7	0,7	-	-	2,8	2,8
Summa	24,2	24,1	9,0	9,1	5,6	6,3	38,8	39,5

Rådgivande nämnder för försäkringarna

Eftersom avtalsförsäkringarna är en del av kollektivavtalet, ligger ansvaret för dess tolkning hos de parter som ingått avtalet. De parter som tecknat kollektivavtalen om försäkring har överenskommit om särskilda nämnder som är knutna till respektive försäkring. Syftet med dessa nämnder är att ha en plattform, där kollektivavtalets försäkringsvillkor kan tolkas. Nämnderna är rådgivande till försäkringsgivarna och Fora. De olika nämnderna är:

- AGB-nämnden för avgångsbidragsförsäkringen
- AGS-nämnden för avtalsgruppsjukförsäkringen
- TFA-nämnden för trygghetsförsäkring vid arbetsskada
- TGL-nämnden för tjänstegrupplivförsäkringen
- FPT-nämnden för föräldrapenningtillägget
- Pensionsnämnden för premiebefrielseförsäkringen, familjeskydd samt sjuklivränta och förlängd livränta
- Rådgivandenämnden för avgiftsbefrielseförsäkringen
- Försäkringsnämnden för arbetsmarknadsförsäkringar för de gemensamma försäkringsvillkoren.

Klagomålshantering

Kunder som är missnöjda med ett beslut bör i första hand vända sig till handläggaren av ärendet. Missförstånd och oklarheter kan oftast lösas vid denna kontakt. AFA Försäkring har även en kundklagomålsansvarig som kunder kan vända sig till.

Omprövning

I de gemensamma försäkringsvillkoren finns en särskild bestämmelse om att ett beslut som fattats av försäkringsgivare ska omprövas om det begärs av den som omfattas av beslutet. Sådan omprövning görs inom AFA Försäkring av en fristående omprövningsavdelning, organisatoriskt placerad i Enhet Juridik. Omprövning av beslut rörande avgiftsbefrielseförsäkringen görs inte av omprövningsavdelningen utan av den partssammansatta Rådgivandenämnden.

Skiljenämnden för arbetsmarknadsförsäkringar

Den som efter omprövning hos försäkringsgivaren fortfarande är missnöjd med beslutet, har möjlighet att gå vidare och mot en särskild avgift begära skiljeförfarande i en särskild, oberoende skiljenämnd. Skiljeförfarande i avgiftsbefrielseförsäkringen sker också i en oberoende skiljenämnd men inte i skiljenämnden för arbetsmarknadsförsäkringar.

Vållandenämnden

Efter den förändring som genomfördes år 1993 av försäkringsvillkoren för trygghetsförsäkring vid arbetsskada krävs i vissa fall visat vållande för att skadeståndsrättslig ersättning för inkomstförlust och uppkomna kostnader efter skada ska lämnas. Vållandenämnden prövar, på den försäkrades begäran, frågan om arbetsgivarens eventuella vållande i ärenden som gäller olycksfall i arbetet som inträffat under perioden 1 juli 1993 till 30 april 2001 samt vid arbetssjukdom som inträffat den 1 juli 1993 eller senare.

Aktiv avkastning

Anger hur mycket portföljens avkastning avviker från normalportföljens avkastning (jämförelseindex).

Aktiv marknad

En aktiv marknad definieras som en handelsplats med stora handelsvolymer där transaktioner prissätts enligt affärsmässiga villkor och där information om priser finns tillgängliga och går att erhålla med lätthet.

Aktuariella beräkningar

Försäkringstekniska beräkningar som syftar till att värdera skadekostnader och försäkringsrisker.

Allokering

Allokering innebär omfördelning av tillgångar inom en portfölj. Ett positivt allokeringsbidrag erhålls då den faktiska portföljens avkastning överträffar normalportföljens avkastning till följd av att tillgångsslag/marknad/bransch överviktats eller underviktats.

Alternativa investeringar

Alternativa investeringar är ett samlingsnamn för investeringar i onoterade bolag och onoterade fonder.

Asset Liability Management (ALM)

Med Asset Liability Management avses hanteringen av de risker som uppstår på balansräkningen vid obalanser mellan företagets tillgångar och skulder. En effektiv hantering av bland annat tillgångarnas och skuldernas löptider har stor betydelse för företagets risker och lönsamhet.

Avsättningar

Finns i olika former. Se beskrivningen under rubriken Försäkringstekniska avsättningar i avsnittet Redovisningsprinciper i respektive företag.

Avvecklingsresultat

Vinst eller förlust som vid bokslutstillfället uppkommer i närmaste föregående bokslut gjord avsättning och som beror på att vissa i avsättningen ingående skador under räkenskapsåret omvärderats.

Derivat

Instrument som är baserade på en underliggande tillgång. Handel i derivat innebär att ingå avtal om att vid en framtida tidpunkt köpa eller sälja en underliggande tillgång till ett i förväg bestämt pris. Exempel på derivat är optioner, terminsavtal och swappar.

Direktavkastning

Saldot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier, driftkostnader i kapitalförvaltningen samt driftnettot på fastigheter. Jämför Totalavkastning.

Direktavkastningsprocent

Direktavkastningen i procent av under året genomsnittligt förvaltad kapital.

Diskontering

Beräkning av nuvärdet av framtida betalningsströmmar.

Diskonteringsränta

Den ränta som används för att beräkna nuvärdet av framtida skadeutbetalningar (de försäkringstekniska avsättningarna). Räntenoteringarna som används är svenska reala och nominella statsräntor.

Diversifiering

Ett annat ord för riskspridning. Diversifiering erhålls när kapital placeras i många olika tillgångar med olika risker som inte är perfekt korrelerade med varandra. Försäkringsrisker minskas på samma sätt.

Driftkostnadsprocent

Beräknas som driftkostnader i den tekniska redovisningen i skadeförsäkringsrörelsen i procent av premieintäkten.

Duration

Ett tidsmått som anger hur länge ett kassaflöde, från till exempel en

obligation, pågår. Durationen är ett mer exakt mått på löptiden än den genomsnittliga löptiden på grund av att varje tidpunkt för ett kassaflöde viktas med sitt nuvärde.

Estimera

Enligt statistisk metod uppskatta.

Fonderingskvot

Med Fonderingskvot avses kvoten mellan Tillgångar netto och Försäkringstekniska avsättningar. Med Tillgångar netto avses Totala tillgångar med avdrag för Andra skulder exklusive Uppskjutna skatteskulder. Samtliga poster värderas enligt Solvens II.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar är kostnaden för skador under året. Denna kostnad beräknas som summan av
- årets skadeutbetalningar, inklusive driftkostnader för skadereglering och
- förändringen sedan föregående år i avsättningen för oregrerade skador.

Försäkringstekniska avsättningar

Se beskrivning under rubriken Försäkringstekniska avsättningar i avsnittet Redovisningsprinciper i respektive bolag.

Förvaltningsbidrag

Ett positivt förvaltningsbidrag erhålls då portföljens avkastning inom tillgångsslaget är högre än normalportföljens avkastning (jämförelseindex) inom tillgångsslaget. Detta innebär att förvaltaren, inom tillgångsslaget, har över- eller underviktat tillgångarna som utvecklats bättre eller sämre än normalportföljen.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftkostnaderna i den tekniska redovisningen i livförsäkringsrörelsen i förhållande till genomsnittliga placeringstillgångarna, värderade till verkligt värde.

IBNER-skada

Uttrycket "Incurred But Not Enough Reported" används för att bedöma skador där försäkringsersättningarna inte är slutligt fastställda.

IBNR-skada

Uttrycket "Incurred But Not Reported" används för att bedöma inträffade men för bolaget okända skador.

Index

Ett mått på den genomsnittliga utvecklingen på en viss börs eller marknad. Används som jämförelse inom kapitalförvaltningen.

Intresseföretag

Företag som till betydande del ägs av ett annat företag men ej till så stor del att det är ett dotterföretag. Innehavet av aktierna eller andelarna i företaget representerar en varaktig förbindelse.

Kapitalavkastningskrav

Kapitalavkastningen behöver täcka dels den del av de utbetalda försäkringsersättningarna (FE) som premierna (P) inte täcker, dels eventuella förändringar av de försäkringstekniska åtagandena (DFTA) så att fonderingskvoten (FK) bibehålls. Kapitalavkastningskravet i Mnkr (AKRAV) kan formuleras på följande sätt: $AKRAV = FE - P + DFTA * FK$. Kapitalavkastningskravet i procent erhålles genom att dividera denna summa med tillgångarnas ingående balans.

Kapitalbas

Beräknas enligt Solvens II-regelverket.

Kapitalviktad avkastning

Avkastning ställd i relation till det genomsnittligt förvaltrade kapitalet under året. Jämför Tidsviktad avkastning.

Konsolideringsgrad

Konsolideringskapital i förhållande till premieintäkt (skadeförsäkringsrörelse) eller premieinkomst (livförsäkringsrörelse) i procent.

Konsolideringskapital

Konsolideringskapitalet ska motsvara en nivå där bolaget i balansräkningen redovisat eget kapital, obeskattade reserver och uppskjutna skattefordringar och skulder som i redovisningen påverkat eget kapital.

Matchning

Avser aktiv åtgärd för att anpassa tillgångarnas kassainflöden efter skuldernas kassautflöden.

Minimikapitalkrav (MCR)

Minimikapitalkravet ska motsvara en nivå där bolaget i 85 procent av alla tänkbara utfall under ett år kan svara för sina åtaganden och är en solvensnivå under vilken det anses oacceptabelt att driva rörelsen vidare.

Modellavveckling

Avvecklingsresultat som beskriver den aktuariella beräkningsmodellens och de aktuariella bedömningarnas tillförlitlighet, exklusive avvecklingsresultat som uppkommer på grund av engångseffekter.

Modifierad duration

Modifierad duration är duration justerad för nivån på marknadsräntan. Genom att dividera durationen med 1 + marknadsräntan erhålles en god approximation av räntekänsligheten. Om en ränteportföljs modifierade duration uppgår till 4 procent innebär det att portföljens värde kan förväntas falla med 4 procent vid en generell ränteuppgång på 1 procentenhet.

Nettoexponering

Visar valutaexponering inklusive valutasäkring, det vill säga med valutaterminer inräknade.

Nettoplacering

Nettot av köp och försäljningar av placeringstillgångar samt direktavkastning.

Normalportfölj

Utgör den tillgångsslagsfördelning som förväntas leda till maximal avkastning under kalenderåret, givet de restriktioner som bland annat styrelse och legala krav fastställer. Inom AFA Försäkring utgör normalportföljen även det jämförelseindex som används för att styra och utvärdera kapitalförvaltningen.

Periodiseringsfond

Obeskattad reserv som måste upplösas inom 6 år efter avsättningen. Periodiseringsfonden ger möjlighet till resultatutjämnning mellan olika beskattningsår. Högsta avsättningen är 25 procent av årets beskattningsbara inkomst.

Premieinkomst

Summan av de premiebetalningar som sker till livförsäkringsrörelsen efter avdrag för premieskatt.

Premieintäkt

Summan av de premiebetalningar som sker till skadeförsäkringsrörelsen efter periodisering.

Realränta

Den ränta som erhålls efter att inflationen exkluderats.

Risk

Obestämthet som i teknisk mening anses mätbar, i motsats till osäkerhet som definitionsmässigt inte är kvantifierbar. Termen risk används i samband med försäkringsverksamhet i flera betydelse. Se vidare not 2 i respektive företags årsredovisning.

Riskutrymme

Den del av det egna kapitalet som ej avser erforderlig solvens.

Skadeprocent

Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkten i procent.

Solvenskapitalkrav (SCR)

Solvenskapitalkravet motsvarar en nivå på den medräkningsbara kapitalbasen som gör det möjligt för ett försäkringsföretag att täcka betydande förluster och som ger försäkrings- och förmånstagare rimlig säkerhet för att få sina ersättningar när de förfaller till betalning. Solvenskapitalkravet beräknas med utgångspunkt i alla de kvantifierbara risker som försäkringsföretaget är utsatt för. Solvenskapitalkravet ska minst täcka; försäkringsrisker, marknadsrisker, motpartsrisker och operativa risker.

Solvenskvtot

Kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav (SCR) enligt Solvens II.

Solvensmarginal

Enligt försäkringsrörelselagen måste ett försäkringsföretags tillgångar inte bara täcka försäkringstekniska avsättningar, utan också erforderlig solvens. Solvensen kan ses som en säkerhetsmarginal för att försäkringsåtagandena verkligen kan uppfyllas.

Standardavvikelse

Ett statistiskt mått som anger hur utspridd fördelningen är kring medelvärdet. Plus och minus två standardavvikelser från medelvärdet fångar tillsammans in 95 procent av möjliga utfall. Följaktligen kommer 2,5 procent av utfallen att vara högre respektive lägre givet normalfördelning.

Säkerhetsreserv

I skadeförsäkringsverksamhet är säkerhetsreserven en kollektiv frivillig förstärkning för att kunna parera osäkerheten i skadefallet. Avsättning till säkerhetsreserv görs efter i lagar och föreskrifter bestämda regler. Säkerhetsreserven redovisas som en delpost i obeskattade reserver.

Tekniskt resultat**Livförsäkringsrörelse**

Premieinkomst minus skade- och driftkostnader, inklusive direkt kapitalavkastning och värdeförändringar på placeringstillgångar.

Skadeförsäkringsrörelse

Premieintäkt minus skade- och driftkostnader, med tillägg för den kapitalavkastning som tillförs från det icke-tekniska resultatet.

Tidsviktad avkastning

Avkastning ställd i relation till den tid som kapitalet förvaltats under året. In- och utflöden av kapital påverkar avkastningen enbart under den tid som de ägt rum. Används för utvärdering av förvaltaren mot index. Jämför Kapitalviktad avkastning.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning och värdeförändring på tillgångarna. Jämför Direktavkastning.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning och värdeförändring i procent av under året genomsnittligt förvaltad kapital. Jämför Direktavkastning.

Totalkostnadsprocent

Summan av skadeprocent och driftkostnadsprocent. Jämför Skadeprocent och Driftkostnadsprocent.

Triangelschema

Matematisk metod som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.

Value at Risk

Mått som anger den maximala förlusten i kronor för portföljen under en viss period, exempelvis månad eller år, med en given sannolikhet.

Volatilitet

Mått på risk. Anger den förväntade avkastningens fluktuation i procent.

About us

We meet employees' needs for financial security at an affordable cost. Our insurance plans are a natural part of collective agreements and the Swedish social security system, and 9 in 10 employees are insured with us as part of their employment.

AFA Insurance is a non-profit body owned by the social partners. As part of collective agreements, we insure employees in the private sector and in local authorities, county councils and regional governments. Our insurance plans provide additional support in the event of incapacity for work due to sickness, work injury, shortage of work, death and parental leave.

Some 4.7 million people – almost 90 per cent of everyone who works in Sweden – are currently covered by at least one of our insurance plans. In 2018, we received 338,000 new insurance claims and made payments of SEK 9.5 billion to those insured.

Our funds are invested responsibly to provide a return that covers future claims and offers low, long-term and stable premiums for our policyholders. We manage investments of about SEK 195 billion.

We take proactive preventive action to improve workplace health and safety. Our unique claims database provides valuable information for use in analyses and reports, and we offer an information system for systematic occupational health and safety activities.

AFA Insurance is one of Sweden's leading funders of research in the field of occupational health and safety, and the findings are put to practical use in the workplace.

Our business is characterised by our three core values: consideration, usefulness and simplicity.

It is our vision that everyone shall have the benefit of enjoying security in their daily lives.

AFA Försäkring – key data	2018	2017
Number of insurance claims	839,000	879,000
New insurance claims	338,000	363,000
Paid insurance Compensation	SEK 9.5bn	SEK 9.4bn
Invested assets	SEK 195.1bn	SEK 200.8bn
Total return	SEK 4.4bn	SEK 13.2bn
Total return	2.4%	7.2%
Support to Preventive Measures + Research	SEK 348m	SEK 197m

Security in daily life

AFA Insurance holds a unique position in the Swedish labour market. We insure 9 in 10 employees in Sweden, which makes us the largest insurer in working life. During 2018, we paid out SEK 9.5 billion in compensation. This is equivalent to a payment of SEK 37 million every working day.

The collectively bargained insurance schemes promote greater security for employees and employers alike. At AFA Insurance, we are proud of our mission and the fact that our insurance schemes make life that bit easier for a lot of people in Sweden.

Long-term financial management

It is our vision that everyone shall have the benefit of enjoying security in their daily lives. To be able to guarantee sustainable security for our customers, it is essential that we manage our funding prudently. In terms of financial management, the objective of AFA Insurance is that we shall be perceived as having a long-term and responsible approach by not only the market but also by our owners, customers and stakeholders.

Despite continued low interest rates in 2018 and a slowdown in the stock market toward the end of the year, we were able to report a return of 2.4 per cent, which amounts to SEK 4.4 billion. This was helped by sustained strong growth in the value of our alternative investments and the real estate that we own.

Since 2004, the premium for sickness insurance has been zero for employers in the private sector and for employers in local authorities, county councils and regional government. The premium for sickness insurance will continue to be zero in 2019.

Profit

Total profit for 2018 before year-end allocations and tax was SEK -7 billion. The reason for the loss is a combination of lower investment income and higher claims incurred.

Preventing ill health by improving knowledge

AFA Insurance's sustained stable financial management also enables us to support research and preventive initiatives to ensure the improvement of work environments and health throughout Sweden's workplaces. We see a social benefit to the work to prevent work injuries, as well as an opportunity for lower claims expenses for us as an insurance company.

On behalf of the social partners, we provide funding for research into health and safety in the workplace each year. In 2018, we granted research funding amounting to a total of SEK 202 million, of which SEK 40 million was allocated to a four-year project researching young people in working life. An additional SEK 30 million was granted to a three-year programme researching the effect of digitalisation on the work environment in the municipalities and regions, and SEK 40 million was allocated to a four-year programme devoted to living and working with psychological ill-health.

We also share knowledge that we derive from our claims database. This contains 14 million insurance claim cases dating from the early 1970s to today. From this, we compile updated statistical reports on work-related injuries, accidents and sick leave, which we publish and distribute every year. In 2018, we could report that the levelling-off of the increase in work injuries has been sustained, and that long-term absence due to sickness has decreased in both the private and public sectors.

Securing the future at AFA Insurance

During the year, AFA Insurance has identified three external driving forces that have an impact on our work to ensure we continue to be a customer-friendly company. We see that we need to meet expectations for a faster and simpler service, an increased rate of change in society, and the requirement that we all must contribute to the achievement of a sustainable society. Our determination to secure the future means

that we are now prioritising three areas where we have identified potential for our continued development. In order to meet our customers' expectations and the changes in the outside world, we want to: gain access to information about those insured before they report a claim case; automate the reporting of sick leave and parental leave; and automate the processing of medical certificates.

AFA Insurance's business operations are complex and require a large number of different skills across a range of professional disciplines. It gives me great pleasure to see that we are developing and inspiring one another to work towards our shared goal of ensuring that everyone will receive the compensation to which they are entitled. It is a privilege to be the Chief Executive of a company in which everyone works together to provide such a meaningful service.

Anders Moberg
CHIEF EXECUTIVE OF AFA INSURANCE

In 2018, AFA Försäkring handled a total of 338,000 new claims for compensation, representing around 25,000 less claims than the year before.

AFA Sjukförsäkring (AFA Sickness Insurance)

Policy holders and those insured

The number of insurance contracts for AFA Sjukförsäkring within the AGS and AGS-KL group sickness insurance decreased during the year, and amounted to 238,200 signed contracts (235,400) at the end of 2018. There are approximately 1.7 million people insured within the Confederation of Swedish Enterprise and the Swedish Trade Union Confederation, and about 1.4 million insured within municipalities and county councils.

CLAIM TRENDS

The number of new claims within group sickness insurance decreased to about 116,400 (127,900).

AFA Trygghetsförsäkring (AFA Work Injury Insurance)

Policy holders and those insured

The number of employers who took out TFA work injury insurance increased marginally during the year, and the number of signed contracts amounted to 223,500 at the end of the year (220,800).

The TFA and TFA-KL insurance policies cover approximately 4.3 million employees in the Swedish labour market and about 0.2 million self-employed people.

CLAIM TRENDS

The number of new claims within work injury insurance was approximately 81,800 in 2018, representing an decrease of about 300 cases compared with the year before.

AFA Livförsäkring (AFA Life Insurance)

Policy holders and those insured

The number of insurance contracts within AFA Livförsäkring at the end of the year was:

Severance allowance Insurance (AGB)	2018	2017
AGB within Career Readjustment Insurance	89,100	88,500
AGB	126,400	125,400
Life Assurance	2018	2017
TGL	252,000	250,000
Family Protection Insurance		
1 base amount	27,000	28,400
2 base amounts	11,400	11,800
3 base amounts	1,900	1,800
4 base amounts	3,600	3,500

The number of insured within AGB (Severance Allowance Insurance) and TGL (Group Life Insurance) is approximately 1.6 million.

CLAIM TRENDS

The number of registered cases within AGB severance allowance insurance was about 7,500 for the year, representing an decrease compared with 2017 when approximately 9,100 cases were registered.

About 2,400 TGL group life insurance cases and 100 family cover cases were received during the year.

A slight decrease can be observed in the number of TGL claims.

FIVE-YEAR OVERVIEW, GROUP

INCOME STATEMENT, SEK million	2018	2017	2016	2015	2014
Premiums earned	311	47	-2,318	-5,192	-6,551
Investment income transferred from financial operations	-721	-699	-638	-292	416
Claims incurred	-11,265	-10,110	-11,758	-6,360	-11,180
Operating expenses	-740	-658	-769	-632	-585
Other technical expenses	-233	-91	-144	-179	-114
Technical profit/loss for insurance operations	-12,648	-11,511	-15,627	-12,655	-18,014
Investment income	5,236	13,510	17,431	10,864	23,886
Income/loss from investments in joint ventures	231	247	296	176	53
Profit/loss before tax	-7,181	2,246	2,100	-1,615	5,925
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-4,995	1,778	1,782	-1,038	4,618
PREMIUM LEVELS TFA, %					
Confederation of Swedish Enterprise/Swedish Trade Union Confederation segment	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Confederation of Swedish Enterprise/Swedish Council for Negotiation and Co-operation segment	0.03	0.03	0.03	0.01	0.01
Cooperative segment, Workers	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Cooperative segment, Officials	0.03	0.03	0.03	0.01	0.01
Municipal segment	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
FINANCIAL POSITION, SEK million	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Investment assets	191,910	202,016	197,650	182,789	188,557
Cash and bank	3,098	2,785	1,979	4,361	4,018
Technical provisions	102,038	100,087	99,097	96,706	99,885
Total assets	195,930	205,784	200,728	188,514	195,568
Net asset value					
<i>Taxed equity</i>	73,906	78,980	77,217	75,426	76,410
<i>Deferred tax liability</i>	11,753	14,124	13,680	13,406	13,940
Total net asset value	85,659	93,104	90,897	88,832	90,350
KEY RATIOS, %	2018	2017	2016	2015	2014
Claims ratio	3,622	21,511	-507.2	-122.5	-171.0
Operating expenses ratio	238	1,400	-33.2	-12.2	-9.1
Combined ratio	3,860	22,911	-540.4	-134.7	-180.1
Direct yield ratio ¹⁾	2.3	4.7	4.6	5.1	5.0
Total yield ratio ²⁾	2.5	7.2	9.9	5.8	13.9
Net asset value as % of technical provisions	84	93	92	92	91
Net asset value ratio	27,543	198,094	-3,921.4	-1,710.9	-1,379.2
<i>Operating expenses for claims adjustments as % of paid insurance compensation</i>	5.6	5.3	4.9	5.2	5.6
<i>Operating expenses for financial management as % of managed assets</i>	0.07	0.06	0.07	0.06	0.06
Solvency-related key ratios³⁾					
(concerning the AFA Insurance Group)					
Capital base	91,159	95,579	91,502		
<i>of which primary capital</i>	91,159	95,579	91,502		
Minimum capital requirement	10,388	11,237	10,346		
Solvency capital requirement	39,217	42,188	39,163		

¹⁾ Direct yield is calculated as the portion of direct yield in relation to total yield as per the same principle as in the total yield table.

²⁾ Total yield is reported as per the method in the total yield table, which is also the measure used internally.

³⁾ As of 1 January 2016, solvency-related information will be provided in the annual report. In accordance with FFFS 2015:12, previous periods have not been recalculated.

FIVE-YEAR OVERVIEW

FIVE-YEAR OVERVIEW, PARENT COMPANY

INCOME STATEMENT, SEK million	2018	2017	2016	2015	2014
Premiums earned	21	-230	-2,609	-5,369	-6,721
Investment income transferred from financial operations	-575	-557	-509	-234	334
Claims incurred	-8,213	-7,944	-8,817	-4,623	-8,571
Operating expenses	-444	-407	-415	-408	-270
Other technical expenses	-93	-38	-84	-74	-50
Technical profit/loss for insurance operations	-9,304	-9,176	-12,434	-10,708	-15,278
Investment income	2,750	2,830	12,769	7,569	19,366
Profit/loss before tax	-6,554	-6,346	335	-3,139	4,088
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-1,463	-8,601	1,047	-3,859	7,203
PREMIUM LEVELS AGS, PBF, AGS-KL, ABF and FPT, %					
Confederation of Swedish Enterprise/Swedish Trade Union	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Confederation segment					
Municipal segment	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
FINANCIAL POSITION, SEK million	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Investment assets	144,783	152,956	150,016	139,864	150,647
Cash and bank	2,329	2,189	1,309	3,314	3,155
Technical provisions	81,251	79,937	78,881	77,287	80,155
Total assets	153,209	161,791	158,160	150,422	160,941
Net asset value					
<i>Taxed equity</i>	30,607	32,070	40,671	39,624	43,483
<i>Untaxed reserves</i>	32,335	36,507	26,510	27,165	25,034
<i>Deferred tax liability</i>	2,084	2,981	3,528	3,324	4,516
Total net asset value	65,026	71,558	70,709	70,113	73,033
KEY RATIOS, %	2018	2017	2016	2015	2014
Claims ratio	39,110	-3,454	-338.0	-86.1	-127.5
Operating expenses ratio	2,114	-177	-15.9	-7.6	-4.0
Combined ratio	41,234	-3,631	-353.9	-93.7	-131.5
Direct yield ratio ¹⁾	2.4	4.8	4.7	5.1	5.0
Total yield ratio ²⁾	2.7	7.3	10.3	6.0	14.1
Net asset value as % of technical provisions	80	90	90	91	91
Net asset value ratio	309,648	-31,112	-2,710.2	-1,305.9	-1,086.6
<i>Operating expenses for claims adjustments as % of paid insurance compensation</i>	3.0	2.6	1.8	2.6	2.8
<i>Operating expenses for financial management as % of managed assets</i>	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06
Solvency-related key ratios³⁾ (concerning the AFA Insurance Group)					
Capital base	79,554	83,086	80,053		
<i>of which primary capital</i>	79,554	83,086	80,053		
Minimum capital requirement	7,958	8,618	7,921		
Solvency capital requirement	31,834	34,473	31,684		

¹⁾ Direct yield is calculated as the portion of direct yield in relation to total yield as per the same principle as in the total yield table.

²⁾ Total yield is reported as per the method in the total yield table, which is also the measure used internally.

³⁾ As of 1 January 2016, solvency-related information will be provided in the annual report. In accordance with FFFS 2015:12, previous periods have not been recalculated.

FIVE-YEAR OVERVIEW, AFA TRYGGHETSFÖRSÄKRING

INCOME STATEMENT, SEK million	2018	2017	2016	2015	2014
Premiums earned	290	277	291	178	170
Investment income transferred from financial operations	-146	-142	-129	-58	81
Claims incurred	-3,067	-2,166	-2,855	-1,740	-2,622
Operating expenses	-302	-250	-295	-226	-313
Other technical expenses	-139	-52	-61	-105	-64
Technical profit/loss for insurance operations	-3,364	-2,333	-3,049	-1,951	-2,748
Investment income	554	2,293	2,817	1,540	3,835
Profit/loss before tax	-2,810	-40	-232	-411	1,087
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-332	21	482	-437	-782
PREMIUM LEVELS TFA, %					
Confederation of Swedish Enterprise/Swedish Trade Union Confederation segment	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Confederation of Swedish Enterprise/Swedish Council for Negotiation and Co-operation segment	0.03	0.03	0.03	0.01	0.01
Cooperative segment, Workers	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Cooperative segment, Officials	0.03	0.03	0.03	0.01	0.01
Municipal segment	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
FINANCIAL POSITION, SEK million	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Investment assets	33,247	36,309	36,273	33,319	31,450
Cash and bank	533	390	415	811	575
Technical provisions	20,787	20,150	20,216	19,419	19,730
Total assets	34,777	37,394	37,285	34,929	35,987
Net asset value					
<i>Taxed equity</i>	8,899	9,231	2,310	1,828	2,265
<i>Untaxed reserves</i>	3,072	5,049	12,024	12,816	12,674
<i>Deferred tax liability</i>	380	605	601	524	641
Total net asset value	12,351	14,885	14,935	15,168	15,580
KEY RATIOS, %	2018	2017	2016	2015	2014
Claims ratio	1,057.6	781.9	981.4	977.5	1,542.4
Operating expenses ratio	104.1	90.3	101.4	127.5	184.1
Combined ratio	1,161.7	872.2	1,082.8	1,105.1	1,726.5
Direct yield ratio ¹⁾	2.0	4.3	3.9	5.3	5.1
Total yield ratio ²⁾	1.8	6.6	7.8	5.1	13.4
Net asset value as % of technical provisions	4,259.0	5,373.6	5,132.3	8,521.3	9,164.7
Net asset value ratio	59	74	74	78	79
<i>Operating expenses for claims adjustments as % of paid insurance compensation</i>	14.8	14.6	12.2	16.3	17.4
<i>Operating expenses for financial management as % of managed assets</i>	0.10	0.08	0.07	0.07	0.07
Solvency-related key ratios³⁾ (concerning the AFA Insurance Group)					
Capital base	12,222	14,256	14,413		
<i>of which primary capital</i>	12,222	14,256	14,413		
Minimum capital requirement	2,087	2,217	2,068		
Solvency capital requirement	8,348	8,866	8,271		

¹⁾ Direct yield is calculated as the portion of direct yield in relation to total yield as per the same principle as in the total yield table.

²⁾ Total yield is reported as per the method in the total yield table, which is also the measure used internally.

³⁾ As of 1 January 2016, solvency-related information will be provided in the annual report. In accordance with FFFS 2015:12, previous periods have not been recalculated.

FIVE-YEAR OVERVIEW

FIVE-YEAR OVERVIEW, AFA LIVFÖRSÄKRING

TECHNICAL PROFIT/LOSS, SEK million	2018	2017	2016	2015	2014
Property & casualty insurance operations					
Premiums earned	546	526	503	504	481
Claims incurred	-279	-377	-444	-436	-478
Operating expenses	-24	-23	-26	-28	-56
Other technical expenses	-	-	-	-	-
Investment income	-123	260	236	86	361
Technical profit/loss for property & casualty operations	120	386	269	126	308
Life insurance operations					
Premiums earned	248	31	37	38	220
Claims incurred	-368	-391	-393	-380	-430
Life insurance provisions	16	-50	0	128	-12
Operating expenses	-36	-32	-32	-34	-65
Other technical expenses	-14	-14	-12	-13	-13
Investment income	-22	125	196	78	377
Technical profit/loss for life insurance operations	-176	-331	-204	-183	77
NON-TECHNICAL PROFIT/LOSS, SEK million					
Technical profit/loss for property & casualty operations	120	386	269	126	308
Technical profit/loss for life insurance operations	-176	-331	-204	-183	77
Profit/loss before tax	-56	55	65	-57	385
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-20	-19	150	-17	369
PREMIUM LEVELS, %					
Severance pay for wage earners	0.1455	0.1455	0.1455	0.1500	0.1500
Group life insurance	0.1000	0.0000	0.0000	0.0000	0.1000

FINANCIAL POSITION, SEK million	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Property & casualty insurance operations					
Investment assets	3,713	3,775	3,340	2,875	2,792
Cash and bank	206	167	210	201	206
Technical provisions	86	125	112	109	128
Net asset value					
<i>Taxed equity</i>	370	251	-134	-404	-530
<i>Untaxed reserves</i>	3,385	3,385	3,385	3,385	3,385
Total net asset value	3,755	3,636	3,251	2,981	2,855
Life insurance operations					
Investment assets	2,137	2,518	2,781	2,811	3,223
Cash and bank	236	116	143	168	168
Technical provisions	1,641	1,688	1,660	1,686	1,869
Net asset value					
<i>Taxed equity</i>	539	678	1,083	1,202	1,345
<i>Untaxed reserves</i>	-	-	-	58	58
<i>Deferred tax liability</i>	40	76	3	30	71
Total net asset value	579	754	1,086	1,290	1,474
AFA Life insurance total					
Investment assets	5,850	6,293	6,121	5,686	6,016
Cash and bank	442	283	353	369	374
Technical provisions	1,727	1,813	1,772	1,795	1,996
Net asset value					
<i>Taxed equity</i>	909	929	948	798	815
<i>Untaxed reserves</i>	3,385	3,385	3,385	3,443	3,443
<i>Deferred tax liability</i>	40	76	3	30	71
Total net asset value	4,334	4,390	4,336	4,271	4,329
Total assets	6,389	6,653	6,561	6,150	6,520
KEY RATIOS, %					
Property & casualty insurance operations					
Claims ratio	51.1	71.7	88.3	86.3	99.4
Operating expenses ratio	4.4	4.4	5.2	5.6	11.7
Combined ratio	55.5	76.1	93.4	92.0	111.1
Direct yield ratio ¹⁾	1.2	1.4	1.9	2.1	2.5
Total yield ratio ²⁾	-2.9	8.0	8.1	3.1	14.7
Net asset value	687.7	691.3	646.3	591.5	593.3
Life insurance operations					
Management costs percent	1.5	1.1	1.1	1.1	2.0
Direct yield ratio ¹⁾	1.9	1.4	1.7	1.4	2.1
Total yield ratio ²⁾	-1.0	5.0	7.5	2.2	12.5
Net asset value ratio	216.6	2,187.1	2,927.0	3,423.1	670.1
AFA Life insurance total					
Direct yield ratio ¹⁾	1.3	1.4	1.8	1.7	2.3
Total yield ratio ²⁾	-2.2	6.6	7.9	2.6	13.5
Net asset value ratio	542.5	777.9	802.6	788.0	617.4
Net asset value as % of technical provisions	252.2	243.2	244.3	237.9	216.8
Operating costs for claims adjustments as % of paid insurance compensation	3.6	2.8	1.9	2.7	3.1
Operating expenses for financial management as % of managed assets	0.13	0.10	0.12	0.12	0.09
Solvency-related key ratios³⁾					
Capital base	4,481	4,509	4,522		
<i>of which primary capital</i>	4,481	4,509	4,522		
Minimum capital requirement	343	402	358		
Solvency capital requirement	1,371	1,608	1,430		

¹⁾ Direct yield is calculated as the portion of direct yield in relation to total yield as per the same principle as in the total yield table.

²⁾ Total yield is reported as per the method in the total yield table, which is also the measure used internally.

³⁾ As of 1 January 2016, solvency-related information will be provided in the annual report. In accordance with FFFS 2015:12, previous periods have not been recalculated.

TOTAL RETURN 2018 AND INVESTMENT ASSETS

The overall return for AFA Försäkring amounted to 2.4 per cent in 2018. AFA Sjukförsäkring attained a yield of 2.7 per cent, AFA Trygghetsförsäkring 1.8 per cent, and AFA Livförsäkring -2.2 per cent.

Total return table for investments	Market values				Total return	
	2018		2017		2018	2017
	SEKm	%	SEKm	%	%	%
Fixed income – nominal	53,584	27	61,229	30	0.0	0.5
Fixed income – inflation-linked	27,200	14	27,858	14	1.6	1.2
Equities	59,960	31	63,409	32	-2.9	11.0
Property	35,086	18	33,065	16	13.3	12.6
Alternative Investments	19,086	10	15,267	8	13.0	14.9
Foreign Exchange	-	-	-	-	-1.0	1.1
Allocation Portfolio	142	0	16	0	0.0	0.0
Total investments	195 058	100	200,844	100	2.4	7.2

Contribution analysis 2018, %	Benchmark portfolio	Benchmark portfolio return	Portfolio return	Management contribution
Fixed income – nominal	30	-0.4	0.0	0.1
Fixed income – inflation-linked	14	1.6	1.6	0.0
Equities	33	-3.2	-2.9	0.1
Property	15	10.7	13.3	0.4
Alternative Investments	8	13.0	13.0	-
Foreign Exchange	-	-1.3	-1.0	0.1
Tactical asset allocation	-	-	0.1	0.1
Total investments	100.0	1,6	2,4	0,8

The asset class Alternative Investments has an absolute annual return requirement of 10 per cent in the long-term series.

AFA Försäkring

106 27 STOCKHOLM

Besöksadress:

Klara Södra Kyrkogata 18

Gemensam organisation för företagen:

- AFA Livförsäkringsaktiebolag
- AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
- AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag

Telefon, kundcenter:

0771-880099

Telefon, växel:

08-6964000

Telefax:

08-6964545

www.afaforsakring.se innehåller information om AFA Försäkrings verksamhet.

Årsredovisningar och bolagsstyrningsrapporter för AFA-företagen finns på:
www.afaforsakring.se/om-afa-forsakring.

9 av 10 är försäkrade genom jobbet

POSTADRESS **AFA FÖRSÄKRING 106 27 STOCKHOLM** BESÖKSADRESS **KLARA SÖDRA KYRKOGATA 18**
KUNDCENTER **0771-88 00 99** VX **08-696 40 00** FAX **08-696 45 45** INTERNET **WWW.AFAFORSAKRING.SE**